

Omgevingsvisie voor Gemeente De Ronde Venen

Wijzigartikel I

De tekst van het Omgevingsvisie De Ronde Venen wordt vervangen zoals gegeven in Bijlage A van dit Besluit.

Artikel II

Deze omgevingsvisie treedt in werking op 06-01-2026

Artikel III

De raad van de gemeente De Ronde Venen gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders (raadsvoorstel nr. 1177632 van 14 oktober 2025)

Besluit

1 De omgevingsvisie De Ronde Venen 2040 inclusief bijlagen vast te stellen;
Met dien verstande dat:

In de Omgevingsvisie De Ronde Venen 2040, pagina 45, aan de tekst:

6. We zetten maximaal in op frequent vervoer langs de gestrekte ov-as die vanuit Uithoorn, via Mijdrecht, Wilnis en Vinkeveen naar Breukelen en Amsterdam Bijlmer Arena loopt. Deze as is te zien als hoofdader van onze gemeente waarlangs we wonen, werken en voorzieningen zoveel mogelijk bij elkaar brengen.

Toe te voegen:

'Daarnaast zetten we in op een onderliggend net van fijnmazigere buslijnen die de dorpen met elkaar verbinden en toeleiden naar de gestrekte ov-as'

En:

Met dien verstande dat:

In de Omgevingsvisie De Ronde Venen 2040, pagina 54, de tekst:

Elk van de 4 kleine dorpen houdt minimaal 1 ontmoetingsplek per dorp.

Wordt gewijzigd in:

'In elk van de 4 kleine dorpen zetten we in op het behoud van bestaande voorzieningen én behouden we minimaal 1 ontmoetingsplek per dorp'

2 In te stemmen met de reactienota zienswijzen;

3 Intrekken van de bestaande structuurvisie De Ronde Venen

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente De Ronde Venen, d.d 20 november 2025.

Bijlage A Wijziging Omgevingsvisie De Ronde Venen

Omgevingsvisie voor Gemeente De Ronde Venen

Omgevingsvisie De Ronde Venen

Voorwoord

Beste inwoners en ondernemers van De Ronde Venen,

Gemeente De Ronde Venen is in 2011 ontstaan uit een herindeling van voormalig gemeente De Ronde Venen en gemeente Abcoude. De geschiedenis van onze gemeente gaat terug naar een tijd waarin de streek uitsluitend werd bewoond door een groep turfstekers, die in cirkels het gebied ontgonnen. Vandaar de naam De Ronde Venen. Turfwinning was een belangrijke economische activiteit in de regio, waarbij veen werd afgegraven en gedroogd om als brandstof te dienen. Onze gemeente is landschappelijk gevormd door de turfwinning en inpoldering.

Vanouds hadden onze dorpen een agrarisch karakter. In de jaren '60 kwam de maakindustrie tot ontwikkeling, met name in Mijdrecht. Verspreid in het veenweidegebied liggen 8 dorpen, met ieder een eigen identiteit en is onze gemeente gegroeid naar ruim 45.000 inwoners. We zijn centraal gelegen tussen Amsterdam en Utrecht, met veel ruimte en natuur. Door onze ligging hebben we een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor inwoners en ondernemers.

Onze gemeente is de afgelopen jaren veranderd en gaat de komende jaren flink groeien. Er zijn veel externe factoren die van invloed zijn op wat er mogelijk is om in de gemeente de optimale leef- en werkomstandigheden te creëren. Denk aan regels vanuit het Rijk en de provincie, maar ook aan trends en ontwikkelingen, zoals de grote behoefte aan woningen, verkeersdruk, klimaatadaptatie, meer aandacht voor gezondheid en welzijn en de behoefte aan recreatie en groen.

De Ronde Venen heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een veelzijdige gemeente. We merken ook dat groeien betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden. Keuzes met betrekking tot het ambitieniveau en hoe we met elkaar omgaan met de beschikbare schaarse ruimte. Als gemeentebestuur dienen we met elkaar de belangen van alle inwoners en ondernemers af te wegen bij toekomstige ontwikkelingen. Om dat laatste te ondersteunen is de Omgevingsvisie opgesteld: een toekomstbeeld voor het jaar 2040, waaraan beslissingen de komende jaren worden getoetst. Dit hebben wij gedaan samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, andere overheden en de gemeenteraad. Voor u ligt het resultaat: een doorkijk naar De Ronde Venen 2040. Op deze manier zorgen we er met elkaar voor dat De Ronde Venen een veelzijdige gemeente blijft, waar het fijn wonen, werken, ondernemen en recreëren is.

Het college van burgemeester en wethouders van gemeente De Ronde Venen

Het college van burgemeester en wethouders van
gemeente De Ronde Venen.

Samenvatting

De Omgevingsvisie De Ronde Venen 2040 schetst een beeld van hoe we willen dat De Ronde Venen er in 2040 uitziet. Het geeft duidelijkheid over de richting die de gemeente De Ronde Venen de komende jaren op wil en maakt heldere keuzes die nodig zijn om dit te realiseren. De omgevingsvisie raakt allerlei onderwerpen: waar en hoe gaan wij fijn wonen, hoe zit het met onze economie, ondernemers en duurzame energie-opwek, hoe gaan wij om met milieu, water en bodem? Hoe zorgen wij ervoor dat de gemeente De Ronde Venen in 2040 een gezonde en leefbare leefomgeving is, waar er ook fijn gecreëerd kan worden en de rijke cultuurgeschiedenis nog voelbaar is?

De omgevingsvisie is ontwikkeld samen met inwoners, ondernemers, organisaties en andere overheden. Ook is de omgevingsvisie een oproep aan alle betrokkenen om actief bij te dragen aan deze toekomst, door middel van eigen initiatieven. Samen maken we De Ronde Venen een prettige plek om te wonen, werken en recreëren, ook in 2040.

Lees meer over hoe en waarom de omgevingsvisie is opgesteld in hoofdstuk 1.

Het werken aan de toekomst van De Ronde Venen begint bij een duidelijke stip op de horizon: wat is die gewenste toekomst precies waar we naartoe willen werken? Om die reden start de omgevingsvisie met het toekomstverhaal: een wenkend perspectief dat het gewenste beeld van De Ronde Venen in 2040 schetst. In 2040 zien we De Ronde Venen voor ons als een plek waar gezond en groen wonen en werken mogelijk blijft, in levendige dorpen waar mensen naar elkaar omkijken. Dorpen met een goede variatie in het woningaanbod, een slimme clustering van hoogwaardige voorzieningen, een verbeterde bereikbaarheid met de fiets en OV, om het bestaande wegennet te ontlasten, en een sterke en duurzame economie. Een gemeente waar een kwalitatief, open en groen buitengebied altijd dichtbij is, waar de landbouw toekomstbestendig is en waar de cultuurhistorische waarden van de Hollandse Waterlinies optimaal beleefbaar zijn.

Lees meer over het toekomstverhaal van De Ronde Venen in hoofdstuk 2.

De unieke kwaliteiten en kenmerken van De Ronde Venen vormen het fundament voor dit toekomstverhaal. We bouwen in de omgevingsvisie voort op de rijke geschiedenis van de gemeente: van de turfwinning en de monumentale kwaliteiten van de dorpen tot het agrarische landschap en de forten van de Hollandse Waterlinies. Van oudsher tot nu bekleedt De Ronde Venen een eigen rol binnen de regio: ook dit vormt een belangrijk vertrekpunt voor de omgevingsvisie.

Lees meer over de historische ontwikkeling en ruimtelijke karakteristiek van De Ronde Venen in hoofdstuk 3.

Met de omgevingsvisie geven we antwoord op de grote (ruimtelijke) uitdagingen en kansen die op De Ronde Venen afkomen. De 5 belangrijkste uitdagingen die we hierin onderscheiden zijn:

- a. **Groeien met kwaliteit:** de noodzaak om voldoende nieuwe, betaalbare en duurzame woningen toe te voegen, met aandacht voor de kwaliteit van de woonomgeving en voorzieningen.
- b. **Werken aan een herkenbaar, weerbaar en toekomstbestendig buitengebied:** de transitie naar toekomstbestendige landbouw, het tegengaan van bodemdaling en het benutten van kansen voor recreatie en cultuurhistorie.
- c. **Borgen aantrekkelijkheid op grote schaal én lokaal profijt:** het beschermen en beter benutten van de recreatieve aantrekkingskracht van de gemeente, waarbij ook lokale behoeften goed worden meegenomen en balans dient te zijn tussen rust en reuring.
- d. **Verstevigen economisch profiel:** het versterken van de lokale economie en werklocaties, met aandacht voor duurzaamheid, bereikbaarheid en het vergroten van de recreatieve potentie.

- e. **Het creëren en stimuleren van meerdere vervoersvormen als smeermiddel van ontwikkelingen:** het verbeteren van de bereikbaarheid met verschillende vervoersvormen door te investeren in fietsnetwerken, openbaar vervoer en deelmobiliteit om verkeersknelpunten te ontlasten en de bereikbaarheid te verbeteren.

Lees meer over de 5 belangrijkste uitdagingen voor De Ronde Venen in hoofdstuk 4

Met het toekomstverhaal richting 2040 en de 5 belangrijkste uitdagingen in het achterhoofd zijn 3 integrale strategische kernambities geformuleerd met bijbehorende strategische keuzes. Deze kernambities zijn:

- a. **Groen en gezond wonen in levendige en betrokken dorpen:** gericht op een groei van 4.800 woningen tot 2040 met behoud van kwaliteit, verdichting binnen dorpen, koppeling met mobiliteit, klimaatadaptatie, verduurzaming van bestaande woningen en behoud van voorzieningenniveau. Hierbij wordt waar mogelijk ingezet op het bouwen van woningen binnen de contouren van de dorpen. Voor alle dorpen geldt daar waar mogelijk een 'straatje erbij'. Bij nieuwe woningbouwlocaties wordt gekeken naar plekken buiten de rode contour die goed bereikbaar zijn met het ov, de fiets en de auto. Hier ligt de focus op geclusterde woningbouw om de impact op het groen en landelijke karakter in zijn totaliteit te beperken. Voor de periode na 2030 is gekozen voor het onderzoeken van woningbouwlocaties nabij Amstelhoek, Mijdrecht-West en Abcoude Zuidwest.
- b. **Lokaal sterk in een dynamische regio:** gericht op het versterken van het economisch profiel met onder andere een uitbreiding van 12 hectare van Bedrijventerrein Mijdrecht en de verbreding van het economische profiel naar recreatie en toerisme. Daarnaast wordt gekozen voor het verbeteren van de bereikbaarheid met meerdere vervoersvormen volgens het STOMP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Mobility as a Service, Privéauto). Hierbij vormt knooppuntontwikkeling de basis voor nieuwe (grootschalige) ontwikkelingen: wonen, werken en voorzieningen brengen we zoveel mogelijk in de nabijheid van ov-haltes of hubs. Tevens wordt maximaal ingezet op frequent vervoer langs de gestrekte ov-as als alternatief voor de auto. Daar waar de gestrekte ov-as over de N201 loopt, wordt ingezet op een verbeterde doorstroming van het openbaar vervoer. De mogelijkheden van vrijliggende infrastructuur voor het openbaar vervoer wordt daarin verkend. Ook wordt in deze strategische kernambitie ingezet op klimaatneutraliteit en circulariteit in 2050.
- c. **Een beleefbaar, veerkrachtig en toekomstbestendig buitengebied:** gericht op het behoud van landbouw als drager van de kwaliteit van het buitengebied, ondersteuning van toekomstbestendige landbouw en alternatieve verdienmodellen, aanpak van bodemdaling, natuurontwikkeling, bescherming van landschappelijke en cultuurhistorische waarden (o.a. Hollandse Waterlinies), het benutten van recreatieve potentie en de opwek van duurzame energie in de vorm van zonnevelden. Voor grootschalige zonnevelden worden op termijn de mogelijkheden onderzocht om deze te clusteren en goed te borgen dat de landschappelijke structuur altijd de basis vormt voor goede inpassing.

Lees meer over de 3 integrale strategische kernambities en bijbehorende strategische keuzes voor de Ronde Venen in hoofdstuk 5.

De Ronde Venen bestaat uit 8 dorpen, meerdere werklocaties en landschapstypen met ieder hun eigen kwaliteiten en opgaven. Daarom vertalen we de 3 integrale strategische kernambities en strategische keuzes naar gebiedsgerichte keuzes voor ieder deelgebied. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de volgende gebieden:

- a. **Dorpen:** grote dorpen (Abcoude, Mijdrecht, Wilnis en Vinkeveen) en kleine dorpen (Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef en Waverveen).
- b. **Werklocaties:** Bedrijventerrein Mijdrecht en lokale bedrijventerreinen.
- c. **Buitengebied:** droogmakerijen, veenweidelandschap, Angstel- en Geinlandschap, Plassengebied en Botshol.

Lees meer over de gebiedsgerichte uitwerkingen in hoofdstuk 6.

De omgevingsvisie vormt een afwegingskader voor alle nieuwe, ruimtelijke ontwikkelingen. Het is daarom opgesteld samen met bewoners, maatschappelijke en regionale partners en de provincie Utrecht. De ruimtelijke en maatschappelijke opgaven overstijgen vaak de gemeentegrenzen en daarom is het essentieel dat deze samenwerking wordt voortgezet. Waar nodig en mogelijk nemen wij hierbij een sturende of regisserende rol aan: in sommige gevallen hebben wij hiervoor instrumenten en middelen tot onze beschikking.

De omgevingsvisie is een levend document. De veranderende wereld vraagt ons om regelmatig terug te kijken op deze visie en het bij te stellen voor nieuwe opgaven die op onze gemeente af komen. Daarom wordt de omgevingsvisie in ieder geval iedere 4 jaar geëvalueerd.

Lees meer over de uitvoering van de omgevingsvisie in hoofdstuk 7.

1 Inleiding

Het jaar 2040 lijkt nog ver weg. Toch is het in termen van ruimtelijke ontwikkeling heel dichtbij. De beslissingen die we nú nemen, bepalen mede hoe onze leefomgeving er dán uitziet. Met deze omgevingsvisie kijken we vooruit naar het jaar 2040 en schetsen we wat voor gemeente we dan willen zijn. In 2040 zien we De Ronde Venen als plek waar het groen en gezond wonen is in onze acht prachtige dorpen. Waar de lokale economische kracht is benut als schakel in een dynamische regio. En waar het landschap, het erfgoed en het buitengebied nog steeds de parels zijn van de gemeente; veelzijdig, veerkrachtig en toekomstbestendig om zo op een passende manier het hoofd te bieden aan de opgaven die voorliggen. Hoe we willen dat onze leefomgeving er dan uitziet, welke keuzes we daartoe maken en hoe we hier met elkaar aan willen werken, staat in deze omgevingsvisie.

Werken aan een duurzame en toekomstbestendige leefomgeving doe je samen. We hebben deze omgevingsvisie dan ook gemaakt samen met inwoners, ondernemers, belanghebbenden en de gemeenteraad. De visie geeft richting aan toekomstige ontwikkelingen, initiatieven en beleid van onze gemeente voor de komende jaren. Daarnaast beschrijven we hoe we daar op hoofdlijnen uitvoering aan willen geven. We willen hiermee uitnodigen, inspireren en tegelijkertijd ruimtelijke kaders stellen.

We zien deze omgevingsvisie ook als een uitnodiging om samen met ons te werken aan een toekomstbestendige leefomgeving. Onze gemeente staat aan de vooravond van een groeistap van onze dorpen, maar ook ons buitengebied zal de komende jaren veranderen. Deze ontwikkelingen kunnen en willen we als gemeente niet alleen vormgeven; dat willen we samen doen met onze inwoners, agrariërs en ondernemers. Tijdens het opstellen van deze omgevingsvisie hebben we gemerkt dat er animo is in onze dorpen en het buitengebied om mee te denken over de toekomst van onze leefomgeving. Deze energie houden we graag vast – om ook richting 2040 te zorgen voor een gemeente waarin het fijn wonen, werken, ondernemen en verblijven is.

Figuur 1. Oostzijdse Molen nabij Abcoude gezien vanaf Gein Noord.

1.1 Grote opgaven vragen om een integrale visie

Veel mensen vinden in De Ronde Venen een fijne plek om te wonen, werken en recreëren. Dat bleek ook uit de enquête en de vele gesprekken die de afgelopen tijd zijn gevoerd. Daar zijn we trots op en dat willen we in de toekomst zo houden. Dat is niet vanzelfsprekend, want de komende jaren krijgen we te maken met een groot aantal ontwikkelingen die effect hebben op onze leefomgeving.

Ontwikkelingen op de woningmarkt en veranderingen in de bevolkingssamenstelling, zoals de vergrijzing, vragen om voldoende en passende woningen. Met name voor jongeren en ouderen in De Ronde Venen is het steeds lastiger om een passende woning te vinden. Ook ligt er een opgave om de bestaande woningvoorraad, bedrijventerreinen en de openbare ruimte te verduurzamen en klaar te maken voor de toekomst. Daarnaast zoeken we voor onze grotere en kleinere dorpen naar manieren om voorzieningen voor iedereen zo goed mogelijk bereikbaar te houden. Als we naar ons buitengebied kijken, zien we dat dit volop in beweging is. De agrarische sector, een belangrijke drager van ons buitengebied, werkt aan een omslag naar duurzame landbouw. Ook water- en klimaatopgaven vragen hier om ruimte, terwijl er tegelijkertijd een groeiende behoefte is aan recreatieve mogelijkheden in ons buitengebied. Dit vraagt aanpassingen in onze leefomgeving, zowel in ons buitengebied als in ons bebouwd gebied. Tegelijkertijd zitten we midden in de omschakeling naar meer duurzame, hernieuwbare energiebronnen. Al met al rijst de vraag hoe De Ronde Venen in de toekomst een aantrekkelijke, gezonde en veilige gemeente blijft om te wonen, werken, ondernemen en recreëren.

Duidelijk is dat alle opgaven – met ieder hun afzonderlijke ruimteclaim – niet eenvoudig naast elkaar passen. We gaan in onze omgevingsvisie daarom op zoek naar slimme verbindingen en kansen voor meervoudig gebruik van ruimte. Soms zijn er kansrijke koppelingen tussen opgaven, soms vragen opgaven juist om heldere keuzes. Om onze doelen en ambities richting 2040 te realiseren, is het duidelijk dat we nu integrale keuzes en afwegingen moeten maken. Hierbij is het uitgangspunt in onze omgevingsvisie dat we recht doen aan volgende generaties, ofwel we willen niet afwentelen.

Deze omgevingsvisie kijkt ver vooruit, waarbij de toekomst onzeker is. We kunnen niet precies voorspellen hoe de wereld er over 15 jaar uitziet. Dit vraagt om een flexibele houding. De omgevingsvisie van De Ronde Venen is daarom geen blauwdruk, maar een dynamisch document. Als het nodig is, kunnen we de komende jaren, samen met de samenleving en onze partners, doelen en ambities bijstellen. Hoe we dit doen beschrijven we in ons uitvoeringshoofdstuk.

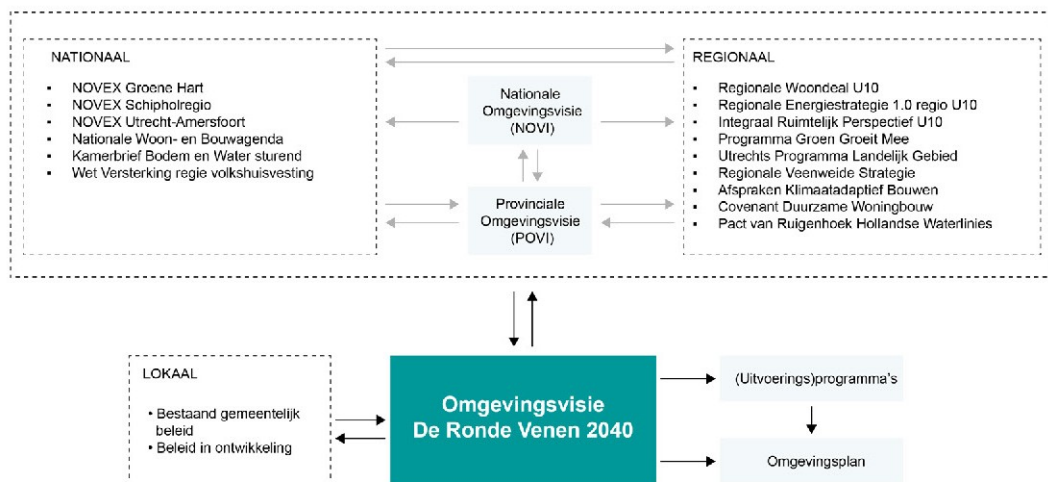
1.2 Omgevingsvisie en Omgevingswet

De omgevingsvisie is een beleidsinstrument voor gemeenten als onderdeel van de Omgevingswet. De Omgevingswet gaat over de ruimte waarin mensen wonen, werken en ontspannen. In de basis is het een bundeling van een groot aantal voorgaande wetten en regelingen over de fysieke leefomgeving. En veel belangrijker nog: de wet biedt lokale overheden meer integrale afwegingsruimte in regels en beleid en dus meer mogelijkheden om in overleg te gaan over plannen en initiatieven.

Elke gemeente is verplicht een omgevingsvisie op te stellen voor het gehele eigen grondgebied. Een omgevingsvisie moet een integrale en strategische visie op hoofdlijnen zijn, gericht op de lange termijn en voor het hele grondgebied van de gemeente. Niet alleen gemeente De Ronde Venen stelt een omgevingsvisie op, maar ook het Rijk, provincies en gemeenten in Nederland zijn wettelijk verplicht om een omgevingsvisie op te stellen.

De omgevingsvisie voor De Ronde Venen staat dan ook niet op zichzelf. Het staat altijd in relatie tot andere belangrijke gemeentelijke beleidsstukken en visies en afspraken van hogere overheden, zie figuur 2. Zo richt de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) zich op de lange termijn en focust op het verbeteren van de kwaliteit van de omgeving, waarbij aspecten zoals natuur, gezondheid, milieu en duurzaamheid voorop staan. De omgevingsvisie van de Provincie Utrecht (POVI) schetst hoe Utrecht het groene, gezonde en slimme middelpunt van Nederland blijft, ook in 2050. Dat is vertaald in ambities op het gebied van een gezonde en veilige leefomgeving, de energietransitie, een klimaatbestendig Utrecht, Utrecht duurzaam en veilig bereikbaar en levendig landschap. Bij het opstellen van de omgevingsvisie voor De Ronde Venen is rekening gehouden met de ambities en kaders van regionaal, provinciaal en nationaal beleid. Daarnaast vormde bestaand en actueel beleid een belangrijk uitgangspunt voor de keuzes in deze omgevingsvisie.

Naast het traject van de omgevingsvisie waren er binnen gemeente De Ronde Venen ook voortdurend parallelle trajecten van beleid in ontwikkeling. In de afgelopen periode was dat het geval op het gebied van wonen, bedrijventerreinen, mobiliteit en duurzaamheid. Ook zal er de komende jaren weer nieuw beleid ontwikkeld worden. Door de dynamische aard van de omgevingsvisie kunnen we de komende jaren regelmatig doelen en ambities bijstellen wanneer dit nodig blijkt te zijn.

Figuur 2. Positie van de omgevingsvisie binnen beleid(sprocessen) op lokale, provinciale en nationale schaal en de wisselwerking ertussen.

1.3 Hoe en met wie maakten we deze omgevingsvisie

We beschouwen deze omgevingsvisie als een verhaal van ons allemaal. Juist daarom hebben we gedurende het ontwikkelproces met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, alle ambtelijke afdelingen en de gemeenteraad nagedacht en samengewerkt. Dat deden we in de vorm van digitale ophaalmomenten, fysieke werkateliers en reflectiegesprekken. In 3 fasen - gevolgd door een besluitvormende fase - is toegewerkt naar de omgevingsvisie voor De Ronde Venen.

Fase 1: Verdiepen

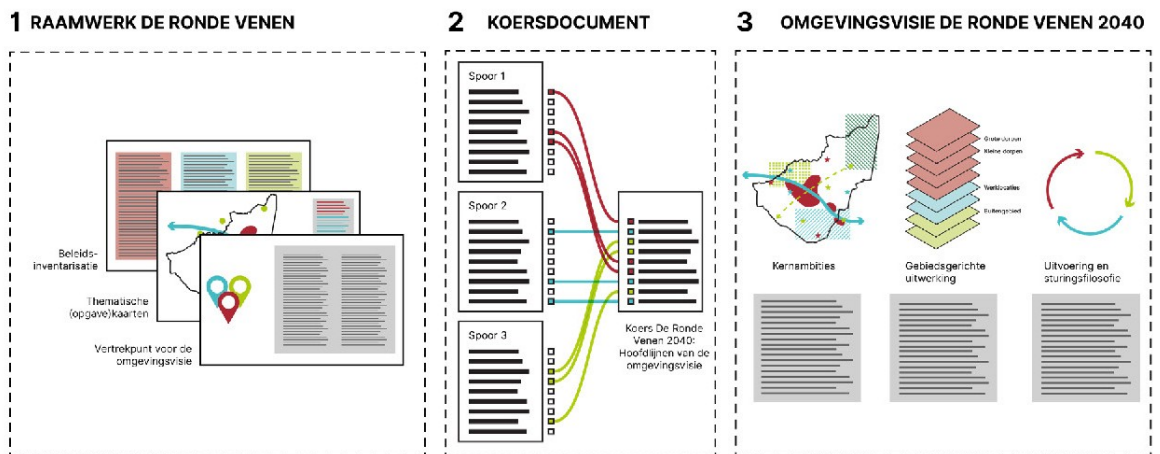
In de eerste fase hebben we de belangrijke kenmerken van gemeente De Ronde Venen op een rij gezet en is in beeld gebracht welke trends en ontwikkelingen op de gemeente afkomen. Concluderend is aangegeven wat de belangrijkste, integrale kansen en opgaven voor de gemeente zijn, waarvoor de omgevingsvisie in de toekomst een richting en handvatten moet bieden. Dit deden we via uitgebreide bureau-studie, een beleidsinventarisatie en werksessies met ambtenaren en ketenpartners van de gemeente. Daarnaast hebben we de samenleving bevroegd op hun visie op de leefomgeving. Dit gebeurde door een digitale enquête en straatgesprekken op verschillende plekken in de dorpen in de gemeente. Ook is de gemeenteraad meegenomen aan de hand van deze bevindingen. De resultaten van deze eerste, verdiepende fase zijn gebundeld in het Raamwerk De Ronde Venen 2040.

Fase 2: Koers bepalen

Met de opbrengsten van de eerste fase als vertrekpunt, is in de tweede fase gewerkt aan het scherpstellen van de koers van De Ronde Venen richting 2040. Hiertoe is gewerkt met 3 sporen die verschillende 'toekomst' voor De Ronde Venen in beeld brachten. Ze gaven inzicht in de keuzes en gevolgen voor verschillende gebieden in De Ronde Venen. Met deze sporen als werksessiemateriaal hebben verschillende gespreksrondes plaatsgevonden, zoals met de ambtelijke organisatie en ketenpartners, de gemeenteraad, het college en met de samenleving. Met deelnemers bespraken we wat ze als voorstelbare en gewenste ontwikkelingen zagen. We hebben ook geïdentificeerd welke onderdelen niet bij het toekomstbeeld van De Ronde Venen passen. Met de opbrengsten van deze gesprekken hebben we het Koersdocument De Ronde Venen 2040 opgesteld, dat is vastgesteld door de gemeenteraad. Dit koersdocument omvat het toekomstbeeld van de gemeente in 2040 en de strategische keuzes die daarbij passen.

Fase 3: Ontwikkelen omgevingsvisie

In de derde fase hebben we de omgevingsvisie opgesteld. De ambities en strategische keuzes uit het Koersdocument zijn vertaald in gebiedsgerichte keuzes voor 9 deelgebieden in De Ronde Venen. In werksessies met ambtenaren, ketenpartners, college en gemeenteraad hebben we geverifieerd of we voor de verschillende gebieden de juiste keuzes voor ogen hadden. In deze fase hebben we de samenleving intensiever betrokken: in 5 dorpsavonden, op verschillende plekken in de gemeente, hebben we bij inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties accenten, aandachtspunten en aanscherpingen opgehaald. Al deze gesprekken hebben geleid tot aanvullingen en aanpassingen die zijn verwerkt in de omgevingsvisie.

Figuur 3. Schematische weergave van de opbouw en tussenproducten van de omgevingsvisie De Ronde Venen 2040.

Participatie: samen nadenken over de leefomgeving van morgen

De omgevingsvisie daagt ons als gemeente, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties uit om samen te werken aan de leefomgeving van morgen. We streven daarbij naar een gedeelde en breed gedragen visie. Daarom hebben we tijdens de totstandkoming van deze omgevingsvisie op vele momenten inzichten, perspectieven en verhalen met elkaar gedeeld. Een aantal belangrijke momenten waren:

a. Digitale enquête en straatgesprekken

In de eerste fase hebben we inwoners bevroegd op kwaliteiten, opgaven en dromen die ze voor De Ronde Venen zien. Dit hebben we gedaan door straatgesprekken en 1.647 reacties op de digitale en-

quête, die onder andere via het inwonerpanel is verspreid. Alle resultaten staan in het Raamwerk De Ronde Venen 2040.

b. Ambtelijke werksessies

In alle 3 de fases van het proces hebben ambtenaren van verschillende beleidsvelden hun inhoudelijke bijdrage geleverd aan de verschillende tussenproducten en de uiteindelijke omgevingsvisie. Hierbij waren belangrijke ketenpartners ook uitgenodigd, zoals het waterschap, woningcorporatie, de provincie Utrecht, de veiligheidsregio, de omgevingsdienst en de GGD. Tijdens deze sessies stond de integrale blik op de leefomgeving altijd centraal.

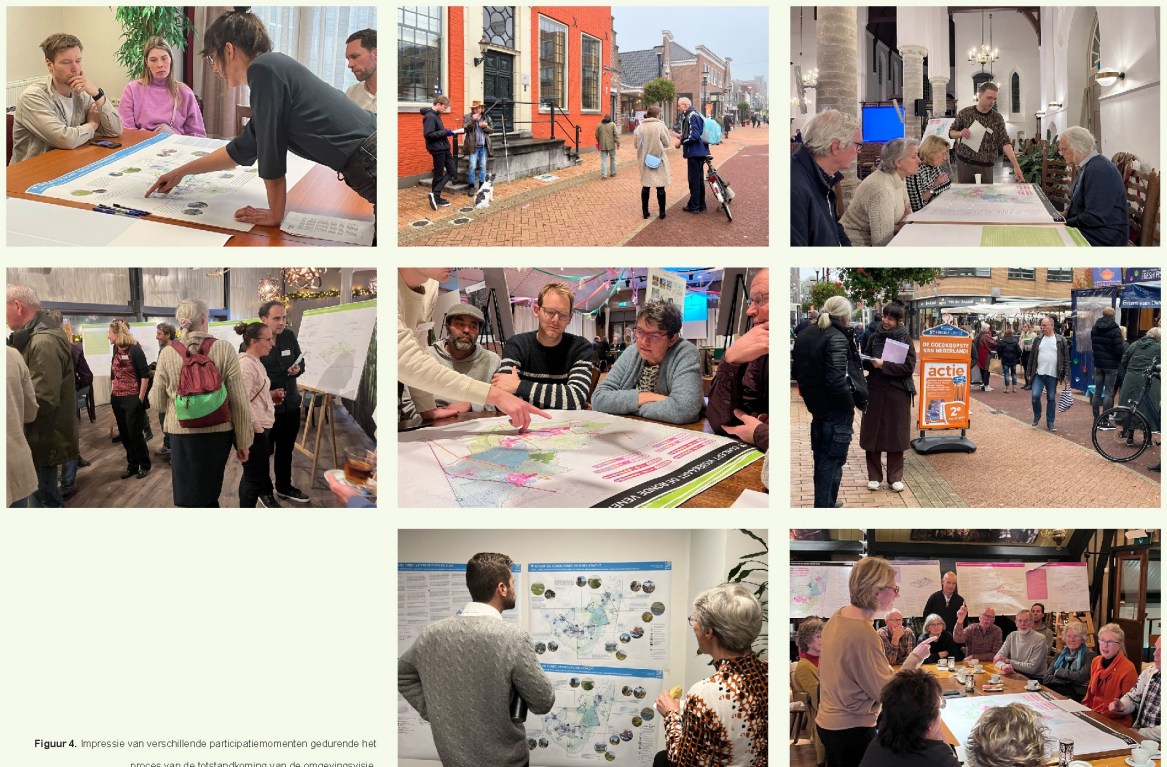
c. Bewonersavonden: Ateliers De Ronde Venen 2040

Gedurende het proces om de omgevingsvisie te ontwikkelen, zijn in totaal 6 bewonersavonden georganiseerd, op verschillende plekken in de gemeente. Hier gingen inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) organisaties met elkaar in gesprek over hun visie op de leefomgeving. Deelnemers konden hun dromen, vragen, zorgen en ambities delen. Aan de hand van deze ateliers zijn keuzes in de visie bijgesteld of aangescherpt.

d. Raads- en collegesessies

In elke fase zijn de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders op regelmatige basis geïnformeerd en betrokken. Zo hebben er strategische sessies met het voltallige college plaatsgevonden, zijn er voorbereidende bijeenkomsten gehouden om de raad bij te praten en zijn er 2 werksessies met de raad georganiseerd om langer en dieper stil te staan bij de koers en keuzes. Op deze manier heeft het bestuur en de politiek ook haar bijdrage aan deze omgevingsvisie kunnen leveren.

De resultaten van het participatietraject rondom het opstellen van deze omgevingsvisie zijn te vinden in de Nota van Participatie.

1.4 Milieu- en omgevingseffecten in beeld

De verschillende ambities en keuzes die in deze omgevingsvisie worden gemaakt, leggen allemaal hun beslag op de beperkt beschikbare ruimte in De Ronde Venen. Een milieu-effectenrapport (MER, tegenwoordig ook wel omgevingseffectrapport (OER) genoemd) brengt de gevolgen van deze keuzes op het milieu en de omgeving in De Ronde Venen in beeld ten opzichte van de nulsituatie zoals in de Raamwerk De Ronde Venen staat omschreven. Zo kan het bestuur en de politiek de belangrijkste milieu-informatie meenemen in de afwegingen, keuzes en besluitvorming van de omgevingsvisie.

Het uitvoeren van een MER is wettelijk verplicht voor omgevingsvisies die kaderstellend zijn voor toekomstige ontwikkelingen met een m.e.r.-plicht, zoals woningbouw. Dit geldt ook wanneer er Natura 2000-gebieden zijn, zoals Botshol, waarbij het op voorhand niet uit te sluiten is dat hier (significante) nadelige effecten optreden door ontwikkelingen die voortkomen uit de omgevingsvisie. Kortom, voor De Ronde Venen is het verplicht om een MER op te stellen.

We hebben ervoor gekozen om het proces van de omgevingsvisie en het MER gelijktijdig op te laten lopen. Op deze manier konden keuzes en ambities in de concept-omgevingsvisie al beoordeeld worden op hun effecten en is de uiteindelijke omgevingsvisie op onderdelen aangescherpt om ongewenste effecten op het milieu en de omgeving van De Ronde Venen te dempen.

Figuur 5. Woningen in De Marickten I gezien vanaf de Maricktenlaan.

1.5 Leeswijzer

Na dit eerste, inleidende hoofdstuk kent deze omgevingsvisie nog 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 beschrijven we de stip op de horizon richting 2040 waar we met deze omgevingsvisie naartoe werken. Dit is het Toekomstverhaal van De Ronde Venen: een wenkend perspectief voor onze gemeente in 2040. In hoofdstuk 3 beschrijven we de belangrijkste ruimtelijke kwaliteiten en kernwaarden van De Ronde Venen: het vertrekpunt van deze omgevingsvisie. In hoofdstuk 4 schetsen we vervolgens op hoofdlijnen de belangrijkste opgaven waar gemeente De Ronde Venen een antwoord op moet formuleren. In hoofdstuk 5 gaan we in op onze 3 integrale kernambities richting 2040. Dit hoofdstuk sluiten we af met de kaart van de omgevingsvisie. In hoofdstuk 6 volgt een gebiedsgerichte uitwerking van het toekomstverhaal naar 9 deelgebieden. Tot slot beschrijven we in hoofdstuk 7 hoe we uitvoering gaan geven aan de omgevingsvisie en hoe we gaan samenwerken met andere partijen aan de ambities in deze visie. Ook beschrijven we hier hoe we de komende jaren vooruitgang monitoren en hoe de bekostiging eruitziet.

Figuur 6. Hulsbrug over de Angstel gezien vanaf de Molenweg in Abcoude.

2 Toekomstverhaal

In het toekomstverhaal beschrijven we hoe we willen dat er in 2040 ziet en wat voor gemeente we willen zijn.

In 2040 is De Ronde Venen een plek waar het gezond en groen wonen en werken is, in levendige dorpen, en waar de natuur en het open landschap altijd dichtbij zijn. Het is ook een plek waar de hoogstedelijke functies in Amsterdam en Utrecht met uitstekende verbindingen nooit ver weg zijn. Hiermee biedt De Ronde Venen het beste van 2 werelden: een groenblauwe parel in de luwte van 2 metropoolregio's. De verhaallijnen die de gemeente hebben gevormd, zijn benut om een toekomstbestendig antwoord te geven op de opgaven waar de gemeente anno 2024 voor stond.

Hiervoor waren scherpe keuzes nodig. Want de complexe opgaven en transities - op het gebied van wonen, gezondheid, duurzaamheid, mobiliteit, voorzieningen, natuur, water, klimaat, erfgoed, landbouw en economie - lieten ons inzien dat doorgaan op de oude voet niet altijd mogelijk was. We hebben echt een stap naar voren gezet en zijn pro-actief aan de slag gegaan met deze opgaven én kansen. We hebben onze schouders eronder gezet en dat heeft zijn vruchten afgeworpen. We zien deze keuzes terug in het leven en landschap in De Ronde Venen in 2040.

In 2040 is het nog steeds goed wonen in De Ronde Venen. Door de vele nieuwbouwontwikkelingen is de **woningvoorraad gevarieerder** geworden en zijn er nieuwe woonmilieus toegevoegd die aansluiten bij de behoeften van vandaag. Het woningtekort uit de jaren '20 voelt alweer als een verleden. We kozen voor een **duidelijke clusteringsstrategie**: bouwen op plekken die strategisch liggen, in de buurt van voorzieningen en goed bereikbaar met het openbaar vervoer en de fiets. Daardoor zijn de grotere dorpen Abcoude, Mijdrecht, Vinkeveen en Wilnis gegroeid en is het open karakter van het buitengebied goed behouden gebleven. In Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef en Waverveen zochten we ook naar ruimte voor woningen binnen de bestaande dorpen. Daarnaast boden we via maatwerk ruimte voor kleinschalige woningbouwprojecten op goed bereikbare locaties buiten de contouren – het 'straatje erbij' – ten behoeve van de vitaliteit van deze hechte lokale gemeenschappen. Hierdoor **onderscheiden** we ons in de regio als Groene Hart-gemeente, direct omgeven door de hoogstedelijke dynamiek uit Amsterdam en Utrecht. Er zijn woningen voor starters bijgebouwd, waar zowel lokale jongeren als starters uit de regio zijn ingetrokken. Ook zijn er aantrekkelijke woonmilieus voor senioren verzezen, die op sommige plekken zijn gecombineerd met zorgvoorzieningen. Hierdoor kwam de doorstroming op gang en werden de sociale gevolgen

van vergrijzing zo goed mogelijk opgevangen. Dit alles bleek van grote waarde om de dorpen vitaal te houden en mensen te binden aan onze gemeente. De **sociale cohesie** in zowel de grote als kleine dorpen is nog steeds hoog. Inwoners kijken naar elkaar om; oude bekenden en nieuwkomers, jong en oud.

Wie in 2040 door de gemeente loopt, ziet dat Abcoude en Mijdrecht de belangrijkste voorzieningenkernen zijn. In Abcoude zijn is het dorp aan de zuidwestkant uitgebreid door ontwikkeling van de BON-gronden en is het dorpscentrum een compact en levendig voorzieningshart in het dorp. Ook in Mijdrecht is de omgeving flink veranderd. De uitbreidingen aan de westzijde van het dorp hebben de dorpsrand aantrekkelijk afgerond met ruime, groene woonmilieus in een gevarieerd programma. Ook is er in de uitbreidingen ruimte gemaakt voor voorzieningen en openbaar vervoer. In het centrum van Mijdrecht zijn aantrekkelijke appartementen bijgebouwd, compacter en in hogere dichtheden. Het is een duidelijk **centrum** in de gemeente geworden, met een ruim aanbod aan voorzieningen en mobiliteitsopties nabij.

Door de betere bereikbaarheid van de voorzieningen in Abcoude, Mijdrecht, Vinkeveen en Wilnis en de komst van nieuwe inwoners, is de **draagkracht onder de voorzieningen vergroot**. Deze voorzieningen worden ook steeds meer door de verschillende dorpen gedeeld. Hierdoor is het mogelijk gebleken om hoogwaardige voorzieningen zoals het zwembad in stand te houden, en in de grotere dorpen wordt nu zelfs gesproken over de komst van meer culturele voorzieningen, zoals een bioscoop of een nieuw theater. Vanuit Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef en Waverveen is de (fiets)bereikbaarheid van de voorzieningen in de grote dorpen vergroot. De basisscholen zijn nog steeds dichtbij en veel dorpen zijn voorzien van een geclusterd zorgpunt. Inwoners van De Ronde Venen – zowel jong als oud – ontmoeten elkaar in het dorps huis, op de sportvereniging of buiten in de **groene openbare ruimte**. De afgelopen jaren hebben we ons ingezet om de groene kwaliteiten van het buitengebied ook meer de dorpen in te trekken. Dit is goed gelukt; grote stukken asfalt en steen hebben plaatsgemaakt voor groene berm, kleine parken en plantsoenen. Bomen zorgen voor schaduwrijke koele plekken en wadi's zorgen voor tijdelijke waterberging tijdens piekbuien.

Voor de dagelijkse boodschappen of andere korte ritten pakken inwoners van De Ronde Venen in 2040 steeds vaker de (elektrische) fiets, met dank aan de aanwezigheid van het comfortabele, veilige fietsnetwerk. Voor degenen die slecht ter been zijn, rijdt een flexibele bus een route door de dorpen. De mogelijkheden voor **actieve, gezonde en duurzame mobiliteit** voor korte ritjes hebben een positief effect op de gezondheid en (verkeers)veiligheid van inwoners. Dit betekent dat er stevig is geïnvesteerd in het **fietsnetwerk**. Hoewel veel mensen nog steeds afhankelijk zijn van de auto voor (met name) woon-werkverkeer of lange afstanden, is de keuzevrijheid voor andere vervoersvormen toegenomen. Sinds een aantal jaar is de verbinding met de regio via het openbaar vervoer van De Ronde Venen namelijk aanzienlijk verbeterd. De komst van de Uithoornlijn richting Amstelhoek heeft de reis naar Amsterdam verkort. De **ov-as** vanuit Uithoorn, via Mijdrecht en Vinkeveen naar Abcoude en Breukelen is de hoofdader van onze gemeente. De maatregelen om de doorstroming van het openbaar vervoer te verbeteren, hebben effect gehad, waardoor steeds meer mensen het openbaar vervoer gebruiken. We hebben ons ingezet om de directe busverbinding richting Utrecht terug te brengen. Vergeleken met de jaren '20 is de **kwaliteit en keuzevrijheid van reizen** verbeterd.

Ondanks deze verruiming van de keuzevrijheid, heeft de **auto** in 2040 nog steeds een belangrijke functie binnen het gemeentelijk vervoerssysteem. Er zijn maatregelen genomen om de doorstroming op de N201 te verbeteren. Daarnaast is een nieuwe aansluiting op de N201 bij Mijdrecht West gerealiseerd. De ruimte voor innovatieve concepten heeft wel gezorgd voor een grotere keuzevrijheid: zo zijn nieuwbouwontwikkelingen van de afgelopen jaren grotendeels ontwikkeld met vormen van **deelmobiliteit** die aansluiten bij de Ronde Veense schaal en praktijk. Ook in de bestaande wijken zijn er mogelijkheden om een deelauto te gebruiken. Het zorgt voor enige verlichting van de parkeerdruk in deze wijken. Daarnaast zorgen fiets en ov ervoor dat oude doorstromingsknelpunten zoals de N201, Mijdrechtse Dwarsweg, Industrieweg en Dukaton beheersbaar zijn gebleven. Ondanks deze maatregelen is het drukker geworden op de wegen. Door de juiste maatregelen, zoals het invoeren van een 30 km/u regime op noodzakelijke plekken, is de verkeersveiligheid en leefbaarheid wel gewaarborgd.

Met de wisselwerking tussen het lokale en regionale ondernemerschap enerzijds en de maakindustrie anderzijds, heeft De Ronde Venen in 2040 het beste van 2 werelden: een **krachtige, toekomstbestendige economie** met bovenregionale betekenis, omringd en gedragen door een hechte en betrokken samenleving. De uitbreiding van het Bedrijventerrein Mijdrecht – met voldoende ruimte voor het lokale MKB en de circulaire economie – droeg hieraan bij. Naast uitbreiding is goed ingezet op een kwaliteitsverbetering van werklocaties, via **vergroening en herstructurering**. We bieden nog steeds milieuruimte aan bedrijven om te blijven ondernemen. Op geschikte plekken heeft wel functiemenging plaatsgevonden, zoals op bedrijventerrein Bovenkamp. Werken, wonen en recreëren komen zo samen. Dit is zowel een voorbeeld van efficiënt omgaan met de ruimte als bevorderlijk voor de levendigheid.

3 Het DNA van De Ronde Venen

De bestaande kwaliteiten van De Ronde Venen vormen het fundament voor het gesprek van de toekomst. Dit hoofdstuk beschrijft bondig de onderlegger van onze gemeente; het 'ruimtelijk DNA' waar we in de omgevingsvisie op voortbouwen. De Ronde Venen is een prachtige, groene gemeente, met betrokken gemeenschappen in hechte dorpen. Unieke landschappen wisselen af met cultuurhistorisch erfgoed van wereldformaat. Ook heeft het economische slagkracht in de luwte van Amsterdam en Utrecht. De kwaliteiten en kenmerken staan uitgebreider beschreven in het Raamwerk De Ronde Venen 2040.

Figuur 8. Maricken I en de Driehuizer Dwarstocht gezien vanaf Waterpeil.

Figuur 9. Beschermd dorpsgezicht Baambrugge gezien vanaf de Dorpsstraat.

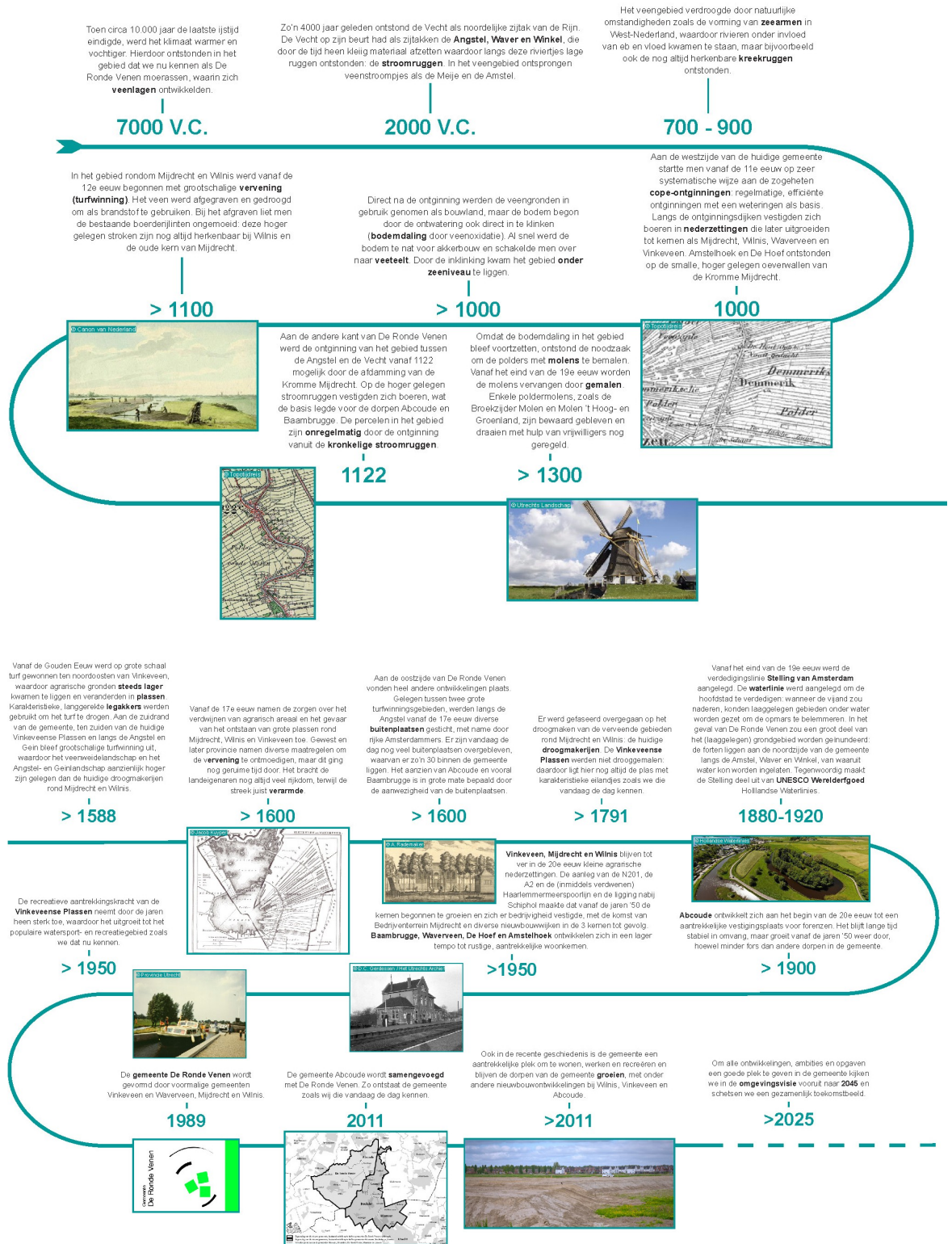
Figuur 10. Waterrecreatie op de Vinkeveense Plassen.

Figuur 11. Zicht over de Kromme Mijdrecht vanaf De Hoef Oostzijde.

3.1 De Ronde Venen door de jaren heen

Het gebied dat tegenwoordig tot de gemeente De Ronde Venen behoort, kent een rijke geschiedenis. Voordat we vooruit kijken naar 2040, is het van belang te weten hoe de gemeente zich op politiek, sociaal en ruimtelijk vlak heeft ontwikkeld. Met behulp van openbare bronnen als het Regionaal Historisch Centrum Vecht en Venen en het Panorama Landschap van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed schetsen we een (niet uitputtend) beeld van de ontstaansgeschiedenis van De Ronde Venen in deze tijdlijn.

3.2 Ruimtelijke karakteristiek

Het veenwedelandchap – dat De Ronde Venen zo kenmerkt – is een karakteristiek open, Hollands polderlandschap, met smalle percelen, lintbebouwing en veel sloten en weterringen. De Ronde Venen is onderdeel van het Nationaal Landschap het Groene Hart. Als open groen gebied tussen de omliggende grote steden, zoals Utrecht en Amsterdam, is het niet alleen een gebied met een duidelijke agrarische identiteit, maar ook voor veel mensen een plek om te recreëren. Mensen waarderen met name de ruimte

voor natuur en de openheid van het landschap. Daarnaast kent het landschap de cultuurhistorisch waardevolle ontginningsstructuren, militair verdedigingslandschap en watersystemen. Het landschap is ontstaan door de veenaafgraving en inpoldering. De kenmerkende stervormige verkaveling komt voort uit de manier waarop het landschap is ontgonnen. Rond het gebied liggen de rivieren de Kromme Mijdrecht, de Amstel, de Waver, de Winkel en de Angstel. Deze wateren vormen een bijna gesloten, ronde cirkel. Het veengebied werd ontgonnen vanuit een centraal groot veeneiland. Zo ontstond een cirkelvormige verkavelingsstructuur, met kavels in de vorm van pizzapunten. Na het afgraven van het veen ontstonden er veenplassen, zoals de Vinkeveense Plassen. Tegenwoordig is het een spectaculair gezicht en een van de grote redenen waarom bezoekers naar de gemeente komen.

Aan de noordzijde van De Ronde Venen liggen de Hollandse Waterlinies (Stelling van Amsterdam). Dit is UNESCO Werelderfgoed. Deze waterlinie was een vernuftige verdedigingslinie waarbij met sluisen, dijken en inundatiegebieden de vijand op afstand gehouden werd. Dit weerspiegelt zich in een strategisch landschap dat nog steeds herkenbaar is – open en groen – met her en der militaire werken, zoals de forten bij Botshol, Waverveen en Abcoude.

De grotere dorpen van De Ronde Venen liggen verspreid in het open polderlandschap. Mijdrecht en Wilnis vormen hierin een dubbelnederzetting, ontstaan als agrarische nederzettingen tijdens de ontginningen. Mijdrecht is ongeveer dubbel zo groot als Wilnis – met respectievelijk 16.000 en 7.500 inwoners – maar ze zijn door de jaren naar elkaar toe gegroeid via de oude ontginningsas langs de Herenweg. Mijdrecht functioneert als het bestuurscentrum en beschikt over het grootste aanbod aan voorzieningen in de gemeente. In Wilnis, Vinkeveen en Abcoude zijn ook verschillende (dagelijkse) voorzieningen aanwezig. Abcoude is vanaf de Middeleeuwen ontstaan door bewoning op de oeverwallen van de Angstel. Het heeft daardoor een historische dorpskern met tegenwoordig een beschermd dorpsgezicht.

De kleine dorpen Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef en Waverveen zijn uniek op hun eigen manier. Het pittoreske Amstelhoek, met haar imposante Fort bij Uithoorn en de Kruiskerk. De Hoef, met haar unieke ligging aan de Kromme Mijdrecht. Waverveen, omringd door de uitgestrekte weilanden en weidevogels. Baambrugge, met haar karakteristieke gevels, oude panden en buitenplaatsen, die het dorp de status van beschermd dorpsgezicht hebben gegeven, net als Abcoude. Ondanks het feit dat geen van deze dorpen meer dan 1.500 inwoners telt, draagt elk dorp op haar eigen manier bij aan de ruimtelijke karakteristiek van de gemeente.

Alles bij elkaar biedt De Ronde Venen een uniek ruimtelijk aanbod: de legakkers van de Vinkeveense Plassen, het agrarische erfgoed, het veenweidelandschap en de historische linten en dorpskernen. Bijzonder zijn de buitenplaatsen en de Hollandse Waterlinies als UNESCO Werelderfgoed.

3.3 De Ronde Venen in de regio

Als centraal gelegen gemeente in de Metropoolregio Utrecht (MRU) en op de grens met de Metropoolregio Amsterdam (MRA) zijn er verschillende ontwikkelingen die onze gemeente direct of indirect raken. Ondanks de ligging binnen de provincie Utrecht, heeft de gemeente een relatief sterke binding met de MRA. Zo is 40% van het woon-werkverkeer van en naar Amsterdam, verhuizen relatief veel mensen tussen de MRA-gemeenten en De Ronde Venen, en zijn veel inwoners qua voorzieningen en relaties sterk georiënteerd op Amsterdam.

Binnen de provincie Utrecht behoort De Ronde Venen tot de U10-regio. De U10 is een netwerkorganisatie waarin 16 gemeenten samenwerken als antwoord op grote maatschappelijke thema's en uitdagingen, rondom thema's zoals mobiliteit, duurzaamheid en economische ontwikkeling. De Ronde Venen is in 2021 tot de U10 toegetreden. Het samenwerkingsverband heeft in 2021 haar ruimtelijke doelen vastgelegd in het Integraal Ruimtelijk Perspectief 2021-2040. Dit omvat een gezamenlijk perspectief op de aanpak van verschillende opgaven in de regio. Daarnaast werkt gemeente De Ronde Venen samen met een aantal belangrijke regionale ketenpartners. De meest relevante voor de omgevingsvisie zijn onder andere de GGD Regio Utrecht (GGDRU), de Veiligheidsregio Utrecht (VRU), het waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de Omgevingsdienst Regio Utrecht.

Het grondgebied van gemeente De Ronde Venen valt onder 3 NOVEX-gebieden: de MRU, de Schipholregio en het Groene Hart. Het eerste NOVEX-programma geeft in het ontwikkelperspectief 'Utrecht Nabij' aan dat de MRU een regio wil zijn waarin alle belangrijke functies dicht bij elkaar zijn. Nabijheid als leidend principe legt de focus op binnenstedelijk bouwen en transformeren, met duidelijke koppelingen met mobiliteit en de gezonde leefomgeving. De lokale centrumfunctie van Mijdrecht ende stationsomgeving van Abcoude, spelen hierin een rol. Het tweede NOVEX-programma – die van de Schipholregio – is erop gericht om een nieuwe balans te vinden tussen het belang van een internationale luchthaven voor Nederland en de kwaliteit van de leefomgeving rond de luchthaven, waartoe De Ronde Venen behoort. Binnen dit programma worden afspraken gemaakt over vermindering van emissies zoals stikstof en geluid, maar ook over nieuwe ontwikkelingen in woningbouw, natuur, infrastructuur en het elektriciteitsnet. Het derde

NOVEX-programma schetst het toekomstperspectief voor Groene Hart in 2050. Opgaven op het gebied van bodem, water, klimaat en erfgoed krijgen hierin prioriteit. Voor De Ronde Venen vertaalt dit zich onder andere in de aanpak van bodemdaling en (grond)wateroverlast en in het ruimte bieden voor woningbouw en toekomstbestendige landbouw.

4 Uitdagingen en kansen voor De Ronde Venen

In deze omgevingsvisie beschrijven we welke keuzes we willen maken richting 2040. Voordat we ingaan op welke keuzes dit zijn, is het goed om even stil te staan bij waarom het nodig is dat we deze keuzes maken.

Verskillende trends en ontwikkelingen komen op onze gemeente af en leiden tot opgaven en uitdagingen waar we een antwoord op moeten geven. In het Raamwerk De Ronde Venen 2040 is hiervan een uitvoerige beschrijving te vinden. De 5 belangrijkste uitdagingen voor gemeente De Ronde Venen richting 2040 zijn:

- 1. Groeien met kwaliteit**
- 2. Werken aan een herkenbaar, weerbaar en toekomstbestendig buitengebied**
- 3. Borgen aantrekkelijkheid op grote schaal én lokaal profijt**
- 4. Versterken economisch profiel**
- 5. Het creëren en stimuleren van meerdere vervoersvormen als smeermiddel van ontwikkelingen**

Op de volgende pagina's worden de 5 belangrijkste uitdagingen voor De Ronde Venen nader toegelicht.

1. Groeien met kwaliteit

De komende jaren heeft De Ronde Venen de uitdaging om voldoende woningen toe te voegen. Hierbij ligt zowel een opgave om te voorzien in de lokale behoefte als een ambitie om in te spelen op de regionale woningzoeker. Hiertoe zullen er tot 2040 circa 4.800 nieuwe woningen worden toegevoegd voor

verschillende doelgroepen. Deze moeten betaalbaar, levensloopbestendig en duurzaam zijn. Tot 2030 zijn de locaties al goed in beeld. Richting de verdere toekomst moeten er nog belangrijke keuzes gemaakt worden over de locaties van woningbouwprojecten. Moeten deze woningbouwlocaties bijvoorbeeld vooral gericht zijn op het versterken van de 4 grote dorpen – Abcoude, Mijdrecht, Vinkeveen en Wilnis – of juist inzetten op spreiding over alle dorpen? Niet alleen de aantallen woningen zijn belangrijk. Minstens zo belangrijk is de beoogde kwaliteit van de woningen én de woonomgeving. Hieronder valt bijvoorbeeld het voorzieningenniveau en maatschappelijk vastgoed, dat enerzijds moet meebewegen met een veranderende bevolkingssamenstelling en dat zich anderzijds steeds meer zal clusteren in de 4 grote dorpen. Ook de koppeling tussen woningbouw en mobiliteit vraagt om keuzes: laten we de groei van de gemeente sterk verbinden aan de ov-bereikbaarheid of grijpen we nieuwbouwwontwikkelingen aan om mobiliteitsopties als de fiets of de elektrische auto te stimuleren? Denk ook aan het versterken van de basis onder bestaande voorzieningen. Specifiek voor de kleinere dorpen in De Ronde Venen ligt er immers een opgave om de leefbaarheid en vitaliteit van de gemeenschappen op peil te houden. Hieraan zou woningbouw ook een bijdrage kunnen leveren. Bij nieuwbouw liggen er kansen om gelijktijdig maatregelen te nemen op het gebied van verduurzaming, het versterken van de gezonde leefomgeving en klimaatadaptatie. Onderdeel van een kwalitatieve woonomgeving vormt ook een sterke openbare ruimte, waar ruimte is voor sport, bewegen en ontmoeten. Het vergroenen van bestaande openbare ruimte dan wel het groen aanleggen van nieuwe openbare ruimte kan verbindend werken om al deze functies een plek te geven. Dat is belangrijk, want er zijn steeds meer functies die een plek zoeken in de openbare ruimte, dus het inzetten op combinaties van functies is nodig. Groen biedt daarvoor tal van mogelijkheden en heeft tevens een positieve invloed op de (mentale en fysieke) gezondheid van bewoners. Met name in het kader van de toenemende vergrijzing en het dalend aantal mantelzorgers is dit essentieel.

2. Werken aan een herkenbaar, weerbaar en toekomstbestendig buitengebied

Met het herkenbare veenweidelandschap dat grotendeels voor melkveehouderijen wordt gebruikt, ligt er in het buitengebied van De Ronde Venen een belangrijke opgave om de transitie naar een duurzamere en toekomstbestendige landbouw een plek te geven. Daaronder valt ook het verlagen van de milieudruk op de omliggende beschermde natuurgebieden, zoals Botshol, alsook het tegengaan van bodemdaling en veenoxidatie, het omgaan met verzilting en het halen van waterkwaliteitsdoelen. Ook zijn er andere opgaven die ruimte vragen in het buitengebied, zoals natuurontwikkeling, woningbouw en duurzame energieopwek. Deze ontwikkelingen en opgaven vragen daarom om een integrale afweging – keuzes in de aanpak van bodemdaling hebben invloed op woningbouwontwikkelingen, en vice versa. In De Ronde Venen is de agrariër van oudsher een zeer belangrijke landschapsbeheerder. Het bieden van voldoende ruimte om deze omslag te maken is dan ook een wezenlijke opgave. Tegelijkertijd liggen hier kansrijke koppelingen met andere opgaven, zoals het versterken van recreatieve mogelijkheden, het toevoegen van bijzondere woonmilieus, het beter uitdragen van de cultuurhistorische verhaallijnen in het gebied, het vergroten van de landschapsbeleving en het invullen van vrijkomende agrarische bebouwing. Richting de toekomst valt nog een belangrijke keuze te maken in welke gebieden, en eventueel onder welke voorwaarden, welke vorm van agrarische bedrijvigheid het beste aansluit bij het halen van deze doelen.

3. Borgen aantrekkelijkheid op grote schaal én lokaal profijt

Het buitengebied van De Ronde Venen is een parel van wereldformaat. Met het werelderfgoed van de Hollandse Waterlinies, de Vinkeveense Plassen en het turfontginningslandschap met de legakkers is de recreatieve aantrekkingskracht van de gemeente zeer groot. Samen met de beschermde dorpsgezichten van Baambrugge en Abcoude en de buitenplaatszone is De Ronde Venen belangrijk recreatief uitloopgebied voor de steden Amsterdam en Utrecht. Tegelijkertijd brengen deze kwaliteiten ook verplichtingen en kosten met zich mee, evenals een recreatiedruk die op plekken schuurt met natuurdoelstellingen en een druk legt op de bereikbaarheid en toegankelijkheid. Richting de toekomst ligt er een uitdaging in het duiden van de positie van het landschap. Is het bijvoorbeeld een recreatiegebied waar ook natuur te vinden is, of vice versa? Daarnaast ligt er een belangrijke kans om investeringen in landschapsbeleving en recreatieve voorzieningen nadrukkelijk ook ten goede te laten komen aan de lokale behoefte van inwoners. Denk hierbij ook aan het verbeteren van de (openbare) toegankelijkheid van de Vinkeveense Plassen voor bewoners.

4. Verstevigen economisch profiel

Voor De Ronde Venen liggen er kansen om het economisch profiel richting de toekomst te versterken. Sectoren zoals de (maak)industrie, vervoer, bouw en groothandel zijn van oudsher belangrijke pijlers voor de lokale economie. De afgelopen jaren is dit verbreed. Zo is de laatste jaren de dienstverlening sterk in opkomst, wat andere voorwaarden stelt aan werklocaties. Het versterken en toekomstbestendig maken van het economische profiel en de bijbehorende (werk)locaties is een belangrijke opgave richting de toekomst. Daarbij hoort onder andere het beter benutten van de ruimte op bedrijventerreinen, net als vergroening, de opwekking van duurzame energie en het op peil houden van de bereikbaarheid. Hiermee

kunnen we lokale ondernemers aan ons blijven binden en hun ruimtevraag faciliteren. Verder is de clustering van detailhandel in de centrumgebieden belangrijk voor het versterken van het economisch profiel, net als het laten groeien van de recreatieve potentie tot volwaardige pijler onder de economie van De Ronde Venen. Daarmee vallen ook goede koppelingen te leggen met lokale meerwaarde op het gebied van leefbaarheid, vitaliteit en een gezonde leefomgeving.

5. Het creëren en stimuleren van meerdere vervoersvormen als smeermiddel van ontwikkelingen

Het borgen van de bereikbaarheid blijft een belangrijke voorwaarde voor geplande ontwikkelingen in De Ronde Venen. Knelpunten op het wegennet – in combinatie met de bescheiden ov-bereikbaarheid van de gemeente – kunnen de ontwikkelmogelijkheden op het gebied van woningbouw, werklocaties en recreatieve voorzieningen in de toekomst beperken. Daarnaast zetten ze ook de leefbaarheid en verkeersveiligheid onder druk. Daarom is het belangrijk om hier tijdig en strategisch op te anticiperen en fietsen en openbaar vervoer tot aantrekkelijke alternatieven voor de auto te maken. Denk hierbij aan het verbeteren van de ov-bereikbaarheid op de lange termijn, het investeren in duurzame en bewegvriendelijke infrastructuur, zoals een fijnmazig fietsnetwerk en het introduceren van nieuwe vormen van (deel)mobiliteit. Zo blijft De Ronde Venen bereikbaar voor zowel bewoners als bezoekers en werkenden en kan de gemeente haar strategische ligging tussen 2 belangrijke metropoolregio's optimaal benutten. Tegelijkertijd hoort hierbij ook het vraagstuk of de toenemende drukte altijd kan en moet leiden tot (infrastructurele) ingrepen: tot op welke hoogte vinden we toenemende drukte acceptabel?

Figuur 12. De Angstel en het buitengebied ten zuiden van Baambrugge gezien vanaf de Rijksweg.

5 Drie integrale strategische kernambities

5

DRIE INTEGRALE STRATEGISCHE KERNAMBITIES

In het Raamwerk De Ronde Venen 2040 is op 9 thema's verkend waar we als gemeente De Ronde Venen nu staan, wat er op ons afkomt en tot welke kansen en opgaven dit leidt. Met deze informatie als vertrekpunt hebben we een aantal strategische keuzes geformuleerd waarmee we kunnen werken aan een toekomst die we wensen voor de Ronde Venen in 2040. Deze strategische keuzes zijn ondergebracht in 3 integrale kernambities:

- Groen en gezond wonen in levendige en betrokken dorpen
- Lokaal sterk in een dynamische regio
- Een beleefbaar, veerkrachtig en toekomstbestendig buitengebied

De strategische kernambities staan op de volgende pagina's weergegeven. Meer achtergrond en uitleg bij deze kernambities is te lezen in het vastgestelde Koersdocument De Ronde Venen 2040.

5.1 Groen en gezond wonen in levendige en betrokken dorpen

Als gemeente De Ronde Venen zijn we trots op de manier van samenleven in onze dorpen. We hebben **hechte dorpen**, met een sterke sociale basis. De onderlinge netwerken, de maatschappelijke voorzieningen, het gevoel van ons-kent-ons onder de inwoners: dit zijn kernwaarden waar we de komende decennia op willen voortbouwen. Tegelijkertijd zien we de druk op de woningmarkt toenemen, zowel vanuit de lokale als de regionale woningzoeker. Ook zien we dat de samenstelling van onze bevolking naar de toekomst verder verandert: het aandeel ouderen groeit, wat leidt tot een andere woonvraag en een hogere zorgvraag. Daarnaast zien we dat het een uitdaging is om in de kleinere dorpen (Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef) het voorzieningenniveau op peil te houden.

Richting 2040 zetten we daarom in op een **groei van onze gemeente** ten opzichte van nu. Daarvoor gebruiken we de bestaande kwaliteiten en verschillen tussen de dorpen in onze gemeente als vertrekpunt, om te werken aan groene, gezonde en levendige dorpen. Hierbij is het uitgangspunt dat het toevoegen van nieuwe woningen altijd een **breder meerwaarde** oplevert dan enkel het toevoegen van een woning. Denk aan een verduurzamingsslag, het op peil houden of zelfs verhogen van de ruimtelijke kwaliteit, de vergroening van de leefomgeving, het verbeteren van de klimaatbestendigheid van de leefomgeving, het inspelen op demografische veranderingen (zoals vergrijzing en een toenemende zorgvraag), het inspelen op de mobiliteitstransitie en het versterken van de vitaliteit, leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit.

Strategische kernambitie 1 in het kort: we kiezen voor...

- a. Een groei met 4.800 woningen tot 2040, waarbij we duidelijke kaders meegeven om te borgen dat de kwaliteit van de leefomgeving meegroeit (Groen Groeit Mee) en het bestaande karakter van kernen wordt versterkt. Op de schaal van de hele gemeente leidt dit tot een afwisseling in meer dynamische en dorps-stedelijke woonmilieus in de grotere dorpen Mijdrecht, Abcoude, Wilnis en Vinkeveen en meer rustige en landelijke woonmilieus in de Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef en Waverveen.
- b. Waar mogelijk realiseren we woningbouwlocaties binnen de contouren van de dorpen. Daarnaast kijken wij voor nieuwe woningbouwlocaties naar plekken in de gemeente die goed bereikbaar zijn met het ov, de fiets en de auto. Hier ligt de focus op geclusterde woningbouw om de impact op het groen en landelijke karakter in zijn totaliteit te beperken. Daarnaast bieden we dorpen via maatwerk de mogelijkheid voor een 'straatje erbij' op goed te ontsluiten locaties.
- c. Een stevige koppeling van de woningbouwopgave met andere opgaven, zoals de mobiliteitstransitie, klimaatadaptatie, natuurinclusiviteit en biodiversiteit, gezonde leefomgeving en water en bodem sturend. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is het Convenant Toekomstbestendig Bouwen. In alle nieuwbouwprojecten integreren we de ambities van het convenant, waarbij we minimaal streven naar ambitieniveau brons (m.u.v. de ambities rond de parkeernorm uit het Convenant).
- d. Het toekomstbestendig maken van de huidige woningvoorraad via een wijkgerichte aanpak.
- e. Behoud van het huidige voorzieningenniveau in de gemeente, via concentratie van voorzieningen in Mijdrecht, Wilnis, Abcoude en Vinkeveen en met minimaal 1 ontmoetingsplek in alle dorpen.
- f. Het toevoegen van meer kwalitatieve groenblauwe openbare ruimte in de dorpen, zowel ten behoeve van de (mentale) gezondheid van inwoners en als voor klimaatrobuustheid van de bebouwde omgeving.
- g. Een goed woon- en leefklimaat waarin we zorg dragen voor het milieu. Dit betekent onder andere voldoende aandacht voor (externe) veiligheid en een aanvaardbaar niveau van geluid-, licht- en geurhinder dat voldoet aan de wettelijke kaders.
- h. Het koesteren en versterken van ons erfgoed.

5.2 Lokaal sterk in een dynamische regio

Als gemeente De Ronde Venen zien we de waarde van onze lokale kracht en eigenheid. Door onze strategische ligging tussen de belangrijke stedelijke regio's van Utrecht en Amsterdam bevinden we ons tegelijkertijd in een (inter)nationaal krachtenveld. Dit vertaalt zich in een specifieke regionale dynamiek die zijn weerslag heeft op onze gemeente.

Op economisch gebied is er bijvoorbeeld veel interregionaal woon-werk verkeer en is het Bedrijventerrein Mijdrecht een echte economische speler van formaat met een stevige uitbreidingsopgave. Op het gebied van mobiliteit ligt er een grote opgave in het op peil houden van de bereikbaarheid van de dorpen in De Ronde Venen; dit geldt voor zowel de dorpen onderling als voor de bereikbaarheid naar de omliggende grotere steden. Hierin ligt zowel een uitdaging voor auto- en (snel)fietsverkeer als voor openbaar vervoer. Daarnaast zijn de opgaven op het gebied van de energietransitie lokaal van aard, maar is het ook ingebed in een regionaal energiesysteem.

Richting 2040 willen we deze opgaven aanpakken vanuit onze eigen kracht, maar we doen dit **in synergie met (onze burens in) de regio**. We versterken ons economisch profiel en benutten de regionale kansen, bijvoorbeeld op het gebied van wonen, economie en mobiliteit. Daarbij kijken we wat goed past bij onze lokale schaal en eigenheid. We borgen dat het benutten van economische kansen ook bijdraagt aan de brede welvaart en vitaliteit van onze gemeente. Ook op het gebied van mobiliteit en energie benutten we de regio om onze gemeente klaar te maken voor verdere groei. We hanteren het STOMP-principe en zetten zo in op het vergroten van de multimodale bereikbaarheid van onze gemeente. Op die manier verbreden we ons vervoersaanbod en dragen we bij aan onze ambitie om in 2050 een klimaatneutrale én circulaire gemeente te zijn.

Strategische kernambitie 2 in het kort: we kiezen voor...

- a. Het versterken van onze huidige economische structuur. Daarbij zien we een hoofdrol voor Bedrijventerrein Mijdrecht, waar we een uitbreiding van 12 hectare voorzien. Bij deze ontwikkeling geven we duidelijke kaders mee op het gebied van duurzaamheid, circulariteit en klimaatadaptatie. Het is een voorwaarde dat deze ontwikkeling een duidelijke meerwaarde biedt aan de lokale economie en werkgelegenheid van De Ronde Venen.
- b. Het verbreden van het economisch profiel door meer in te zetten op recreatie en toerisme met oog voor de beheersbaarheid ervan voor zowel inwoners als bezoekers en het zoeken van een goede balans tussen economie, ecologie, bereikbaarheid en leefbaarheid.
- c. Het herstructureren en revitaliseren van alle werklocaties, waarbij we – indien mogelijk – ook ruimte bieden aan functiemenging.
- d. Het hanteren van het STOMP-principe en daarmee het verbeteren van de mogelijkheden voor bijvoorbeeld fiets en openbaar vervoer en het beter aansluiten van deze netwerken op de regio.
- e. Het zoveel mogelijk ontzien van bestaande en toekomstige knelpunten in ons lokale wegennet bij nieuwe ontwikkelingen. Daartoe zetten we in op:
 1. Knooppuntontwikkeling als basis voor nieuwe (grootschalige) ontwikkelingen: wonen, werken en voorzieningen brengen we zoveel mogelijk in de nabijheid van ov-haltes of hubs.
 2. Verbeteren van de ov-bereikbaarheid van De Ronde Venen. We zetten maximaal in op frequent vervoer langs de gestrekte ov-as. Waar de gestrekte ov-as over de N201 loopt, zetten we in op een verbeterde doorstroming van het openbaar vervoer. Daartoe verkennen we ook de mogelijkheid van vrijliggende infrastructuur voor het openbaar vervoer.
 3. Het opwaarderen van Amstelhoek tot multimodale hub voor De Ronde Venen, door de verbindingen met de nabijgelegen tramhalte van Uithoorn te verbeteren.
- f. Klimaatneutraliteit en circulariteit in 2050, via slimme strategieën in energieopwek, -opslag en -verbruik.
- g. Het clusteren van duurzame energieopwekking in de vorm van zonnepanelen op grote daken en in het buitengebied alsook voor het faciliteren van bottom-up initiatieven vanuit de dorpen.

5.3 Een beleefbaar, veerkrachtig en toekomstbestendig buitengebied

Als gemeente De Ronde Venen zijn we trots op ons buitengebied. Het veenweidelandschap is een karakteristiek open, Hollands polderlandschap, met smalle percelen, lintbebouwing en veel sloten en wetingen. Als groot groen gebied tussen de omliggende grote steden, is het zowel een gebied met een duidelijke agrarische identiteit als een plek voor veel mensen om te recreëren en tot rust te komen. Dit is een kernwaarde van onze gemeente. Inwoners en bezoekers waarderen met name de ruimte voor natuur en de openheid van het landschap. Daarnaast kent het landschap de cultuurhistorisch waardevolle veenontginingsstructuren, militair verdedigingslandschap en watersystemen. Deze historische wortels vormen een stevige basis voor de toekomst. Door de jaren heen is het buitengebied altijd in verandering geweest. Van ontginning en inpoldering van een aantal eeuwen geleden tot de stevige uitbreidingen van de dorpen en bedrijventerreinen in de 20ste eeuw. Ook de komende decennia zal het buitengebied van De Ronde Venen in beweging blijven, vanwege de vele opgaven die spelen, zoals de transitie naar toekomstbestendige landbouw, het hoge aandeel agrariërs zonder opvolging, de bodemdalingsopgave, het opwekken van duurzame energie en de forse opgave in water- en natuurkwaliteit.

Ook in 2040 zien we landbouw op veel plekken nog steeds als belangrijke identiteitsdrager van het buitengebied. Deze landbouw is toekomstbestendig. Dat betekent dat we ons buitengebied zien als plek voor **duurzame en toekomstbestendige landbouw**, in balans met het **natuurlijke bodem- en watersysteem**. Zo kunnen we ruimte bieden aan oplossingen voor urgente opgaven die een plek zoeken in het buitengebied, in synergie met passende agrarische activiteiten. Daarnaast wordt ons buitengebied in 2040 in belangrijke mate gekleurd door recreatie, cultuurhistorie en erfgoed en is er plek voor energieopwek. We

onderstrepen het belang van een heldere gemeentelijke visie op de toekomst van ons buitengebied en deze ontwikkelen we in lijn met de gesprekken op de provinciale en nationale tafels.

Strategische kernambitie 3 in het kort: we kiezen voor...

- a. Een toekomstbestendig buitengebied, met de landbouw als drager en hoeder van de kwaliteit van het buitengebied en met een belangrijke rol in de voedselvoorziening.
- b. Actief meedenken met de agrariërs in onze gemeente om werk te maken van een leefbaar, klimaatrobuust en toekomstbestendig buitengebied. Waar nodig en wenselijk bieden we agrariërs hiervoor planologische ruimte.
- c. Een gebiedsgerichte uitwerking van wat een duurzaam en klimaatrobuust buitengebied is dat past bij De Ronde Venen. Zo kunnen we agrariërs in de gemeente duidelijkheid en houvast bieden.
- d. Meer mogelijkheden voor transformatie van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB), met duidelijke kaders over wat waar wel en niet goed past.
- e. Het realiseren van de noodzakelijke natuurontwikkeling en het behoud en herstel van de natuurkwaliteit, in lijn met landelijke en provinciale doelstellingen en met de Basiskwaliteit Natuur als belangrijk streven.
- f. Het ontwikkelen van een strategie van vernatting en waterberging, vanuit het principe 'bodem-watersturend', op plekken waar dat het hardste nodig is. Op deze plekken zoeken we koppelkansen met natuurontwikkeling en recreatie. De provincie, het waterschap en lokale agrariërs zijn hierin belangrijke strategische partners.
- g. Het koesteren en herstellen van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het buitengebied. We borgen daarom dat nieuwe ontwikkelingen aansluiten bij de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten en ze waar mogelijk zelfs versterken.
- h. Het benutten van de grote recreatieve kracht van het buitengebied. Hier bieden we meer ruimte voor nieuwe, alternatieve verdienmodellen.
- i. Het blijven uitdragen, koesteren en beschermen van De Hollandse Waterlinies (UNESCO Werelderfgoed), waarbij we verkennen hoe we de recreatieve potentie beter kunnen benutten, in harmonie met de cultuurhistorische erfgoedwaarden. We ontwikkelen de Hollandse Waterlinies tot een aantrekkelijk recreatief netwerk.
- j. Het borgen van ons buitengebied als prettig woongebied, zoals in de buurtschappen en linten, waar een goede kwaliteit van leven te vinden is, rustig wonen en een gezonde leefomgeving.

6 Gebiedsgerichte uitwerkingen

6

GEBIEDSGERICHTE UITWERKINGEN

De Gemeente De Ronde Venen is veelzijdig. De verschillende gebieden in onze gemeente verdienen daarom ook een gebiedsgerichte, integrale aanpak. In dit hoofdstuk vertalen we onze ambities voor De Ronde Venen in gebiedsgerichte keuzes. Op deze manier geven we elke plek in onze gemeente een passende ontwikkelrichting mee voor de toekomst. We onderscheiden in totaal 9 gebieden:

3 gebiedstypen met hun verschillende deelgebieden:

a. DORPEN

1. **Grote dorpen**
 - i. Abcoude
 - ii. Mijdrecht
 - iii. Vinkeveen
 - iv. Wilnis
2. **Kleine dorpen**
 - i. Amstelhoek
 - ii. Baambrugge
 - iii. De Hoef
 - iv. Waverveen

b. WERKLOCATIES

1. **Bedrijventerrein Mijdrecht**
2. **Lokale bedrijventerreinen**
 - i. Baambrugge Noord
 - ii. Bovenkamp
 - iii. Hollandse Kade
 - iv. Spoorlaan
 - v. Voorbancken

c. BUITENGEBIED

1. **Droogmakerijen**
 - i. Eerste bedijking, Tweede bedijking, Derde Bedijking,
 - ii. Wilnis Veldzijde
 - iii. Groot-Mijdrecht West, Groot-Mijdrecht Oost
2. **Veenweidelandschap**
 - i. Groot Wilnis-Vinkeveen
 - ii. Wilnisse Bovenlanden

op de N201. Ook andere wegen lopen geregeld vast. Daarnaast speelt in alle dorpen de opgave om de bestaande **woningvoorraad te verduurzamen** en toekomstbestendig te maken. Een andere belangrijke uitdaging richting de toekomst is het **op peil houden van het voorzieningenniveau**, waarbij steeds lokale verschillen te duiden zijn over de omvang en invulling van het voorzieningenniveau. Ten slotte is het borgen van **voldoende 'groen en blauw'** een opgave die alle dorpen - groot en klein - van belang is voor de toekomst.

Gebiedsspecifieke keuzes voor alle dorpen:

- a. Elk nieuwbouwplan moet uit **2/3e betaalbaar** woningaanbod bestaan. Hieronder verstaan we 30% sociale huur en 37% betaalbare koop of middeldure huur. Op grotere ontwikkellocaties realiseren we altijd een mix van woningtypen en prijsklassen voor verschillende leeftijdsgroepen, huishoudenstypen en inkomensgroepen. Zo werken we aan **evenwichtige wijken**.
- b. Bij ontwikkeling van de woningvoorraad in De Ronde Venen is het vertrekpunt dat nieuwbouw helpend moet zijn voor **lokale woningzoekenden** uit De Ronde Venen. Hiertoe nemen we als gemeente in onze huisvestingsverordening voorrangregels op voor woningzoekenden met binding aan de gemeente of dorp. Daarnaast is de inzet dat nieuwe woningen bijdragen aan de **doorstroming**. Door aantrekkelijke woningen toe te voegen voor ouderen die nu in een grote woning wonen, kan een verhuisketen op gang komen, waardoor er vervolgens woningen voor gezinnen en starters op de markt komen. Ook bieden we waar mogelijk ruimte aan gemeenschappelijke woonvormen, bijvoorbeeld voor jongeren of ouderen.
- c. Bij de locatiekeuze voor gebiedsontwikkelingen en het opstellen van kaders hiervoor is het principe **'water en bodem sturend'** het vertrekpunt. De 'geschiktheidskaart water en bodem sturend' van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht vormt hierbij belangrijke input.
- d. Het toevoegen van woningen dient altijd te gebeuren met oog voor de geldende eisen voor **duurzaamheid en circulariteit**. Hierbij volgen we het **Convenant Toekomstbestendig Bouwen**, waarbij we inzetten op ambitieniveau brons (m.u.v. de ambities rond de parkeernorm uit het Convenant). Daarnaast dienen nieuwe uitleglocaties gepaard te gaan met een versterking van de **kwaliteit en gebruikswaarde van het landschap** (Groen Groeit Mee), de **identiteit en ruimtelijke samenhang** in de dorpen en de **gezondheid en het welzijn** van inwoners. Het bestaande groen dient bij de ontwikkeling van nieuwe woningen als belangrijk uitgangspunt.
- e. Naast nieuwbouw gaan we aan de slag met de **bestaande woningvoorraad**. Dit doen we in samenwerking met onze bewoners en woningcorporaties. Er ligt een stevige opgave in kwaliteitsverbetering, verduurzaming en energiebesparing. Daarom zetten we in op het **toekomstbestendig** maken van de **huidige woningvoorraad**. Voor het klimaatadaptief maken van de (bestaande en nieuwe) woningvoorraad, volgen we de afspraken uit het kader Klimaatadaptief Bouwen Utrecht. Ook zien we in de bestaande woningvoorraad kansen voor verdichting. Daarom bieden we mogelijkheden om woningen toe te voegen binnen de bestaande voorraad, bijvoorbeeld door ruimte te bieden aan woningdelen, woningsplitsen, optoppen of transformeren.
- f. We zetten maximaal in op frequent vervoer langs de **gestrekte ov-as** die vanuit Uithoorn, via Mijdrecht, Wilnis en Vinkeveen naar Breukelen en Amsterdam Bijlmer Arena loopt. Deze as is te zien als hoofdadere van onze gemeente waarlangs we wonen, werken en voorzieningen zoveel mogelijk bij elkaar brengen. Daarnaast zetten we in op een onderliggend net van fijnmazigere buslijnen die de dorpen met elkaar verbinden en toeleiden naar de gestrekte ov-as. Om de kwaliteit van deze openbaarvervoer-verbinding te garanderen, zetten we zoveel mogelijk in op het **verbeteren van de doorstroming** van het openbaar vervoer. Daartoe verkennen we ook de mogelijkheid van vrijliggende infrastructuur voor het openbaar vervoer. We investeren daarnaast in **sterke fietsverbindingen en aanvullende vervoersdiensten**, zoals deelmobiliteit en flexibel openbaar vervoer. Met deze combinatie ontstaat een sterke keten die zowel de grote en kleine dorpen als de buurtschappen in de gemeente goed bereikbaar houdt.
- g. Bij nieuwe ontwikkelingen in de dorpen hanteren we het **STOMP-principe**: we kijken eerst naar de mogelijkheden voor de voetganger (Stappen) en vervolgens de fietser (Trappen), ov en MaaS (Mobility as a Service: deelmobiliteit) en als laatste de privé-auto. Hieraan gekoppeld investeren we met prioriteit in het **verbeteren van het fietsnetwerk** in onze gemeente.
- h. We faciliteren **elektrische mobiliteit** en zetten daarom in alle dorpen in op een toereikende laadinfrastructuur, zowel voor de auto als de fiets.
- i. We zetten ons in voor een openbare ruimte die **ontmoeting, ontspanning en bewegen** stimuleert, onder andere door te borgen dat er voldoende groen, ontmoetingsplekken en sport- en speelvoorzieningen dicht bij huis zijn. Bij de inrichting van onze leefomgeving kiezen we voor ontwikkelingen die een gezonde en veilige leefomgeving versterken en gezondheidsschade en veiligheidsrisico's zoveel mogelijk voorkomen. Ook zetten we in op het aanleggen van meer wandelverbindingen vanuit de dorpen naar het buitengebied om **ommetjes** te faciliteren. De exacte vorm van deze wandelverbindingen kan op basis van de karakteristieken van het landschap en de intensiteit van het gebruik verschillen per dorp.

- j. We maken ons energiesysteem qua **netcapaciteit** gereed voor de toekomst. We zorgen dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen inspelen op het **optimaliseren van het energiesysteem**, bijvoorbeeld door zoveel mogelijk energie lokaal op te wekken en te gebruiken.
- k. We stimuleren duurzame energieopwekking via **energiecoöperaties**.
- l. We zetten in op een **veilige en gezonde leefomgeving**. Zo houden we in gebiedsontwikkelingen - bijvoorbeeld via zonering - slim rekening met lucht-en geluidsoverlast door bijvoorbeeld (lucht)verkeer. Daarnaast nemen we bij nieuwbouw bij loodverontreiniging in de bodem extra maatregelen, indien nodig ook bij hoeveelheden onder de interventiewaarde. Hiervoor werken we samen met de GGD.

Omgevingsveiligheid

In onze gemeente is het garanderen van (externe) veiligheid altijd een randvoorwaarde bij (nieuwe) ontwikkelingen. We willen risico's voorkomen en daarom sturen we op Omgevingsveiligheid.

Hier toe hanteren we als gemeente de volgende uitgangspunten:

- a. In onze gemeente vormt (externe) veiligheid een belangrijk uitgangspunt bij (nieuwe) ontwikkelingen. We willen risico's zo veel mogelijk voorkomen en daarom sturen we op externe veiligheid.
- b. In onze gemeente werken we nauw samen met de Veiligheidsregio Utrecht om ervoor te zorgen dat de risico's van activiteiten beheersbaar zijn.
- c. De risico's voor de omgeving door het gebruik en vervoer van risicovolle stoffen en materialen bij activiteiten en nieuwe ontwikkelingen, zoals duurzame energie, zijn beheersbaar.
- d. We houden rekening met het aantal personen dat wordt blootgesteld aan deze risico's.
- e. Een risico is onaanvaardbaar als de mogelijkheden van zelfredzaamheid en beheersbaarheid van een ramp ontoereikend worden geacht.
- f. Nieuwe risicobedrijven staan we slechts toe op de aangewezen bedrijventerreinen.
- g. We houden rekening met de aandachtsgebieden die voor brand, explosies en gifwolken gelden. Voor lokale wegen waar gevaarlijke stoffen over worden vervoerd, stellen we veiligheidszones vast als de vervoersaantallen hiervoor aanleiding geven.
- h. We vinden het niet wenselijk dat zeer kwetsbare objecten en locaties, bijvoorbeeld ten behoeve van personen met een verminderde zelfredzaamheid, zich bevinden in het aandachtsgebied van risico-bronnen. Voor bestaande situaties streven we naar het verbeteren of opheffen van de risico's.
- i. In het kader van overstromingsrisico's wordt rekening gehouden met het toedelen van functies aan gebouwen en locaties, bijvoorbeeld als het gaat om kritieke nutsvoorzieningen en infrastructuur. Dit vormt ook een belangrijk uitgangspunt met betrekking tot de energietransitie.
- j. We vinden het belangrijk dat de rampenbestrijding en de beheersbaarheid van een ramp op orde zijn. Daarom betrekken we de Veiligheidsregio bij de start van een ruimtelijke ontwikkeling binnen aandachtsgebieden.

6.1.1 Grote dorpen

Kenschets van deelgebied

Gemeente De Ronde Venen kent 4 grote dorpen, verdeeld in 2 grote 'clusters'. Mijdrecht, Wilnis en Vinkeveen aan de westzijde van de A2 en Abcoude aan de oostzijde ervan.

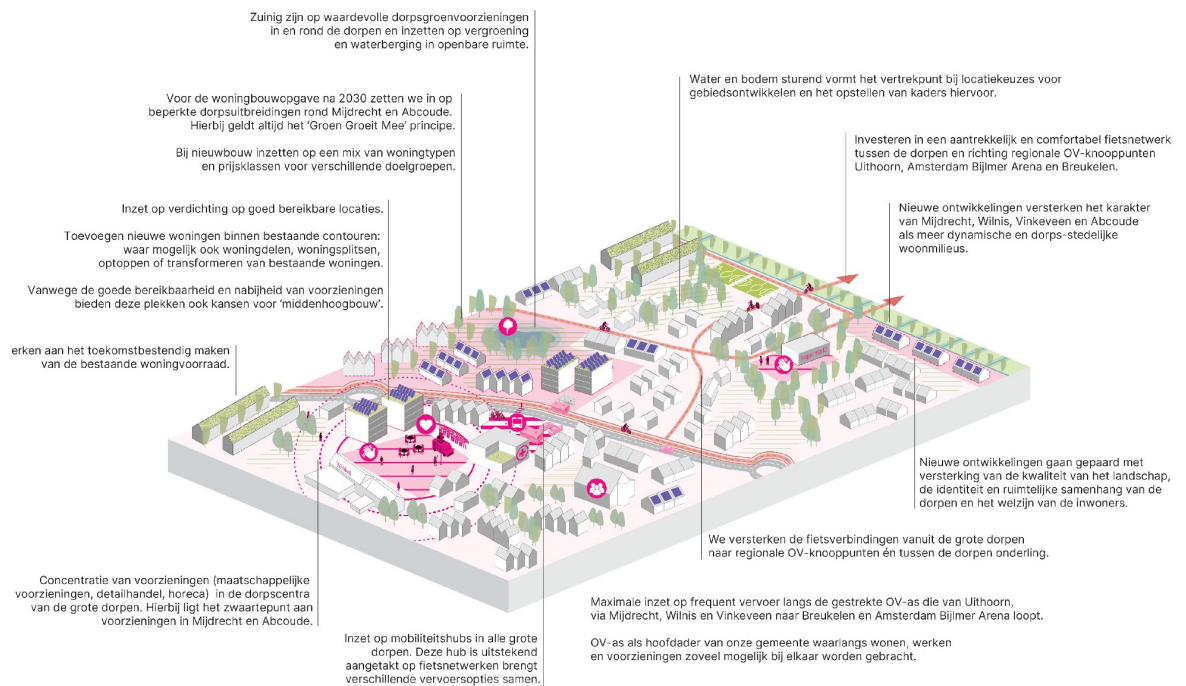
Mijdrecht is het grootste dorp van de gemeente en kent momenteel een centrumfunctie aan de westzijde. Het is van oorsprong een lintdorp, net als veel andere dorpen in de droogmakerijen van De Ronde Venen. Door de explosieve groei van het stedelijk gebied in de jaren '70 en '80 – met zowel wonen als werken – is het uitgegroeid tot een kern van formaat met veel woningen, voorzieningen en werkgelegenheid. De komende jaren wordt er aan de westzijde van Mijdrecht gewerkt aan woningbouw op de uitleglocatie Oosterland.

Het dorp **Wilnis** heeft een rustige, historische kern, maar kent ook een aantal naoorlogse wijken. Het heeft een dagelijkse voorzieningen in het dorp en is voor een groot deel ook afhankelijk van Mijdrecht. De afgelopen decennia is Wilnis steeds meer naar Mijdrecht toegegroeid. Tussen het Bedrijventerrein Mijdrecht en het oorspronkelijke lint van Wilnis ligt nog een open ruimte; de driehoek. Wilnis heeft de afgelopen jaren een bescheiden groei doorgemaakt door de oplevering van de Maricken I en blijft doorgroeien, met name door de bouw van de Maricken II.

Vinkeveen is het 'dorp aan de plassen' met een duidelijk recreatief en watergerelateerd imago. De afgelopen jaren is er gewerkt om de relatie met het water te verbeteren. Vinkeveen is ook ontstaan vanuit ontginningslinten maar is na de oorlog ook stevig verder gegroeid in de vorm van de wijken Zuiderwaard en Westerheul. In het dorp zijn dagelijkse en maatschappelijke voorzieningen aanwezig, en langs de Vinkeveense plassen zijn veel luxe woningen gebouwd. De (recreatieve) voorzieningen en het unieke landschap zijn nog steeds belangrijke redenen waarom mensen graag in het dorp wonen of de directe omgeving bezoeken.

Aan de oostzijde van de A2 is het in **Abcoude** gemoedelijk wonen in een dorps sfeer. Het dorp ademt dankzij zijn rijke geschiedenis een duidelijker historisch karakter, dat zich uit in de architectuur en ruimtelijke opzet van het dorp. Dit unieke karakter – in combinatie met de ligging in een groene omgeving op een steenworp afstand van Amsterdam, inclusief uitstekende ov-verbindingen – maakt Abcoude al jaren een aantrekkelijk en zeer gewild dorp om te wonen.

De belangrijkste ruimtelijke opgave tot 2040 voor de grote dorpen Abcoude, Mijdrecht, Vinkeveen en Wilnis is het huisvesten van een **significant deel van de groeiopgave** van de gemeente; deels binnenstedelijk, maar deels ook buitenstedelijk. Dit vraagt afwegingen waar en op welke manier er ruimte geboden moet worden voor woningbouw. Het borgen van **voldoende groen** in en om de dorpen, met voldoende kwaliteit, is hierbij een belangrijke uitdaging. Het sturen op de **voorzieningsstructuur** en het **bereikbaar houden** van de (voorzieningen in de) grote dorpen - en daarbij voldoende passende alternatieven voor de auto ontwikkelen - is een andere belangrijke opgave voor de toekomst.

Gebiedsspecifieke keuzes voor de grote dorpen:

- a. We kiezen voor **groei** van de 4 dorpen Abcoude, Mijdrecht, Vinkeveen en Wilnis. Tot 2030 staan er voor de 4 grote dorpen reeds woningbouwontwikkelingen gepland, zoals Oosterland (Mijdrecht), Maricken II (Wilnis), Centrumplan (Vinkeveen) en de Bon-gronden (Abcoude). We kiezen ervoor om deze eerst verder uit te werken.
- b. Voor de **woningbouwopgave ná 2030** bewandelen we twee sporen:
 1. We spannen ons maximaal in om voor deze woningbouwopgave eerst zoveel mogelijk te kijken naar locaties binnen de bestaande dorpen. Goed bereikbare locaties in de buurt van voorzieningen genieten de voorkeur. Daartoe zetten we in op **verdichting** en **transformatie**. Waar mogelijk kijken we ook naar **'middenbouw'**: gestapelde bouw met compacte woonvormen die past bij de schaal van De Ronde Venen.
 2. Voor de **resterende opgave** die niet past binnen bestaande dorpscontouren kiezen we voor een **clustering** van **bepaalde dorpsuitbreidingen** rond de dorpen: **Mijdrecht en Abcoude**.
 - i. In Mijdrecht zetten we voor de periode na 2030 in op een uitbreidingslocatie aan de westzijde van het dorp bij Hofland.
 - ii. Bij Abcoude verkennen we voor de periode na 2030 de mogelijkheden voor uitbreidingslocaties rond Abcoude-Zuidwest.
- c. Bij de locatiekeuze voor de woningbouwopgave houden we zoveel mogelijk rekening met de **verkeersdoorstroming en bereikbaarheid** van de gemeente. Daartoe hanteren we een aanpak met de volgende onderdelen:
 1. De inzet is om te bouwen op locaties die de (potentiële) knelpunten zo **min mogelijk verzwaren**.
 2. Gekoppeld aan de uitbreidingslocatie aan de westkant van Mijdrecht onderzoeken we de mogelijkheden voor een **nieuwe aansluiting op de N201**.

3. We investeren in **nieuwe en verbeterde fietsverbindingen** en volwaardig **openbaar vervoer** als alternatief voor de auto. Om de doorstroming van het ov te verbeteren, verkennen we - zoals eerder gezegd - ook de mogelijkheid van vrijliggende infrastructuur voor het openbaar vervoer.
 4. We verkennen de mogelijkheden om **doorgaand vrachtverkeer** via het **hoofdwegennet** (A2, A9) te leiden.
- d. In de 4 grote dorpen kiezen we voor een **divers woningbouwprogramma** dat aansluit op de wensen en behoeften van verschillende doelgroepen: gezinnen, starters en ouderen. In het bijzonder gaat aandacht uit naar de realisatie van **betalbare woningen**, het faciliteren van **doorstroming** voor ouderen en het **ruimte bieden aan nieuwe gezinnen**. Daarnaast laten we de opgave om **zorggeschikte woningen** toe te voegen in De Ronde Venen landen in de 4 grote dorpen, vanwege het aanwezige voorzieningenniveau. Zo faciliteren we dat inwoners **zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen** in hun eigen vertrouwde omgeving. We werken hieraan door in te zetten op voldoende **passende en toegankelijke woningen** en **geclusterde woonvormen** voor senioren en mensen met een zorgvraag, waarbij de nodige zorg- en ondersteuningsdiensten lokaal beschikbaar zijn. Hierbij benutten we ook kansen voor nieuwe (collectieve) woonconcepten voor ouderen.
 - e. Nieuwe ontwikkelingen - denk aan nieuwbouw, verdichting of transformatie, **versterken het karakter** van Abcoude, Mijdrecht, Vinkeveen en Wilnis als meer dynamische en **dorps-stedelijke woonmilieus**.
 - f. Bij de locatiekeuze voor woningbouw en het opstellen van kaders voor woningbouwontwikkelingen is het principe '**water en bodem sturend**' het vertrekpunt. Dat betekent dat we bij de locatiekeuze zeer kwetsbare gebieden voor overstroming en bodemdaling zoveel mogelijk mijden. Indien mijden echt niet kan, treffen we maatregelen om de negatieve effecten van de water en bodemvraagstukken tegen te gaan. Denk bijvoorbeeld aan het bouwen op een terp of het zettingsarm maken van de ondergrond. Dit leidt bijvoorbeeld tot de keuze om het gebied tussen Wilnis en Vinkeveen niet verder te bebouwen.
 - g. We **koesteren het groen-blauwe karakter** in en om de dorpen, ook - of juist - met het oog op de toenemende woningdruk. Zo zetten we in op het **behouden van het bestaande, open landschap tussen Wilnis en Mijdrecht**, benutten we dit als groene buffer tussen de dorpen met een eigen identiteit en vergroten we hier de recreatieve gebruiksmogelijkheden. Daarnaast zijn we zuinig op de waardevolle dorpsgroenvoorzieningen binnen de dorpen, zoals het Hugo de Vriespark in Abcoude, Park De Meijert en Wickelhofpark in Mijdrecht, het Speelwoud in Wilnis en het Zwanenpark in Vinkeveen. 'Ook kleinere groene plekken hebben onze aandacht. We focussen bij het groen zowel op kwantiteit als **kwaliteit**, waarbij we extra aandacht besteden aan hoe het groen ook daadwerkelijk door bewoners gebruikt kan worden, hoe het de biodiversiteit ten goede kan komen en de mate waarin het groen bijdraagt aan verkoeling (bomen, schaduw). Specifiek voor de oostzijde van Wilnis zoeken we samen met eigenaren naar mogelijkheden om met vergroenen en verblauwen bij te dragen aan de ecologische verbinding die het dorp hier in noord-zuid richting doorkruist.
 - h. We verbeteren de **fietsbereikbaarheid** van en naar de grote dorpen.
 1. Enerzijds investeren we in het fietsnetwerk naar de **regionale (ov-)knopen**. Hiertoe zetten we in op het comfortabel, aantrekkelijk en veilig maken van de volgende regionale fietsroutes:
 - i. Mijdrecht - Uithoorn
 - ii. Utrecht - Baambrugge - Abcoude - Amsterdam (van Dom tot Dam route)
 - iii. Vinkeveen - Baambrugge (als aansluiting op van Dom tot Dam route)
 - iv. Wilnis/Vinkeveen - Breukelen
 - v. Wilnis - Woerden
 2. Anderzijds investeren we in het onderlinge **fietsnetwerk tussen de (grote) dorpen**. Hiertoe zetten we in op het comfortabel, aantrekkelijk en veilig maken van de fietsroutes zoals indicatief weergegeven op de visiekaart.

Bij het verbeteren van de fietsbereikbaarheid vormt het verbeteren van de **verkeersveiligheid voor de fietser** een integraal onderdeel. Voor iedere verbinding verkennen we op maat welke maatregelen hierbij het beste passen en welke mogelijkheden er zijn om de verkeersveiligheid te verbeteren. Op sommige plekken gaat dit over de combinatie met landbouwverkeer. Op andere plekken gaat dit over de combinatie met recreanten en bezoekers, zoals bij Achterbos in Vinkeveen. Per deelgebied wordt hiervoor een belangenafweging gemaakt.
 - i. In elk van de 4 dorpen zetten we in op een **mobilitieithub** die past bij de maat, doelgroep en het voorzieningenaanbod van de kern. Deze plek is uitstekend aangetakt op het fietsnetwerk en hier komen verschillende modaliteiten samen, zoals (flex)bushaltes, deelvervoer, veilige stallingsmogelijkheden en oplaadpunten voor e-bikes. Specifiek voor Abcoude kiezen we voor het ontwikkelen van het **stati-onsgebied tot buitenpoort** voor de regio. Specifiek voor Vinkeveen kiezen we voor een meer lokale mobilitieithub die vooral bijdraagt aan de **bereikbaarheid voor de eigen inwoners**.
 - j. Abcoude, Mijdrecht, Vinkeveen en Wilnis zijn de voorzieningenkernen in onze gemeente. Richting 2040 zetten we in op verdere **concentratie van voorzieningen** (maatschappelijke voorzieningen, detailhandel, horeca) in Mijdrecht, Vinkeveen, Abcoude en Wilnis. Hierbij ligt het zwaartepunt aan voorzieningen in Mijdrecht en Abcoude. In de 4 grote dorpen zetten we ons in om een zogeheten dorps huis of 'Multifunctionele Accommodatie' te faciliteren. Specifiek voor Abcoude geldt dat er expliciete aandacht uitgaat naar het compact en aantrekkelijk houden van de winkelstructuur.

- k. We zetten in op een klimaatrobuuste inrichting van de openbare ruimte. Waarbij de nadruk ligt op **waterberging en het vergroenen** van de dorpen, ter voorkoming van hittestress en wateroverlast. Hiertoe zullen we, ook bij verdichtingsprojecten, zuinig zijn op de bestaande groenstructuren in de dorpen, inzetten op het verwijderen van onnodige verharding en toezien op het creëren van voldoende schaduwrijke plekken. Daarbij gaan we ook in gesprek met eigenaren van privétuinen om hier een rol in te vervullen. Vanuit gezondheidsoogpunt (**tegengaan van hittestress**) geven we hierbij extra prioriteit aan buurten met kwetsbare ouderen en aan gebieden met zorggeschikte- en geclusterde woningen.
- l. We koesteren en versterken de monumenten en het erfgoed in de dorpen. We zoeken hierbij de koppeling met de verduurzamings- en verdichtingsopgave. Voor het **beschermd dorpsgezicht Abcoude** geldt dat we kiezen voor een strategie van **behoud door ontwikkeling**. We zetten de toekomst niet op slot, maar zoeken naar manieren om via het inpassen van nieuwe en eigentijdse functies bij te dragen aan het versterken van de cultuurhistorische kwaliteiten.

6.1.2 Kleine dorpen

Kenschets van deelgebied

De gemeente kent 4 kleine dorpen verspreid over de gemeente, met Amstelhoek, De Hoef aan de westgrens van de gemeente, Waverveen in het hart van de droogmakerij tussen Mijdrecht en de Vinkeveense Plassen en Baambrugge ten oosten van de A2.

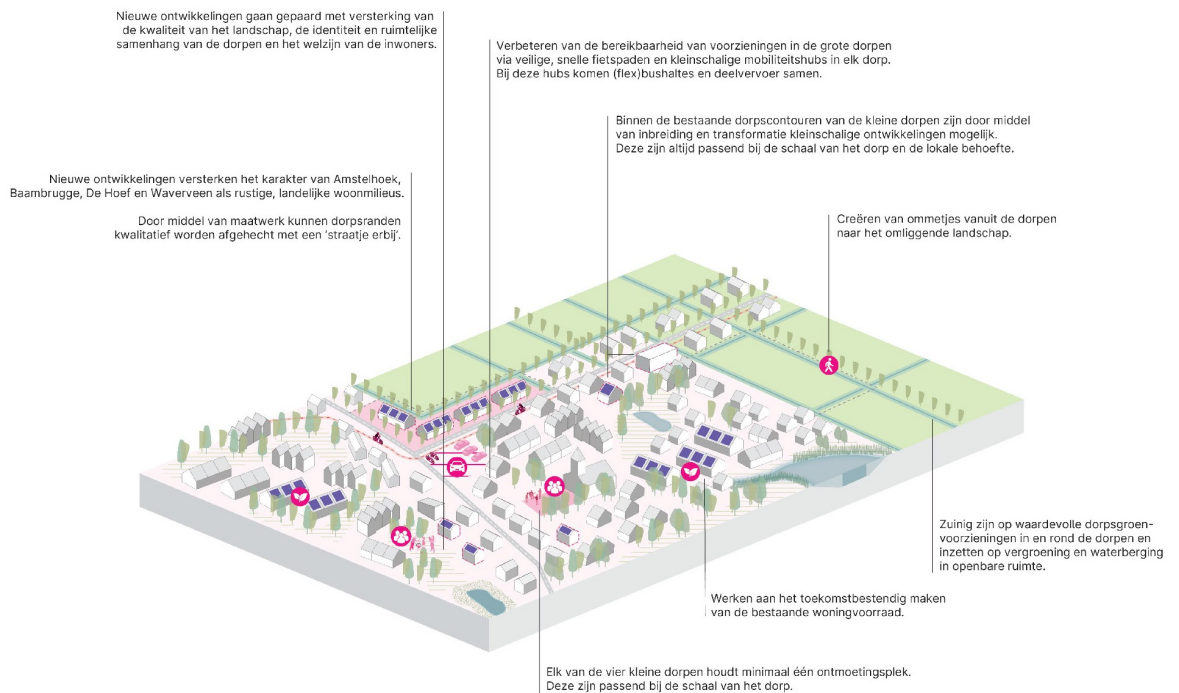
Amstelhoek is een klein dorp in het uiterste noordwesten van de gemeente aan de Amstel. Het ontwikkelde zich bij een brug over de Amstel en omvatte aanvankelijk alleen een buurtschap dat Mennonietenbuurt heette. Door de jaren ontwikkelde zich het dorp zich vooral ten noorden van de Mijdrechtse Zuwe. Deze kern stond vanaf de 20e eeuw bekend als Amstelhoek, naar de bocht in de rivier. Tegenwoordig wordt Mennonietenbuurt als onderdeel van Amstelhoek gezien en telt het dorp anno 2024 zo'n 1.000 inwoners. Het ligt op de provinciegrens met Noord-Holland en daarmee direct tegen de grotere kern en gemeente Uithoorn aan. Het is voor de voorzieningen in sterke mate gericht op Uithoorn, maar beschikt zelf over een buurtvereniging, een café, een kleine supermarkt, een evenementenlocatie in de voormalige kerk en diverse kleine bedrijfjes.

Iets zuidelijker ligt het lintdorp **De Hoef**. Het dankt zijn naam aan de plek langs de Kromme Mijdrecht waar het ontstond: hier leek de vorm van de rivier op de hoef van een paard. Het dorp ontwikkelde zich door de jaren heen aanvankelijk met name in de lengte (langs beide zijden van de rivier). Omdat de Kromme Mijdrecht de provinciegrens vormt, ligt het kleinere, westelijke deel van De Hoef in Zuid-Holland. In recentere jaren is het dorp ook meer 'in de breedte' gegroeid ten opzichte van de rivier, met name rond de Merelslag. Het Utrechtse deel van De Hoef heeft anno 2024 zo'n 900 inwoners en beschikt over een kerk, gemeenschapshuis, basisschool, een pannenkoekenrestaurant en enkele bedrijven, waaronder een zand- en grindhandel.

Waverveen ligt midden in de droogmakerij en is een echt lintdorp. Het ontleent zijn naam aan het ten noorden van het dorp gelegen riviertje de Waver. Waverveen lag oorspronkelijk in agrarisch gebied, waarvan de omgeving vanaf de 17e eeuw werd verveend voor turfwinning. Hierdoor ontstonden grote plassen ten noorden en zuiden van het dorp. Toen de plassen werden drooggemalen kwam het dorp hoger te liggen dan de omgeving, aan een smalle dijk die Polder Groot Mijdrecht in tweeën deelt. Vrijwel alle bebouwing gelegen aan de Cliffordweg die over de dijk loopt, op de woningen aan de Selijnsweg na. Het dorp telt tegenwoordig zo'n 800 inwoners en heeft, op de Hervormde Kerk, een boerderijautomaat en wat kleine bedrijvigheid na, geen voorzieningen.

Aan de andere zijde van de A2, aan de rivier de Angstel en ten zuiden van het grotere Abcoude, ligt **Baambrugge**. Het ontwikkelde zich als rivierlintdorp aan beide zijden van de Angstel, met het oudste deel aan de westzijde van de rivier. Vanaf de 17e eeuw verdichtte de bebouwing van het dorp steeds verder door het ontstaan van buitenplaatsen langs de Angstel en ontstond een zeer karakteristiek dorp, met een inmiddels beschermd dorpsgezicht als bijzondere kwaliteit. Vanaf de tweede helft van de 20e eeuw breidt het dorp verder landinwaarts uit. Het kent vandaag de dag zo'n 1.500 inwoners en diverse voorzieningen, zoals een basisschool, dorps huis, een door het dorp zelf gerunde supermarkt en een tennisvereniging. Voor de overige voorzieningen is Baambrugge met name gericht op Abcoude.

Specifiek voor de kleinere dorpen in De Ronde Venen ligt er een opgave om de **leefbaarheid en vitaliteit** van de gemeenschappen op peil te houden. Hieraan zou (kleinschalige) woningbouw ook een bijdrage kunnen leveren. Een andere uitdaging is om de richting de toekomst te zorgen dat vanuit de kleine dorpen de omliggende **voorzieningen goed toegankelijk en bereikbaar** blijven.

Gebiedsspecifieke keuzes voor de kleine dorpen:

- a. We kiezen voor **kleinschalige groei** in de 4 kleine dorpen om bij te dragen aan de vitaliteit van de gemeenschap. We maken daarom **kleinschalige ontwikkelingen** mogelijk, passend bij de schaal van het dorp en de lokale behoefte. Hierbij kijken we eerst naar mogelijkheden voor **verdichting en transformatie** binnen de bestaande dorpscontouren. Daarnaast is er via maatwerk de mogelijkheid voor het **kwalitatief afhechten van de dorpsranden** via een 'straatje erbij'. Hierbij geldt dat de noodzaak van woningbouw een randvoorwaarde vormt, evenals de meerwaarde die een ontwikkeling biedt voor het dorp en de mate waarin het aansluit op de behoefte vanuit het dorp. Specifiek voor Amstelhoek geldt dat we inzetten op **enigszins grootschaligere uitbreiding**, vanwege de strategische ligging aan de gestrekte ov-as met de nabijheid van de tramhalte Uithoorn. Hiervoor zullen we als gemeente nauwe afstemming zoeken met de gemeente Uithoorn. Omdat Amstelhoek zelf over relatief weinig voorzieningen beschikt, ligt hier de focus hoofdzakelijk op doelgroepen die goed in staat zijn om gebruik te maken van voorzieningen elders, zoals in Uithoorn. Ook wat betreft een (toenemende) druk op (zorg)voorzieningen in Uithoorn ten gevolge van een uitbreiding bij Amstelhoek en de eventuele noodzaak om bepaalde voorzieningen in de uitbreidingsplannen te integreren, wordt in overleg getreden met de gemeente Uithoorn.
- b. Nieuwe ontwikkelingen - denk aan nieuwbouw, verdichting of transformatie, **versterken het karakter** van Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef en Waverveen als **rustige, landelijke woonmilieus**.
- c. In Amstelhoek zetten we in op het nadrukkelijker meeprofiten van de nabijgelegen tramhalte Uithoorn-centrum en de verbinding van de Uithoornlijn met Amstelveen en Amsterdam-Zuid. We zoeken de samenwerking op met de gemeente Uithoorn om te werken aan het **opwaarderen van de tramhalte tot ov-knooppunt** rond de busbrug Uithoorn - waarbij we inzetten op een goede verbinding over de Amstel voor voetgangers en fietsers - en het ontwikkelen van een **buitenpoort voor de regio** vanuit waar recreanten kunnen overstappen op andere vervoersvormen om de nabijgelegen Hollandse Waterlinies (Stelling van Amsterdam) en haar forten te verkennen.
- d. Voor Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef en Waverveen zetten we in op het **verbeteren van de bereikbaarheid en nabijheid** van voorzieningen in de 4 grote dorpen via veilige, snelle, voldoende brede en waar mogelijk vrijliggende fietspaden en **kleinschalige mobiliteitshubs** in elk dorp. Bij deze hubs komen (flex)bushaltes en deelvervoer samen.
- e. In elk van de 4 kleine dorpen zetten we in op het behoud van bestaande voorzieningen en behouden we **minimaal 1 ontmoetingsplek** per dorp. Deze zijn passend bij de schaal van het dorp – bijvoorbeeld groene zitplekken in de openbare ruimte, een kleinschalige sportaccommodatie of een dorps huiskamer. Verder blijven we als gemeente lokale initiatieven faciliteren in de kleine dorpen. Hierbij zijn ook 'mobiele voorzieningen' denkbaar, bijvoorbeeld een mobiele bibliotheek. Hierbij vormen de inzet en draagkracht van vrijwilligers en het daadwerkelijk gebruik ervan belangrijke randvoorwaarden.
- f. We zetten in op een klimaatrobuuste inrichting van de openbare ruimte. Waarbij de nadruk ligt op **waterberging en het vergroenen** van de dorpen, ter voorkoming van hittestress, wateroverlast en het vergroten van de biodiversiteit. Hiertoe zullen we, ook bij verdichtingsprojecten, zuinig zijn op de

bestaande groenstructuren in de dorpen, inzetten op het verwijderen van onnodige verharding en toezien op het creëren van voldoende schaduwrijke plekken. Daarbij gaan we ook in gesprek met eigenaren van privétuinen om hier een rol in te vervullen.

- g. In alle dorpen geldt dat we inzetten op het behoud van de **cultuurhistorische waarden** en een zorgvuldige omgang hiermee bij eventuele ontwikkelingen. Dit geldt in het bijzonder voor Baambrugge, waarvan een groot deel is aangewezen als **beschermde dorpsgezicht**. We zetten in op '**behoud door ontwikkeling**'. We geven historische bebouwing bestaansrecht door nieuwe functies toe te staan wanneer dit nodig is, zolang deze geen afbreuk doen aan de historische waarden. Hierbij onderscheiden we, in het geval van Baambrugge, het deel van het beschermd dorpsgezicht dat in de dorpskern is gelegen en het deel dat gelegen is in het landelijk gebied. Voor De Hoef geldt dat hierbij speciale aandacht uitgaat naar het borgen van de **publieke waarde van de Kromme Mijdrecht**: hiertoe zetten we in op het behoud van doorkijkjes, beleefbaarheid en de toegankelijkheid voor wandelaars.

6.2 Werklocaties

Kenschets van deelgebied

De bedrijventerreinen van De Ronde Venen zijn van **groot sociaaleconomisch belang**: ruim een derde van de banen in de gemeente bevindt zich op een van de bedrijventerreinen en een groot deel van die banen wordt ingevuld door inwoners uit de gemeente zelf. De **lokale betrokkenheid** van de ondernemers is groot, met tegelijkertijd een duidelijke binding met Amsterdam en Utrecht. Van de bedrijventerreinen is Bedrijventerrein Mijdrecht verreweg de grootste met een netto oppervlakte van zo'n 144 hectare (netto). De overige, lokale bedrijventerreinen in de gemeente zijn relatief kleinschalig, tot zo'n 5 hectare netto. Ondanks dat alle bedrijventerreinen een **eigen profiel** hebben, zijn er enkele duidelijke overkoepelende keuzes te benoemen voor alle bedrijventerreinen. Gezien het onderscheid in maat, schaal en karakter worden daarnaast nog keuzes nader gespecificeerd voor Bedrijventerrein Mijdrecht en de lokale bedrijventerreinen.

De groeiende economie in de gemeente leidt tot een toenemende ruimtevraag voor bedrijven. Dit gaat zowel over ruimte voor uitbreiding van bestaande bedrijven als over nieuwe bedrijven die een plek zoeken. Deze ruimtevraag speelt op alle bedrijventerreinen in De Ronde Venen. Tegelijkertijd wil de gemeente **zorgvuldig met ruimte omgaan** en liggen op de bestaande terreinen uitdagingen om de terreinen **toekomstbestendig, veilig en aantrekkelijk** te houden. Daarbij is het **verduurzamen** van de terreinen en het **tegengaan van netcongestie** voor gebruikers ervan een grote opgave voor de toekomst, wat keuzes en ruimte vraagt, evenals het **klimaatadaptief** maken van de terreinen.

Gebiedsspecifieke keuzes voor alle werklocaties:

- a. We zetten in op het **behouden van voldoende, passende ruimte** op de werklocaties zodat er ook in de toekomst ruimte is om te (blijven) ondernemen in De Ronde Venen. We kiezen voor het **toekomstbestendig maken** van onze bestaande bedrijventerreinen en het duurzaam ontwikkelen van nieuw bedrijventerreinareaal op Bedrijventerrein Mijdrecht. Hierbij zetten we in op het verduurzamen van onze bedrijventerreinen en zetten we in op het beter benutten van de bouwvlakken, bouwhoogtes en milieuruimte. Hiertoe stellen we als gemeente per bedrijventerrein randvoorwaarden op, waarbij bijvoorbeeld goed wordt gekeken naar de bestaande karakteristiek van het bedrijventerrein en directe omgeving in relatie tot geschikte locaties om hoger te bouwen.
- b. Het toevoegen van bedrijfspanden op de bedrijventerreinen dient altijd te gebeuren met oog voor de geldende eisen voor **duurzaamheid en circulariteit**. Hierbij volgen we het **Convenant Toekomstbestendig Bouwen**, waarbij we inzetten op ambitieniveau brons.
- c. We zetten op de bedrijventerreinen in op het zoveel mogelijk **zelf duurzaam opwekken** van de benodigde energie, bijvoorbeeld door het benutten van de daken voor **zonne-energie** van zowel bestaande als nieuwe bedrijven. Hiervoor geven we in de toekomst duidelijke kaders mee. Hierbij houden we oog voor eventuele nieuwe, innovatieve vormen van duurzame energie-opwek in de toekomst.
- d. We zetten in op **kwaliteitsverbetering** van alle bedrijventerreinen in De Ronde Venen door aan de slag te gaan met **herstructurering, revitalisering, vergroening, verblauwing en het vergroten van de biodiversiteit**.
- e. Als gemeente zetten we in op een **betere fiets- en ov-bereikbaarheid** van de werklocaties. Hiertoe stimuleren we als gemeente **initiatieven voor deelmobiliteit** op de werklocaties. Daarnaast kiezen we voor het **verbeteren van de verkeersveiligheid** op de terreinen voor fietsers en wandelaar. Dit werken we nader uit in een uitvoeringsplan mobiliteit.
- f. Met het oog op de transitie naar **duurzamemobiliteit** werken we aan een toereikende **laadinfrastructuur** op de werklocaties, zowel voor de (vracht)auto als voor de fiets.
- g. We staan **geen nieuwe bedrijfswoningen** toe op onze bedrijventerreinen.

6.2.1 Bedrijventerrein Mijdrecht

Kenschets van deelgebied

Bedrijventerrein Mijdrecht is niet alleen het grootste bedrijventerrein van de gemeente, het is ook een van de grootste werklocaties van de provincie. Het bedrijventerrein is hét visitekaartje voor de sectoren (maak)industrie, vervoer, opslag en groothandel binnen de gemeente. Het is ruim 144 hectare groot en kent zowel lokaal en regionaal georiënteerde bedrijvigheid. Het terrein kenmerkt zich door een relatief goede ontsluiting via de N201. Het terrein kent verschillende gezichten en is daarom onderverdeeld in 4 deelgebieden, met elk hun eigen profiel. Overkoepelend kent het bedrijventerrein een mix aan ruimte voor lage milieucategorieën - kantoor- en dienstverlening - en hoge milieucategorieën, tot en met categorie 4.

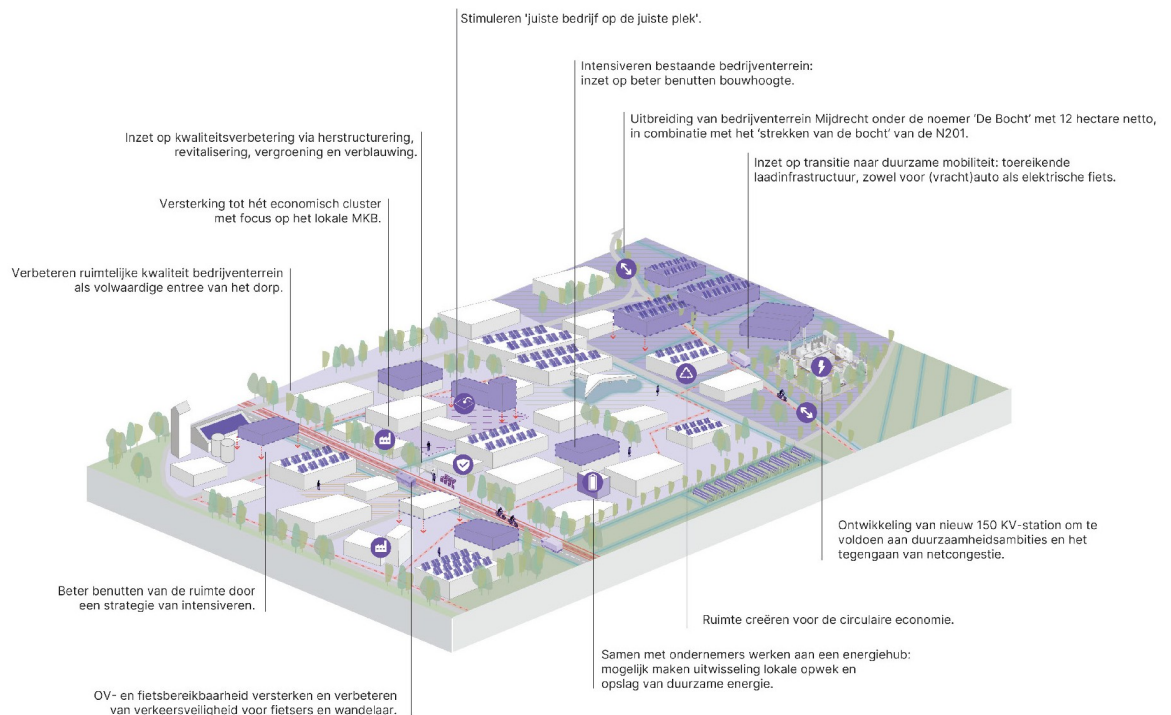
In **deelgebied S.C. Johnson** is het gelijknamige bedrijf de grootste speler en beeldbepaler. Het deelgebied omvat zo'n 32 hectare en richt zich primair op de chemische industrie. Daarmee opereert het bedrijf in de zware milieucategorieën en kent het grote veiligheidscontouren.

Deelgebied Werkeiland en Oost beslaat zo'n 38 hectare. Hier zijn veel kleinschalige en middelgrote ondernemingen te vinden. Hier zitten relatief veel bedrijven die kantoorfuncties huisvesten.

In deelgebied **Industrieweg Noord** is relatief veel bedrijvigheid in de groothandel, industriële activiteiten en bouw te vinden. Het deelgebied is zo'n 46 hectare groot en kent daarnaast ook een perifere detailhandelsvestiging. Er wordt ruimte geboden aan zwaardere milieu-activiteiten, tot en met categorie 5.

Het deelgebied **Industrieweg Zuid** is sterk gericht op sector logistiek en groothandel en bevat eveneens perifere detailhandelsvestigingen. Het deelgebied is met circa 54 hectare het grootste deelgebied van Bedrijventerrein Mijdrecht. Er wordt ruimte geboden aan zwaardere bedrijvigheid, tot en met milieucategorie 4.

Ten noorden van Bedrijventerrein Mijdrecht ligt een **uitbreidingsopgave** richting de toekomst. Daarnaast liggen er diverse uitdagingen met betrekking tot het verduurzamen en toekomstbestendig maken van het bestaande gebied. Hierbij gaat het om bijvoorbeeld **vergroenen en wateropvang** op zowel het bestaande als nieuwe bedrijventerrein en vooral ook het creëren van **ruimte voor de circulaire economie** en het verder intensiveren van het bestaande terrein om optimaal gebruik te maken van de beschikbare ruimte. Ten slotte vormen het **op peil houden van de bereikbaarheid** en **opwek van duurzame energie en tegengaan van netcongestie** belangrijke aandachtspunten.

Gebiedsspecifieke keuzes voor Bedrijventerrein Mijdrecht:

- a. We zetten in op versterking van Bedrijventerrein Mijdrecht tot **hét economisch cluster** van de gemeente met de focus op **het lokale MKB**. Daarbij geven we als gemeente prioriteit aan het faciliteren van (circulaire) bedrijven met een lokale binding of oorsprong en/of bedrijven die lokale ketens versterken. We stimuleren samenwerking tussen ondernemers en gebouw eigenaren op het bedrijventerrein om de kansen te vergroten richting de overstap naar aardgasvrij en een circulaire economie. Ook maken we de bijdrage aan het beoogde profiel, onder andere wat betreft de beoogde types bedrijvigheid, van Bedrijventerrein Mijdrecht en de lokale meerwaarde tot onderdeel van het afwegingskader.
- b. We kiezen voor **uitbreiding** van het bedrijventerrein **met 12 hectare netto**, onder de noemer **De Bocht**. Deze ruimte is nodig om primair te voorzien in doorgroeimogelijkheden van huidige, lokale bedrijven. Voor deze uitbreiding kijken we primair naar ruimte aan de noordzijde van het huidige bedrijventerrein. Dit betreft het deel tussen het huidige bedrijventerrein en het toekomstige tracé van de omgelegde N201 (deze omlegging werken we in samenwerking met de provincie nader uit). Bij uitgifte van deze nieuwe kavels stellen we een uitgifteprotocol op. Hierin geven we duidelijke kaders mee op het gebied van **type bedrijvigheid en milieucontouren**, alsook op het vlak van **duurzaamheid, circulariteit, vergroening en waterberging**. Dit laatste vergroot de landschappelijke kwaliteit van het bedrijventerrein en draagt ook positief bij aan klimaatadaptatie. De uitbreiding van bedrijventerrein De Bocht wordt gekoppeld aan het strekken van de huidige bocht in de N201, wat de doorstroming, leefbaarheid en verkeersveiligheid bevordert.
- c. Op Bedrijventerrein Mijdrecht zien we nog onbenutte ruimte. Dit betreft met name onbenutte bouwhoogte. Om het bedrijventerrein naar de toekomst toe beter te benutten, kiezen we voor een **strategie van intensiveren**. Hiertoe zullen we met ondernemers het gesprek aan gaan.
- d. We koppelen het sleutelen aan Bedrijventerrein Mijdrecht (zowel qua uitbreiding als de inzet op herstructureren, revitaliseren, vergroenen en verblauwen) aan het verbeteren van de **ruimtelijke kwaliteit** van het bedrijventerrein tot **aantrekkelijke entree van het dorp** bij de **Mijdrechtse Dwarsweg/Industrieweg**. Onderdeel hiervan is ook het optimaliseren van de verkeerssituatie bij de Mijdrechtse Dwarsweg/Industrieweg. In het Uitvoeringsplan Bedrijventerrein Mijdrecht krijgen deze wegen specifieke aandacht om te verkennen welke maatregelen hiervoor ingezet kunnen worden.
- e. We zetten op Bedrijventerrein Mijdrecht in op het **behouden van de huidige milieuruimte**. We stimuleren dat het **juiste bedrijf op de juiste locatie** terecht komt. Hiervoor zoeken we de samenwerking met ondernemers en andere belanghebbenden, zoals de Veiligheidsregio Utrecht, op. Dit werkt 2 kanten op. Enerzijds borgen we dat bedrijven met een hoge milieucategorie zich op meer afstand van de woongebieden (gaan) bevinden. Anderzijds stimuleren we bedrijven die hun milieuruimte nu niet gebruiken - bijvoorbeeld doordat ze meer kantoorfuncties herbergen of een sportschool - te verplaatsen naar plekken in het dorpscentrum, zodat deze ruimte op het bedrijventerrein benut kan worden voor de bedrijven die die (milieu)ruimte echt nodig hebben. Daarnaast zorgt het ervoor dat **publieksfuncties** worden geconcentreerd in de dorpscentra in plaats van op de bedrijventerreinen en wordt zo voorkomen dat deze met elkaar gaan concurreren.
- f. We maken Bedrijventerrein Mijdrecht ook energetisch klaar voor de toekomst. Om te voldoen aan onze duurzaamheidsambities en om netcongestie voor gebruikers van het bedrijventerrein tegen te gaan, zetten we in op het **toevoegen van een 150KV-station** bij De Bocht. Daarnaast werken we samen met de ondernemers aan het ontwikkelen van een **energiehub** op Bedrijventerrein Mijdrecht. Hierbij wordt een uitwisseling mogelijk gemaakt tussen lokale opwek en opslag van duurzame energie.

6.2.2 Lokale bedrijventerreinen

Kenschets van deelgebied

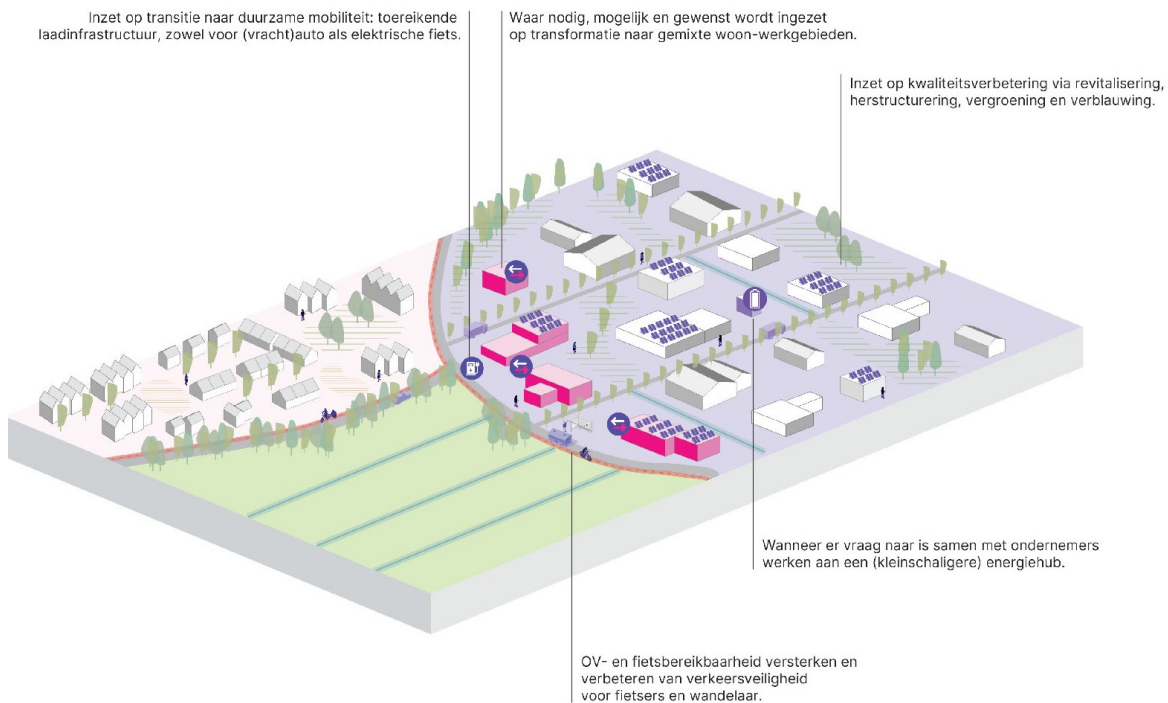
Abcoude kent 2 bedrijventerreinen. **Bedrijventerrein Bovenkamp** is een klein bedrijventerrein van circa 2 hectare. Het terrein is met name geschikt voor lokale, kleinschalige bedrijvigheid in lage milieucategorieën. Het terrein heeft een gunstige ligging nabij station Abcoude. Ook **bedrijventerrein Hollandse Kade** ligt dicht bij het station. Dit terrein is ruim 2 keer zo groot als het terrein Bovenkamp. Het kent eveneens veel lokaal gebonden, kleinschalige bedrijvigheid, met het zwaartepunt op de ICT en dienstverlening.

Bedrijventerrein Baambrugge Noord is een particulier bedrijventerrein van zo'n 3 hectare. Het terrein leent zich goed voor lokaal gebonden, relatief kleinschalige bedrijvigheid met een milieucategorie tot maximaal 3.1.

Bedrijventerrein Spoorlaan in Vinkeveen heeft een omvang van circa 4 hectare. Er bevinden zich vooral lokale, kleinschalige bedrijven, met een nadruk op de sectoren industrie, groothandel en bouw. Daarnaast ligt in Vinkeveen ook het **bedrijventerrein Voorbancken** van eveneens zo'n 4 hectare. Ook hier is veel kleinschalige bedrijvigheid te vinden, met een zeer divers profiel.

Bedrijventerrein Amstelhoek wordt herontwikkeld ten behoeve van woningbouw, waarmee op termijn de functie als werklocatie komt te vervallen.

Op de lokale bedrijventerreinen liggen diverse opgaven, met op **ieder terrein een eigen accent**. Op sommige terreinen wordt ingezet op het toewerken naar een gemixt woon-werk gebied, op andere terreinen moet op termijn gezocht worden naar een **nieuw, toekomstbestendig profiel**. Voor alle terreinen geldt dat er uitdagingen liggen op het gebied van **opwek van duurzame energie** en het **tegengaan van netcongestie**.

Gebiedsspecifieke keuzes voor de lokale bedrijventerreinen:

- a. Voor de lokale bedrijventerreinen kiezen we voor het verder **uitbouwen van een eigen profiel**, passend bij de context, maat en schaal van het terrein.
 1. Voor **bedrijventerrein Baambrugge Noord** zetten we richting de toekomst in op het **vasthouden** van de huidige ruimte en het **huidige profiel** van het terrein.
 2. Op **bedrijventerrein Bovenkamp** in Abcoude zetten we in op de **transformatie tot een gemixt woon-werkgebied**. De ligging nabij het station maakt het een aantrekkelijke locatie voor woningbouw. Menging met functies zoals sport, maatschappelijke voorzieningen en lichte bedrijvigheid zonder omgevingshinder zijn hier goed denkbaar. Richting de toekomst kijken we samen met bedrijven die niet goed binnen dit profiel passen of een alternatieve locatie te vinden is.
 3. Voor het **bedrijventerrein Hollandse Kade** in Abcoude kiezen we voor het **behouden en vasthouden** van de huidige ruimte voor en profiel van bedrijvigheid.
 4. Voor het **bedrijventerrein Spoorlaan** geldt dat de toekomstbestendigheid onder druk staat. Het voorzetten van het huidige profiel lijkt lastig haalbaar. We zetten daarom in op **transformatie** om zo ook ruimte te maken voor woningen.
 5. Het Vinkeveense **bedrijventerrein Voorbancken** functioneert momenteel redelijk behoren. Wel geldt dat de toekomstbestendigheid aandacht vraagt. Op de lange termijn willen we samen met de ondernemers het **toekomstbeeld opnieuw bepalen** en, bijvoorbeeld op basis van milieu- en gezondheidsaspecten, de mogelijkheden voor **transformatie en functiemenging** verkennen.
- b. Ook op de lokale bedrijventerreinen zetten we in op het ontwikkelen van **(kleinschaligere) energiehubs** - als daar vanuit ondernemers vraag naar is - om te voldoen aan onze duurzaamheidsambities en om netcongestie voor gebruikers van het bedrijventerrein tegen te gaan.

6.3 Buitengebied

Kenschets van deelgebied

Het buitengebied van De Ronde Venen is zeer divers en **rijk aan landschappelijke en cultuurhistorische waarden**. Zo maakt een groot deel van het buitengebied van De Ronde Venen deel uit van de **cultuurhistorische hoofdstructuur** van de provincie Utrecht: zowel vanuit agrarisch cultuurlandschap, de historische buitenplaatsen en het UNESCO Werelderfgoed De Hollandse Waterlinies. Het buitengebied bestaat uit

meerdere deelgebieden met ieder een eigen historie en karakter: de verschillende tijdslagen en het onderling functioneren zijn goed afleesbaar in de verschillende deelgebieden. Het buitengebied van De Ronde Venen is een uniek samenspel van landbouw, natuur en recreatie die in ieder deelgebied een eigen plek innemen in het landschap. In het landschap zijn de randen, linten en andere lijnelementen het belangrijkste onderdeel en de basis van (de beleefbaarheid van) het landschap.

In het buitengebied van De Ronde Venen ligt een belangrijke opgave om de **transitie naar een duurzamere en toekomstbestendige landbouw** een plek te geven. Zoals eerder gesteld, zien we de landbouw in De Ronde Venen ook in de toekomst een **drager van de kwaliteit** van het buitengebied, waarin de agrarische sector haar belangrijke rol in het beheer en onderhoud hiervan behoudt. Daarbij ligt er een opgave om met het werken aan een toekomstbestendige, duurzame landbouw tegelijkertijd **meerdere doelen te dienen**, zoals het bijdragen aan de natuurversterkingsopgave, het beter vasthouden van water, het versterken van de biodiversiteit. Ook ligt er een uitdaging om het vertrekpunt **'water en bodem sturend'** te koppelen aan het behoud en versterken van het **agrarische cultuurlandschap** en het Werelderfgoed van de Hollandse Waterlinies (Stelling van Amsterdam). Een andere belangrijke ruimtevrager in het buitengebied is **duurzame energieopwek**; richting de toekomst zal in ieder geval voor zonnevelden ruimte gevonden moeten worden. Ten slotte is het van belang om voldoende richting te geven aan de mogelijkheden voor **vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)** in De Ronde Venen. Mogelijke nieuwe functies moeten in samenhang worden gezien met de bereikbaarheid van voorzieningen en belastbaarheid van de aanwezige infrastructuur.

Gebiedsspecifieke keuzes voor het gehele buitengebied:

- a. We kiezen voor een **toekomstbestendig, robuust buitengebied**, waarin zowel water en bodem als het **(agrarisch) cultuurhistorisch landschap** leidend zijn bij ruimtelijke keuzes. Dit betekent een indeling met **gebiedsspecifieke keuzes voor de 5 deelgebieden** in het buitengebied met ieder een eigen ontstaansgeschiedenis, karakter en waarden: de droogmakerijen, het veenweidelandschap, het Angstelen Geinlandschap, het plasseengebied en Botshol. Zo sluiten we aan op het bestaande karakter en versterken we het onderscheid tussen de deelgebieden. Eventuele ruimtelijke ontwikkelingen sluiten hierbij aan.
- b. In het gehele buitengebied geldt dat we met onze ondernemers, inwoners, grondeigenaren, lokale verenigingen/stichtingen en ketenpartners **samen aan de slag** gaan met de in dit hoofdstuk beschreven ruimtelijke opgaven die er spelen. We zoeken nadrukkelijk de samenwerking op, omdat we ons bewust zijn dat we veel keuzes niet alleen (kunnen) maken.
- c. In meerdere deelgebieden van het buitengebied liggen gebieden die binnen de begrenzing van de **Hollandse Waterlinies** (dus inclusief de inundatiegebieden) zijn gelegen. We kiezen hier voor **beperkte ontwikkelruimte**. We kiezen nadrukkelijk voor de bescherming van de unieke cultuurhistorische waarden van het gebied. Ontwikkelingen in het gebied mogen alleen doorgang vinden wanneer deze geen afbreuk doen (of, bij voorkeur, ten goede komen) aan de zogeheten **Outstanding Universal Values (OUV)** van de Hollandse Waterlinies (Stelling van Amsterdam), zoals beschreven in het kader van de UNESCO werelderfgoedstatus. Bij ontwikkelingen met een mogelijk grote impact op de cultuurhistorische waarden wordt een Heritage Impact Assessment (HIA) uitgevoerd.
- d. We werken samen met Waterschap Amstel, Gooi en Vecht in het kader van de Europese **Kader Richtlijn Water (KRW)** aan het **verbeteren van de waterkwaliteit** in de aangewezen KRW-oppervlaktewaterlichamen. Hiervoor zijn de afgelopen jaren al stappen gezet, onder andere in de Vinkeveense Plassen. Om schoon en gezond water voor mens, dier en natuur te (blijven) waarborgen, zetten we samen met het waterschap deze positieve ontwikkeling graag voort om te werken aan de resultaatverplichting richting 2027.
- e. Voor de klimaatopgave (CO₂-uitstoot/bodemdaling) en vanuit het principe 'water en bodem sturend' verkennen we in samenwerking met de provincie de mogelijkheden voor **vernatting en waterberging** op plekken waar dat het hardste nodig is. Op deze plekken zoeken we koppelkansen met natuurontwikkeling, recreatie, duurzame energieopwekking en het tegengaan van verzilting.
- f. We dragen zorg voor de zorgvuldige bescherming van onze **NNN-gebieden** en **weidevogelkerngebieden**. We ondersteunen hierbij initiatieven in het buitengebied voor extensivering en weidevogelbeheer.
- g. Voor de opwek van duurzame energie in de vorm van **zonnevelden** volgen we de redeneerlijn van het Beleidsplan grootschalige zonnevelden De Ronde Venen en het Beleidsplan kleinschalige zonnevelden De Ronde Venen. Voor grootschalige zonnevelden schrijft het beleidsplan voor waar deze wel en niet ingepast mogen worden, met weidevogelgebieden en NNN-gebieden als **bijzondere aandachtsgebieden**. Voor zowel kleinschalige als grootschalige zonnevelden worden **richtlijnen voor de inpassing** gegeven: bij grootschalige zonnevelden zijn deze specifiek gemaakt voor verschillende landschapstypen. Daarnaast geldt voor zoekgebieden binnen de contour van de Hollandse Waterlinies dat het Afwegingskader Energietransitie Hollandse Waterlinies als leidraad dient. Voor grootschalige zonnevelden zullen we op termijn de mogelijkheden onderzoeken om ze te clusteren en goed te borgen dat de landschappelijke structuur altijd de basis vormt voor goede inpassing. Dit zullen we nader uitwerken in de herijking van ons zonneveldenbeleid.

- h. Voor opwek van duurzame energie in de vorm van **boerderijmolens** (ook wel erfmolens, dit zijn windturbines met een ashoogte tot maximaal circa 20 meter) geldt dat deze zijn toegestaan, mits ze voldoen aan de regels zoals beschreven in Bestemmingsplan Buitengebied West.
- i. We streven in het buitengebied naar meer **ontwikkelmogelijkheden voor Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB)**. Gezien de verschillende karakters van de deelgebieden van het buitengebied, zien we voor de droogmakerijen, het veenweidelandschap en het Angstel- en Geinlandschap accentverschillen en worden voor elk deelgebied uitspraken gedaan welke ruimtelijke ontwikkelingen we hier het meest geschikt achten. Verdere uitspraken hierover, bijvoorbeeld m.b.t. de toegestane omvang van ontwikkelingen en richtlijnen voor passende functies, zullen worden gedaan in de komende VAB-visie.
- j. We zoeken naar mogelijkheden om **sluipverkeer** in het buitengebied zo veel mogelijk te voorkomen.
- k. We zetten in op een **veilige en gezonde leefomgeving**. In het buitengebied nemen we (op plekken waar dit speelt) extra maatregelen om de bestaande loodverontreiniging aan te pakken.

6.3.1 Droogmakerijen

Kenschets van deelgebied

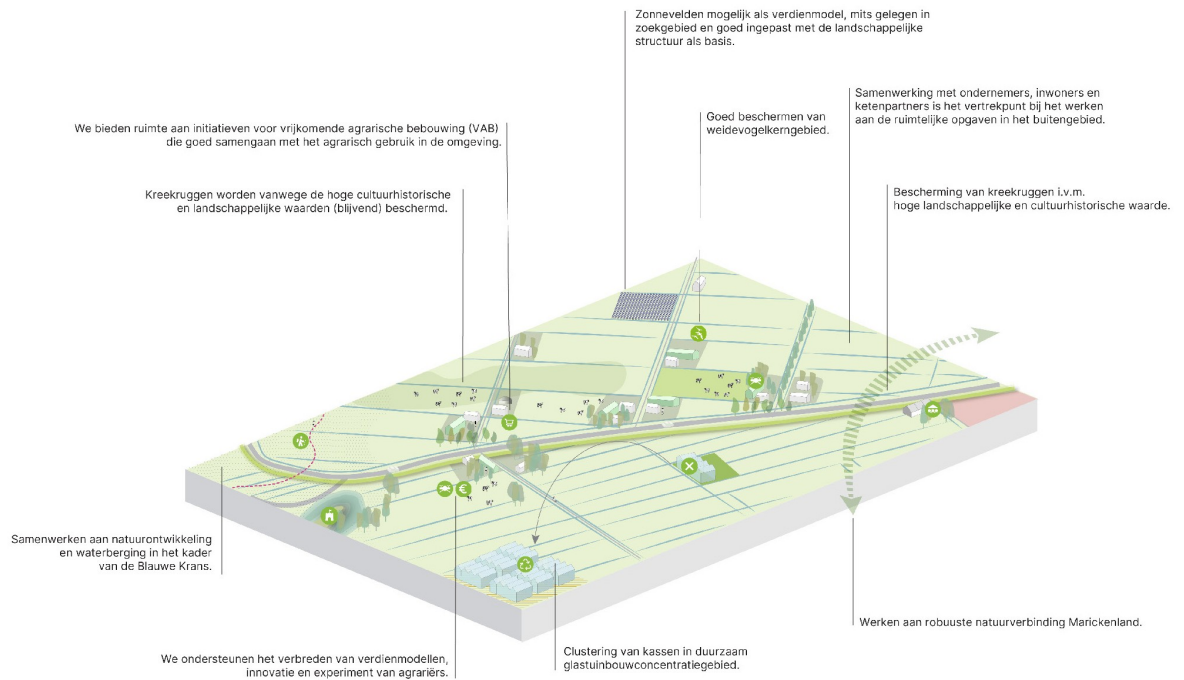
De droogmakerijen van De Ronde Venen zijn gelegen aan de westzijde van de gemeente en worden globaal begrensd door De Vinkeveense Plassen, Vinkeveen en de N212 aan de oostzijde en de Ringdijk en de Amstel aan de zuid-, west- en noordzijde. De droogmakerijen omvatten **voormalig zeer waterrijke gebieden** die tussen 1791 en 1926 één voor één werden drooggemalen. Dit resulteerde in de **5 diepe polders** die we vandaag de dag onderscheiden: de Eerste, Tweede en Derde Bedijking, Groot Mijdrecht-West, Groot Mijdrecht-Oost en Wilnis Veldzijde.

Kenmerkend voor de droogmakerijen is de **zeer rationele, open blokverkaveling** met vaste maten van percelen, wegen en watergangen. Hoewel de vorm kenmerkend is voor meerdere Noord-Hollandse polders uit deze tijd, onderscheiden de droogmakerijen in De Ronde Venen zich door de **beperktere omvang en maatvoering**. In algemene zin hebben alle droogmakerijen een eigen karakter, bijvoorbeeld wat betreft verschillen in openheid. Polder Wilnis Veldzijde onderscheidt zich echter sterker van de andere 4 polders: het is als laatste drooggemalen en wijkt wat betreft inrichting af. De rationele verkaveling is hier minder rigide toegepast met meer verschillen in grootte tussen de afzonderlijke percelen en het ontbreken van wegen in deze polder, waardoor het kenmerken heeft van een strokenverkaveling.

Het huidige gebruik en inrichting van de droogmakerijen is divers. Het merendeel van het buitengebied van de droogmakerijen is in gebruik als **grasland**. Er komt ook glastuinbouw (in de Derde Bedijking tussen Mijdrecht Proostdijland en de Oude Spoorbaan), natuurontwikkeling (Marickenland ten oosten van Mijdrecht en Groot Mijdrecht-Noordoost) en recreatie voor. Ook komen verschillen voor tussen de droogmakerijen wat betreft de aanwezigheid en herkenbaarheid van de rationele ontginningsstructuur en openheid. Daarnaast liggen in de droogmakerijen oude, hoger gelegen **kreekruggen** die herinneren aan de historische ligging nabij de kust en de kreken die bij dit toenmalige waddegebied hoorden.

Ten slotte liggen aan de noordwestrand, nabij de Amstel **forten en batterijen** met bijbehorende schootscircels en inundatievelden die onderdeel uitmaken van het UNESCO Werelderfgoed **Hollandse Waterlinies** (Stelling van Amsterdam).

De droogmakerijen kennen een sterk agrarisch gebruik. Hier ligt een grote opgave om ruimte te bieden aan de omslag naar duurzamere, toekomstbestendige landbouw. Dit is mede uitdagend doordat in de diepe droogmakerijen **bodemdaling** als opgave speelt. Het tegengaan hiervan door hogere waterpeilen levert, hoewel op sommige locaties zeer wenselijk, uitdagingen op in combinatie met het (historische) agrarische gebruik van het gebied. Kortom, er dient een **goedebalans** gevonden te worden tussen de landbouw als drager van het gebied, experiment en technologie, verbreding van de verdienmodellen en ruimte voor water en natuur.

Gebiedsspecifieke keuzes voor de droogmakerijen:

- a. Gezien de relatief gunstige condities en historische rol van de landbouw in de droogmakerij, kiezen we voor een voortzetting van de **landbouw als voornaamste drager** van het landschap, met de veehouderijen en haar graslanden als grootste sector.
- b. We bieden agrariërs de (planologische) ruimte om te werken aan een meer **toekomstbestendig, duurzaam buitengebied**. We ondersteunen het **verbreden van verdienmodellen**, innovatie en experiment. We kijken hierbij wel goed naar hoe zich dit verhoudt tot de landbouw in de omgeving.
 1. **Schaalvergroting** in de droogmakerijen is mogelijk wanneer de landschappelijke en milieu-impact beperkt blijven en de functionele noodzaak aantoonbaar is. Schaalvergroting moet daarnaast gepaard gaan met een **verduurzamingsslag** en mag niet leiden tot een grotere milieu-impact.
 2. Er wordt gestreefd naar een **goede balans** tussen eventuele nieuwe activiteiten en het voorkomen van eventuele overlast hiervan voor de agrariërs in het gebied en vice versa.
 3. In het kader van **alternatieve of aanvullende verdienmodellen** en **vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)** betekent dit dat we in de eerste plaats activiteiten toestaan die **goed samengaan met agrarisch gebruik**, zoals activiteiten die direct gekoppeld kunnen worden aan agrarische activiteiten (zoals boerderijwinkels), herenboeren, (kleinschalige) transformatie tot woonfunctie of woonzorgconcepten dichterbij Mijdrecht, Wilnis of Vinkeveen. Ook de productie van duurzame energie behoort hierbij tot de mogelijkheden wanneer dit landschappelijk goed wordt ingepast, bijvoorbeeld om bij te dragen aan het (financieel) mogelijk maken van extensivering. Om onze agrariërs genoeg mogelijkheden te geven wat betreft alternatieve verdienmodellen, zijn we in dit deelgebied bereid om landschappelijke consequenties, tot op bepaalde hoogte, te accepteren. Op locaties nabij de dorpen met goede bereikbaarheid ten opzichte van de voorzieningen liggen mogelijkheden voor transformatie naar woon-zorgconcepten. Bij het afwegen of een VAB-initiatief passend is, wordt de toename van het aantal verkeersbewegingen, de impact hiervan op de verkeersveiligheid en de actuele ontwikkeling van vraag en aanbod met betrekking tot zorgvoorzieningen meegenomen.
 4. In het gebied komt **bodemdaling** voor. Maatregelen die dit tegengaan, zoals **vernatting**, worden aangemoedigd en waar mogelijk (met subsidies van de Provincie Utrecht) ondersteund.
- c. De **kreekruigen** in de droogmakerijen zijn van hoge landschappelijke en cultuurhistorische waarde. Daarom kiezen we ervoor ze te **(blijven) beschermen** zoals dit reeds in onder andere het Bestemmingsplan Buitengebied-West is vastgelegd. Dit betekent onder andere dat we op deze ruggen terughoudend zijn met nieuwbouw. Bij ontwikkelingen dient deskundig aangetoond te worden dat dit de **landschappelijke kwaliteit** niet onevenredig schaadt. Daarnaast zijn activiteiten als vergraven, afgraven, egaliseren of ophogen omgevingsvergunningplichtig.
- d. Aan de noord- en oostrand van de droogmakerijen werken we, in samenwerking met andere overheden en partijen, aan **natuurontwikkeling en wateropvang**.
 1. In het oosten van polder Groot Mijdrecht werken we samen met de provincie Utrecht aan de ontwikkeling van **natuurgebied Marickeland**. Het vormt een nieuwe ecologische verbinding in

het natuurnetwerk tussen de Nieuwkoopse Plassen (gemeente Nieuwkoop) en ons eigen Natura2000 gebied Botshol, onder andere via de Wilnis Bovenlanden. Met de provincie werken we hier zowel aan **biodiversiteit** als aan **verbetering van de waterkwaliteit**. Ook wordt bij deze natuurontwikkeling een hoger waterpeil gehanteerd, om zo ook bodemdaling en verzilting tegen te gaan. Dit alles gaat hand in hand met (deels reeds gerealiseerde) uitbreiding van recreatieve mogelijkheden in het gebied. We voeren de ontwikkeling gefaseerd uit in 2 deelgebieden, waarbij deelgebied 1 in 2025 wordt gestart met de uitvoering. Deelgebied 2 volgt later wanneer er voldoende aangesloten oppervlakte kan worden heringericht. Met de provincie, huidige agrariërs en grondbezitters in het gebied kijken we naar de mogelijkheden voor deze herinrichting en hoe dit zich verhoudt tot het doelbereik van de natuuropgaves zoals geformuleerd in het UPLG.

2. In **Groot Mijdrecht-Noordoost**, een circa 400 hectare groot gebied grenzend aan natuurgebieden Waverhoek en Natura2000-gebied Botshol, werken we met de Provincie Utrecht aan nieuwe natuurinrichting. Dit heeft meerdere doelen: het vergroten van de biodiversiteit, verbeteren van de waterkwaliteit, voorkomen van verdere bodemdaling en het verbinden van waardevolle natuurgebieden. Dit gebeurt door de aanleg van **3 moerasgebieden ('moerasblokken')** met daaromheen **bloemrijkgrasland**. In de toekomst zal het areaal weidevogelgrasland worden uitgebreid.
3. Aan de noordrand van polders Tweede Bedijking, Derde Bedijking en Groot Mijdrecht West werken we aan de **Blauwe Krans**, een landschappelijke zone rond de Hollandse Waterlinies (Stelling van Amsterdam) waar in de voormalige inundatiegebieden van de Stelling kansen worden aangegrepen om agrarische activiteiten op geschikte locaties te **combineren met waterberging, recreatie en vergroten van natuurwaarden**. Dit draagt eveneens bij aan het ontwikkelen van een natuurverbinding tussen de Loosdrechtse Plassen (gemeente Wijdemeren) en de Vinkeveense Plassen. Hierbij worden ook de recreatieve verbindingen in het gebied uitgebreid, zoals door het koppelen van de hoofdverdedigingslijn van de Hollandse Waterlinie aan een fietsverbinding, en de beleefbaarheid van de historische verdedigingslinie vergroot. In deze gebieden verkennen we **samen met agrariërs, grondeigenaren en de andere betrokken gemeenten** de mogelijkheden om concreter vorm te geven aan de Blauwe Krans.
4. In en rond deze natuurontwikkelingszones zien we in het kader van vrijkomende agrarische bebouwing (VAB) meer mogelijkheden voor omschakeling naar **recreatieve functies of natuur** en bieden daarvoor de (planologische) ruimte.
- e. We kiezen voor een duidelijke **clustering van kassen in het glastuinbouwconcentratiegebied** in Polder Derde Bedijking. Binnen het concentratiegebied bieden we mogelijkheden aan uitbreiding en nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven, door ze te clusteren kunnen zowel **economische als milieutechnische voordelen** ontstaan.
 1. Dit betekent dat **buiten de concentratiegebieden geen mogelijkheden** worden geboden voor uitbreiding of nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven, met oog op de landschappelijke kwaliteit en de genoemde voordelen van clustering.
 2. Wanneer de behoefte ontstaat om het economisch profiel van het glastuinbouwconcentratiegebied te verbreden en **verruiming van de activiteiten** in het gebied toe te staan, willen we daaraan meewerken en wordt samen met de provincie Utrecht de mogelijkheden onderzocht.

6.3.2 Veenweidelandschap

Kenschets van deelgebied

Het veenweidelandschap bevindt zich langs de zuid- en westzijde van de gemeente, tussen de randen van de linten Demmerik, Donkereind en Oudhuijzen, Geerkade, Veenkade, Demmeriksekade en Geuzensloot. Het is op te delen in de gebieden Groot Wilnis-Vinkeveen, de Wilnis Bovenlanden, de Mijdrechtse Bovenlanden en Blokland. Het zijn gebieden die **aanzienlijk hoger** liggen (3 à 4 meter) dan de omringende polders. Dit komt doordat het omringende land tijdens de vroegere ontginningen van het veen is afgegraven en drooggemalen, en dit deel niet. Hier dankt (een deel van) het veenweidelandschap de naam **Bovenland** aan: het ligt 'boven' de omliggende droogmakerijen.

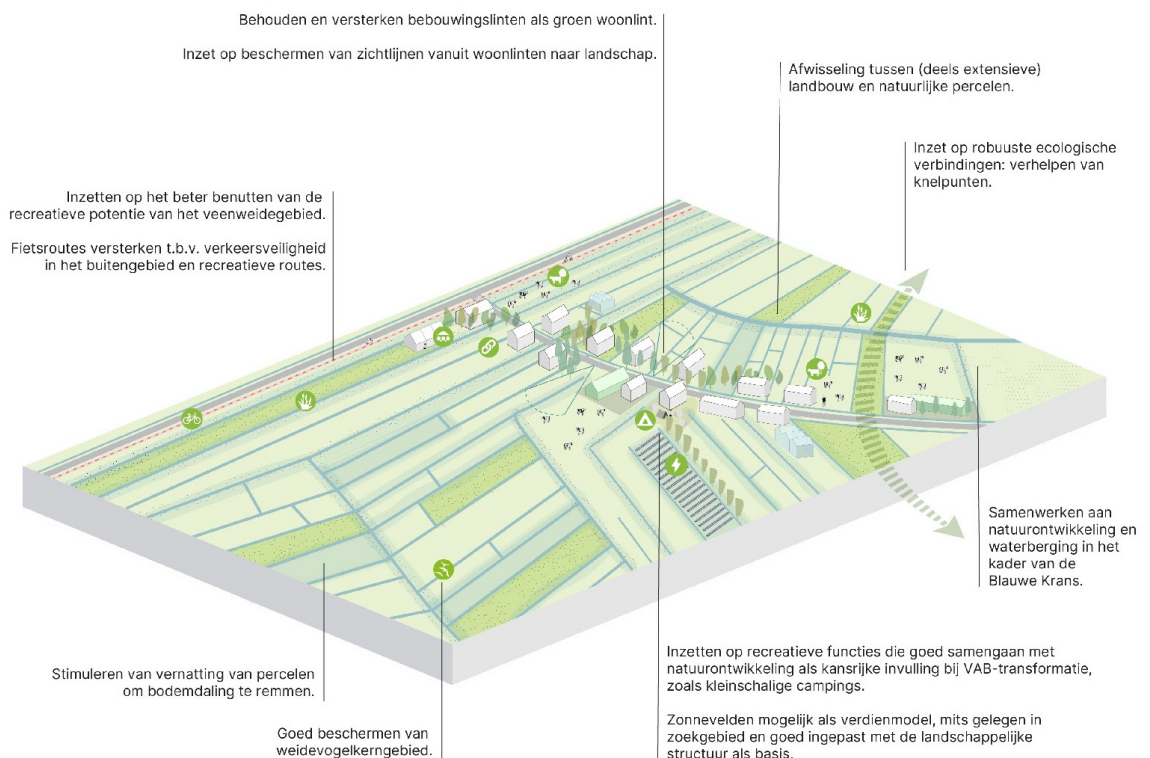
Hoewel de verschillende gebieden binnen het veenweidelandschap verschillend zijn qua gebruik, zijn enkele centrale karakteristieken zeer herkenbaar voor het gehele veenweidelandschap. Het gaat hierbij met name om de **openheid** van het landschap, gegarandeerd door het gebruik als grasland, het **smalle, langwerpige verkavelingspatroon** en **kenmerkendezichtlijnen** die over de watergangen 'meedraaien' in de richting van de ronde verkaveling.

Het veenweidelandschap wordt zowel gebruikt als natuur- en landbouwgebied. Hierbij komt zowel een op zichzelf staand natuurgebied (Wilnis Bovenlanden) voor als gecombineerde landbouw- en natuurgebieden (Groot Wilnis-Vinkeveen, Mijdrechtse Bovenlanden en Blokland). De gecombineerde gebieden zijn hoofdzakelijk in gebruik als **grasland**, met een divers palet aan reguliere en meer natuurlijke graslanden die een waardevolle combinatie vormen voor verschillende soorten weidevogels. In natuurgebied Wilnis

Bovenlanden is een **rijkeafwisseling** van weidevogelgrasland, kruiden- en faunairijk grasland en nat schraalland, wat een diversiteit van diersoorten aantrekt, van grutto tot otter.

Ten slotte ligt aan de noordzijde van dit deelgebied de **Stelling van Amsterdam** die onderdeel uitmaakt van het UNESCO Werelderfgoed **Hollandse Waterlinies**.

Ook in de veenweidegebieden ligt een opgave om ruimte te bieden aan de omslag naar duurzamere, toekomstbestendige landbouw. Ook hier vormt bodemdaling, en de vernatting om dit tegen te gaan, een grote opgave. Om **veenoxidatie** te voorkomen in deze hogere delen dient **zoveel mogelijk water** te worden vastgehouden, vooral voor tijdens (langdurige) droge periodes. Er liggen kansen om dit te koppelen aan natuurontwikkeling en recreatie. Een goede inpassing hiervan in combinatie met agrarisch gebruik is hierbij een belangrijk vraagstuk.

Gebiedsspecifieke keuzes voor het veenweidelandschap:

- We kiezen voor een veenweidelandschap waarvan de karakteristiek nadrukkelijk wordt bepaald door de **afwisseling van en symbiose tussen natuur en landbouw**. Gezamenlijk vormen zij de drager van het landschap, waarbij we op strategische plekken, zoals de zogeheten **Groene Contour-percelen** van de Provincie Utrecht, kiezen voor iets meer nadruk op natuur om **robuuste natuurlijke verbindingen** te realiseren.
 - In de **Wilnisse Bovenlanden** werken we samen met de provincie Utrecht, Staatsbosbeheer, agrariërs en grondeigenaren aan natuurontwikkeling om de ecologische verbinding tussen de Vinkeveense Plassen en Nieuwkoopse Plassen (gemeente Nieuwkoop). Eerder werd 330 hectare getransformeerd naar natuur: we kiezen voor de verdere aanleg van **de resterende 100 hectare** in het gebied.
 - In **Groot Wilnis-Vinkeveen** wordt samen met gemeente Stichtse Vecht en de provincie Utrecht gewerkt aan schoon water, het beperken van bodemdaling, veelzijdige natuur, vitale landbouw en weidse recreatie. Deelproject **Demmerik** is reeds uitgevoerd en heeft geresulteerd in een uitgebreid reservaat voor vogels, vissen en diverse andere fauna. Over deelproject 2 (**natuurverbinding Gagel-Bijleveld**) is momenteel met gebiedspartners in gesprek om alle initiatieven en belangen bij elkaar te brengen en toe te werken naar een inrichtingsplan. Deelproject 3 (**veenweide-infiltratiesysteem Groot Wilnis-Vinkeveen**) is momenteel in uitvoering.
 - In het gebied komt **bodemdaling** voor. Natuurontwikkeling wordt daarom, waar zinvol, gekoppeld aan vernatting om een bijdrage te leveren aan het tegengaan hiervan.
- We zetten in op een **zorgvuldige bescherming** van het karakteristieke landschap van het veenweidelandschap. Dit betekent dat ontwikkelingen, waaronder ook natuurontwikkeling, alleen worden toe-

gelaten wanneer deze een aantoonbare bijdrage leveren aan de **landschappelijke kwaliteit**. Dit betekent ook dat we agrariërs (planologische) ruimte bieden om te werken aan een toekomstbestendig en duurzaam buitengebied, mits binnen de landschappelijke kaders.

1. **Schaalvergroting en nieuwvestiging** zijn daarom in beginsel **niet mogelijk** in het veenweidelandschap. Uitzonderingen en maatwerk zijn uitsluitend mogelijk wanneer een andere agrariër in het gebied stopt. Hierbij ligt echter de voorkeur voor grondovername bij de huidige agrarische ondernemers in het gebied, bijvoorbeeld om extensivering van de veehouderijen in dit gebied te faciliteren.
 2. In het kader van **alternatieve of aanvullende verdienmodellen** en **vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)** wordt alleen medewerking verleend voor activiteiten die geen afbreuk doen aan het landschappelijk karakter en bij voorkeur bevorderlijk zijn voor de natuurwaarden en/of klimaatopgaven (zoals bodemdaling) in het gebied. Ook de productie van duurzame energie behoort hierbij tot de mogelijkheden wanneer dit landschappelijk goed wordt ingepast, bijvoorbeeld om bij te dragen aan het (financieel) mogelijk maken van extensivering. Daarnaast liggen er in het gebied veel kansen voor recreatieve nevenfuncties en landschappelijk wonen. Op locaties nabij de dorpen met goede bereikbaarheid ten opzichte van de voorzieningen liggen mogelijkheden voor transformatie naar woon-zorgconcepten. Bij het afwegen of een VAB-initiatief passend is, wordt de toename van het aantal verkeersbewegingen en de impact hiervan op de verkeersveiligheid meegenomen.
 3. In het gebied komt **bodemdaling** voor. Maatregelen die dit tegengaan, zoals **vernatting** of innovatieve maatregelen als onderwaterdrainage worden op passende locaties aangemoedigd en waar mogelijk (met subsidies van de Provincie Utrecht) ondersteund.
- c. In het gebied kiezen we voor het beter benutten van de **recreatieve potentie**. De natuurlijke en cultuurhistorische kwaliteiten in het gebied maken het een aantrekkelijk gebied om te recreëren. We zetten ons daarom in op het verbeteren van de recreatieve verbindingen in het gebied, bijvoorbeeld van en naar het Plassengebied. Ook zien we kansen voor het aanleggen van wandel- en fietsroutes in (nieuwe) natuurgebieden als de Wilnis Bovenlanden, de polder Groot Wilnis-Vinkeveen en de polders Groot Mijdrecht Noord en Zuid. Denk hierbij ook aan het koppelen van de hoofdverdedigingslijn van de Hollandse Waterlinie aan een fietsverbinding. Zo bieden we de mogelijkheden om de recreatie beter te **spreiden** over de gemeente en bieden we agrariërs mogelijkheden om als alternatief verdienmodel (zie ook hierboven) recreatieve activiteiten te ontplooiën. Dit is in het bijzonder kansrijk in de directe nabijheid van het Plassengebied, maar zeker ook rond de Wilnis Bovenlanden en de Kromme Mijdrecht. Ook voor recreatieve voorzieningen geldt dat dit dient te passen binnen het landschappelijk karakter en dat een **goede balans tussen rust en reuring**, voor inwoner, agrariër en recreant, wordt bewaakt.
- d. We kiezen in de **bebouwingslinten** in het veenweidelandschap (Demmerik (zuidelijk deel), Donkereind en Oudhuijzen, Geerkade, Veenkade, Demmeriksekade en Geuzensloot) voor het **behouden en versterken van de relatie** tussen het bebouwingslint, het veenweidelandschap en de nabijgelegen grotere dorpen. Dit betekent het **voorkomen van verdere verdichting** van de linten en het beschermen van de **zichtlijnen** over de watergangen naar het omliggend landschap, een **zorgvuldige inpassing** van eventuele nieuwe bebouwing en functies zodat deze geen afbreuk doet aan deze kwaliteiten en het inzetten op **goede, veilige verbindingen** van de linten naar de voorzieningen in grotere dorpen Vinkeveen en Wilnis. Daarnaast wordt in het lint ingezet op een goede kwaliteit van leven en een gezonde omgeving waarin men rustig kan wonen. We werken dit nader uit in een (nieuwe) lintenvisie, als onderdeel van het op te stellen Ruimtelijk Kwaliteitskader.

6.3.3 Angstel- en Geinlandschap

Kenschets van deelgebied

Het Angstel- en Geinlandschap bevindt zich aan de oostzijde van de gemeente, begrensd door de rivier de Winkel en bijbehorende Winkeldijk, en vanaf de kruising met de Winkel begrensd door de A2. De Winkel vormt, net als het Gein, een aftakking van de bredere rivier de Angstel. De Angstel ontspringt nabij de Oukoper Molen nabij Loenen (gemeente Stichtse Vecht) en meandert bij Loenersloot de gemeente binnen. In Abcoude splitst de Angstel zich in de Winkel (westwaarts) en het Gein (oostwaarts). Doordat deze **rivieren** door de eeuwen heen verschillende stroomrichtingen hebben gehad, zijn in het landschap door afzettingen van de rivier stroomruggen ontstaan die ruim 2 meter hoger liggen dan het omringende landschap en zorgen daarmee voor **opvallend reliëf**.

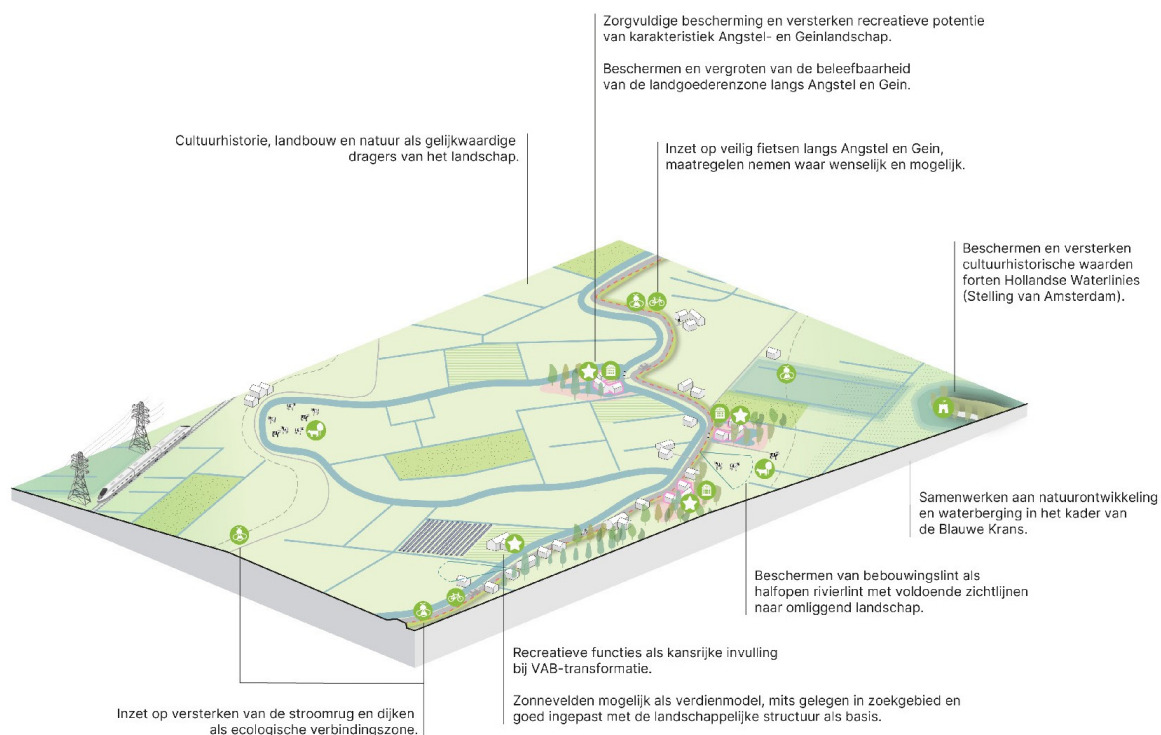
Het deelgebied kenmerkt zich door de **(half)open ruimten** van het weidegebied en de **(woon)linten** op de stroomruggen en langs de dijken. Van oudsher was dit gebied vrij leeg, enkel begrensd door de linten langs de Angstel, Gein, Winkel, Holendrecht en Oude Waver. Met de komst van grootschalige infrastructuur – het Amsterdam-Rijnkanaal, de spoorlijn en de A2 – werd het landschap langzamerhand op meerdere plaatsen doorsneden. Deze infrastructuur vormt vandaag de dag enerzijds een forse barrière in het

landschap. Toch maakt het ook dat het landschap ertussen nog altijd open en rustig voelt en vooral wordt gedomineerd door grasland en veehouderijen.

In de 17e eeuw ontstond langs de Angstel en het Gein een **landgoederenzone** van diverse **buitenplaatsen** van rijke Amsterdammers die zich hier vestigden. De buitenplaatsen werden met name in de buitenbochten van de rivier gebouwd met de landhuizen en koepels dicht bij de oever, ten behoeve van het zicht over het water. Hoewel inmiddels de meeste buitenplaatsen zijn verdwenen, zijn er nog altijd bijna 30 buitenplaatsen overgebleven binnen De Ronde Venen, waarvan het hoofdhuys nog wisselend aanwezig is. Met name het aanzien van Baambrugge is voor een groot deel bepaald door de aanwezigheid van de landgoederen. Langs het Gein zijn ook diverse boerderijen te vinden die oorspronkelijk als buitenplaats werden ontwikkeld en door de jaren zijn 'teruggevallen' tot boerderijen. De combinatie van kronkelende riviertjes, charmante dorpen en historische buitenplaatsen en boerderijen maken het Angstel- en Geinlandschap een **aantrekkelijk recreatief landschap**.

Ten slotte liggen langs de Winkel, Angstel en het Gein forten en batterijen met bijbehorende schootscirkels en inundatievelden die onderdeel uitmaken van het UNESCO Werelderfgoed **Hollandse Waterlinies** (Stelling van Amsterdam).

In het Angstel-en Geinlandschap liggen veel **cultuurhistorischewaarden**. Het **behouden en versterken** hiervan vormt een belangrijke opgave in het gebied, bijvoorbeeld in het beschermen van de landschapelijk waardevolle stroomruggen en de beleefbaarheid van de landgoederenzone, het rivierlint en de Hollandse Waterlinies. Daarnaast liggen in het gebied opgaven met betrekking tot (lichte) bodemdaling, het werken aan een **toekomstbestendige agrarische sector** en het **versterken van de recreatieve sector en verbindingen**.

Gebiedsspecifieke keuzes voor het Angstel-en Geinlandschap:

- a. We kiezen voor een Angstel-en Geinlandschap waarin **landbouw, cultuurhistorie en recreatie** hand in hand gaan. De rivieren en stroomruggen zijn de belangrijkste aders en landschappelijke dragers van het gebied, vanaf waar historische linten met een rijkdom aan historische buitenplaatsen, boerderijen, molens en forten. Vanuit de halfopen linten kan het omliggende open weidelandschap goed beleefd worden.
 1. We kiezen in de rivierlinten in het Angstel-en Geinlandschap (langs de Angstel en het Gein) voor het **behouden en versterken van de relatie** tussen het bebouwingslint, het weidegebied en de nabijgelegen grotere dorpen. Dit betekent het **voorkomen van verdere verdichting** van de linten en het beschermen van de **zichtlijnen** vanaf de stroomruggen en dijken naar het omliggend landschap, een **zorgvuldigeinpassing** van eventuele nieuwe bebouwing en functies zodat deze

- geen afbreuk doet aan deze kwaliteiten en het inzetten op **goede, veilige verbindingen** van de linten naar de voorzieningen in grotere dorpen Abcoude en Baambrugge. Daarnaast wordt in het lint ingezet op een goede kwaliteit van leven en een gezonde omgeving waarin men rustig kan wonen. We werken dit nader uit in een (nieuwe) lintenvisie, als onderdeel van het op te stellen Ruimtelijk Kwaliteitskader.
- b. We zetten in op een **zorgvuldige bescherming** van het karakteristieke landschap van het Angstel- en Geinlandschap. Dit betekent dat ontwikkelingen alleen worden toegelaten wanneer deze een aantoonbare bijdrage leveren aan de **landschappelijke kwaliteit**. Dit betekent ook dat we agrariërs (planologische) ruimte bieden om te werken aan een toekomstbestendig en duurzaam buitengebied, mits binnen de landschappelijke kaders.
1. **Schaalvergroting en nieuwvestiging** zijn daarom in beginsel **niet mogelijk** in het Angstel- en Geinlandschap. Uitzonderingen en maatwerk zijn uitsluitend mogelijk wanneer een andere agrariër in het gebied stopt. Hierbij ligt echter de voorkeur voor grondovername bij de huidige agrarische ondernemers in het gebied, bijvoorbeeld om extensivering van de veehouderijen in dit gebied te faciliteren.
 2. In het kader van **alternatieve of aanvullende verdienmodellen** en **vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)** wordt alleen medewerking verleend voor activiteiten die geen afbreuk doen aan het landschappelijk karakter en bij voorkeur bevorderlijk zijn voor de cultuurhistorische en recreatieve waarden van het gebied, zoals kleinschalige verblijfsmogelijkheden, horecafaciliteiten of bijvoorbeeld vergaderlocaties. Ook de productie van duurzame energie behoort hierbij tot de mogelijkheden wanneer dit landschappelijk goed wordt ingepast, bijvoorbeeld om bij te dragen aan het (financieel) mogelijk maken van extensivering. Daarnaast leent het gebied zich goed voor VAB-transformatie naar landschappelijk wonen en liggen op locaties nabij de dorpen met goede bereikbaarheid ten opzichte van de voorzieningen mogelijkheden voor transformatie naar woonzorgconcepten. Bij het afwegen of een VAB-initiatief passend is, wordt de toename van het aantal verkeersbewegingen en de impact hiervan op de verkeersveiligheid meegenomen.
 3. In het gebied komt (lichte) **bodemdaling** voor. Maatregelen die dit tegengaan, zoals **vernatting**, worden aangemoedigd en waar mogelijk (door middel van subsidies van de Provincie Utrecht) ondersteund.
- c. We zetten ons in om in het Angstel-en Geinlandschap waar mogelijk de **natuurwaarden te vergroten**.
1. In het gebied ten zuiden van Abcoude en rond het Gein werken we aan de **Blauwe Krans**, een landschappelijke zone rond de Hollandse Waterlinies (Stelling van Amsterdam) waar in de voormalige inundatiegebieden van de Stelling kansen worden aangegrepen om agrarische activiteiten te **combineren met waterberging, recreatie en vergroten van natuurwaarden**. Dit draagt eveneens bij aan het ontwikkelen van een natuurverbinding tussen de Loosdrechtse Plassen (gemeente Wijdereen) en de Vinkeveense Plassen. Hierbij worden ook de recreatieve verbindingen in het gebied uitgebreid, zoals door het koppelen van de hoofdverdedigingslijn van de Hollandse Waterlinie aan een fietsverbinding, en de beleefbaarheid van de historische verdedigingslijn vergroot. In deze gebieden verkennen we **samen met agrariërs, grondeigenaren en de andere betrokken gemeenten** de mogelijkheden om concreter vorm te geven aan de Blauwe Krans.
 2. Daarnaast zien we kansen om de **stroomruggen en dijken** in het gebied (verder) te benutten als **ecologische verbindingen**. We faciliteren initiatieven op dit vlak en werken hiervoor samen met bijvoorbeeld Waterschap Amstel, Gooi en Vecht of particuliere initiatiefnemers.
- d. De cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten maken het Angstel- en Geinlandschap een aantrekkelijk gebied om in te recreëren. We zetten daarom in op het vergroten van de **recreatieve potentie**.
1. We zetten ons in op het verbeteren van de **recreatieve verbindingen** in het gebied ten behoeve van zowel de eigen inwoner als recreanten van buiten de gemeente. De aantrekkelijkste recreatieve routes lopen parallel aan de rivieren en worden gedeelde met automobilisten. We zetten ons in om de **veiligheid** voor fietsers en wandelaars te vergroten: waar mogelijk en nodig zetten we daarom in op losliggende fietspaden of verkeersremmende maatregelen. Hierbij vormt met name de verkeersdruk op Gein Noord en Gein Zuid een aandachtspunt.
 2. Rond station Abcoude wordt ingezet op het ontwikkelen van een **buitenpoort**: een ov-knooppunt met verschillende vervoersopties vanuit waar men makkelijk toegang heeft tot het Angstel-en Geinlandschap. Hiermee moedigen we bezoekers aan om met het ov naar het gebied te komen en het vervolgens per fiets te verkennen. Daarnaast zetten we in op het verbeteren van de parkeermogelijkheden van de bestaande TOP (Toeristisch Overstappunt) in Abcoude.
 3. We bieden meer ruimte voor (kleinschalige) **recreatieve voorzieningen** wanneer dit past binnen het landschappelijk karakter en een **goede balans tussen rust en reuring** voor inwoner, agrariër en recreant wordt bewaakt. We zien in het bijzonder kansen voor het verbinden van meer recreatieve functies aan de **(voormalige) buitenplaatsen**.
- e. In het gebied liggen veel **cultuurhistorische waarden**. We kiezen nadrukkelijk voor de bescherming hiervan en dragen waar dit kan de bijzondere historie van het gebied nadrukkelijker uit.
1. Voor de **landgoederenzone** geldt dat deze wisselend herkenbaar is in het Angstel- en Geinlandschap. We kiezen daarom voor het **versterken van de herkenbaarheid en allure** van de landgoe-

derenzone en faciliteren (recreatieve) initiatieven die ervoor zorgen dat (voormalige) buitenplaatsen beter zichtbaar worden in het landschap of weer publiek toegankelijk worden. Ruimtelijke ontwikkelingen in deze zone mogen geen afbreuk doen aan de cultuurhistorische waarden in het gebied en deze waarden bij voorkeur versterken. Hierbij gaat het om monumentale waarden van historische bebouwing en bijvoorbeeld het behoud van historische zichtlijnen.

6.3.4 Plassengebied

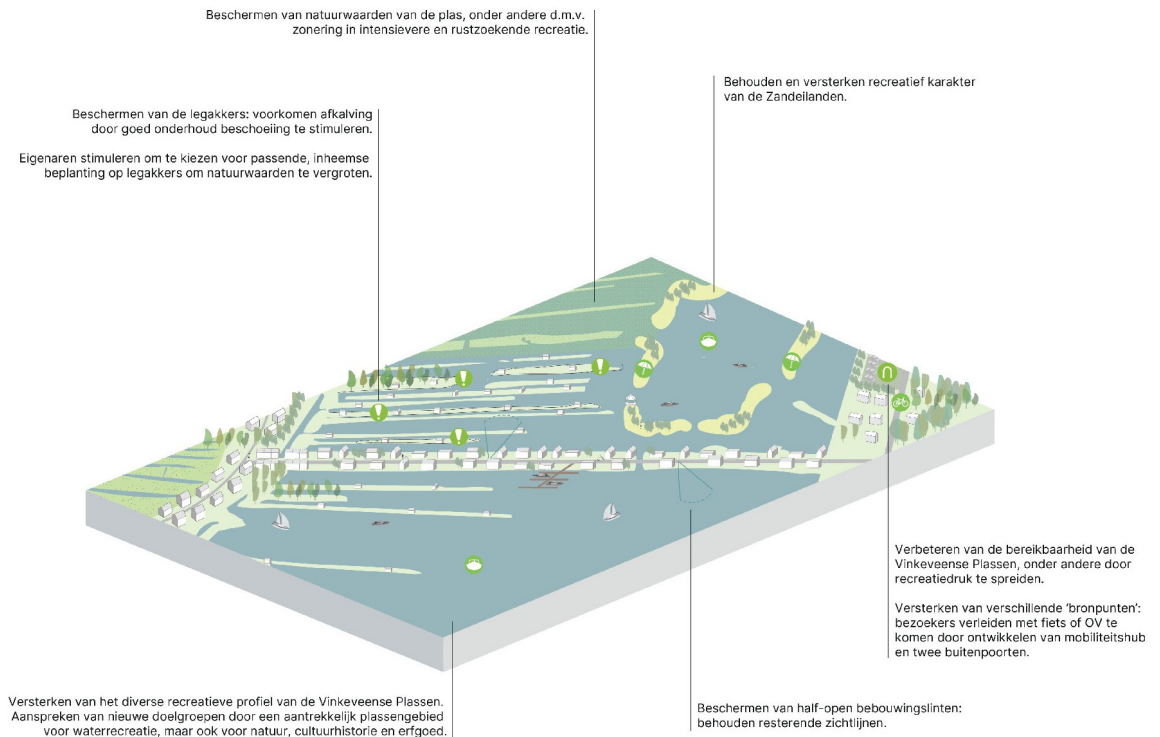
Kenschets van deelgebied

De Vinkeveense Plassen liggen ten noordoosten van Vinkeveen, begrensd door de Geuzensloot, Vinkekade/Groenlandsekade, Polder Nellestein, Botshol en de Botsholsedijk. Het **natuur, recreatie- en watersportgebied** is verbonden met de rivier de Amstel en ontstond vanaf de Gouden Eeuw door afgravingen ten behoeve van de **turfwinning**. De huidige langwerpige eilanden zijn zogeheten legakkers waar de turf te drogen werd gelegd, er tussenin werd het veen op grote schaal weggebaggerd. Door afslag van de oevers werden de plassen alsmat groter tot de huidige omvang. Veel later werd in de plassen ook veel zand gewonnen voor de aanleg van de A2 en Amsterdam-Zuidoost: hierdoor heeft de plas een **enorme diepte** van zo'n 50 meter. Daarnaast werden met het zand twaalf zandeilanden aangelegd om de legakkers te beschermen tegen golfslag.

De Vinkeveense Plassen vormen een belangrijke **recreatieve parel** van de gemeente en een van de kenmerkende dragers van de identiteit. De plassen hebben een **enorme aantrekkingskracht** op lokale inwoners en bezoekers uit Amsterdam, Utrecht en de rest van Nederland. Bezoekers komen in grote getale naar de plassen om te genieten van de natuur en om te varen, zwemmen, duiken, waterskiën en meer. Hierdoor hebben de plassen een grote rol in de **economie** van de gemeente: zowel door de activiteiten op de plas zelf als door de verblijfsrecreatie en horeca die hieraan gelieerd zijn. De plassen hebben een zonering, waarbij de recreatieve mogelijkheden beperkter zijn nabij Natura2000-gebied Botshol. Dit zorgt ervoor dat voorzieningen veelal op enkele plekken zijn geconcentreerd.

Het gebied herbergt daarnaast grote natuurlijke en cultuurhistorische waarden. De Vinkeveense Plassen zijn een **KRW-oppervlaktewaterlichaam**, maken vrijwel geheel deel uit van **Natuur Netwerk Nederland**, hebben een belangrijke ecologische verbindingsrol en herbergen diverse bijzondere plant- en diersoorten. Door meerdere oorzaken staan deze waarden momenteel onder druk, zoals pleziervaart, dag- en verblijfsrecreatie, verkeer, lozingen in het water en stikstofdepositie. Door golfslag, een gebrek aan beschoeiing en een teveel aan bosvegetatie het **zinken van legakkers** en vormen de N201 en (in mindere mate) de Baambrugse Zuwe een **barrière voor faunasoorten**. Ook de beeldkwaliteit van de legakkers staat onder druk door het regelmatig voorkomen van bebouwing met achterstallig onderhoud.

De voornaamste opgave in het Plassengebied is het creëren van een **goede balans** tussen de recreatieve aantrekkingskracht van de plassen en het beschermen van de cultuurhistorische en natuurlijke waarden van het gebied. Dit betekent dat gezocht dient te worden in een balans tussen **rust en reuring, behoud en ontwikkeling** en (jaarrond) aanbod voor zowel **eigen inwoner als recreant van buitenaf**.

Gebiedsspecifieke keuzes voor het plassengebied:

- a. We zetten in op het **in stand houden** van de **karakteristieken**, de **landschappelijke kwaliteit** en de **natuurwaarden** van het KRW-oppervlaktewater en het (NNN-)plassengebied richting de toekomst. Hiertoe gaan we in samenwerking met Recreatieschap Stichtse Groenlanden en de provincie Utrecht actief aan de slag met het **beschermen van de legakkers** tegen afkalving en het naar **boven halen van verzonken legakkers** ten behoeve van vissenbossen. Ook gaan we als gemeente aan de slag met de natuurontwikkeling van **'t Meertje** in Vinkeveen, als compensatie voor de bebouwing op de legakkers op de Plassen. De bouwregels en bijbehorende voorwaarden in het plassengebied zijn opgenomen in het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen.
- b. Richting de toekomst **versterken** we het **diverse recreatieve profiel** van de Vinkeveense Plassen.
 1. We spannen ons ervoor in om de **kwaliteit** in het aanbod aan **recreatieve voorzieningen** (dag- en verblijfsrecreatie) te behouden en versterken. Hierbij gaat het om het **verbeteren van de kwaliteit van verblijfsaccommodaties** en het toevoegen van kwalitatieve dagrecreatie. Hiermee bedoelen we bijvoorbeeld recreatieve functies met maatschappelijke betekenis, zoals de verkoop van lokale souvenirs en streekproducten.
 2. Bij horeca zetten we ons in voor meer **jaarrond aanbod** dat ook aantrekkelijk is voor onze inwoners. Hierbij zien we kansen om dit te koppelen aan versterking van het voorzieningenniveau van Vinkeveen.
 3. We maken werk van **promotie en marketing** van de Vinkeveense Plassen om daarmee ook **nieuwe doelgroepen** recreanten en toeristen aan te trekken. We positioneren de Vinkeveense Plassen als als veelzijdig recreatief gebied waar het goed toeven is voor diverse doelgroepen: de stijlzoeker, de rustzoeker, inzichtzoeker en de zakelijke bezoeker zoals beschreven in de Visie Recreatie en Toerisme 2025-2035. Dit betekent een aantrekkelijk plassengebied voor zowel **waterrecreatie**, als voor **natuur, cultuurhistorie en erfgoed**.
 4. We zetten in op het **verbeteren kleine toerwaartroutes** vanuit Vinkeveense Plassen richting **Amstel en Loosdrechtse Plassen**.
 5. Voor zowel de gebiedsmarketing als het versterken van de recreatieve voorzieningen werken we onder andere samen met 8 andere 'Hollandse Plassengemeenten' in het kader van de **Samenwerkingsovereenkomst Hollandse Plassen**.
- c. We zetten in op het **verbeteren van de bereikbaarheid** van de Vinkeveense Plassen, waarbij we expliciet kijken naar mogelijkheden om de **recreatiedruk te spreiden**. Hiervan profiteren uiteindelijk ook onze eigen inwoners. We zetten in op het versterken van **verschillende 'bronnepunten'**. Zo verleiden we bezoekers om met het **openbaar vervoer en de fiets** te komen. Hiertoe richten we ons op het **opwaarderen van de ov-halte** in Vinkeveen tot mobiliteitshub en vooral ook de ontwikkeling van 2 volwaardige **buitenpoorten** als aantrekkelijke visitekaartjes van het gebied aan de oostzijde van de plas: een bij The Harbour Club en een bij Zandeiland 1.

1. De buitenpoort bij The Harbour Club ligt aan de gestrekte ov-as tussen Mijdrecht, Wilnis, Vinkeveen en Breukelen en vormt daarmee dé buitenpoort voor reizigers die **met het ov naar de plassen komen**. We onderzoeken of het mogelijk is om in het hoogseizoen vanaf deze buitenpoort bezoekers per **pendelboot** verder het gebied in te brengen, bijvoorbeeld naar een van de Zandeilanden.
2. Zandeiland 1 is juist goed bereikbaar per auto dankzij de parkeervoorzieningen in de Winkelpolder, waar zich ook al een **Toeristisch Overstap Punt** bevindt. Vanaf hier kunnen Zandeilanden 1 en 2 gemakkelijk per voet bereikt worden en takt de locatie aan op diverse wandel-en fietsroutes. We koesteren deze goede ontsluiting en breiden deze waar nodig uit, bijvoorbeeld door vervoersvormen als **deelmobiliteit** toe te voegen. We hebben hierbij oog voor het waar mogelijk minimaliseren van overlast voor de bewoners van de Vinkekade en Plaswijk.
- d. Om de **balans tussen rust en reuring** richting de toekomst te bewaken, kiezen we op en rond de Vinkeveense Plassen voor een **zonering in intensievere recreatie en meer rustzoekende recreatie**, in lijn met het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen. Voor intensievere recreatie zien we mogelijkheden op het noordoostelijk deel van de Noordplas (rond de zandeilanden en de recreatieparken en havens ten noorden hiervan), het oostelijk deel van de Zuidplas en rond Vinkeveen. Rustzoekende recreatie, met respect voor flora, fauna en cultuurhistorie, zien we vooral op de meer westelijke delen van de plassen, tussen Vinkeveen en Botshol, in het westelijk deel van de Zuidplas. De exacte (recreatieve) mogelijkheden in het plassengebied zijn terug te vinden in het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen.
- e. Om de instandhouding van de cultuurhistorische legakkerstructuur te borgen, kiezen we ervoor op basis van het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen een **bepaalde mate van ruimte** te bieden wat betreft **bebouwing en het gebruik van de legakkers**, om ervoor te zorgen dat eigenaren de legakkers goed beheren en instandhouden. Hiervoor gelden op basis van het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen gebiedsspecifieke regels voor de zones I, II en III om ervoor te zorgen dat de bebouwing passend is bij het karakter van de legakkers en er kwaliteit aan toevoegt.
- f. We zetten in op het **versterken en uitbreiden van de natuurwaarden** van de Vinkeveense Plassen. Dit betekent op de legakkers het inzetten op meer **inheemse beplantingssoorten** en het **verminderen van de hoeveelheid bomen**, zoals beschreven in het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen. Dit betekent onder andere dat elk kavel dat een omgevingsvergunning krijgt om te bouwen, moet voldoen aan de eis van 25% inheemse beplanting op de kavel. Langs de Baambrugse Zuwe en de N201 zetten we daarnaast in op het **minimaliseren van de barrièrewerking** voor fauna, met name door de aanleg van natuurvriendelijke oevers en het mogelijk maken van dubbele rijen oeverbescherming.
- g. We kiezen in de linten in het plassengebied (Baambrugse Zuwe, Vinkekade en Groenlandsekade) voor het behouden en versterken van de **relatie tussen het bebouwingslint, de plassen en de nabijgelegen grotere dorpen**. Dit betekent het voorkomen van verdere verdichting van de linten en het beschermen van de zichtlijnen naar de plassen, een **zorgvuldige inpassing** van eventuele nieuwe bebouwing en functies zodat deze geen afbreuk doet aan deze kwaliteiten en het inzetten op **goede, veilige verbindingen** van de linten naar de voorzieningen in Vinkeveen. Daarnaast wordt in het lint ingezet op een goede kwaliteit van leven en een gezonde omgeving waarin men rustig kan wonen. We werken dit nader uit in een (nieuwe) lintenvisie, als onderdeel van het op te stellen Ruimtelijk Kwaliteitskader.

6.3.5 Botshol

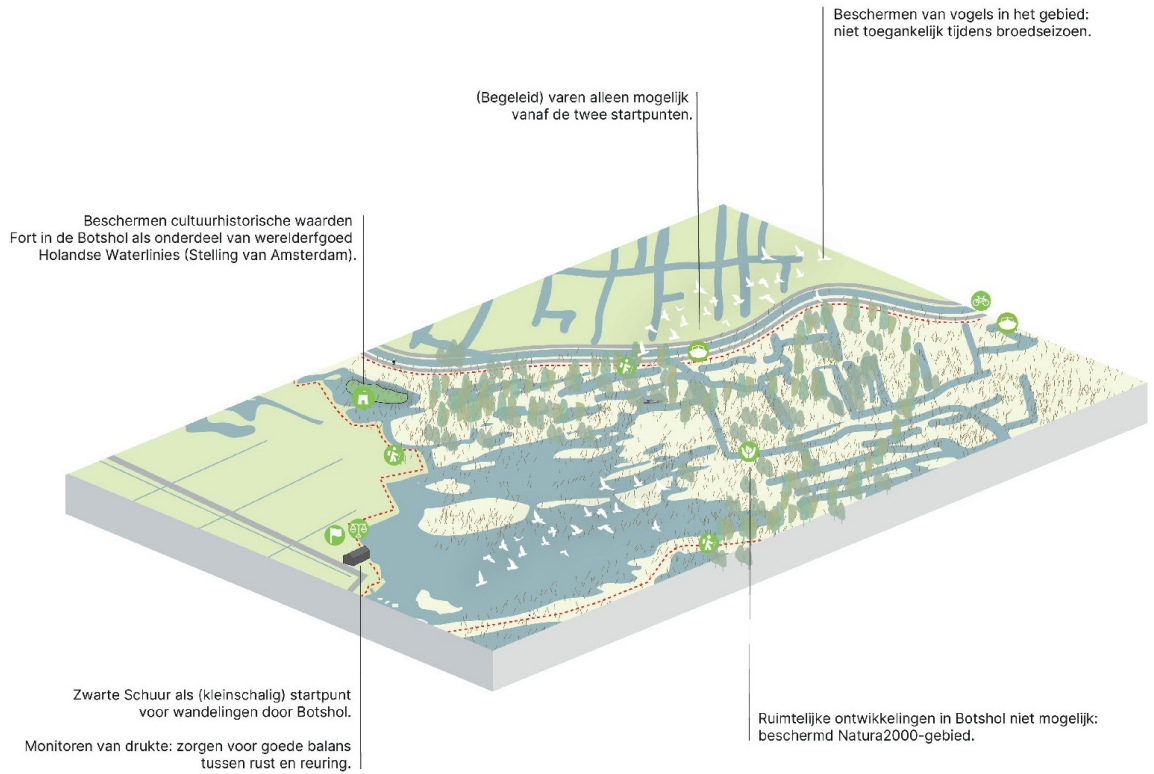
Kenschets van deelgebied

Botshol is een **typisch Hollands laagveengebied** aan de noordwestzijde van de Vinkeveense plassen tussen Vinkeveen en Abcoude. Het is een afwisselend natuurgebied met veenplassen, smalle sloten, rietlanden en moerasbos en omvat 2 grotere plassen, de Grote Wije en de Kleine Wije. Het beschikt over veel karakteristieke flora en fauna, waaronder veel **zeldzame soorten**, met name vele bijzondere waterplanten. Het oppervlaktewater is aangewezen als **KRW-oppervlaktewaterlichaam**. Daarnaast geniet het gebied een **Natura2000 bescherming** en wordt beheerd door Natuurmonumenten en enkele andere landeigenaren.

Gezien de bijzondere natuurwaarden heeft Botshol een aanzienlijke recreatieve aantrekkingskracht. De **balans tussen recreatie en natuur** is zeer belangrijk voor het gebied: het is daarom niet toegankelijk tijdens het broedseizoen en tevens aangewezen als **stiltegebied**. Buiten het broedseizoen is het gebied enkel toegankelijk voor wandelaars, met bootjes die op 2 plekken gehuurd kunnen worden of tijdens vaarexcursies georganiseerd door Natuurmonumenten.

Ten slotte behoort ook het **Fort in de Botshol**, onderdeel van de Hollandse Waterlinies, tot het natuurgebied. De betonnen verdedigingswerken zijn hier nooit gebouwd, maar de ophogingen met zand zijn goed zichtbaar. Ook dit historische terrein valt binnen het Natura2000 gebied en wordt beheerd door Natuurmonumenten.

De voornaamste opgave in Botshol is de bescherming van de natuur, die ondanks reeds genomen maatregelen onder druk staat. Zo moet de **stikstofdepositie** worden verlaagd en de **wegzijing van water** uit het gebied worden verminderd. Hoewel het werken aan de opgaven in het gebied zelf niet bij gemeente De Ronde Venen ligt, zijn we wel vertegenwoordigd in gebiedsprocessen omtrent Botshol en vinden hierin de stem van onze inwoners belangrijk. Daarnaast hebben **maatregelen of ontwikkelingen in aangrenzende gebieden** mogelijk impact op de natuurwaarden van Botshol. Hiermee goed rekening houden in de aangrenzende gebieden vormt daarom een belangrijke opgave.

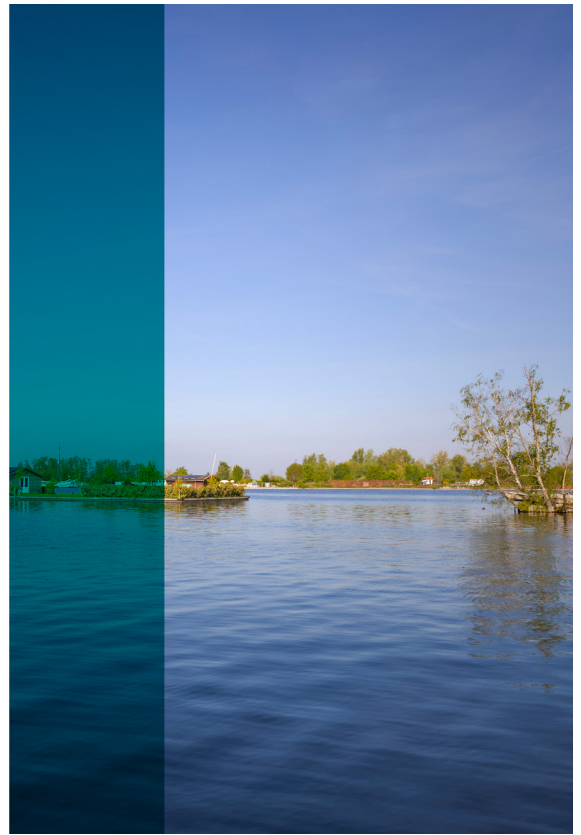
Gebiedsspecifieke keuzes voor Botshol:

- Gezien de grote natuurwaarden en cultuurhistorische waarden in Botshol, zijn **ruimtelijke ontwikkelingen** in het gebied **niet mogelijk**. De Natura 2000-bescherming die Botshol geniet, bestendigt dit. In de gebieden die aan Botshol grenzen houden we rekening met de aanwezigheid van het natuurgebied en zorgen we dat ontwikkelingen op deze plekken de natuurwaarden van Botshol bij voorkeur ten goede komen, of op zijn minst niet schaden.
- We herkennen de recreatieve aantrekkingskracht van Botshol en werken nauw samen met Natuurmonumenten om ervoor te zorgen dat de **recreatieve druk** op het gebied niet te groot wordt. Dit uit zich onder andere in de ambitie om de recreatieve waarden in de andere deelgebieden te vergroten en zo de recreatie in de gemeente beter te spreiden. Daarnaast monitoren we met Natuurmonumenten of ruimtelijke ontwikkelingen of recreatieve druk in de directe omgeving van Botshol geen negatieve effecten teweegbrengen op de natuurwaarden.

7 Uitvoering

7

UITVOERING

Met deze omgevingsvisie zetten we samen met inwoners, ondernemers, partners en organisaties koers naar de toekomstige leefomgeving van De Ronde Venen. We brachten in beeld welke kansen en opgaven we zien voor 2040, en hoe we hier nu en in de toekomst op willen anticiperen. Het uitvoeren van onze visie kunnen we niet alleen. In dit hoofdstuk beschrijven we onze rol als gemeente en formuleren we de uitgangspunten voor samenwerking met andere partijen. Ook gaan we in op het instrumentarium van de Omgevingswet, de afspraken die we maken over monitoring en evaluatie en de bekostiging van de ambities.

Figuur 14. Zicht over de Vinkeveense Plassen.

7.1 Samenwerking

Deze visie hebben we opgesteld met uitgebreide participatie met de samenleving. Met de omgevingsvisie nodigen we de samenleving en onze partners uit om samen de geschetste ambities tot uitvoering te brengen. Als gemeente willen wij ruimte bieden voor initiatiefnemers die investeren in een toekomstbestendige leefomgeving en verantwoordelijkheid nemen voor de ruimtelijke ontwikkeling. De omgevingsvisie vormt hierbij het afwegingskader. Dit kan betekenen dat we kritisch zijn op initiatieven die weinig of nauwelijks bijdragen aan de gestelde doelen en dat we initiatieven die goed passen binnen onze visie extra kracht bij willen zetten. Hierbij zullen we als gemeente De Ronde Venen denken en handelen vanuit mogelijkheden, vertrouwen en verbinding en kiezen we voor een houding vanuit het uitgangspunt 'ja, mits' in plaats van 'nee, tenzij'.

De omgevingsvisie als afwegingskader voor initiatieven

De omgevingsvisie geeft overzicht en inzicht in de vele uitdagingen en opgaven waar we in gemeente De Ronde Venen voor staan. Het vormt een **uitnodiging** aan iedere inwoner, ondernemer en organisatie om hierover mee te denken en de ambities samen te brengen met eigen acties en keuzes. De leefomgeving van 2040 maken we samen.

Deze omgevingsvisie verduidelijkt welke thema's we meewegen in ons gemeentelijk beleid en onze beslissingen. Op de besluitvorming over initiatieven die zijn voorzien in de **voormalige regelgeving** onder

de Wro, zoals de bestemmingsplannen, heeft deze visie geen directe gevolgen. We bieden ruimte aan nieuwe ontwikkelingen en nodigen initiatiefnemers uit om met hun ruimtelijke plannen actief bij te dragen aan de gestelde doelen. Hierbij staan de kenmerken en identiteit van onze gemeente altijd voorop. Bij een initiatief of ontwikkeling stellen we onszelf en de initiatiefnemer de volgende 3 vragen:

- a. Draagt de ontwikkeling of het initiatief bij aan de **geformuleerde kernambities en sluit het aan op de gebiedsgerichte uitwerkingen** en in welke mate?
- b. Is er sprake van een **negatieve en/of positieve impact op de kwaliteiten van de leefomgeving**, zoals verwoord in deze omgevingsvisie?
- c. In welke mate wordt het initiatief of de ontwikkeling **gedragen door de directe omgeving** en wat zijn daarvoor de redenen?

Samenwerking in de regio

Veel van de ruimtelijke en maatschappelijke opgaven die op ons afkomen, overstijgen onze gemeentegrenzen. Regionale afstemming en samenwerking is daarom van groot belang. Dit is niet nieuw voor De Ronde Venen. Zo is de gemeente onderdeel van verschillende regionale samenwerkingsverbanden, zoals de Metropoolregio Utrecht en de U10-regio; zie voor een volledig overzicht hoofdstuk 2.2. Als gemeente dragen we actief bij aan het integraal oppakken van opgaven en kansen. In de toekomst zal deze regionale samenwerking naar verwachting verder toenemen, bijvoorbeeld in de doorvertaling van regionale visies en programma's. Denk aan een de regionale Woondeal, het Integraal Ruimtelijk Perspectief, de Regionale Energiestrategie en op thema's zoals vitaal landelijk gebied en bereikbaarheid. Als De Ronde Venen zoeken we zowel afstemming met de regio Utrecht als met de Metropoolregio Amsterdam, waarmee onze gemeente veel verhuis- en woon-werkrelaties heeft. Als gemeente brengen we in regionale samenwerkingsprocessen actief de belangen van onze inwoners, bedrijven en organisaties in.

Samenwerking met de ketenpartners

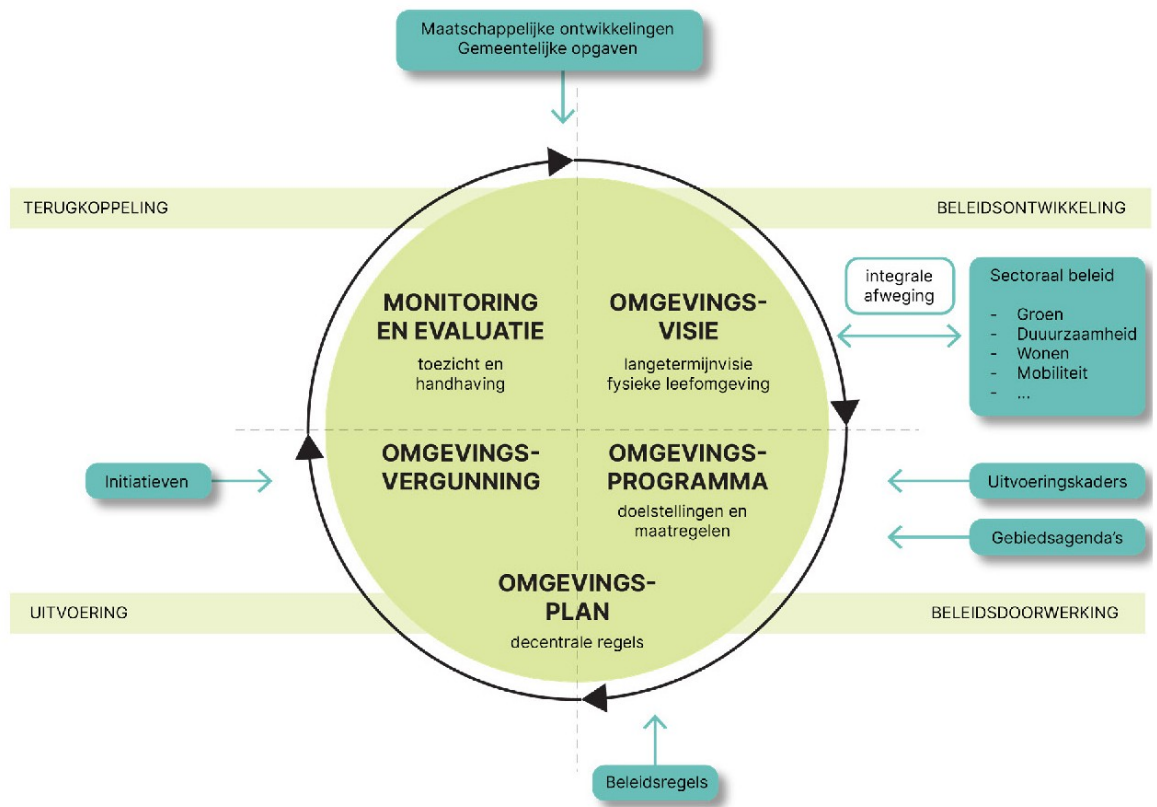
Met de invoering van de Omgevingswet is de samenwerking tussen gemeenten en ketenpartners geïntensiveerd. De vernieuwing ligt met name in de toepassing van de wet in de omgangsvormen tussen (samenwerkende) gemeenten en ketenpartners. We vinden het van groot belang om bij de totstandkoming van beleid en regelgeving van andere overheden mee te kunnen denken als gemeente. Dit om problemen bij lokale toepassing van hogere regelgeving te voorkomen. Bij conflicterende visies van andere overheden gaan we vroegtijdig het gesprek aan. Tegelijkertijd hebben we als gemeente de rol om bij te dragen aan ontwikkelingen 'van bovenaf'. We kunnen hier naar de lokale context invulling aan geven. We zien meerwaarde in nauwe samenwerking en afstemming met onze ketenpartners, waarbij we onze krachten bundelen als het gaat om het vinden van slimme oplossingen voor complexe, gebiedsoverstijgende opgaven.

Regie waar nodig of gewenst

Als gemeente De Ronde Venen werken we – zoals we al gewend zijn – samen met inwoners, organisaties en andere overheden aan onze fysieke leefomgeving. We vinden het belangrijk om ruimte te bieden aan initiatief van onderop, om zo ook betrokkenheid van onze inwoners en medeverantwoordelijkheid voor onze leefomgeving te stimuleren. Dat betekent ook dat we als gemeente De Ronde Venen zaken soms wat meer zullen loslaten en meer in een faciliterende rol komen. Daarbij staan we partijen bij met onze kennis, bijvoorbeeld ruimtelijke ontwerpexpertise, wanneer dit gevraagd of nodig is. Tegelijkertijd dragen wij als overheid de verantwoordelijkheid voor het algemeen belang. Wanneer (maatschappelijke) partijen niet in staat blijken een oplossing te vinden voor opgaven, vraagt dit van ons als gemeente een meer sturende of regisserende rol. Ook zien we op bepaalde onderwerpen een belangrijke taak weggelegd voor de gemeente. Denk bijvoorbeeld aan grote opgaven als regie op de woningbouwopgave, bereikbaarheid en de gezonde en inclusieve samenleving. Zo kennen we als gemeente meerdere rollen, afhankelijk van de onderwerpen en opgaven. Kortom, in de basis stellen we onszelf op als samenwerkingspartner en facilitator, maar als het nodig is nemen we ook de regie.

7.2 Instrumenten voor uitvoering

Deze omgevingsvisie zien wij als een **dynamisch** document, omdat de wereld om ons heen voortdurend in beweging is. Want maatschappelijke ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op en we weten niet hoe de wereld er over 5 of 10 jaar uitziet. We kunnen uitvoering geven aan de omgevingsvisie door de inzet van verschillende instrumenten. In de Omgevingswet zijn voor onze gemeente 3 andere relevante beleidsinstrumenten geformuleerd, elk met hun eigen rol: het **omgevingsprogramma**, het **omgevingsplan** en de **omgevingsvergunning**. We lichten deze instrumenten hieronder nader toe.

Figuur 15. Schematische weergave van de beleidscyclus van de Omgevingswet. De figuur toont ook de relatie van de omgevingsvisie met bestaande beleids- en visie documenten en de onderlinge doorwerking van de beleidsinstrumenten onder de Omgevingswet.

Omgevingsprogramma's

In een omgevingsprogramma worden ambities en keuzes die in de omgevingsvisie zijn vastgelegd nader uitgewerkt voor specifieke thema's of gebieden. Het omgevingsprogramma is het instrument van het college van burgemeester en wethouders, waarin zij de globale beleidlijnen uit de omgevingsvisie verder uitwerken. Een programma bevat maatregelen voor bescherming, beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. In een programma worden de ambities uitgewerkt in concrete maatregelen. Er staat ook in welke middelen nodig zijn om het doel te behalen en op welke manier we als gemeente gaan sturen (sturingsfilosofie). Daarbij gaat het om aspecten zoals financiering en benodigde ruimtelijke en juridische instrumenten. Hoewel omgevingsprogramma's dus in beginsel een bevoegdheid zijn van het college van burgemeester en wethouders, gaan we met omgevingsprogramma's waarin ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt die op de 'lijst van bindend advies' staan, altijd naar de gemeenteraad. Zo houdt zij haar sturende rol.

Er zijn in feite 2 soorten omgevingsprogramma's: **verplichte en onverplichte (vrijwillige) programma's**. Gemeente De Ronde Venen kent op dit moment (nog) geen wettelijk verplichte omgevingsprogramma's. Dit zal de komende jaren wel aan de orde zijn, bijvoorbeeld in de vorm van een **volkshuisvestingsprogramma**, in het kader van de voorgenomen Wet versterking regie volkshuisvesting, en het **warmteprogramma** dat eind 2026 wordt vastgesteld in het kader van de Wet gemeentelijke instrumenten warmte-transitie.

Vrijwillige programma's zijn gericht op de nadere uitwerking en uitvoering van de omgevingsvisie. Die kunnen themagericht zijn (bijvoorbeeld gericht op mobiliteit, wonen of omgevingsveiligheid) of gebiedsgericht (bijvoorbeeld voor de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk of de herstructurering van een bedrijventerrein). Of en hoe we de komende tijd omgaan met het gebruik van het instrument omgevingsprogramma leggen we nu nog niet vast. Die keuze maken we op het moment dat we met de uitwerking van de visie aan de slag gaan of een nieuwe gebiedsontwikkeling gaan oppakken.

Omgevingsplan

De juridische verankering van deze omgevingsvisie vindt plaats in het omgevingsplan. Dit omgevingsplan vertaalt de ambities uit beleid naar concrete regels en voorschriften. In tegenstelling tot de omgevingsvisie, die bindend is voor de gemeente, is het omgevingsplan bindend voor inwoners, ondernemers en initiatiefnemers. Het omgevingsplan is de opvolger van de huidige bestemmingsplannen, beheers- en gemeentelijke verordeningen. Er komt uiteindelijk 1 omgevingsplan voor de hele gemeente. Het omzetten en samenvoegen van de bestemmingsplannen tot een omgevingsplan is een omvangrijke taak. Daarom zal gemeente De Ronde Venen dit stapsgewijs oppakken. Als gemeente zijn we van plan om dit voor 2032 (de wettelijk verplichte datum) af te ronden.

De Omgevingswet biedt de mogelijkheid om voor bepaalde onderwerpen **omgevingswaarden** op te nemen in het omgevingsplan. Met de omgevingswaarden kunnen in bepaalde gebieden of op bepaalde thema's strengere eisen worden gesteld dan de in rijks- of provinciaal beleid vastgelegde waarden. Deze omgevingswaarden bieden de mogelijkheid om differentiatie in doelen aan te brengen voor verschillende gebieden/thema's.

Omgevingsvergunning

Initiatiefnemers die met de fysieke leefomgeving aan de slag willen, hebben in veel gevallen een omgevingsvergunning nodig. In het gemeentelijke omgevingsplan leggen we vast voor welke activiteiten een omgevingsvergunning vereist is.

Overige beleidsinstrumenten

Naast de instrumenten uit de Omgevingswet kunnen we ook op andere manieren uitwerking geven aan de omgevingsvisie. Denk hierbij aan (sectorale) beleidsvisies, beleidskaders en beleidsregels. Bestaande en toekomstige (sectorale) beleidsdocumenten en uitvoeringsagenda's blijven dus naast de omgevingsvisie bestaan. Deze documenten bevatten in principe geen nieuw beleid: ze zijn een uitwerking van de strategische hoofdlijnen uit de omgevingsvisie. Mocht het toch gebeuren dat er sprake is van botsende belangen tussen beleidsnota's en de omgevingsvisie, dan is de omgevingsvisie leidend.

7.3 Uitvoeringsprogramma's

In deze omgevingsvisie hebben we bij een aantal thema's en gebieden aangegeven dat ze nog nadere uitwerking behoeven. In onderstaand overzicht geven we aan welke onderwerpen opgepakt gaan worden. Hierbij wordt telkens de afweging gemaakt welk instrument hiervoor ingezet wordt, denk hierbij aan een omgevingsprogramma of een thematisch of gebiedsgericht beleidskader.

Visie Vrijkomende Agrarische Bebouwing [Q4 2025]
Ruimtelijk kwaliteitskader [2026]
Uitvoeringsplan mobiliteit
Herijking beleidsplan kleinschalige en grootschalige zonnevelden
Uitvoeringsplan Bedrijventerrein Mijdrecht

De uitwerkingen in het overzicht zijn niet limitatief. Op het moment dat de actualiteit hierom vraagt, kunnen er ook andere gebieden en thema's opgepakt worden als uitwerking van de omgevingsvisie. Zoals eerder al gezegd, blijven bestaande en toekomstige beleidsdocumenten en uitvoeringskaders dus naast de omgevingsvisie bestaan. Zij bevatten geen nieuwe beleidskeuzes, maar zijn een uitwerking van de strategische hoofdlijnen uit de omgevingsvisie om hieraan uitvoering te geven.

7.4 Evaluatie

Onze omgevingsvisie De Ronde Venen 2040 is nu klaar, maar in feite nooit af. We kijken regelmatig of we nog op de juiste weg zitten. Nieuwe inzichten en opgaven vragen ons steeds opnieuw te kijken naar de relevantie van ons beleid en de rol die we spelen als gemeente. Om onszelf snel aan te kunnen passen vormen monitoring en evaluatie een belangrijke pijler. Zo kunnen we controleren of we onze ambities nog steeds kunnen halen of dat we ze moeten aanpassen. We gebruiken hiervoor een beleidscyclus. Op

deze manier zorgen we ervoor dat onze visie blijft aansluiten bij de behoeften en ontwikkelingen in onze gemeente.

Om onze omgevingsvisie zo actueel mogelijk te houden, kiezen we ervoor om deze **periodiek** te evalueren. Het tempo waarin we de visie aanpassen hangt af van de ervaringen die we opdoen met andere instrumenten en de monitoring van onze doelen. En van de staat van onze fysieke leefomgeving. We **evalueren** de omgevingsvisie in ieder geval **elke 4 jaar**, in het jaar volgend op de gemeenteraadsverkiezingen, en **starten hiermee in 2030**. Dit leidt mogelijk tot een herijking. Daarnaast is het mogelijk om de visie van een herijking te voorzien wanneer (maatschappelijke) opgaven in de fysieke leefomgeving daar aanleiding toe geven.

Om te borgen dat de omgevingsvisie binnen gemeente De Ronde Venen blijft leven en functioneren als spil tussen verschillende beleidsdomeinen wordt verkend of de rol van een **aanjager omgevingsvisie** belegd kan worden binnen de ambtelijke organisatie. Deze rol borgt dat er uitwisseling tussen de verschillende beleidsdomeinen blijft plaatsvinden, zoals gebeurd is tijdens het opstellen van deze omgevingsvisie. Daarnaast zorgt deze rol ervoor dat er structurele 'voelsprietten' zijn in de ambtelijke organisatie om te signaleren of er nieuwe of aangescherpte programma's of beleidslijnen nodig zijn om doelen te verwezenlijken of dat er tussentijds aanleiding is om de omgevingsvisie te herijken.

Monitoring op programmaniveau

Op programmaniveau zal monitoring van de doelen van de omgevingsvisie plaatsvinden. In de programma's worden de doelen, de realisatie met tijdsplan en de monitoring concreter uitgewerkt. Getracht wordt om zoveel mogelijk de monitoring van de omgevingsvisie te laten voeden door de monitoring die in het kader van een programma wordt uitgevoerd. Doelstellingen worden zoveel mogelijk vertaald naar concrete beleidsindicatoren.

Bijstellen van de omgevingsvisie

In de toekomst kan blijken dat bepaalde ontwikkelingen ertoe leiden dat onderdelen van de omgevingsvisie onvoldoende uitwerking kennen of onvoldoende te handhaven zijn en bijstelling eerder nodig is. Bijvoorbeeld door ontwikkeling van nieuw nationaal, provinciaal en/of lokaal beleid. Het is dan mogelijk dat we de huidige omgevingsvisie op onderdelen moeten aanpassen of aanscherpen.

Wanneer er sprake is van ingrijpende aanpassingen, dan kunnen wij als gemeente de omgevingsvisie bijstellen. Hierbij betrekken we de samenleving actief. De wijze waarop we dit doen wordt vooraf met de gemeenteraad afgestemd. De gemeenteraad stelt uiteindelijk een (herijkte) omgevingsvisie vast.

7.5 Bekostiging

De omvang van de gemeentelijke opgaven en ambities die we in deze omgevingsvisie beschrijven, is groot. Voor veel van deze ambities ligt de verantwoordelijkheid en het initiatief bij ons als gemeente De Ronde Venen, zoals de bereikbaarheid, de inrichting van de openbare ruimte en het voorzien in voldoende voorzieningen zoals scholen en groen. Het geheel aan aanpassingen om onze leefomgeving klaar te maken voor de toekomst is kostbaar.

Een deel van deze investeringen is toe te rekenen aan specifieke delen van het omgevingsplan en zijn rechtstreeks verhaalbaar. Een ander deel van de kosten wordt veroorzaakt door meerdere plannen en zullen breder worden verhaald, bijvoorbeeld binnen specifieke programma's. Ten slotte is een deel van de investeringen niet zomaar langs de lat van de PTP-criteria (profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit) te leggen, maar zijn wel van toegevoegde waarde voor iedereen op het grondgebied van gemeente De Ronde Venen.

De Omgevingswet verplicht overheden om de kosten voor werken en maatregelen die bij een ontwikkeling horen, proportioneel te verhalen op de initiatiefnemers die profiteren van de aanleg van openbare voorzieningen in het ontwikkelde gebied. Dit noemen we ook wel verplicht kostenverhaal. De Omgevingswet biedt daarbij een wettelijke grondslag voor een (anterieure) overeenkomst tussen de gemeente en een initiatiefnemer. Denk bij ontwikkelingen aan woningbouwprojecten, realisatie of transformatie van bedrijventerreinen en maatschappelijke voorzieningen.

Naast het verplichte kostenverhaal biedt de Omgevingswet de gemeente ook de mogelijkheid om zogenaamde financiële bijdragen voor de ontwikkeling van een gebied te vragen.

- a. Vrijwillige financiële bijdragen kunnen op grond van artikel 13.22 Omgevingswet worden overeengekomen in een overeenkomst, als daarvoor een grondslag is in een omgevingsvisie of omgevingsprogramma. In de artikelen 8.13 en 8.20 Omgevingsbesluit staan de activiteiten opgenomen waarvoor bij overeenkomst een vrijwillige financiële bijdrage kan worden gevraagd.

- b. Afdwingbare financiële bijdragen op grond van artikel 13.23 Omgevingswet worden opgenomen in het omgevingsplan. In artikel 8.22 Omgevingsbesluit staan categorieën ontwikkelingen opgenomen waarvoor in een omgevingsplan een afdwingbare financiële bijdrage kan worden verhaald.

Op 10 maart 2022 is de Verordening sociale woningbouw De Ronde Venen 2022 vastgesteld voor bouwactiviteiten voor meer dan 3 en minder dan 30 zelfstandige woningen, die niet mogelijk zijn binnen het omgevingsplan. Met de verordening is een vereveningsfonds geïntroduceerd als instrument om de voorwaarde van 30% sociale huurwoningen in ieder project te waarborgen. In de eerste plaats door deze woningen fysiek te realiseren en als het niet anders kan door middel van een eenmalige volgens de verordening te bepalen afkoopsom, alsmede het stimuleren van de realisatie van meer dan 30% sociale huurwoningen op een ander plaats door een subsidieaanvraag uit het vereveningsfonds. Een afdracht aan het vereveningsfonds kan gezien worden als een financiële bijdrage voor ruimtelijke ontwikkelingen als bedoeld in artikel 13.22 Omgevingswet. Bij vaststelling van deze omgevingsvisie blijft de Verordening sociale woningbouw De Ronde Venen 2022 van kracht. Vanaf dat moment zal deze omgevingsvisie de basis vormen op grond waarvan met een initiatiefnemer een afdracht aan het vereveningsfonds als vrijwillige financiële bijdrage overeengekomen kan worden.

Mocht het wenselijk zijn dat de gemeente ook voor andere doeleinden een vrijwillige fondsenafdracht met initiatiefnemers van ontwikkelingen in het fysiek domein kan overeenkomen (bijvoorbeeld een fondsenafdracht revitalisering industrieterrein), dan zal dit uitgewerkt worden in een omgevingsprogramma. Het omgevingsprogramma moet in dat geval:

- a. Het gebied omschrijven of aangeven dat ontwikkeld wordt;
- b. Het verband aangeven tussen de activiteit en de ontwikkeling waaraan wordt bijgedragen;
- c. Ingaan op de financiering van de ontwikkeling;
- d. Een indicatie geven van de gewenste bijdrage;
- e. Ingaan op planning en realisatie van de ontwikkeling.

De ambitie van gemeente De Ronde Venen is om het kostenverhaal en de financiële bijdragen zoveel mogelijk - in goed overleg - via anterieure overeenkomsten te regelen met ontwikkelaars. Mocht dit niet tot gewenste uitkomsten leiden, dan loopt het daadwerkelijke opleggen van kostenverhaal langs publiek-rechtelijke weg via een beschikking. Een kostenverhaalbeschikking moet worden aangevraagd wanneer sprake is van:

- a. Door de gemeente vastgestelde kostenverhaalregels in het omgevingsplan als activiteiten worden toegelaten door wijziging van het omgevingsplan; of
- b. Door de gemeente vastgestelde kostenverhaalvoorschriften als activiteiten worden toegelaten door verlening van een omgevingsvergunning waarbij wordt afgeweken van het omgevingsplan (een buitenplanse omgevingsplanactiviteit oftewel bopa).

Begrippenlijst

BIODIVERSITEIT

Alle verschillende soorten van leven (dieren en planten) die we op aarde hebben. Een hoge biodiversiteit betekent dat er in een gebied veel verschillende soorten dieren en planten leven.

BLAUWE KRANS

De landschappelijke zone rond de Hollandse Waterlinies (Stelling van Amsterdam) met inbegrip van de Vinkeveense en Loosdrechtse Plassen en met de Vecht als regionale groen-blauwe verbinding ontwikkelt zich tot een landschapspark. - U16 Integraal Ruimtelijk Perspectief 2021-2040

CIRCULAIRE BEDRIJVIGHEID

Alle economische activiteiten die aantoonbaar een substantiële bijdrage leveren aan de transitie naar een circulaire economie, door middel van vermindering van primair grondstoffengebruik, substitutie van primaire grondstoffen door circulaire alternatieven (secundaire materialen of duurzame biograndstoffen), verlenging van de levensduur van producten en materialen, of hoogwaardige verwerking en recycling van materialen en afvalstromen.

DEELMOBILITEIT

Het systeem waarbij personen uit verschillende huishoudens een voertuig delen.

EXTENSIVERING

Het proces waarbij agrarische bedrijven in omvang afnemen, oftewel een kleiner aantal dieren per hectare, bijvoorbeeld ten behoeve van natuur en milieu.

INNOVATIEVE AGRARIËRS Innovatieve agrariërs zijn boeren en tuinders die actief op zoek gaan naar nieuwe methoden en technologieën om hun bedrijfsvoering te verbeteren. Ze passen creatieve oplossingen toe, zoals precisielandbouw en duurzame teeltmethoden om de impact op het milieu te verkleinen en hun efficiëntie te verbeteren. Deze ondernemers lopen voorop in de agrarische sector en dragen bij aan een klimaatrobuuste en toekomstbestendige landbouw.

OMGEVINGSVEILIGHEID

Bij omgevingsveiligheid gaat het om de risico's van het gebruik, de productie, opslag en transport van gevaarlijke stoffen en windturbines.

HOLLANDSE WATERLINIES / STELLING VAN AMSTERDAM

Rondom Amsterdam ligt een verdedigingsring van 46 forten en batterijen en een grote hoeveelheid aan dijken en sluizen. Dit is de Stelling van Amsterdam. De stelling staat, samen met de Nieuwe Hollandse Waterlinie, op de lijst van UNESCO Werelderfgoed onder de noemer Hollandse Waterlinies.

KLIMAATADAPTATIE

Het aanpassen van de omgeving om zo voorbereid te zijn op de gevolgen van klimaatverandering, zoals droge perioden, extreme regenbuien en hete zomerdagen.

KLIMAATROBUUSTE EN TOEKOMSTBESTENDIGE LANDBOUW

Klimaatrobuuste en toekomstbestendige landbouw omvat een reeks aanpassingen in de landbouwpraktijk die de sector weerbaarder maken tegen de gevolgen van klimaatverandering, zoals droogte, wateroverlast en hittestress. Het doel is om de landbouwproductie op lange termijn te garanderen en tegelijkertijd de leefbaarheid en de biodiversiteit in het landelijke gebied te verbeteren.

MULTIMODALE BEREIKBAARHEID

Multimodale bereikbaarheid is de mate waarin een locatie gemakkelijk toegankelijk is via een combinatie van diverse vervoerswijzen, zoals wandelen, fietsen, openbaar vervoer en de auto.

SCHAALVERGROTING

Het proces waarbij agrarische bedrijven in omvang toenemen, oftewel een groter aantal dieren per hectare, bijvoorbeeld ten behoeve van economische efficiëntie.

SLUIPVERKEER

Verkeersstromen die een alternatieve lokale route zoeken als het (te) druk is op snelwegen of belangrijke regionale wegen.

SOCIALE COHESIE

Mate waarin inwoners verbondenheid ervaren en zich medeverantwoordelijk voelen voor het welzijn van de gemeenschap.

STIKSTOFDEPOSITIE

Het op de grond of in het water neerkomen van stikstofdeeltjes uit de lucht.

STRAATJE ERBIJ

Kleinschalige woningbouwlocatie aan de randen van dorpen of steden.

VOORZIENINGEN

Een voorziening zijn alle zaken waar je gebruik van kunt maken in een stad of dorp. Denk aan onderwijs, medische zorg, winkels, sport of ontspanning. Er zijn verschillende soorten voorzieningen, openbare voorzieningen, bijzondere voorzieningen en maatschappelijke voorzieningen.

VRIJKOMENDE AGRARISCHE BEBOUWING

Bij vrijkomende agrarische bebouwing gaat het om een grote hoeveelheid landelijke bedrijfsruimte die leeg komt te staan. - VNG

WATER EN BODEM STUREND

Water en bodem sturend is een integrale benadering voor ruimtelijke ordening waarbij de fysieke kenmerken en grenzen van het water- en bodemsysteem het leidende principe zijn bij het maken van ruimtelijke keuzes in de fysieke leefomgeving. Dit betekent dat menselijke functies (zoals woningbouw, landbouw en infrastructuur) zich zoveel mogelijk aanpassen aan de natuurlijke draagkracht van een gebied en in ieder geval de juiste maatregelen worden genomen om aan te sluiten bij deze natuurlijke condities. Het doel is om te werken aan een veerkrachtige en toekomstbestendige gemeente in het licht van klimaatverandering en te werken aan opgaven als droogte, wateroverlast en bodemdaling.

WATERPEIL

Door middel van het waterpeil zorgt het waterschap voor de juiste hoeveelheid water voor natuur, landbouw en scheepvaart. Zodat het water niet te hoog, maar ook niet te laag staat. – Waterschap AVG

WATERBERGING

Het tijdelijk opvangen van (regen)water in de bodem, sloten, beekjes rivieren, meren, plassen en overige waterbergingsgebieden.

Colofon

Omgevingsvisie De Ronde Venen is tot stand gekomen in samenwerking met de gemeente De Ronde Venen en opgesteld door bureau RUIMTEVOLK. Het copyright van de beelden, kaarten en foto's berust bij RUIMTEVOLK tenzij anders aangegeven. Hoewel aan de inhoud en samenstelling van dit rapport de grootst mogelijke zorg is besteed, is het mogelijk dat informatie onjuist of onvolledig is. RUIMTEVOLK en gemeente De Ronde Venen aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor de volledigheid en juistheid van de gegeven informatie.

Anne Seghers

Tim Kisner

Piaternella Aten

Bijlagen

Bijlage 1 Raamwerk De Ronde Venen 2040

**RUIMTE
 VOLK**

RAAMWERK DE RONDE VENEN 2040

KWALITEITEN, OPGAVEN EN ONTWIKKELINGEN IN BEELD

1

RAAMWERK DE RONDE VENEN 2040

RUIMTEVOLK

COLOFON

Dit Raamwerk is tot stand gekomen in samenwerking met gemeente De Ronde Venen en opgesteld door bureau RUIMTEVOLK en TAUW. Het copyright van de beelden, kaarten en foto's berust bij RUIMTEVOLK tenzij anders aangegeven. Hoewel aan de inhoud en samenstelling van dit rapport de grootst mogelijke zorg is besteed, is het mogelijk dat informatie onjuist of onvolledig is. RUIMTEVOLK aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor de volledigheid of juistheid van de gegeven informatie.

Versie: maart 2024

Anne Seghers
 Gido van Os
 Pieterella Aten

2

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSINVENTARISATIE

INHOUD

4	1	INLEIDING
6	2	SAMENVATTING
10	3	HET DNA VAN DE RONDE VENEN
11	3.1	Ruimtelijke karakteristiek
14	3.2	De Ronde venen in de regio
16	3.3	Luistervinken
22	4	TRENDS EN ONTWIKKELINGEN
23	4.1	Wonen en voorzieningen
28	4.2	Gezondheid
32	4.3	Recreatie en erfgoed
36	4.4	Werken
40	4.5	Mobiliteit
44	4.6	Energie
48	4.7	Landbouw
52	4.8	Klimaat
57	4.9	Natuur
61	5	BELEIDSINVENTARISATIE
64	6	BRONVERMELDING

3

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSINVENTARISATIE

1

INLEIDING

4

Als gemeente De Ronde Venen werken we aan onze omgevingsvisie. Dit is een belangrijk hulpmiddel voor de toekomst van onze gemeente. Het is een visie voor de lange termijn, waarin we aangeven wat we belangrijk vinden in de omgeving waarin we wonen, werken en onze vrije tijd besteden. Onderwerpen als woningbouw, natuur, klimaat, water, landbouw, mobiliteit, energie, recreatie, erfgoed, gezondheid en economie komen hierin aan bod. In de omgevingsvisie staan onze ambities voor de toekomst en wat dit betekent voor de dorpen, het buitengebied en de bedrijventerreinen. Ook bevat de omgevingsvisie de kaders en uitgangspunten voor nieuwe initiatieven en plannen.

Gedurende drie fasen werken we naar de omgevingsvisie toe: we starten met het verdiepen van de opgave, vervolgens bepalen we de koers en ten slotte gaan we over tot het opstellen van de omgevingsvisie. Het voorliggende document, het Raamwerk De Ronde Venen 2040, is het resultaat van de eerste fase, de verdiepingfase. In dit document brengen we de kwaliteiten van De Ronde Venen in beeld, analyseren we de belangrijkste trends en ontwikkelingen die op de gemeente afkomen en duiden we de belangrijkste kansen en opgaven. Hiermee vormt het Raamwerk het fundament onder de keuzes die straks in de omgevingsvisie gemaakt gaan worden.

Hoewel we aan het begin staan van het ontwikkelen van onze omgevingsvisie, beginnen we niet bij nul. De omgevingsvisie van De Ronde Venen staat niet op zichzelf, maar valt in een context van meerdere

bestaande beleidsstukken en visies. Daarnaast is er beleid in ontwikkeling of in de maak. We realiseren ons dan ook dat dit Raamwerk 2040, een momentopname is. Gelukkig is de omgevingsvisie een dynamisch instrument binnen de Omgevingswet. Dit maakt het mogelijk om de komende jaren regelmatig doelen en ambities bij te stellen wanneer dit nodig blijkt te zijn.

LEESWIJZER

Dit Raamwerk De Ronde Venen 2040 start met een samenvatting van de belangrijkste, integrale kansen en opgaven voor de gemeente, waarvoor de omgevingsvisie in de toekomst een koers moet bieden. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van de huidige waarden en ruimtelijke karakteristieken van De Ronde Venen. Dit is beschreven op basis van bestaande (beleid)stukken, maar ook met behulp van de inbreng van inwoners via de online enquête en de straatgesprekken. Hoofdstuk 4 beschrijft verschillende ontwikkelingen die we zien gebeuren op de 9 relevante thema's voor gemeente De Ronde Venen, met daarbij de belangrijkste opgaven en kansen voor de omgevingsvisie. Ten slotte brengt de beleidsinventarisatie bondig in hoofdstuk 5 in beeld wat de bestaande beleidsuitgangspunten zijn voor de fysieke leefomgeving in gemeente De Ronde Venen.

In dit Raamwerk wordt elk hoofdstuk afgesloten met een samenvatting van de belangrijkste of meest opvallende bevindingen uit de HSAO (zie kader). Voor een uitgebreide beschrijving verwijzen we naar het achtergronddocument.

OMGEVINGSEFFECTEN IN BEELD

Met de totstandkoming van de omgevingsvisie wordt tegelijkertijd ook een milieu-effectenscreening (m.e.r.) uitgevoerd. Als de omgevingsvisie straks gereed is, brengt deze screening in beeld wat de effecten van het beleid uit de omgevingsvisie zijn op verschillende milieu- en omgevings thema's. Daarvoor is het van belang om op deze thema's te weten hoe De Ronde Venen er nu voor staat. Het beleid van de omgevingsvisie wordt straks afgezet tegen deze referentiesituatie. De referentiesituatie (HSAC) wordt gevormd door een beoordeling van de huidige situatie (HS) van een thema, samen met de autonome ontwikkeling (AO). De autonome ontwikkeling is de verwachte

toekomstige situatie indien er geen koerswijzigingen zouden optreden. Al het reeds vastgestelde beleid, de lopende ontwikkelingen of de geplande projecten behoren tot de autonome ontwikkeling. Dit is geen uitputtende analyse die *alle* effecten volledig in beeld brengt. Het is bedoeld als een onderzoek naar de meest relevante thema's. Voor de thema's zijn indicatoren geselecteerd die het meest relevant zijn voor De Ronde Venen. Per indicator is het kwaliteitsniveau van de referentiesituatie in beeld gebracht, via een beoordeling over de toestand van de indicator: *goed, redelijk of slecht*.

5

INLEIDING

INLEIDING

SAMENVATTING

HET DNA VAN DE RONDE VENEN

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

BELEIDSINVENTARISATIE

2 SAMEN- VATTING

6

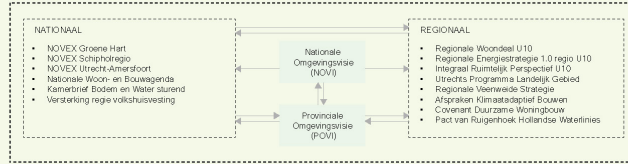

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN OP EEN RIJ

FUNDAMENTELE OPGAVEN EN KOPPELKNSEN

Dit Raamwerk De Ronde Venen geeft een beschrijving van de situatie in de gemeente in 2023, inclusief de belangrijkste (toekomstige) ontwikkelingen, en de kansen en uitdagingen die hieruit voortkomen. Hoewel de verschillende thema's in dit document sectoraal staan uitgesplitst, zijn ze nauw verbonden en beïnvloeden ze elkaar. Duidelijk is dat alle afzonderlijke ruimteclaims – zoals de woningbouwopgave, economische ontwikkeling, gezondheidsdoelstellingen, wateropgave, verduurzaming, klimaatadaptatie, natuurbehoud, recreatie – niet naast elkaar passen. Het is daarom van belang om straks, in de omgevingsvisie, op zoek te gaan naar slimme verbindingen en meevoudig gebruik van ruimte. Soms zijn er duidelijke koppelkansen tussen opgaven, maar soms vragen opgaven om tegenstrijdige oplossingen. Om doelen en ambities richting 2040 te realiseren, is het duidelijk dat er scherpe keuzes nodig zijn. Bij het maken van deze keuzes is het belangrijk om steeds te schakelen tussen de korte en lange termijn: dit helpt om nu goede afwegingen te kunnen maken voor de opgaven van de toekomst.

Dit Raamwerk De Ronde Venen is een belangrijk fundament onder de omgevingsvisie. Het geeft aan op

Figuur 1. Dit overzicht toont de samenhang van een aantal belangrijke beleidsstukken die de inhoud van de omgevingsvisie van De Ronde Venen voeden.

welke opgaven en dilemma's de omgevingsvisie een antwoord moet geven en schetst tegelijkertijd waar de ontwikkelrichting al redelijk scherp is en waar nog ruimte zit om als gemeente aanvullende of nieuwe beleidskeuzes te maken richting de toekomst.

Niet als andere gemeenten schaakt De Ronde Venen op meerdere spellen tegelijk, op verschillende schaalniveaus. Dit maakt dat de bewegingsruimte en zeggenschap van de gemeente op bepaalde thema's soms beperkt wordt door afhankelijkheden van andere

overheden. Eigen, lokale ambities zijn soms sterk afhankelijk van ambities op andere schaalniveaus – regionaal maar ook nationaal of zelfs Europees.

Deze samenvatting laat zien welke opgaven randvoorwaardelijk zijn voor een toekomstbestendige gemeente De Ronde Venen en welke koppelkansen er liggen om deze opgaven integraal op te pakken.

GROEIEN MET KWALITEIT

De komende jaren heeft De Ronde Venen de uitdaging om voldoende woningen toe te voegen. Hierbij ligt een opgave om te voorzien in de lokale behoefte, maar ook een ambitie om in te spelen op de regionale woningzoekers. Hiertoe zullen er tot 2040 circa 4.800 nieuwe woningen worden toegevoegd voor verschillende doelgroepen. Deze moeten ook betaalbaar, levensloopbestendig en duurzaam zijn. Tot 2030 zijn de locaties al goed in beeld, maar richting de verdere toekomst moeten er nog belangrijke keuzes gemaakt worden over de locaties van woningbouwprojecten. Moeten deze woningbouwlocaties bijvoorbeeld vooral gericht zijn op het versterken van de 4 grote dorpen – Mijdrecht, Wilnis, Vinkeveen en Abcoude – of juist inzetten op spreiding over alle dorpen? Niet alleen de aantallen woningen zijn belangrijk, maar minstens zo belangrijk is de beoogde kwaliteit van de woningen én de woonomgeving. Hieronder valt bijvoorbeeld het voorzieningenniveau en maatschappelijk vastgoed, dat enerzijds moet meebewegen met een veranderende bevolkingssamenstelling en dat zich anderzijds steeds meer zal clusteren in de 4 grote dorpen. Ook de koppeling tussen woningbouw en mobiliteit vraagt om keuzes: laten we de groei van de gemeente sterk verbinden aan de OV-bereikbaarheid of grijpen we nieuwbouwwontwikkelingen aan om meer actieve en duurzame mobiliteitsopties te stimuleren, zoals de fiets of de elektrische auto? Maar denk ook aan het versterken van de basis onder bestaande voorzieningen. Specifiek voor de kleinere dorpen in De Ronde Venen ligt er immers een opgave om de leefbaarheid en vitaliteit van de gemeenschappen op

peil te houden. Hieraan zou woningbouw ook een bijdrage kunnen leveren. Bij nieuwbouw liggen er kansen om gelijktijdig maatregelen te nemen op het gebied van verduurzaming, het versterken van de gezonde leefomgeving en klimaatadaptatie. Onderdeel van een kwalitatieve woonomgeving vormt ook een sterke openbare ruimte, waar ruimte is voor sport, bewegen en ontmoeten. Vergroening van de openbare ruimte kan hierbij verbindend werken om al deze functies een plek te geven. Dat is belangrijk, want er zijn steeds meer functies die een plek zoeken in de openbare ruimte, dus het inzetten op combinaties van functies is nodig. Vergroening biedt daarvoor tal van mogelijkheden en heeft tevens een positieve invloed op de (mentale en fysieke) gezondheid van bewoners. Met name in het kader van de toenemende vergrijzing en het dalend aantal mantelzorgers is dit essentieel.

WERKEN AAN EEN HERKENBAAR, WEERBAAR EN TOEKOMSTBESTENDIG BUITENGEBIED

Met het herkenbare veenweidelandschap dat grotendeels voor melkveehouders wordt gebruikt, ligt er in het buitengebied van De Ronde Venen een belangrijke opgave om de transitie naar een duurzamer en klimaatrobuuster landbouw een plek te geven. Daaronder valt ook het verlagen van de milieudruk op de omliggende beschermde natuurgebieden, zoals Botshol, maar ook het tegengaan van bodemdaling en veenoxidatie, het omgaan met verzilting en het halen van waterkwaliteitsdoelen. Ook zijn er andere opgaven die ruimte vragen in het buitengebied, zoals

natuurontwikkeling, woningbouw en duurzame energieopwek. Deze ontwikkelingen en opgaven vragen daarom om een integrale afweging – keuzes in de aanpak van bodemdaling hebben invloed op woningbouwontwikkelingen, en vice versa. In De Ronde Venen is de agrariër en oudsher een zeer belangrijke landschapsbeheerder. Het bieden van voldoende ruimte om deze omslag te maken is dan ook een wezenlijke opgave. Tegelijkertijd liggen hier koppelkansen met andere opgaven, zoals het versterken van recreatieve mogelijkheden, het toevoegen van bijzondere woonmilieus, het beter uitdragen van de cultuurhistorische verhaallijnen in het gebied, het vergroten van de landschapsbeleving en het invullen van vrijkomende agrarische bebouwing. Richting de toekomst valt nog een belangrijke keuze te maken in welke gebieden, en eventueel onder welke voorwaarden, welke vorm van agrarische bedrijvigheid het beste aansluit bij het halen van deze doelen.

BORGEN AANTREKKELIJKHEID OP WERELDSCHAAL ÉN LOKAAL PROFIJT

Het buitengebied van De Ronde Venen is een parel van wereldformaat. Met het werelderfgoed van de Hollandse Waterlinie, de Vinkeveense Plassen en het turfontginningslandschap met de legakkers is de recreatieve aantrekkingskracht van de gemeente zeer groot. Samen met de beschermde dorpsgezichten van Baambrugge en Abcoude en de buitenplaatszone is De Ronde Venen belangrijk recreatief uitlooppgebied voor de steden Amsterdam en Utrecht. Tegelijkertijd brengen deze kwaliteiten ook verplichtingen en kosten met zich mee, evenals een recreatiedruk die op

plekken schuurt met natuurdoelstellingen en een druk legt op de bereikbaarheid en toegankelijkheid. Richting de toekomst ligt er een uitdaging in het duiden van de positie van het landschap. Is het bijvoorbeeld een recreatiegebied waar ook natuur te vinden is, of vice versa? Daarnaast ligt er een belangrijke kans om investeringen in landschapsbeleving en recreatieve voorzieningen nadrukkelijk ook ten goede te laten komen aan de lokale behoefte van inwoners. Denk hierbij ook aan het verbeteren van de (openbare) toegankelijkheid van de Vinkeveense Plassen voor bewoners.

VERSTEUVEN ECONOMISCH PROFIEL

Voor De Ronde Venen liggen er kansen om het economisch profiel richting de toekomst te versterken. Sectoren zoals de (maak)industrie, vervoer, bouw en groothandel zijn van oudsher belangrijke pijlers voor de lokale economie, maar de afgelopen jaren is dit verbreed. Zo is de laatste jaren de dienstverlening sterk in opkomst, wat andere voorwaarden stelt aan werklocaties. Het versterken en toekomstbestendig maken van het economische profiel en de bijbehorende (werk)locaties is een belangrijke opgave richting de toekomst. Daarbij hoort onder andere het beter benutten van de ruimte op bedrijventerreinen, maar ook vergroening, de opwekking van duurzame energie en het op peil houden van de bereikbaarheid. Hiermee kunnen we lokale ondernemers aan ons blijven binden en hun ruimtevrage faciliteren. Verder is de clustering van detailhandel in de centrumgebieden belangrijk voor het versterken van het economisch profiel, net als het laten groeien van de recreatieve potentie tot volwaardige pijler onder de economie van

De Ronde Venen. Daarmee vallen ook goede koppelingen te leggen met lokale meerwaarde op het gebied van leefbaarheid, vitaliteit en een gezonde leefomgeving.

MULTIMODALE BEREIKBAARHEID ALS SMEERMIDDEL VAN ONTWIKKELINGEN

Het borgen van de bereikbaarheid blijft een belangrijke voorwaarde voor geplande ontwikkelingen in De Ronde Venen. Knelpunten op het wegennet – in combinatie met de bescheiden OV-bereikbaarheid van de gemeente – kunnen de ontwikkelmogelijkheden op het gebied van woningbouw, werklocaties en recreatieve voorzieningen in de toekomst beperken. Daarnaast zetten ze ook de leefbaarheid en verkeersveiligheid onder druk. Daarom is het belangrijk om hier tijdig en strategisch op te anticiperen en fietsen en openbaar vervoer tot aantrekkelijke alternatieven voor de auto te maken. Denk hierbij aan het verbeteren van de OV-bereikbaarheid op de lange termijn, het investeren in duurzame en beweegvriendelijke infrastructuur, zoals een fijnmazig fietsnetwerk en het introduceren van nieuwe vormen van (deel)mobiliteit. Zo blijft De Ronde Venen bereikbaar voor zowel bewoners als bezoekers en werkenden en kan de gemeente haar strategische ligging tussen twee belangrijke metropoolregio's optimaal benutten.

3 HET DNA VAN DE RONDE VENEN

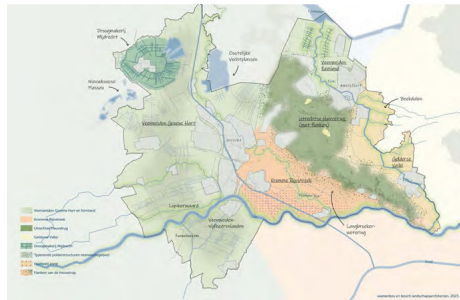
3.1 RUIMTELIJKE KARAKTERISTIEK

— Het landschap van gemeente De Ronde Venen is een veenweidelandschap. Het is een karakteristiek open, Hollands polderlandschap, met smalle percelen, lintbebouwing en veel sloten en weteringen. De Ronde Venen is onderdeel van het Nationaal Landschap het Groene Hart. Als open groen gebied tussen de omliggende grote steden, zoals Utrecht en Amsterdam, is het niet alleen een gebied met een duidelijke agrarische identiteit, maar ook voor veel mensen een plek om te recreëren. Mensen waarderen met name de ruimte voor natuur en de openheid van het landschap. Daarnaast kent het landschap de cultuurhistorisch waardevolle ontginningsstructuren, militair verdedigingslandschap en watersystemen.²

— Het gebied De Ronde Venen is ontstaan door de veenaafgraving en inpoldering. De kenmerkende stervormige verkaveling komt voort uit de manier waarop het landschap is ontgonnen. Rond het gebied liggen de rivieren de Kromme Mijlrecht, de Amstel, de Wäver, de Winkel, de Angstel en de Aa. Deze wateren vormen een bijna gesloten, ronde cirkel. Het veengebied werd ontgonnen vanuit een centraal groot veeneiland. Zo ontstond een cirkelvormige verkavelingsstructuur, met kavels in de vorm van pizzapunten. Na het afgraven van het veen ontstonden er veenplassen, zoals de Vinkeveense Plassen.³

— De Hollandse Waterlinie (Stelling van Amsterdam) loopt aan de noordzijde door gemeente De Ronde Venen en is UNESCO Werelderfgoed. Deze waterlinie was een vermuftige verdedigingslinie waarbij met sluizen, dijken en inundatiegebieden de vijand op afstand gehouden werd. Dit weerspiegelt zich in een strategisch landschap dat nog steeds herkenbaar is – open en groen – met her en der militaire werken, zoals de forten bij Botshol, Wäverveen en Abcoude.⁴

— De grotere dorpen van De Ronde Venen liggen verspreid in het open polderlandschap. Mijdrecht en Wltnis vormen hierin een dubbelnederzetting, ontstaan als agrarische nederzettingen tijdens de ontginningen. Mijdrecht is ongeveer 3 keer zo groot als Wltnis – met respectievelijk 16.000 en 5.000 inwoners – maar ze zijn door de jaren aan elkaar gegroeid via de oude ontginningssas langs de Herenweg. Mijdrecht is van oudsher het bestuurscentrum, en functioneert tegenwoordig nog steeds als het dorp met het grootste aanbod aan voorzieningen in de gemeente.

Figuur 2. Schematische landschappenkaart uit het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG). De droogsmaken, veenweidelandschappen en de typische verkaveling van De Ronde Venen zijn hierop zichtbaar.

11

HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

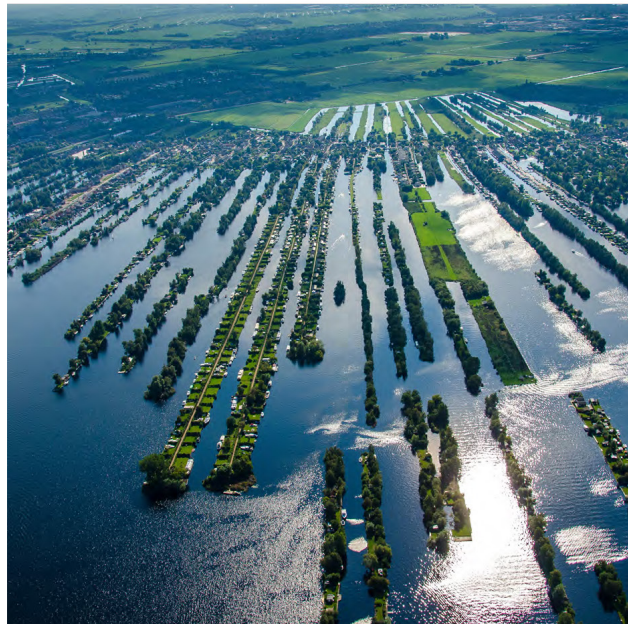
► TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSINVENTARISATIE

In Wltnis, Vinkeveen en Abcoude zijn ook verschillende (dagelijkse) voorzieningen aanwezig. Abcoude is vanaf de Middeleeuwen ontstaan door bewoning op de oeverwallen van de Angstel. Het heeft daardoor een historische dorpskern met tegenwoordig een beschermd dorpsgezicht.⁴⁷

— De kleine dorpen Amstelhoek, De Hoef, Wäverveen en Baambrugge zijn uniek op hun eigen manier. Het pittoreske Amstelhoek, met haar imposante Fort bij Uithoorn en de Kruiskerk. De Hoef, met haar unieke ligging aan de Kromme Mijlrecht. Het kleine Wäverveen, omringd door de uitgestrekte weilanden en weidevogels. Baambrugge, met haar karakteristieke gevels, oude panden en buitenplaatsen, die het dorp de status van beschermd dorpsgezicht hebben gegeven, net als Abcoude. Ondanks het feit dat geen van deze dorpen meer dan 1.500 inwoners telt, draagt elk dorp op haar eigen manier bij aan de ruimtelijke karakteristiek van de gemeente.

— Alles bij elkaar biedt De Ronde Venen een uniek ruimtelijk aanbod: de legakkers van de Vinkeveense Plassen, het agrarische erfgoed, het veenweidelandschap en de historische linten en dorpskernen. Bijzonder zijn de buitenplaatsen en de Hollandse Waterlinie als UNESCO Werelderfgoed.

12

HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSINVENTARISATIE

RAAMWERK DE RONDE VENEN 2040

RUIMTEVOEL

1. Gezicht op de Herenweg te Wilnis, ca. 1915 - 1919. Bron: Het Utrechts Archief
2. Fort bij Uithoorn. © Hanno Lans onder <https://creativecommons.org/licenses/by/2.0/>
3. Markt in Mijdrecht.
4. Agrarische bedrijvigheid nabij Abcoude.
5. Zigtel van een boerderij met hooiberg, ca. 1997. Bron: Het Utrechts Archief
6. Vinken aan het water in Wilnis
7. Gezicht op de Rijksweg met tol en de Angelst te Baarnbrugge, ca. 1890 - 1895. Bron: Het Utrechts Archief
8. Buitenplaats te Baarnbrugge. © Martin de Lusenet onder <https://creativecommons.org/licenses/by/2.0/>

13

HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSVINVENTARISATIE

RAAMWERK DE RONDE VENEN 2040

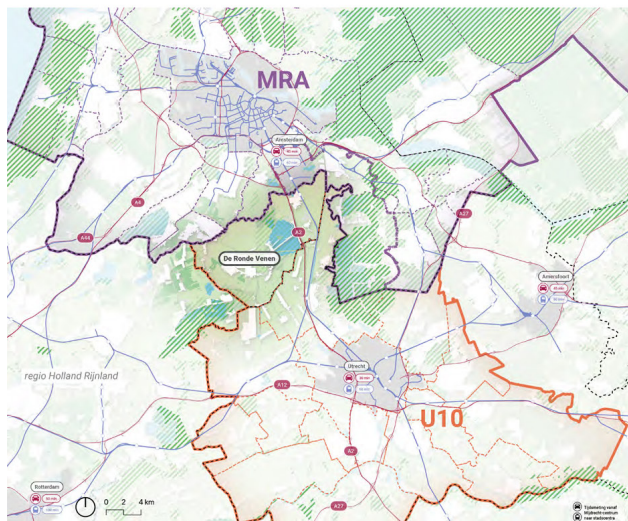
RUIMTEVOEL

3.2 DE RONDE VENEN IN DE REGIO

— Gemeente De Ronde Venen ligt tussen 2 metropoolregio's: Metropoolregio Amsterdam (MRA) en Metropoolregio Utrecht (MRU). Deze strategische ligging is aantrekkelijk voor veel inwoners. Ondanks de ligging binnen de provincie Utrecht, heeft de gemeente een relatief sterke binding met de MRA. Zo is 40% van het woon-werkverkeer van en naar Amsterdam, verhuizen relatief veel mensen tussen de MRA-gemeenten en De Ronde Venen, en zijn veel inwoners qua voorzieningen en relaties sterk georiënteerd op de hoofdstad.²

— Binnen de provincie Utrecht behoort De Ronde Venen tot de U10-regio. De U10 is een netwerkorganisatie waarin 16 gemeenten samenwerken als antwoord op grote maatschappelijke thema's en uitdagingen, rondom thema's zoals mobiliteit, duurzaamheid en economische ontwikkeling. De Ronde Venen is in 2021 tot de U10 toegetreden. Het samenwerkingsverband heeft haar ruimtelijke doelen recent vastgelegd in het Integraal Ruimtelijk Perspectief 2021-2040. Dit omvat een gezamenlijk perspectief op de aanpak van verschillende opgaven in de regio.

— Gemeente De Ronde Venen werkt samen met een aantal belangrijke regionale ketenpartners. De meest relevante voor de omgevingsvisie zijn onder andere de GGD Regio Utrecht (GGDRU), de

14

HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSVINVENTARISATIE

Veiligheidsregio Utrecht (VRU), het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) en de Omgevingsdienst Regio Utrecht.

→ Het grondgebied van gemeente De Ronde Venen valt onder drie NOVEX-gebieden: de MRU, de Schipholregio en het Groene Hart. Het eerste NOVEX-programma geeft in het ontwikkelperspectief 'Utrecht Nabij' aan dat de MRU een regio wil zijn waarin alle belangrijke functies dicht bij elkaar zijn. Nabijheid als leidend principe legt de focus op binnenstedelijk bouwen en transformeren, met duidelijke koppelingen met mobiliteit en de gezonde leefomgeving. De lokale centrumfunctie van Mijdrecht, maar ook de stationsomgeving van Abcoude, spelen hierin een rol. Het tweede NOVEX-programma – die van de Schipholregio – is erop gericht om een nieuwe balans te vinden tussen het belang van een internationale luchthaven voor Nederland en de kwaliteit van de leefomgeving rond de luchthaven, waartoe De Ronde Venen behoort. Binnen dit programma worden afspraken gemaakt over vermindering van emissies zoals stikstof en geluid, maar ook over nieuwe ontwikkelingen in woningbouw, natuur, infrastructuur en het elektriciteitsnet. Het derde NOVEX-programma schetst het toekomstperspectief voor Groene Hart in 2050. Opgaven op het gebied van bodem, water, klimaat en erfgoed krijgen hierin prioriteit. Voor De Ronde Venen vertaalt dit zich onder andere in de aanpak van bodemdaling en (grond) wateroverlast, maar ook in het ruimte bieden voor woningbouw en toekomstbestendige landbouw.

15

HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TREND EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSVINVENTARISATIE

3.3 LUISTERVINKEN

Via een online peiling en via straatgesprekken in de dorpen zijn inwoners en ondernemers gevraagd naar de kernkwaliteiten van hun gemeente en hun ideeën voor de toekomst. Tussen 26 oktober en 12 november 2023 vulden 1.674 mensen de peiling in. Daarnaast zijn straatgesprekken gevoerd met 101 inwoners. In dit hoofdstuk volgt een samenvatting van de resultaten van de online peiling en straatgesprekken op hoofdlijnen.

16

HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TREND EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSVINVENTARISATIE

METHODOLOGIE EN RESPONS

Voor de online peiling is de webapp swipocratie gebruikt. Dit is een tool die respondenten op een simpele, intuïtieve manier keuzes en dilemma's voorlegt. Respondenten worden gevraagd om tussen 2 opties te kiezen (zie Figuur 4). Deze keuze impliceert daardoor vaak een afruil: *kies u voor parkeren voor de deur, of toch liever groen voor de deur?* In de vraagstelling is geprobeerd om deze afruil zo scherp mogelijk te formuleren. Het is hierbij belangrijk om te melden dat dit een peiling blijft, en dat de realiteit altijd complexer is. Desalniettemin bieden de antwoorden op de gestelde vragen inzicht op opvattingen en standpunten van inwoners, zeker met zo'n hoge respons als de voorliggende peiling en in combinatie met de kwalitatieve input die de straatgesprekken bieden.

Voor een goede duiding van resultaten zijn niet alleen de antwoorden op de vragen van belang, maar ook wie deze vragen heeft beantwoord. Om de representativiteit te borgen is er een zo breed mogelijke groep inwoners benaderd om mee te doen aan de online peiling. Via social media zijn er gerichte advertenties uitgezet. Hiermee kon onder andere gestuurd worden op woonplek en leeftijd. Daarnaast zijn er flyers verspreid en posters in het straatbeeld opgehangen om de peiling onder de aandacht te brengen. Ten slotte is de enquête aangekondigd op de gemeentewebsite en tijdens de straatgesprekken.

In totaal hebben **1.674 mensen** de peiling ingevuld. Met dit aantal respondenten kan met een **betrouwbaarheid van 99%** en een foutmarge van 4% uitspraken worden gedaan over de hele populatie van gemeente De Ronde Venen.

De groep respondenten was niet alleen omvangrijk, maar ook divers. De verdeling in leeftijdsgroepen laat een herkenbaar beeld zien, zoals te zien op de infographic op pagina 20 en 21. De leeftijdscategorie 30-55 jaar is evenredig verdeeld naar de bevolkingsopbouw van de gemeente. De groep tot 30 jaar is ondervertegenwoordigd in relatie tot de bevolkingsopbouw, maar dit valt mee wanneer de leeftijdscategorie 0-15 jaar uit de data wordt gefilterd. De groep 55-plussers is lichtelijk oververtegenwoordigd in de peiling. Dit is een herkenbaar beeld voor participatieve trajecten. Ruimtelijk zijn de respondenten goed naar verhouding verdeeld. De grote kernen Mijdrecht, Vinkeveen, Wilnis en Abcoude hebben daarom meer respondenten dan de kleinere kernen Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef en Waverveen. Zo zijn alle dorpen naar proportie vertegenwoordigd.

Naast de online peiling hebben op 26 oktober en 4 november 2023 straatgesprekken plaatsgevonden in De Ronde Venen. Deze gesprekken zijn van tevoren aangekondigd via verschillende kanalen, inclusief tijd

en locatie. Het doel van deze gesprekken was om mensen fysiek te bereiken en om meer kwalitatieve input op te halen (quotes, verhalen). Een gesprek leent zich ook om door te vragen *waarom* mensen iets vinden. De straatgesprekken vonden plaats in Mijdrecht, Wilnis, Vinkeveen en Abcoude. Op ontmoetingsplekken in de openbare ruimte – zoals het lokale winkelcentrum, een hondenuitlaatplek of het dorpsplein – werden mensen aangesproken en geïnterviewd. In totaal zijn er 101 straatgesprekken gevoerd met dorpsbewoners, variërend in leeftijd, geslacht en woonplaats.

17

HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSVINTEGRATIE

DE VINKEVEENSE PLASSEN ALS MOOISTE PLEK, OOK DE NATUURGEBIEDEN, HET BUITENGEBIED EN HISTORISCHE DORPSKERNEN SCOREN HOOG

In de straatgesprekken kwam één gebied duidelijk naar voren als 'mooiste plek' in gemeente De Ronde Venen: de **Vinkeveense Plassen**. Het is een bron van trots en herkenbaarheid voor de gemeente en hun inwoners. Daarnaast werden **natuurgebieden** vaak genoemd – met name het Botshol en 't Gein – en werd de schoonheid van het **buitengebied** benadrukt. De poldergebieden met de rust en ruimte worden door veel inwoners als een kernkwaliteit ervaren. Ten slotte wordt er veel waardering uitgesproken voor de **dorpskernen**: Abcoude en Wilnis vooral vanwege hun historische karakter, Mijdrecht vooral vanwege de dynamiek en het goede voorzieningenaanbod. Hierin is wel een ruimtelijk verschil zichtbaar: inwoners van Abcoude noemen hun eigen dorp vaak als mooiste plek, evenals het recreatiegebied direct grenzend aan de kern ('t Gein). Aan de westkant van de A2 zijn bewoners daarentegen meer gericht op Mijdrecht, Wilnis en Vinkeveen.

OPGAVEN VOOR DE TOEKOMST: WONINGEN, VOORZIENINGEN, OPENBAAR VERVOER EN GROEN

Wat vinden bewoners van De Ronde Venen de grootste opgaven voor hun gemeente in de aanloop naar 2040? Ondanks dat hier tijdens de straatgesprekken vrij diffuus op gereageerd werd, kwamen een **aantal belangrijke opgaven** steeds duidelijk terug: het bouwen van genoeg woningen

Figuur 3. De figuur toont een visualisatie van de mooiste plekken die genoemd zijn tijdens de straatgesprekken. De grootte van het lettertype laat zien hoe frequent de plek is benoemd.

(met name betaalbaar, en voor starters en ouderen), het behoud van voorzieningen en activiteiten in de dorpen, het verbeteren van het openbaar vervoer, het verbeteren en onderhouden van groen in de openbare ruimte, het verbeteren van verkeersveiligheid en -overlast en meer natuur.

Bovenstaande opgaven worden grotendeels bevestigd door de uitkomsten van de online peiling. Zo vindt 63% van de respondenten dat **nieuwe woningen** er gewoon moeten komen, ook al wordt het nog drukker op de weg, of desnoods op plekken waar lichte geluidsoverlast is (73%). Hierbij gaat de voorkeur uit naar een rijtjeswoning (62%) met een privé tuin (71%).

Toch zou 38% van de respondenten wel in een appartement in De Ronde Venen willen wonen – met name ouderen – maar dan niet hoger dan 4 verdiepingen. Deze woningen moeten volgens het merendeel van de respondenten worden gebouwd in elk dorp, niet enkel in de grotere dorpen. Over de levensloopbestendige woningen zijn de meningen verdeeld. Zo zou de helft van de respondenten liever zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen, en de andere helft het liefst naar een seniorenwoning verhuizen.

18

HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

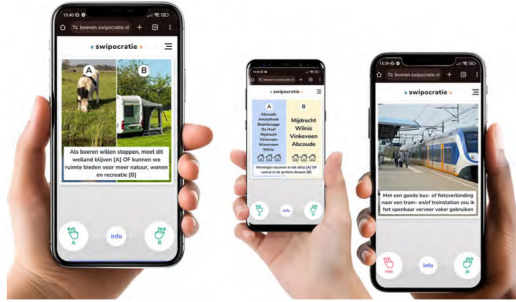
► TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSVINTEGRATIE

Over de **spreading van voorzieningen** zijn de meningen ook verdeeld: ongeveer de helft heeft liever een breed aanbod in een groot dorp, en de andere helft heeft een beperkt aanbod verspreid over alle dorpen. Dit is wel deels afhankelijk van de woonplaats van respondenten. Inwoners van Mijdrecht geven vaker voorkeur aan een breed aanbod in hun eigen dorp, terwijl inwoners van de kleinere dorpen liever voorzieningen verspreid zien.

Niet als in de straatgesprekken, benadrukken mensen via de peiling het belang van **groen** in de wijken, zowel in de openbare ruimte (groen toevoegen in woonwijken, 93%, en op bedrijventerreinen, 69%) en in de privéruimte (groene tuin, 80%). Echter, wanneer de afrit wordt gemaakt met **parkeerruimte** ontstaat er een tweedeling; ongeveer de helft van de respondenten heeft liever groen voor de deur, de andere helft heeft liever een parkeerplek voor de deur. In het buitengebied van De Ronde Venen wordt groen gezien als een kernkwaliteit, vaak in combinatie met de ruimte en de openheid. Echter, dit hoeft niet altijd een grasweide te zijn. Als boeren stoppen, kan volgens 73% van de respondenten het vrijkomende weiland ook gebruikt worden voor natuur, wonen en recreatie.

Het **openbaar vervoer** moet volgens inwoners ook verbeterd worden: 70% van de respondenten geeft aan dat ze het openbaar vervoer vaker zouden gebruiken met een goede bus- of fietsverbinding naar een tram- en/of treinstation. Bij jongeren is dit percentage nog hoger (79% van de groep onder de 30 jaar). Daarnaast zien mensen kansen in meer **fietsmobiliteit**, 57% zou de fiets vaker pakken voor

Figuur 4. Impressie van de vragen die via Swipocratie gesteld zijn.

korte ritjes als er betere verbindingen zijn. Ten slotte geeft ongeveer 1 op de 5 respondenten aan dat ze gebruik zouden maken van een **deelauto** als er een in de buurt zou staan. Onder jongeren is dit percentage duidelijk hoger (31% van de groep onder de 30 jaar).

CULTUREEL ERFGOED, RECREATIE EN DUURZAAMHEID

Nast de bovenstaande opgaven zijn er nog andere thema's waar ook veel belang aan gehecht wordt. Zo blijkt uit de peiling dat het **cultureel erfgoed** en de kwaliteit van het **landschap** van De Ronde Venen ook een kernkwaliteit is, die beschermd moet worden. Het belang van conservering van erfgoed is significant groter onder ouderen (90%) dan bij jongeren (62%). Daarnaast zien inwoners meer kansen en

mogelijkheden in **recreatie** in De Ronde Venen: meer recreatieve wandelroutes (73%) en recreatieve fietsroutes (64%) in het landschap. De recreatieve parels van de gemeente – Vinkeveense Plassen, de natuurgebieden – worden immers ook het meest genoemd als mooiste plek, en de recreatiedruk wordt hier (nog) niet als te hoog ervaren. Ten slotte nog het thema **duurzaamheid**. In de straatgesprekken was dit – net als in het nationale debat – een polariserend onderwerp. Zo benadrukten sommige mensen de omslag naar duurzame energie en warmte, terwijl andere mensen dit het belang hiervan compleet verwerpen. Uit de peiling blijkt in elk geval dat 68% van de respondenten hun woning in 2040 graag duurzaam wil verwarmen, en dat 80% geen probleem heeft met zonnevelden in het buitengebied, mits deze goed worden ingepast in het landschap.

1674 inwoners over De toekomst van De Ronde Venen

In de herfst van 2023 gaven inwoners via de webapp Swipocratie hun mening over de toekomst van De Ronde Venen. Onderstaand de resultaten.

Waar komen de deelnemers vandaan.

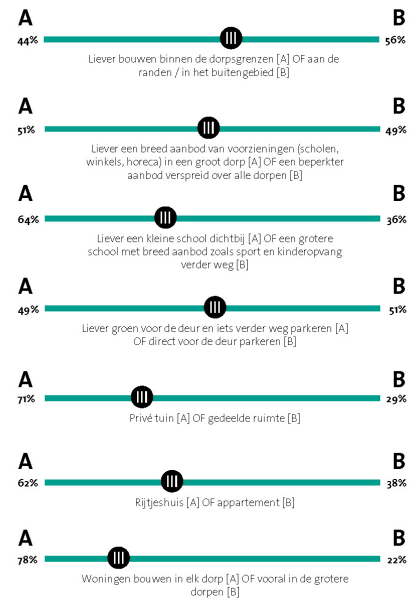
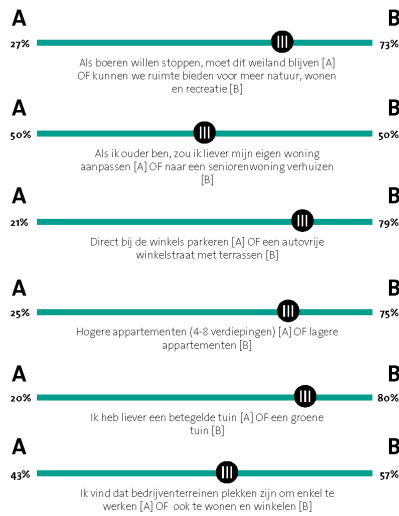
Wat vinden inwoners belangrijk?

- 94%** vindt het belangrijk dat er bij nieuwe woonwijken altijd groen wordt toegevoegd
- 83%** vindt het belangrijk cultureel erfgoed en monumenten goed te beschermen
- 73%** vindt het belangrijk dat er meer recreatieve wandelroutes in het landschap komen
- 69%** vindt het belangrijk dat er op bedrijventerreinen genoeg groen is
- 68%** vindt het belangrijk dat in 2040 mijn woning duurzaam verwarmd wordt
- 64%** vindt het belangrijk dat er meer recreatieve fietsroutes in het landschap komen

Overige stellingen

- 57%** zou vaker de fiets pakken voor korte ritjes als er betere fietsverbindingen zouden zijn
- 21%** zou gebruik maken van een deelauto als er 1 in buurt staat
- 60%** vindt zonnevelden geen probleem, als ze goed worden ingepast in het landschap
- 29%** komt minder vaak dan hij/zij zou willen in de Vinkeveense plassen, omdat ze te druk zijn
- 71%** vindt dat er in de buurt genoeg mogelijkheden om te wandelen en te spelen in het groen zijn
- 49%** vindt dat we verbeteringen moeten maken aan de provinciale wegen, ook als dat ten koste gaat van het landschap
- 70%** zou het openbaar vervoer vaker gebruiken met een goede bus- of fietsverbinding naar een tram- en/of treinstation
- 63%** vindt dat nieuwe woningen en extra bedrijfsruimten er gewoon moeten komen, ook al wordt het daardoor nog drukker op de weg
- 73%** vindt dat we deshoonds ook moeten bouwen op plekken waar lichte geluidsoverlast is, om het woningtekort op te lossen

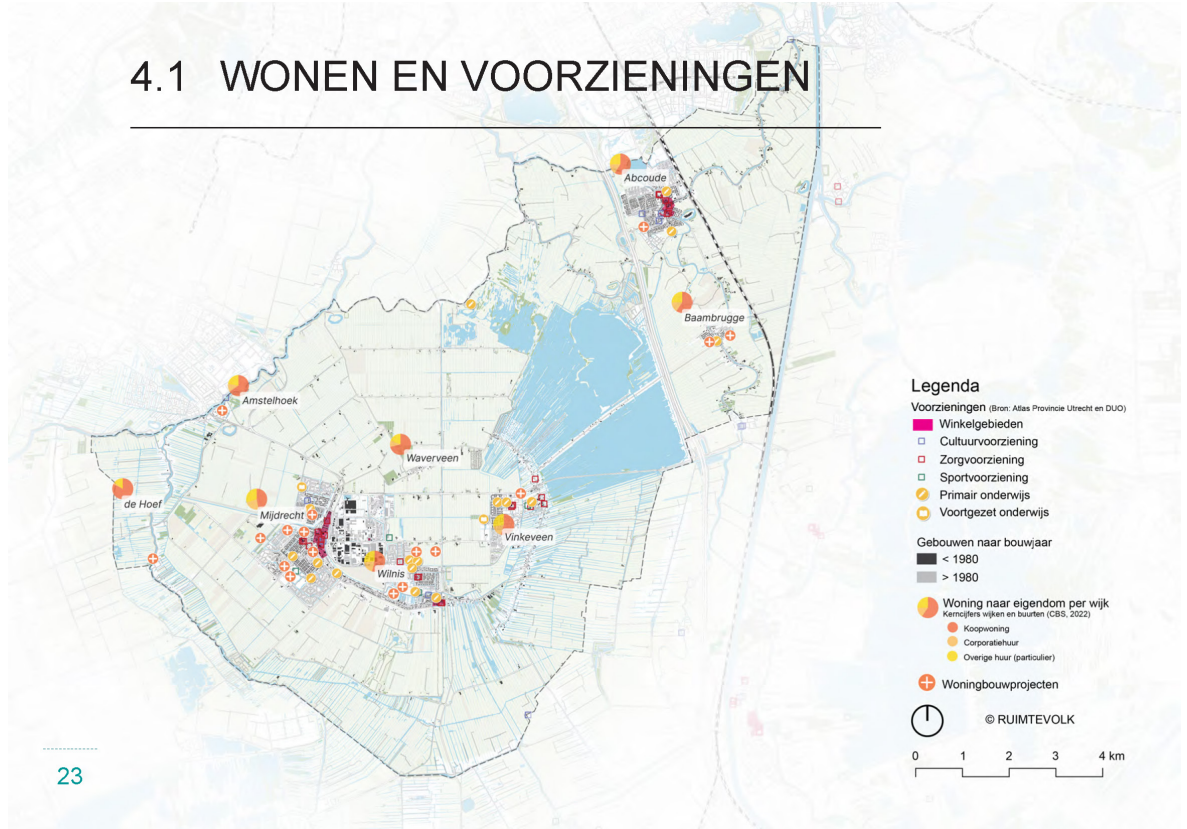
Dilemma's

4 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

4.1 WONEN EN VOORZIENINGEN

23

RAAMWERK DE RONDE VENEN 2040

RUIMTEVOLK

WAT ZIEN WE GEBEUREN?

- Net zoals de andere gemeenten in de regio kampt De Ronde Venen met een **woningtekort**. Prognoses laten zien dat **2.800 woningen** nodig zijn tot 2040 om de lokale woonbehoefte te voorzien.^{5, 13}
- In alle kernen van de U10-gemeenten is **doorstroming** op de woningmarkt een knelpunt, waardoor het moeilijk is om jonge **starters** aan te trekken en langer thuiswonende **senioren** passende huisvesting te bieden, ook in De Ronde Venen. De huizenprijzen liggen in de regio hoger dan het landelijk gemiddelde, wachttijden voor een sociale huurwoning liggen regionaal rond de 11 jaar en de gemeente kent relatief veel goedkope scheefwoning.^{5, 26, 30}
- De Ronde Venen wordt daarnaast ervaren als een **aantrekkelijke woongemeente** door zijn eigen inwoners: het aantal kopers afkomstig uit de eigen gemeente ligt hoger dan het landelijke gemiddelde.⁴⁰
- Om een antwoord te bieden aan woningtekort hebben de U10-gemeenten en de provincie Utrecht afgesproken dat tot 2030 wordt gestuurd op **30% overprogrammering** voor de realisatie van de lokale en regionale woningbouwopgave.²⁰
- Om als gemeente De Ronde Venen in te zetten op **betaalbaarheid** moet elk nieuwbouwplan minimaal twee derde uit betaalbare woningen bestaan. Dan gaat het om een goede mix tussen sociale huur, middenhuur en betaalbare koop.

→ De thema's wonen en duurzaamheid zijn sterk aan elkaar verbonden. Gemeente De Ronde Venen heeft het **Convenant Duurzame Woningbouw** ondertekend. Dit convenant brengt de belangrijkste duurzaamheidsthema's samen en biedt een kader om de duurzaamheidsambities in de woningbouwopgave te integreren. Het convenant richt zich op circulariteit, energie, klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit, natuurinclusiviteit en gezondheid.^{50, 52}

→ **Vergrijzing** is een grote uitdaging in de regio, ook gelet op het landelijk gebied en de kleinere kernen binnen de gemeente. Vergrijzing zal daarnaast niet alleen de woonvraag veranderen, maar het zal ook leiden tot een hogere zorgvraag, een kleinere beroepsbevolking en andere eisen voor de leefomgeving, bereikbaarheid en voorzieningen. De afgelopen jaren is een groot aantal nieuwbouwprojecten in de gemeente gerealiseerd, wat heeft gezorgd voor een **verjonging** van de inwoners: De Ronde Venen kent relatief veel huishoudens met kinderen.^{29, 41}

→ De ligging van de afzonderlijke kernen in de gemeente zorgt ervoor dat veel inwoners **gericht zijn op de eigen kern of meest dichtbijgelegen kern**. Met aan de ene kant onderscheid en saamhorigheid als resultaat, maar vraagt aan de andere kant ook een bepaalde zelfstandigheid van de kernen.³³

→ Om voor de inwoners van De Ronde Venen een **passend voorzieningsniveau** te blijven bieden wordt ingezet op concentratie van detailhandel, daghoreca

en het behoud van maatschappelijke voorzieningen in Mijdrecht, Vinkeveen, Abcoude en Wilnis. Er is wel sprake van een hiërarchie: Mijdrecht heeft hierin een centrumfunctie.³⁵

→ Ook op gebied van **cultuurbeleving** zet gemeente De Ronde Venen in op de fysieke toegankelijkheid en vindt het aanbod van kunst- en cultuuractiviteiten zo veel mogelijk in eigen omgeving plaats.²⁸

→ In de Woonstrategie wordt per kern een aantal strategische keuzes voor 2040 op tafel gelegd. Deze keuzes worden opnieuw tegen het licht gehouden in de ontwikkeling van een nieuwe **woonzorgvisie**, waarmee de gemeente in 2024 van start gaat.⁵

KANSEN EN OPGAVEN

→ Door in te spelen op de groei van zowel Amsterdam en Utrecht kan De Ronde Venen een **aantrekkelijk alternatief bieden voor gezinnen** en zo een antwoord bieden op de vergrijzing. Gemeente De Ronde Venen heeft daarom de ambitie 2.000 woningen te bouwen, bovenop de woningen voor de lokale behoefte. De woningvoorraad en planningslijst kennen relatief veel eengezinswoningen, terwijl er ook veel behoefte is aan (grote en/of betaalbare) levensloopbestendige appartementen, ook in combinatie met zorg. Het voldoen in deze grote vraag – via de juiste kwalitatieve programmering, in nabijheid van voorzieningen – bevordert de **doorstroom van senioren**, waardoor er eengezinswoningen vrijkomen.^{5, 27}

24

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

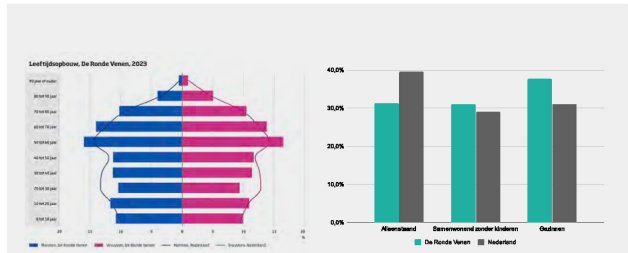
► BELEIDSVINTEGRATIE

→ Binnen de U10-gemeenten worden **OV-knooppunten, uitbreidingen bij kleinere kernen en binnenstedelijke locaties** benut als woningbouwlocaties voor de woonopgave. Voor De Ronde Venen landt deze opgave aan de randen van alle kernen – circa 3.000 woningen tot 2040 – en bij transformatie/verdichting in de bestaande kernen. Op het gebied van bouwen bij OV-knooppunten liggen er in de gemeente kansen bij het NS-station Abcoude, maar ook langs de nieuwe OV-lijn tussen Uithoorn en Mijdrecht.^{5, 23}

→ Er ligt een belangrijke kans in het hand in hand laten gaan van de groei van het aantal woningen in De Ronde Venen met een groei in landschappelijke kwaliteit én kwantiteit. Hier liggen kansen om de uitloop van het woongebied naar het buitengebied te verbeteren, onder andere via ommetjes. Onder het motto **Groen Groeit Mee** benoemt de U10-regio versterking van de landschappelijke kwaliteit van het groene en blauwe netwerk voor natuur en recreatie als randvoorwaarde voor verstedelijking.⁴⁵

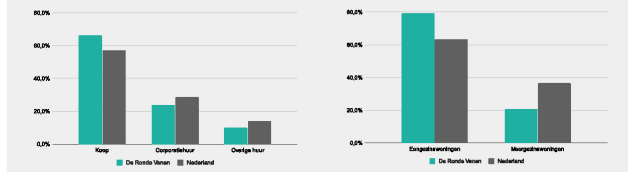
→ Door in te zetten op **woon-werkmilieus**, wonen boven winkels en een mix van functies aan de randen van bedrijventerreinen, liggen er niet alleen kansen om bij te dragen aan de woningbouwopgave, maar ook aan de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit van de bedrijventerreinen en de winkelcentra. Daarnaast liggen er veel kansen om **erfgoed** beter te integreren in de woningbouwopgave, vanwege het grote aanbod aan erfgoed binnen de gemeente.²³

→ De woningbouwopgave kan voorzien in **nieuwe en vernieuwende woonmilieus** als aanvulling op de

Figuur 6. De figuur toont de leefbaarheidsopbouw in De Ronde Venen en laat grotere uitschieters zien op het gebied van vergrijzing dan het landelijke beeld. Bron: CBS, 2023.

Figuur 6. De figuur toont dat er in De Ronde Venen relatief meer huishoudens met kinderen wonen. Bron: CBS, 2023, bewerking RUIMTEVOLK.

Figuur 7. De figuren laten zien dat het woonaanbod in De Ronde Venen wordt gekenmerkt door relatief veel eengezinswoningen en koopwoningen. Bron: BAG/ABF, 2023 en Sywaw, 2022, bewerking RUIMTEVOLK.

bestaande dorpen, die veelal een eenzijdig aanbod kennen met relatief veel eengezinswoningen. Uit woonbehoeftonderzoek blijkt dat relatief veel mensen in De Ronde Venen interesse hebben in innovatieve woonconcepten, met name voor senioren.^{5, 40}

→ Om **maatschappelijke voorzieningen** in de gemeente overeind te houden, liggen er kansen om in te zetten op cross-overs tussen de 4 kernen: hoe kan het aanbod in de kernen elkaar aanvullen?

Als onderdeel van de Omgevingseffectenrapportage is voor de relevante milieu- en omgevings thema's een beoordeling gemaakt van de kwaliteit ervan. Hiervoor zijn de belangrijkste indicatoren in beeld gebracht. Voor iedere indicator is een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de kwaliteit: goed, redelijk of slecht. Hierbij is per onderwerp gekeken naar de huidige situatie en naar de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is de verwachte toekomstige situatie in het geval er geen omgevingsvisie zou komen. Ontwikkelingen of projecten die redelijk zeker lijken behoren tot de autonome ontwikkeling. Dit zijn bijvoorbeeld ontwikkelingen waarvoor al een vastgesteld bestemmingsplan of een omgevingsvergunning verleend is. Ook trends als klimaatverandering zijn een autonome ontwikkeling.

Hieronder zijn de conclusies van de beoordeling van de thema **wonen** weergegeven. Voor meer informatie over deze beoordeling, de achtergronden en de toestand van de achtergrondrapport.

HUIDIGE SITUATIE (HS)

Er is een grote behoefte aan woningen voor starters, ouderen en gezinnen. In 2019 heeft gemeente De Ronde Venen onderzoek uit laten voeren naar de lokale woningbehoefte. Uit dit onderzoek bleek dat er tussen 2005 en 2018 een toename van 9% was van het aantal huishoudens. De grootste groeiende groep huishoudens was in de leeftijdscategorie tussen 65 en 75. In deze categorie nam namelijk het aantal eenpersoonshuishoudens het meeste toe. Ook kent de gemeente een positief migratiesaldo.

Daarnaast geldt er voor de provincie Utrecht een tekort aan 19.351 woningen ten opzichte van de woningbehoefte in de periode 2020-2024. Ongeveer 66% van de woningen in de gemeente is een koopwoning. De druk op de woningmarkt is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Dat geldt ook voor gemeente De Ronde Venen. Ten opzichte van 2015 zijn huizenprijzen gestegen met ongeveer 99%. Ter vergelijking: de gemiddelde landelijke prijsstijging is ongeveer 44%. Deze hogere vraagprijzen beperken de mogelijkheden voor huishoudens met een lager inkomen die een woning willen kopen in de gemeente. Vooral jonge starters op de koopmarkt zien hun mogelijkheden afnemen.

Evenals bij veel andere gemeenten geldt voor gemeente De Ronde Venen dat door de toenemende vraag de huizenprijzen flink zijn gestegen en tevens dat door de stijgende bouwkosten het aanbod achterblijft. In de huidige situatie is het aanbod omtrent woningen niet in balans met de vraag. Zowel de balans in vraag en aanbod, als een passende woningvoorraad per doelgroep wordt in de huidige situatie beoordeeld als **slecht**, omdat beide factoren niet in overeenstemming zijn en er sprake is van een tekort.

AUTONOME ONTWIKKELING (AO)

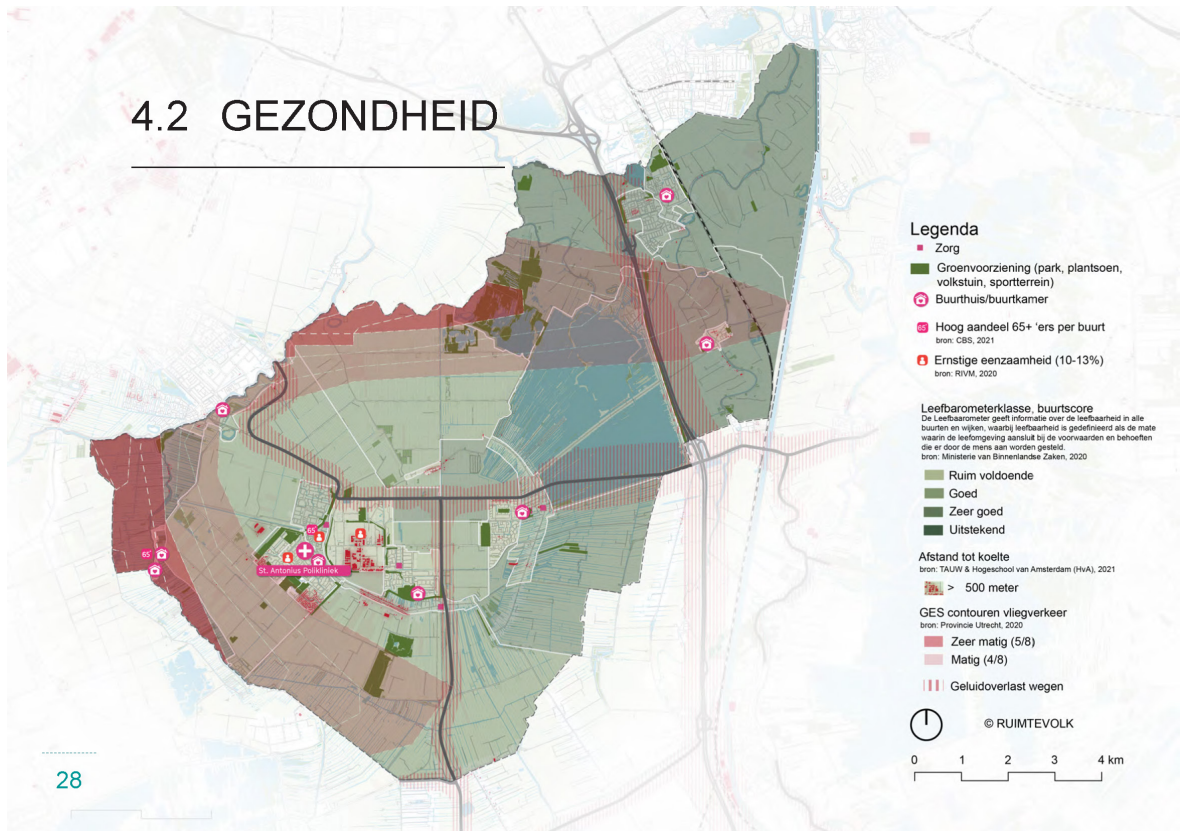
Er wordt uitgegaan van een groei tot 51.058 personen in gemeente De Ronde Venen. De verwachting is dat aansluitend hierop de woningvraag toeneemt en dat het aantal eenpersoonshuishoudens binnen de leeftijdscategorie 65-75 verder zal toenemen doordat het aantal mensen in deze leeftijdscategorie

toeneemt. Monitor Wonen van de provincie Utrecht toont de diverse woningen die gepland staan om gebouwd te worden. Hieruit blijkt dat het aantal geplande koopwoningen in de dure klasse het grootste is, op de onbekende categorie na, en voor huurwoningen het grootste aandeel sociale huur wordt gebouwd.

Verder staan er in de periode 2023-2024 467 woningen gepland en in de periode 2025 – 2029 3.209 woningen. Echter verschilt de concreetheit van de plannen aanzienlijk. Qua planstatus geldt voor 163 van de geplande woningen een harde planstatus, voor 819 een zachte planstatus, voor 2.048 een zacht indicatieve planstatus en voor 1.956 woningen een onbekende planstatus. In het Provinciaal Programma Wonen en Werken van de provincie Utrecht staat dat er in gemeente De Ronde Venen tussen 2022 en 2030 2.950 woningen worden gerealiseerd.

Om de toenemende woningbehoefte tegemoet te komen moet bouwtempo omhoog. Gezien de onzekerheid met betrekking tot de stikstofcrisis is dit een lastige opgave. Bovendien moet het aanbod van de woningvoorraad aansluiten op de vraag van verschillende doelgroepen. Op basis van de bovenstaande argumenten over de kwalitatieve en kwantitatieve woningbehoefte voor gemeente De Ronde Venen is op korte termijn de verwachting dat het woningtekort binnen gemeente de komende jaren wordt ingelopen. Echter zijn factoren zoals stikstofuitstoot beperkend voor het tempo van de realisatie van woningen. De autonome ontwikkeling wordt zodanig beoordeeld als **redelijk**.

4.2 GEZONDHEID

WAT ZIEN WE GEBEUREN?

- De Ronde Venen ligt onder de huidige **aanvliegroutes** naar de Aalsmeerbaan, Buitenvelterbaan & Zwanenburgbaan. Inwoners van gemeente De Ronde Venen ervaren daardoor **geluidshinder**, met name het westelijke en noordwestelijke deel van de gemeente.⁴²
- Om **geluidshinder voor omwonenden terug te dringen** moet Schiphol op termijn krimpen: het aantal vluchten per jaar moet omlaag en nachtelijke vluchten moeten worden beperkt. Momenteel speelt hierover een juridische strijd over de termijn waarop en de mate waarin deze krimp zal plaatsvinden. Gemeente De Ronde Venen maakt zich in verschillende overlegstructuren hard voor het verminderen van de geluidshinder en heeft zich aangesloten bij een burgermeetnetwerk om de ervaren overlast van de inwoners te kunnen onderbouwen.
- Het noordelijke en westelijke deel van de gemeente valt onder **categorie 5 van het Luchthavenindingsbesluit (LIB) van Schiphol**. Hierin staan regels om de geluidshinder te beperken en de veiligheid van omwonenden te borgen. Voor De Ronde Venen betekent dit dat in deze contour niet buiten bestaand stedelijk gebied gebouwd mag worden en bij nieuwbouw rekening gehouden moet worden met de geluidsproductie van Schiphol.²¹
- Rond de dorpen in De Ronde Venen en de A2 is sprake van **lichthinder** (zie Figuur 9). Nachtelijke lichtemissie heeft een negatief effect op de

slaapkwaliteit en daarmee de gezondheid van inwoners. De Ronde Venen heeft relatief weinig lichtvervuiling, zeker in vergelijking met buurgemeenten Aalsmeer in Uithoorn, waar de glastuinbouw een grote bron van nachtelijke verlichting is.⁵⁴

→ De Ronde Venen **scoret vrij hoog op de leefbaarometer**, een indicator voor mate waarin de omgeving aansluit bij de voorwaarden en de behoefte van inwoners. Alle buurten scoren minimaal een 'ruim voldoende' met positieve uitschieters in het buitengebied van Abcoude, Baambrugge en Vinkeveen. Voor de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen scoren vrijwel alle buurten negatief ten opzichte van het landelijk gemiddelde.²²

→ De komende jaren zet de **vergrijzing** verder door. Het aandeel inwoners met (ernstige) eenzaamheid en dementie zal toenemen. Het is van belang dat in de toekomst voldoende mantelzorgers, wijkverpleging en levensloopbestendige woningen beschikbaar zijn en zorgaanbieders bereikbaar blijven om de grotere zorgvraag op te vangen. Maar ook de sociale netwerken in de wijken en buurten worden belangrijker. De wijk Mijdrecht-Dorp kent in de huidige situatie al een hoog aandeel 65-plussers en de wijken Proostdijland en Mijdrecht-Dorp kennen relatief meer inwoners met (ernstige) eenzaamheid.²³

→ In de 4 grote dorpen zet De Ronde Venen in op **Servicepunten**: een fysiek loket, dichtbij inwoners, waar inwoners terecht kunnen met hun vragen.²⁴

→ Een gezonde leefomgeving wordt steeds belangrijker. Hiertoe zet De Ronde Venen in op **bewegvriendelijke woon- en werkgebieden**. Ook zet gemeente De Ronde Venen samen met sportclubs, maatschappelijke organisaties en zorgprofessionals in op o.a. inclusief sporten en bewegen en het stimuleren van dubbelgebruik van sportfaciliteiten.²⁵

KANSEN EN OPGAVEN

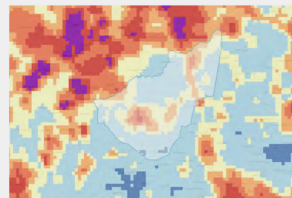
→ Een **toegankelijke en uitdagende omgeving** waar ontmoeten en bewegen wordt gestimuleerd draagt bij aan preventieve maatregelen in de zorg en het welbevinden van inwoners. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar buurten met veel inwoners met een lagere Sociaal Economische Status (SES), zoals bepaalde wijken in Mijdrecht. Dit betekent aantrekkelijk groen met voldoende schaduw, bewegvriendelijke wijken die contacten tussen bewoners stimuleren en laagdrempelige sport- en beweeggelegenheden. In het realiseren van aantrekkelijke groene ruimtes die uitnodigen tot bewegen en ontmoeten ligt een waardevolle koppellus met het inspelenvan klimaatopgaven.²⁶

→ **Ouderen langer thuis laten wonen** vraagt om een aanpassing van zowel de woningvoorraad als de leefomgeving. Woning en wijk zelfredzaam inrichten betekent aandacht voor nabijheid en goede bereikbaarheid van voorzieningen, voldoende groen in de openbare ruimte, het inrichten van wonen met zorgcombinaties en het faciliteren van voldoende ontmoetingsplekken en activiteiten in de strijd tegen eenzaamheid.

- Om in te spelen op voorzieningen nabij, heeft gemeente De Ronde Venen de ambitie om de **maatschappelijke voorzieningen** in de kernen Abcoude, Mijdrecht, Vinkeveen en Wilnis te blijven aanbieden. Op dit moment wordt maatschappelijk vastgoed niet intensief gebruikt, waardoor er kansen liggen om dubbelgebruik mogelijk te maken.⁴³

Figuur 8. De figuur toont de beperkingen voor bebouwing door het vliegverkeer van Schiphol. De noordelijke en westelijke rand van de gemeente vallen in categorie 5: in deze zone mag niet buiten het bestaand stedelijk gebied gebouwd worden en bij het ontwerp van de woningen wordt rekening gehouden met de geluidsproductie van Schiphol. Bron: Luchthavenindingsbesluit 2021, geraadpleegd van mijnoverheid.nl

Figuur 9. Het kaartbeeld toont de lichtemissie in de regio. Bron: RIVM, 2022

Als onderdeel van de Omgevingseffectenrapportage is voor de relevante milieu- en omgevings thema's een beoordeling gemaakt van de kwaliteit ervan. Hiervoor zijn de belangrijkste indicatoren in beeld gebracht. Voor iedere indicator is een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de kwaliteit: goed, redelijk of slecht. Hierbij is per onderwerp gekeken naar de huidige situatie en naar de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is de verwachte toekomstige situatie in het geval er geen omgevingsvisie zou komen. Ontwikkelingen of projecten die redelijk zeker lijken behoren tot de autonome ontwikkeling. Dit zijn bijvoorbeeld ontwikkelingen waarvoor al een vastgesteld bestemmingsplan of een omgevingsvergunning verleend is. Ook trends als klimaatverandering zijn een autonome ontwikkeling.

Hieronder zijn de conclusies van de beoordeling van de thema **gezondheid** weergegeven. Voor meer informatie over deze beoordeling, de achtergronden en de toestand van de zaak, verwijzen we naar het achtergrondrapport.

HUDIGDE SITUATIE (HS)

Geluid

Door de gemeente De Ronde Venen ligt de A2, de N201 en de N212. In de gemeenteervaart 2% tot 4% van de bevolking geluidshinder van wegverkeer dat minder snel gaat dan 50 km/uur. Daarnaastervaart tussen de 2 en 8% van de bevolking ernstige hinder door wegverkeer dat sneller gaat dan 50 km/uur. In de gemeenteervaart tussen de 0 en 24% van de gemeente ernstige hinder aan treinverkeer. Dit geldt

met name voor de woningen die in de nabijheid van het spoor liggen. Onder de inwoners van de gemeente De Ronde Venenervaart tussen de 2,5% en 20% van de lokale bevolking ernstige geluidshinder door vliegtuigen. Dit percentage neemt toe naarmate de woningen in de strekking van een aanvliegroute liggen. Het thema geluid is per saldo beoordeeld als **redelijk** in de huidige situatie.

Maatschappelijke voorzieningen

De dichtheid van maatschappelijke voorzieningen is voornamelijk beperkt voor de kleinere dorpskernen in het buitengebied. Mijdrecht is de grootste kern in de gemeente, hierdoor is de dichtheid van het aantal voorzieningen ook hoger en vrijwel altijd onder het gemiddelde van de gemeente. Op basis van de bevindingen wordt de huidige situatie van de indicator voorzieningen in de gemeente De Ronde Venen beoordeeld als **slecht**. De gemiddelde afstand tot (basis)voorzieningen ligt veelal boven het Nederlandse gemiddelde.

AUTONOME ONTWIKKELING (AO)

Geluid

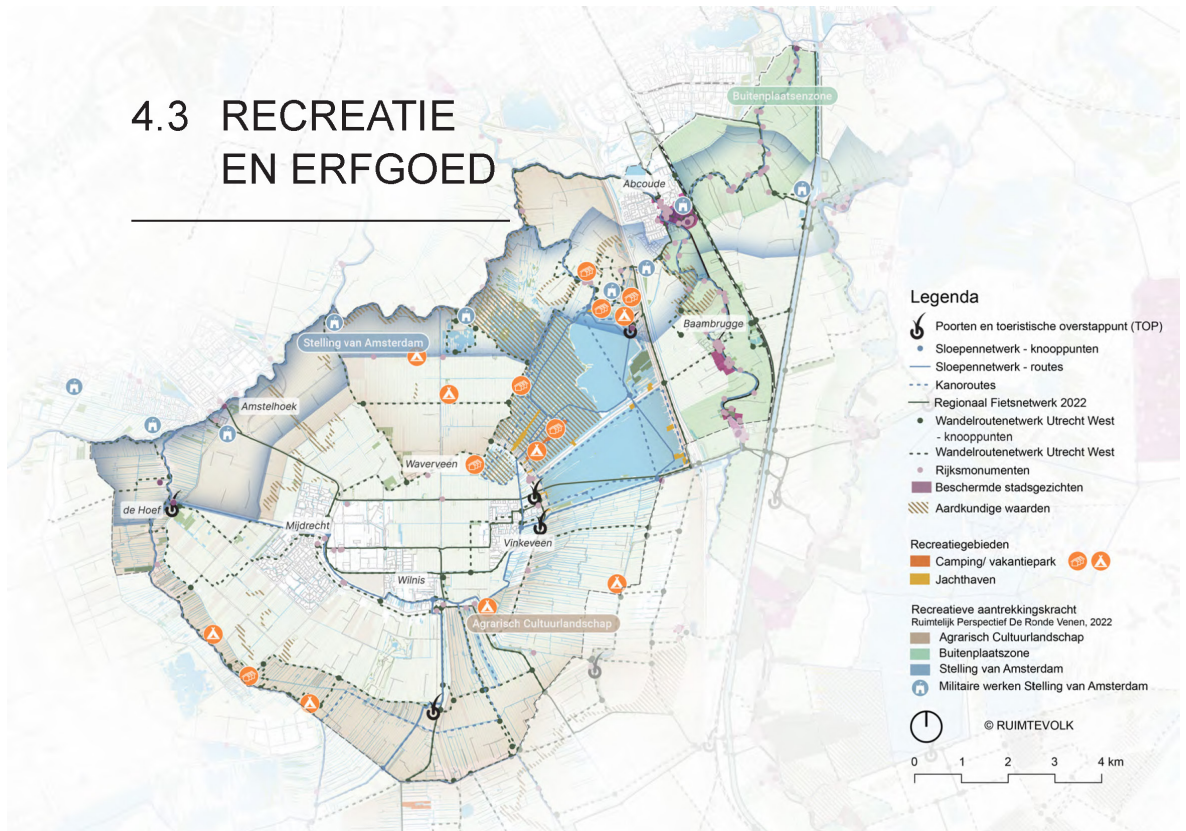
Toenemende drukte, waaronder bebouwingsverdichting en een toename van transportverkeer, kunnen leiden tot een negatieve impact op de geluidsbelasting. Hoewel technologische vooruitgang mogelijkheden biedt om het geluid van individuele bronnen te verminderen, is het onzeker of deze ontwikkelingen opwegen tegen de toenemende geluidsbelasting. Op basis van deze informatie wordt

de autonome ontwikkeling van geluid beoordeeld als **redelijk**.

Maatschappelijke voorzieningen

De beschikbaarheid van sociale voorzieningen staat onder druk, zeker in de kleinere dorpskernen van de gemeente. De verwachting is dat deze druk in de toekomst alleen maar toeneemt. Deze ontwikkeling is bekend bij de gemeente, in diverse onderzoeken wordt uitgelicht dat het belangrijk is het voorzieningenniveau te verbeteren. Echter is het onzeker of de vraag voldoende groot is om voorzieningen in de (kleine) dorpskernen in stand te houden. Naar verwachting stijgt het aantal inwoners van de gemeente De Ronde Venen waardoor de vraag naar voorzieningen toeneemt. Indien geen nieuwe voorzieningen worden gerealiseerd, zal de druk op de bestaande voorzieningen verder toenemen. De autonome ontwikkeling wordt per saldo beoordeeld als **slecht**.

4.3 RECREATIE EN ERFGOED

WAT ZIEN WE GEBEUREN?

- De Vinkeveense Plassen, het cultureel erfgoed van de Stelling van Amsterdam en de rust en ruimte van het veenweidelandschap maken De Ronde Venen voor zowel inwoners als bezoekers uit omliggende regio's aantrekkelijk. De **recreatieve druk** is hoog.⁶
- Het plasseengebied met de unieke legakkers biedt een tal van mogelijkheden voor recreatie. Tegelijkertijd staat de **aantrekkelijkheid van dit gebied onder druk** gezien de beperkte (OV) bereikbaarheid en het onderhoud. Het is steeds lastiger om de structurele kosten voor het beheer en onderhoud van de Plassen dekkend te krijgen - zeker nadat Amsterdam zich in 2018 terugtrok uit de samenwerking die hiervoor aan de lat staat.
- De Ronde Venen heeft een sterke recreatieve aantrekkingskracht, maar de **openbare toegankelijkheid** is een aandachtspunt. Dit is belangrijk voor de gebruiksmogelijkheden voor bewoners. Zo zijn de legakkers particulier eigendom, waar ook recreatiewoningen worden verhuurd – soms in strijd met de regels. De zandeilanden zijn wel openbaar toegankelijk, maar niet allemaal vanaf de weg te bereiken.
- **Erfgoed** neemt een belangrijke plek in en is een drager van de identiteit van de gemeente. Van archeologische waarden tot gemeentelijke monumenten of de relictten van de Stelling van Amsterdam. Van de beschermde dorpsgezichten van Abcoude en Baambrugge tot het turfwinninglandschap als een van de oudste

- Europese cultuurlandschappen, dat in De Ronde Venen nauwelijks is aangepast en nog goed afleesbaar is.⁷
- De **Stelling van Amsterdam**, onderdeel van de Hollandse Waterlinies, is een militair verdedigingswerk bestaande uit 42 forten, 4 batterijen en een ingenieus waterbouwkundig systeem van inundatievelden, dijken en sluisen. Sinds 1996 het UNESCO Werelderfgoed. Op het gebied van zichtbaarheid en beleefbaarheid van het verdedigingsnetwerk in De Ronde Venen is veel te behalen: de forten en batterijen zijn lastig te vinden en/of ontoegankelijk en het bijbehorend landschap van polders en inundatievelden is moeilijk afleesbaar.⁸
- De grote ruimtelijke opgaven waar Nederland voor staat hebben invloed op het erfgoed. Zo is het erfgoed in De Ronde Venen gevoelig voor **klimaat schade**. Bodemdaling en paalrot bij droogte leiden tot verzakkingen en scheuren in monumenten met hoge kosten. Ook oefent het veranderende klimaat druk uit op de verschijningsvorm van de cultuurlandschappen.⁷
- Het waterrijke landschap en de Vinkeveense Plassen zijn een bron voor **recreatieve buitenactiviteiten**. Daarbij valt op dat het buitengebied niet overal even goed dooraderd is voor wandelen en fietsen. Vooral de dijken en linten zijn in trek, maar verder is het landschap gromfzvig beleefbaar voor wandelaars en fietsers.
- Ook de inzet op meer **duurzame recreatie** is een opgave in De Ronde Venen. Dit vraagt aandacht

en inzet voor het verkleinen van de ecologische voetafdruk en aandacht voor onder andere lokale werkgelegenheid.⁴⁴

KANSEN EN OPGAVEN

- Het beschikken over **UNESCO Werelderfgoed** in de gemeente brengt ook verplichtingen met zich mee: de universele waarde moet behouden en beschermd worden. Gemeente De Ronde Venen ziet echter ook een kans om – net als het Noord-Hollandse deel – de Stelling te ontwikkelen tot een **aantrekkelijk recreatief netwerk**. Dit sluit aan bij de regionale ambitie om in te zetten op de Blauwe Krans: het ontwikkelen van de landschappelijke zone rond de Stelling van Amsterdam tot een regionale groenblauwe verbinding in de vorm van een landschapspark.^{37, 45}
- Een duurzame en toekomstbestendige omgang met erfgoed vraagt **keuzes naar de toekomst**: het is van belang om erfgoed levend te houden door het te ontwikkelen wanneer dit nodig is. Ook draagt het vroegtijdig integreren van erfgoed in ruimtelijke ontwikkelingen bij aan een kwaliteit, levend en toekomstbestendig landschap.⁷
- Er ligt een opgave om de **routenetwerken voor fietsers en wandelaars** te optimaliseren. Zo ligt er specifiek een opgave voor de bereikbaarheid van de zuidkant van de Vinkeveense Plassen. Daarnaast liggen er kansen voor het aanleggen van routes in nieuwe natuurgebieden als de Wilnisse Bovenlanden, de polder Groot Wilnis-Vinkeveen en de polders Groot Mijdrecht Noord en Zuid. Ook op het water zijn er

kansen voor de optimalisatie van **routenetwerken voor kleine toervaart**. Denk aan de verbinding tussen de Vinkeveense Plassen en de Amstel, de Loosdrechtse Plassen en een verbeterde doorvaart bij het lint van Vinkeveen.

- Er liggen kansen om de OV-verbindingen in te zetten als **groene poorten** in de regio. Bezoekers kunnen dan vanaf treinstation Abcoude en de tramhalte Amstelhoek op de fiets het landschap van de gemeente verkennen.⁸
- Er liggen kansen om de recreatiedruk beter verspreiden over alle seizoenen, wat piekbelasting op de natuur en het verkeersnet zal verlichten. Daarnaast kan de regionale recreatiebehoefte ook slimmer worden ingezet als verdienmodel benut worden om te **investeren in de (belevings)kwaliteit van het landschap**. Hierbij liggen ook koppelkansen om te investeren in de recreatieve behoefte van de eigen inwoner, zoals lokale ommetjes en speelvoorzieningen.

Als onderdeel van de Omgevingseffectenrapportage is voor de relevante milieu- en omgevings thema's een beoordeling gemaakt van de kwaliteit ervan. Hiervoor zijn de belangrijkste indicatoren in beeld gebracht. Voor iedere indicator is een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de kwaliteit: goed, redelijk of slecht. Hierbij is per onderwerp gekeken naar de huidige situatie en naar de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is de verwachte toekomstige situatie in het geval er geen omgevingsvisie zou komen. Ontwikkelingen of projecten die redelijk zeker lijken behoren tot de autonome ontwikkeling. Dit zijn bijvoorbeeld ontwikkelingen waarvoor al een vastgesteld bestemmingsplan of een omgevingsvergunning verleend is. Ook trends als klimaatverandering zijn een autonome ontwikkeling. Hieronder zijn de conclusies van de beoordeling van de thema **recreatie** weergegeven. Voor meer informatie over deze beoordeling, de achtergronden en de toestandkoming ervan, verwijzen we naar het achtergrondrapport.

HUIDIGE SITUATIE (HS)

Het thema recreatie is beoordeeld in de HSAO met de thema's *beveegvriendelijkheid*, *landschappelijke, cultuurhistorische en aardkundige waarden*. Binnen De Ronde Venen zijn er diverse mogelijkheden om buiten te recreëren. Er lopen landelijke en regionale fietsroutes door de gemeente, die tonen dat de gemeente relatief goed verbonden is met het regionale fietsnetwerk. Ook is er een groot aantal regionale wandelroutes die door diverse landelijke gebieden liggen. Deze criteria zijn beoordeeld als **redelijk** in de huidige situatie.

De landschappelijke waarde in de gemeente hebben een belangrijke recreatieve functie. De gemeente zet daarom ook uitgebreid in op het behoud van deze waarden, onder andere via de structuurvisie en de landschapsnota. De Ronde Venen heeft verschillende cultuurhistorische elementen die ook samenhangen met de landschappelijke waarden: het pre-ontginningslandschap, de ontginning, de Hollandse Waterlinies, diverse infrastructuur en bebouwing, en kenmerken waaraan de uitbreiding van de gemeente zichtbaar is. De cultuurhistorische indelingen zijn een belangrijk onderdeel van de recreatieve waarde van De Ronde Venen. Via diverse thema's en onderzoeken wordt ingezet op het behoud en verbeteren van cultuurhistorische waarden. Hierom wordt de huidige situatie voor deze thema's beoordeeld als **goed**.

Gemeente De Ronde Venen kent 3 categorieën aardkundige waarden. Zo zijn er gebieden met de petgaten en legakkers – de Vinkeveense plassen en de Botshol zijn hier voorbeelden van. Daarnaast kent het landschap van De Vaver de aardkundige waarden "oeverwallen en of oude rivierbedding". Ook liggen er kreekruggen in het westen van de gemeente. Op dit moment worden deze aardkundige waarden niet aangetast en spelen ze geen grote rol bij ontwikkelingen, omdat ze weinig zichtbaar zijn voor bijvoorbeeld bezoekers en inwoners. De huidige situatie voor aardkundige waarde wordt daarom beoordeeld als **redelijk**.

AUTONOME ONTWIKKELING (AO)

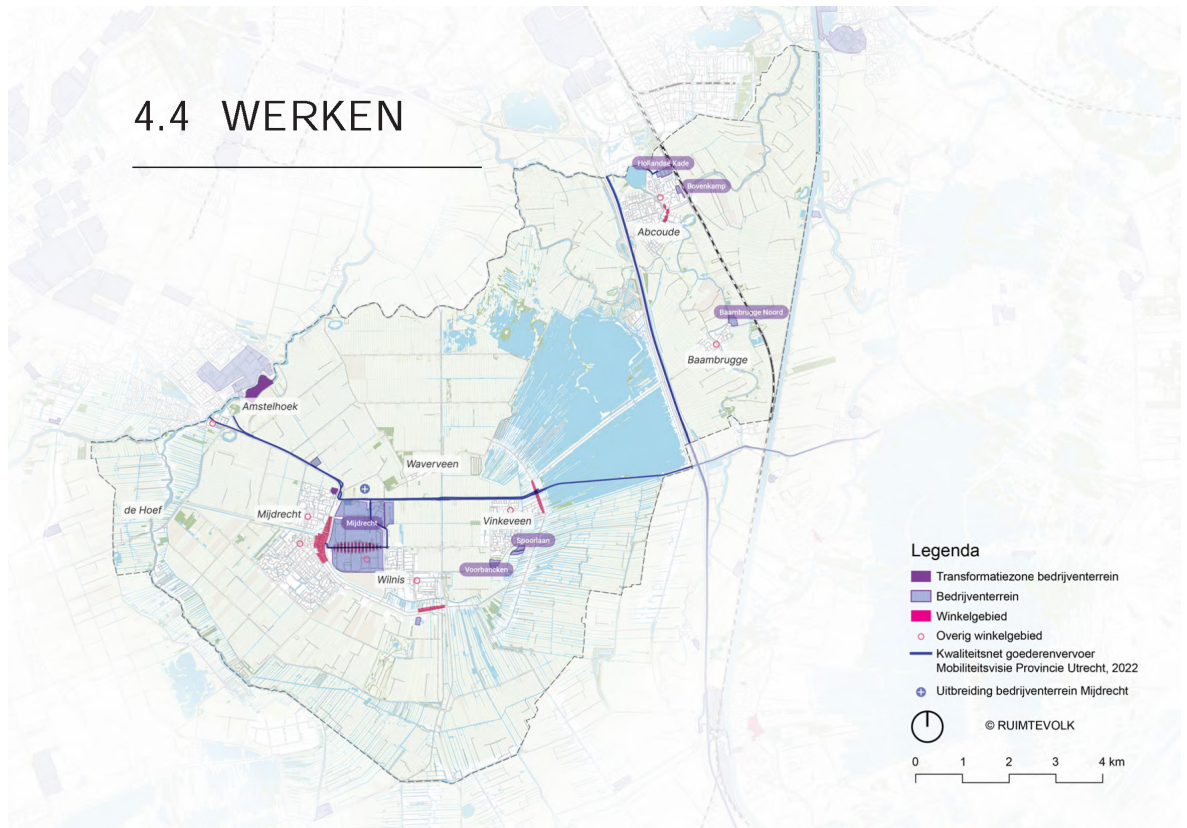
De behoefte aan een breed aanbod van recreatievoorzieningen groeit, zowel binnen als buiten.

Aansluitend hierop is er de verwachting dat de omvang van het openbaar toegankelijk natuur- en recreatiegebied gelijk blijft of beperkt toeneemt. Ook verwachten we dat met een toenemend inwoneraantal in gemeente De Ronde Venen, ook het aantal mensen dat aan binnensporten wil doen zal toenemen. Met name het aanbod voor binnensporten zal naar verwachting niet volledig kunnen voldoen aan de toenemende vraag. De autonome ontwikkeling wordt daarom beoordeeld als **redelijk**.

Beoogde ruimtelijke ontwikkelingen kunnen in potentie leiden tot aantasting van landschappelijke- en cultuurhistorische waarden. Ook landbouwactiviteiten en recreatieactiviteiten veranderen het landschap en drukken er een stempel op. Als gevolg van diverse ruimteclaims groeit de druk op het landschap. Wanneer er vanuit de gemeente te weinig aandacht voor is voor het in stand houden of verbeteren van cultuurhistorische waarden, gaan de waarden vrijwel zeker achteruit. Echter zijn er op provinciaal en gemeentelijk niveau tal van initiatieven om cultuurhistorische en landschappelijke waarden te borgen. De autonome ontwikkeling wordt daarom per voor beide thema's beoordeeld als **redelijk**.

Vanwege verdere verstedelijking, de energietransitie en groeiende mobiliteit zullen er nieuwe activiteiten in de bodem en ondergrond plaatsvinden. Hierdoor is de verwachting dat de aardkundige waarden in de ondergrond onder druk komen te staan. Omdat dergelijke gebieden wel zijn aangemerkt als van belang is de verwachting dat de aardkundige waarden in de autonome ontwikkeling behouden blijven. De aardkundige waarden in de autonome ontwikkeling worden beoordeeld als **redelijk**.

4.4 WERKEN

WAT ZIEN WE GEBEUREN?

→ De Ronde Venen heeft een **diverse economie**, die steunt op sterke bedrijventerreinen, commerciële en niet-commerciële voorzieningen in de kernen, het buitengebied en sterke groei aan thuiswerkers. Sectoren zoals de (maak)industrie, vervoer, bouw en groothandel zijn belangrijke pijlers voor de lokale economie.³³

→ Met een **groei in dienstverlening**, lijkt de arbeidsmarkt 'stedelijker te worden' en verkleuren de bedrijventerreinen. Zo zijn ook in De Ronde Venen de dienstverlenende sectoren voornamelijk gegroeid (zie Figuur 12). Hierdoor verkleuren de randen van bedrijventerreinen. Om verdere groei van hoogwaardige dienstverlening mogelijk te maken, moet onder andere de OV-bereikbaarheid verbeterd worden.^{34, 38}

→ Desondanks zijn **bedrijventerreinen** nog altijd belangrijke economische dragers voor De Ronde Venen en voorzien de terreinen in 36% van de lokale werkgelegenheid. De bedrijven op deze terreinen zijn goed aangehaakt op de kernen en hebben daarmee een stevige sociaaleconomische waarde. De sectoren (maak)industrie, vervoer, opslag en groothandel zijn sterk vertegenwoordigd, met het Bedrijventerrein Mijdrecht als visitekaartje. De terreinen huisvesten een belangrijk deel van het lokale MKB, maar ook grote internationale spelers.^{33, 34}

→ De markt voor nieuwe bedrijfsruimtes in de gemeente is vrij krap. De Ronde Venen speelt in op deze vraag door een **uitbreiding van het**

Bedrijventerrein Mijdrecht, waar in kan worden gezet op intensivering en concentratie van bedrijvigheid. De provincie Utrecht heeft deze uitbreiding in 2 fasen toegezegd: 4 hectare voor 2030, 4 hectare na 2030. Deze uitbreiding richt zich op het bieden van ruimte voor lokale bedrijvigheid.^{6, 33, 38}

→ In de kernen Abcoude, Mijdrecht, Vinkeveen en Wilnis wordt ingezet op aantrekkelijke en **geconcentreerde centrumgebieden** om voor te sorteren op de trend van een afnemend aanbod aan winkels voor de niet-dagelijkse boodschappen. Een meer geconcentreerd centrumgebied heeft een positieve invloed op het functioneren van winkels en horeca.³⁵

KANSEN EN OPGAVEN

→ In De Ronde Venen liggen kansen om, naast de uitbreiding van Bedrijventerrein Mijdrecht, de bestaande bedrijventerreinen op verschillende plekken samen met ondernemers te **herstructureren** en **revitaliseren** en daarmee een **kwaliteitsimpuls** te geven. Hiermee wordt bestaande ruimte optimaal gebruikt, en kunnen tegelijkertijd opgaven op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie worden aangepakt. Op sommige locaties liggen ook kansen in functiemenging en transformatie, mits er voldoende ruimte blijft voor lokale bedrijvigheid elders in de gemeente.³⁴

→ Economisch liggen er kansen om het landschap van De Ronde Venen in te zetten ten behoeve van werkgelegenheid in **recreatie en horeca**. Het buitengebied van De Ronde Venen is ontwikkeling,

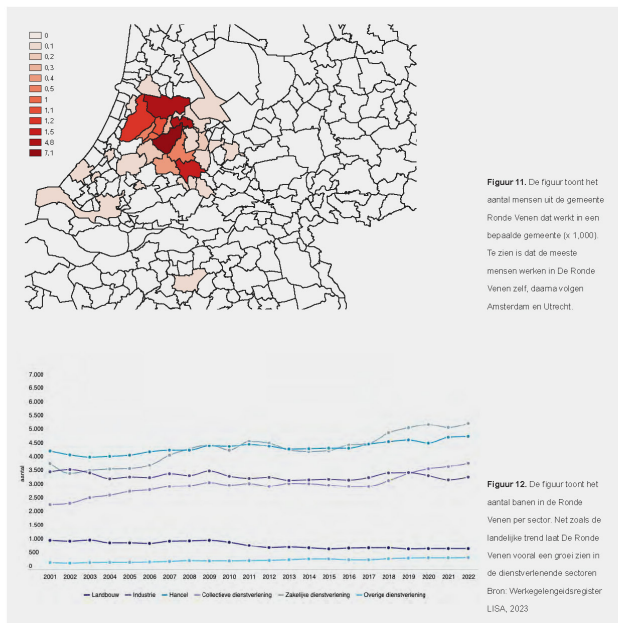
waarbij de groeiende vraag naar recreatiemogelijkheden in de gemeente kansen biedt. De bereikbaarheid van recreatieve hotspots in de gemeente zoals de Vinkeveense Plassen vormt echter wel een opgave om gehoor te geven aan deze (regionale) recreatieve vraag.

→ Met de **toenemende digitalisering** van werk – en door de versnelling in de populariteit van thuiswerken sinds de corona pandemie – kan De Ronde Venen een uitvalsbasis zijn voor hoogwaardige werkgelegenheid in de dienstensector, denk aan flexwerkers en zelfstandigen.^{33, 53}

→ De vergrijzing vraagt om een **veranderend zorgaanbod**. Hierin liggen kansen voor De Ronde Venen om te investeren in nieuwe initiatieven in zorg of zakelijke dienstverlening.³³

→ De **bereikbaarheid van het Bedrijventerrein Mijdrecht** speelt een belangrijk aandachtspunt voor de groei (lokaal of regionaal) van het terrein. Een eerste stap wordt gezet door de nieuwe routing van de N201 rondom het bedrijventerrein.

→ Bovenop de beperkte ruimte voor uitbreidingen van bedrijventerreinen vraagt het inspelen op de **circulaire economie** ook ruimte op de bedrijventerreinen.

Als onderdeel van de Omgevingseffectenrapportage is voor de relevante milieu- en omgevings thema's een beoordeling gemaakt van de kwaliteit ervan. Hiervoor zijn de belangrijkste indicatoren in beeld gebracht. Voor iedere indicator is een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de kwaliteit: goed, redelijk of slecht. Hierbij is per onderwerp gekeken naar de huidige situatie en naar de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is de verwachte toekomstige situatie in het geval er geen omgevingsvisie zou komen. Ontwikkelingen of projecten die redelijk zeker lijken behoren tot de autonome ontwikkeling. Dit zijn bijvoorbeeld ontwikkelingen waarvoor al een vastgesteld bestemmingsplan of een omgevingsvergunning verleend is. Ook trends als klimaatverandering zijn een autonome ontwikkeling. Hieronder zijn de conclusies van de beoordeling van de thema **werken** weergegeven. Voor meer informatie over deze beoordeling, de achtergronden en de totstandkoming ervan, verwijzen we naar het achtergrondrapport.

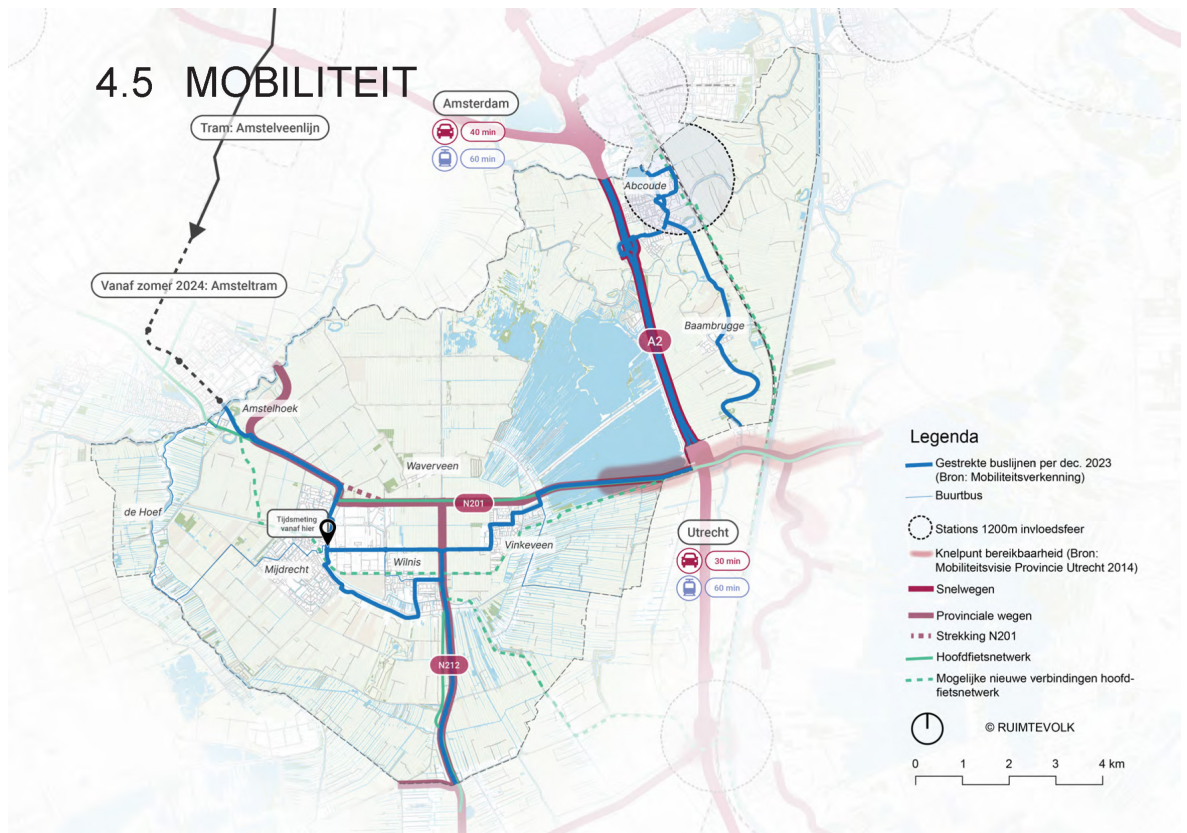
HUIDIGE SITUATIE (HS)

In de HSAO is het thema werken beoordeeld met de verhouding tussen vraag en aanbod van werklocaties. Gemeente De Ronde Venen kent meerdere bedrijventerreinen die zijn verdeeld in de verschillende dorpskernen van de gemeente. De gemeente De Ronde Venen heeft in 2019 door Stec Groep onderzoek laten uitvoeren naar de huidige stand van bedrijventerreinen. Dit onderzoek is verricht om beeld te krijgen van de huidige stand van zaken in relatie tot de vraag en het aanbod van de bedrijventerreinen. Hieruit bleek dat de groei en afname van vraag de

afgelopen jaren stabiel is. Op dit moment wordt 2.5% van de voorraad aangeboden op platforms zoals Funda. Er is geen aanbod op kleinere bedrijventerreinen (Baambrugge Noord, Bovenkamp en Spoorlaan), maar op grotere terreinen is dit aanbod er wel. Toch staan de bedrijventerreinen volgens het onderzoek onder druk, omdat er zeer beperkt aanbod is en de kans op leegstand gemiddeld onder het frictieniveau ligt. Er ligt een netto vraag van 12 hectare aan bedrijventerrein. Hierom wordt de huidige situatie voor de verhouding tussen vraag en aanbod beoordeeld als **slecht**.

AUTONOME ONTWIKKELING (AO)

Diverse toekomstige ontwikkelingen zijn van invloed op de vraag en het aanbod van bedrijventerreinen. Hiervoor is de ontwikkeling van werkgelegenheid en de prognose hiervan een belangrijke factor. Op basis van de WLC-scenario prognoses is een indicatie gemaakt van de uitbreidingsvraag, die naar verwachting 10 hectare zal zijn. Daarnaast wordt er extra vraag naar ruimte verwacht vanuit de MRA. De overloop van de MRA naar buiten de regio wordt geschat op 20%, een deel waarvan ook naar gemeente De Ronde Venen zal komen. De autonome ontwikkeling zorgt ervoor dat de vraag naar bedrijventerreinen het aanbod zal overstijgen. Hierom wordt de autonome ontwikkeling voor de verhouding tussen vraag en aanbod beoordeeld als **slecht**.

WAT ZIEN WE GEBEUREN?

→ Er lopen twee provinciale wegen door de gemeente: de N212 en de N201. De N201 heeft een hoge verkeersintensiteit met veel doorgaand verkeer, doordat de weg een belangrijke ontsluitingsweg van de gemeente is. Daarnaast loopt snelweg de A2 door de gemeente.

→ De verkeersdruk op het wegennet van De Ronde Venen is hoog. Zo passeren op de N201 ongeveer 20.000 tot 25.000 voertuigen per dag, met name regionaal (vracht)verkeer. Tevens is de N201 één van de grootste doorstromingsknoelpunten in de provincie Utrecht, ondanks diverse maatregelen in het verleden. Geplande aanpassingen – zoals het doortrekken van de bocht ter hoogte van Mijdrecht – zullen de doorstroom bevorderen. Tegelijkertijd bestaan er zorgen over de mogelijke aanzuigende werking voor regionaal verkeer door de aanpassingen. Zonder verregaande maatregelen zijn er in 2030 extra knoelpunten op de Industrieweg, Mijdrechtse Dwarsweg en de Hofland.^{5, 11, 40}

→ De Ronde Venen heeft een strategische ligging tussen de metropoolregio's van Amsterdam en Utrecht. In beide metropoolregio's vindt de komende jaren een verdere groei plaats, waardoor de druk op het mobiliteitssysteem naar de toekomst toe verder oploopt. Beide regio's zetten daarom in op een mobiliteitstransitie: van minder auto naar duurzamere en gezondere alternatieven, zoals openbaar vervoer en fiets. Dit is ook een ambitie in het Integraal Ruimtelijk Perspectief van de U10.^{12, 45}

→ De Ronde Venen is een autoafhankelijke gemeente. Bij verplaatsingen van meer dan 15 kilometer is de auto bij de inwoners van De Ronde Venen verreweg het belangrijkste vervoermiddel. Ook voor korte ritten – van minder dan 7,5 kilometer – wordt de auto veel gebruikt in vergelijking met soortgelijke gemeenten (zie Figuur 13). De verwachting is dat de auto de komende jaren nog steeds een belangrijke plaats in het mobiliteitssysteem blijft innemen. Het aantal deelauto's in De Ronde Venen is nog beperkt. Het is onzeker hoe de ontwikkeling hiervan in de gemeente gaat verlopen. De landelijke groei hiervan wordt vooral getrokken door de grotere steden.^{11, 12, 48}

→ Hoewel De Ronde Venen een degelijk fietsnetwerk kent, waarmee vanuit bijna alle dorpen de belangrijkste winkel- en werkgebieden binnen 15 minuten te bereiken zijn, blijft het fietsgebruik achter, ook op korte afstanden.¹¹

→ Binnen de gemeentegrenzen heeft Abcoude een treinstation. Vanaf hier rijden treinen naar belangrijke bestemmingen als Amsterdam, Utrecht en Rotterdam. Daarnaast rijden er verschillende (streek) bussen: lijn 120 tussen Utrecht en Amsterdam, lijn 121 tussen Mijdrecht en Hilversum, lijn 123 tussen Mijdrecht en Woerden, lijn 126 tussen Mijdrecht en Amsterdam en lijn 130 van Uithoorn via Mijdrecht naar treinstation Breukelen. Dit busnetwerk vormt de basis van het openbaar vervoer in de gemeente. Ter aanvulling is er vraaggestuurd vervoer beschikbaar. Toch is de OV-bereikbaarheid in De Ronde Venen momenteel niet goed, zeker in vergelijking met de omliggende regio's. Vanuit verschillende dorpen zijn

de reistijden substantieel langer dan met de auto, waardoor het openbaar vervoer vaak geen passend alternatief biedt. In het Strategisch OV-plan zet gemeente De Ronde Venen op een aantal maatregelen, zoals de invoer van gestrekte OV-lijnen, wat winst oplevert voor de gemiddelde reistijd.^{14, 49}

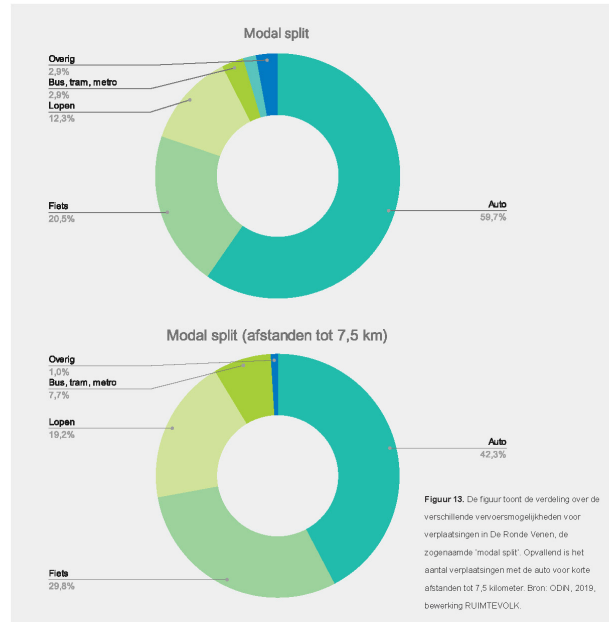
KANSEN EN OPGAVEN

→ Een goede bereikbaarheid van de gemeente is in de toekomst niet vanzelfsprekend. Ambities zoals het bouwen van woningen of het uitbreiden van het Bedrijventerrein Mijdrecht leiden zonder maatregelen tot verdere knoelpunten in de autobereikbaarheid, maar zetten ook de leefbaarheid en verkeersveiligheid onder druk. Het is voor De Ronde Venen daarom van belang om te werken aan multimodale bereikbaarheid, waarbij fietsen en OV volwaardige alternatieven voor de auto zijn. Dit is een belangrijk uitgangspunt voor het Mobiliteits- en Verkeersveiligheidsplan van de gemeente.⁴⁹

→ In relatie tot de woningbouwopgave ligt er een opgave om ontwikkellocaties slim te kiezen – bijvoorbeeld in de buurt van OV-lijnen – om het overbelaste wegennet niet verder te belasten. Extra woningen mag idealiter niet leiden tot extra knoelpunten. Daarnaast liggen er kansen om in te zetten op actieve en duurzame mobiliteit, maar ook in het faciliteren van deelmobiliteit.¹³

→ Er ligt een grote opgave om de bereikbaarheid per openbaar vervoer in de toekomst op peil te krijgen. Het inzetten op snelle en frequente verbindingen met de OV-knooppunten Breukelen, Bijlmer Arena en Uithoorn – met een onderliggend, flexibel netwerk – biedt potentie voor de toekomst. Hierbij is het van belang dat de OV-haltes zelf ook aantrekkelijk en goed bereikbaar zijn. Er liggen kansen om Mijdrecht-Centrum te laten uitgroeien tot een mobiliteitsknooppunt in de gemeente, waar meerdere vervoersstromen samenkomen.⁴⁹

→ Het realiseren van een fijnmazig fietsnetwerk – door ontbrekende schakels aan te leggen – is van belang om het fietsgebruik in De Ronde Venen te stimuleren. Daarbij kan de aantrekkelijkheid worden vergroot door verkeersveilige routes en goede stallingvoorzieningen bij centra en OV-haltes. Zo is er een noodzaak om een snel en veilig hoofd fietsnetwerk te realiseren, tussen Uithoorn via Mijdrecht, Wilnis en Vinkeveen naar de Dom tot Dam route, inclusief een aftakking van Wilnis naar Breukelen. Op bestemmingen tot en met 15 kilometer biedt de opkomst van de elektrische fiets kansen in de duurzame bereikbaarheid van de gemeente.^{11, 40}

Als onderdeel van de Omgevingseffectenrapportage is voor de relevante milieu- en omgevings thema's een beoordeling gemaakt van de kwaliteit ervan. Hiervoor zijn de belangrijkste indicatoren in beeld gebracht. Voor iedere indicator is een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de kwaliteit: goed, redelijk of slecht. Hierbij is per onderwerp gekeken naar de huidige situatie en naar de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is de verwachte toekomstige situatie in het geval er geen omgevingsvisie zou komen. Ontwikkelingen of projecten die redelijk zeker lijken behoren tot de autonome ontwikkeling. Dit zijn bijvoorbeeld ontwikkelingen waarvoor al een vastgesteld bestemmingsplan of een omgevingsvergunning verleend is. Ook trends als klimaatverandering zijn een autonome ontwikkeling. Hieronder zijn de conclusies van de beoordeling van de thema **mobiliteit** weergegeven. Voor meer informatie over deze beoordeling, de achtergronden en de totstandkoming ervan, verwijzen we naar het achtergrondrapport.

HUIDIGE SITUATIE (HS)

Bereikbaarheid auto

De N201 heeft een hoge verkeersintensiteit doordat de N201 als doorgaande route gebruikt en een belangrijke ontsluitingsweg van de gemeente is. Daarnaast loopt de snelweg de A2 door de gemeente. De verkeersknelpunten liggen voornamelijk op de A2 en waar de N201 de gemeente binnen komt. De knelpunten die aandacht vragen zijn Achterbos, Herenweg, Baambrugse Zuwe, Hofland – N201, Rotonde Dukaton – Rondweg, Stationsweg, Kruispunt

Pr. Margrietlaan en de rotonde N212 – Mijdrechtse dwarsweg. Omdat de gemeente een redelijk aantal knelpunten ervaart met autovervoer, wordt de huidige situatie voor de bereikbaarheid voor auto's beoordeeld als **redelijk**.

Bereikbaarheid Fiets

Het Mobiliteits- en Verkeersveiligheidsplan (MVP) noemt dat het fietsnetwerk in De Ronde Venen bestaat uit een aantal fietspaden en wegen die zijn aangesloten op het landelijke knooppuntennetwerk. Langs deze relatief drukke wegen liggen vrijliggende fietspaden. Over het algemeen zijn de afstanden tussen de dorpskernen van de gemeente tamelijk lang, waardoor de fiets weinig wordt gebruikt. Dit komt vooral door de reistijden die ook met een e-bike langer zijn dan 30 minuten. De relatief lange afstanden zorgen voor een knelpunt voor fietsgebruik, hierom wordt de huidige situatie beoordeeld als **redelijk**.

Bereikbaarheid OV

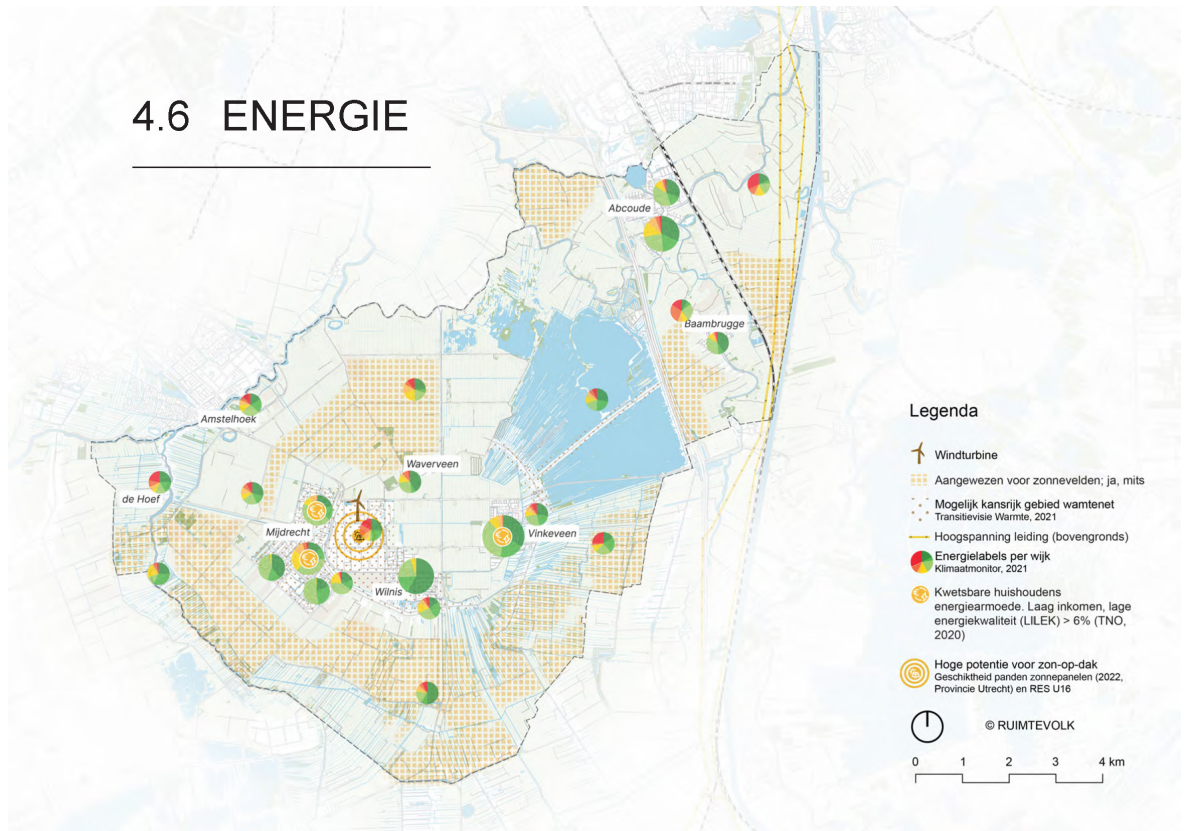
Inwoners van gemeente De Ronde Venen wonen gemiddeld 500 meter van een bushalte af en ruim 9 kilometer van een treinstation. Toch is de regionale OV-capaciteit momenteel onvoldoende. Dit komt bijvoorbeeld doordat de reisafstanden met het OV langer zijn dan met de auto en dat de frequentie van het OV niet voldoende is. Ten opzichte van vergelijkbare gemeenten is het OV-gebruik in de gemeente De Ronde Venen lager. Omdat er voor het gebruik van OV knelpunten worden ervaren is de huidige situatie beoordeeld als **redelijk**.

AUTONOME ONTWIKKELING (AO)

Uit onderzoek blijkt dat de toenemende woningbouw zorgt voor een toename van verkeersdruk gedurende de ochtend- en avondspits. De toenemende drukte zal ook doorwerken op de knelpunten voor fietsverkeer en voor het openbaar vervoer. In het MVP worden beleidsuitgangspunten uitgewerkt om de bereikbaarheid van de gemeente te verbeteren, ook in relatie tot de woonopgave. Voor Mijdrecht, Wilnis en Abcoude zijn plannen van aanpak opgesteld waarin enkele doelstellingen zijn opgenomen gerelateerd aan fietsgebruik. Bijvoorbeeld het verbeteren van de stallingmogelijkheden en maatregelen voor het verbeteren van de parkeerdruk. Aan deze acties is de status 'nog niet gestart' toegekend, hierom is het onzeker wat de effecten zijn van de maatregelen.

Een andere interessante ontwikkeling is de opkomst van deelmobiliteit. Hierbij worden auto's, fietsen of andere vervoersmiddelen via een systeem door verschillende gebruikers benut, waardoor er sprake kan zijn van efficiënter gebruik van het vervoersmiddel en de openbare ruimte. De gemeente erkent dat deelmobiliteit een belangrijke ontwikkeling is, echter wordt ook uitgesproken dat de gemeente hier een afwachende rol in speelt en zelf geen deelmobiliteit zal realiseren. Het effect hiervan is echter nog onduidelijk. Dit samen met de voorspelling dat de capaciteit rondom de knelpunten zal worden overschreden, zorgt ervoor dat de autonome ontwikkeling voor de indicator bereikbaarheid wordt beoordeeld als **redelijk**.

4.6 ENERGIE

WAT ZIEN WE GEBEUREN?

→ Gemeente De Ronde Venen heeft de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Een groot deel van deze ambitie valt of staat bij de omslag van fossiele energie naar duurzame energie. In de toekomst zal de vraag naar elektriciteit vanwege elektrificering verder toenemen. In het Spoorboekje naar een klimaatneutrale gemeente wordt uitgegaan van een energievraag van 2662 TJ in 2040 (inmiddels 2050). Hiervan moet 1412 TJ uit duurzame warmte bestaan, en 1251 TJ (0,347 TWh) uit duurzame elektriciteit.^{16, 17}

→ Netcongestie is een significant probleem in De Ronde Venen. Dit heeft impact op de huidige energievraag, maar vooral op het slagen van de energietransitie richting de toekomst. Momenteel is er op het lokale elektriciteitsnet geen ruimte meer voor nieuwe aansluitingen voor het transport van opgewekte energie. Daarnaast is de verwachting dat er tussen 2028 en 2033 geen nieuwe woningen kunnen worden aangesloten op het energienet.

→ Vanwege de netcongestie zet de gemeente in op het faciliteren van netverzwaring, met als belangrijkste maatregelen de zoektocht naar locaties voor 160 nieuwe transformatorhuisjes in de wijken en 2 grote onderstations van Stedin. Deze netverzwaring opgave betreft een grote ruimtevraag, zowel boven- als ondergronds. Om de tijd te overbruggen wordt vooral voor grootverbruikersaansluitingen ingezet op energiehubs (vraag- en aanbod van energie op verschillende tijdstippen goed afstemmen en eventueel aanvullen met accuopslag).

→ De aanpak van De Ronde Venen op het gebied van de warmtetransitie focust met name op het verlagen van energieverbruik van woningen via isolatie. In de overstap naar duurzame warmtevoorzieningen wordt er ingezet op individuele oplossingen: (hybride) warmtepompen en "een mix van verschillende bronnen en technieken". Met betrekking tot warmtenetten wordt er onderzoek gedaan naar de mogelijkheden op het Bedrijventerrein Mijdrecht en voor Zuiderwaard-Westerheul. Daarnaast loopt er een initiatief in Achter de Kerken in Abcoude.¹⁸

→ In 2020 was bij 3,5% van de huishoudens in De Ronde Venen sprake van energiearmoede, blijkt uit onderzoek van TNO. Door de verhoogde energieprijzen en de inflatie is dit percentage in 2022 gestegen tot 4,3%. Toch is het aantal kwetsbare huishoudens in gemeente De Ronde Venen lager dan het landelijk gemiddelde. Energiearme huishoudens hebben een laag inkomen in combinatie met een hoge energierekening (en vaak een slecht geïsoleerde woning). Uit gemeentelijk onderzoek blijkt dat Proostdijland, Zuiderwaard-Westerheul en Hofland de meest kwetsbare wijken voor energiearmoede zijn.¹⁹

→ In gemeente De Ronde Venen heeft ongeveer 60% van de woningen een geregistreerd energielabel. Van deze woningen heeft 80% het label C of hoger (zie Figuur 14). Hiermee doet De Ronde Venen het beter dan het landelijk gemiddelde (73% label C of hoger). Opvallend in de gemeente is het relatief hoge aandeel C-labels. Deze woningen hebben over het algemeen een hoge potentie omgezet te worden naar A-labels.²¹

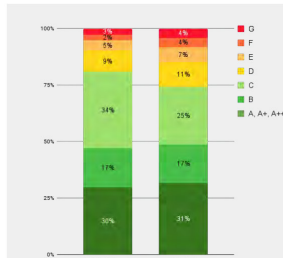
KANSEN EN OPGAVEN

→ De Ronde Venen commiteert zich conform de RES 1.0 aan een opwek van 0,35 TWh duurzame energie in 2040. Dit RES-bod moet volledig door grote en kleinschalige zonnenvelden en zon op dak worden ingevuld; de optie van windenergie is door het huidige college uitgesloten.^{15, 16}

→ Tot 2030 ligt er een opgave om circa 95 hectare zon op land te realiseren. In het Beleidsplan Grootchalige Zonnenvelden specificeert de gemeente hoe, en waar, de opgave het beste kan worden ingepast in het landschap, rekening houdend met de Voorkeursvolgorde Zon van de provincie Utrecht. Zo zijn er stevige beperkingen in (a) kernen en kernrandzones, (b) weidevogelgebieden, (c) de Stelling van Amsterdam en (d) NNN en Natura-2000 gebieden. In principe moet er genoeg ruimte zijn in de gemeente om de opgave in te vullen, en dit beleidsplan geeft duidelijke ruimtelijke kaders en randvoorwaarden mee voor initiatiefnemers. Er liggen koppellansen om – via slim meevoudig ruimtegebruik – dit in samenhang op te pakken met andere opgaven zoals veenoxidatie en waterberging.^{15, 22}

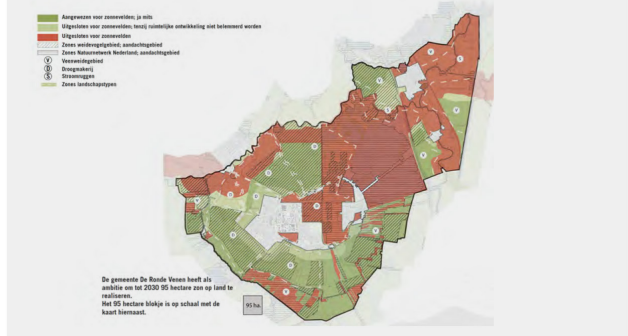
→ Uit de RES 1.0 blijkt dat zonne-energie op daken een grote kans is voor gemeente De Ronde Venen. Uit de RES-analyse blijkt dat De Ronde Venen van de 16 Utrechtse gemeenten de grootste onbenutte potentie van zon-op-dak heeft. Slechts 5% van de daken heeft een PV-installatie (< 15kWp). Specifiek op het Bedrijventerrein Mijdrecht is slechts 3% van het dakoppervlak benut. De gemeente zet in op het stimuleren van zon op dak; netcongestie is hierin een beperkende factor.¹⁵

→ De warmtetransitie in de gebouwde omgeving is een grote opgave. De focus ligt de komende jaren op individuele oplossingen – met name isolatie, maar ook hybride warmtepompen – omdat er slechts beperkte kansen liggen in warmtenetten. Deze opgave vraagt ruimte in de ondergrond, maar ook om tijdige regie en sturing van de gemeente. Het overkoepelende doel van een klimaatneutrale gemeente hangt voor een groot deel ook af van het slagen van de warmtetransitie. De visie op deze opgave vraagt om aanscherping en het toevoegen van een uitvoeringsperspectief.

Figuur 14. Energielabels woningen in De Ronde Venen. Bron: Regionale Klimaatmonitor, 2023, bewerking RUIMTEVOLK.

Figuur 15. Kanskaart voor zonne-energie op land. Op de kaart staan de aangewezen gebieden (ja-nits) voor zonnenvelden (vastgesteld door de gemeenteraad in 2021), samen met de uitgesloten gebieden en de sandschetsgebieden. Bron: gemeente De Ronde Venen, 2023.

Als onderdeel van de Omgevingseffectenrapportage is voor de relevante milieu- en omgevings thema's een beoordeling gemaakt van de kwaliteit ervan. Hiervoor zijn de belangrijkste indicatoren in beeld gebracht. Voor iedere indicator is een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de kwaliteit: goed, redelijk of slecht. Hierbij is per onderwerp gekeken naar de huidige situatie en naar de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is de verwachte toekomstige situatie in het geval er geen omgevingsvisie zou komen. Ontwikkelingen of projecten die redelijk zeker lijken behoren tot de autonome ontwikkeling. Dit zijn bijvoorbeeld ontwikkelingen waarvoor al een vastgesteld bestemmingsplan of een omgevingsvergunning verleend is. Ook trends als klimaatverandering zijn een autonome ontwikkeling. Hieronder zijn de conclusies van de beoordeling van de thema **energie** weergegeven. Voor meer informatie over deze beoordeling, de achtergronden en de toestandkoming ervan, verwijzen we naar het achtergrondrapport.

HUIDIGE SITUATIE (HS)

Energiebesparing

Gemeente de Ronde Venen wil een afname van 35% van de totale energievraag volgens het "Spoorboekje naar een Klimaatneutrale Gemeente". Tot nu toe is er een beperkte afname zichtbaar, met name vanwege de afname van voertuigbrandstoffen. De afname van energieverbruik voor warmte en voor elektriciteit nam naar verhouding minder af. In totaal verbruikt de gemeente de Ronde Venen 3.679 TJ aan energie

Hierom wordt de huidige situatie voor energiebesparing beoordeeld als **redelijk**.

Aandeel duurzame energie

Sinds 2008 wordt er in De Ronde Venen duurzame energie opgewekt en gebruikt. De gemeente heeft de doelstelling om in 2050 klimaatneutraal te zijn. In het Spoorboekje staat dat de resterende energievraag die overblijft na het optimaliseren van de energiebesparing duurzaam moet worden opgewekt. Momenteel komt 16% van de gebruikte elektriciteit uit hernieuwbare bronnen. Dit percentage ligt voor de andere energietema's echter lager, namelijk tussen de 4% en 8%. De gemeente zit effectief op de helft van de te behalen doelstelling van 32% hernieuwbare energie in 2030. Om de doelstellingen in 2030 te behalen moet het aandeel duurzame energie nog toenemen met 16%. Hoewel er veel stappen moeten worden gezet, als de gemeente eenzelfde tempo als in de periode tussen 2015 en 2020 aanhoudt dan kunnen de doelen worden behaald. Hierom wordt de huidige situatie beoordeeld als **redelijk**.

AUTONOME ONTWIKKELING (AO)

Energiebesparing

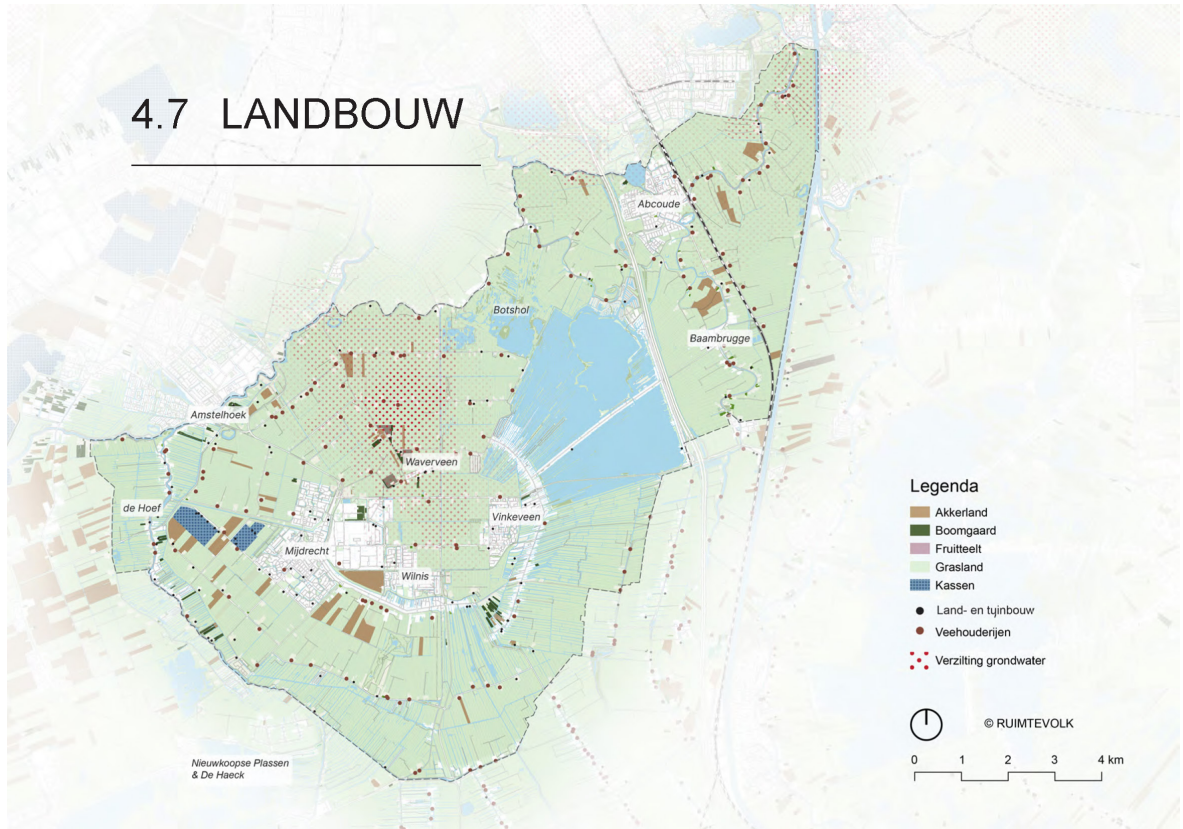
De gemeente heeft divers beleid om het energieverbruik verder te verminderen. Een van deze documenten is de Transitievisie Warmte, waarmee wordt ingezet op het verlagen van het energieverbruik van warmtevoorzieningen in woningen. Specifiek voor het terugdringen van warmtegebruik zal de gemeente passende maatregelen per woningtype helder maken

en bestaande subsidieregelingen goed toelichten. Verder onderzoekt de gemeente mogelijkheden voor warmtenetten. Het is aanmerkelijk dat de trends uit de huidige situatie zich ook voortzetten in de autonome ontwikkeling. Het is echter onduidelijk hoeveel besparing dit uiteindelijk zal opleveren. De autonome ontwikkeling wordt daarom beoordeeld als **redelijk**.

Aandeel duurzame energie

Er zijn diverse factoren die van invloed zijn op het aandeel duurzame energie. Zo is de verwachting dat de vraag naar energie de komende jaren verder groeit. Een klein deel van de RES-opgave is momenteel gerealiseerd in De Ronde Venen, maar een aanzienlijk deel heeft een concrete borging in plannen. Een complexe opgave die hieraan is gerelateerd, is netcongestie. Dit betreft hoofdzakelijk congestie bij het terugleveren van grote hoeveelheden duurzaam opgewekte energie. De gemeente heeft een beleidsplan voor groot- en kleinschalige zonnevelden. Of er daadwerkelijk op de zoekgebieden in de plannen zonnevelden worden gerealiseerd is echter onduidelijk. Daarnaast heeft de gemeente een Transitievisie Warmte opgesteld. De verwachting is dat het aandeel duurzame energie binnen de gemeente De Ronde Venen zal stijgen, maar het is erg onzeker of het voldoende zal zijn om de doelstelling te behalen. De autonome ontwikkeling wordt daarom als **redelijk** beoordeeld.

4.7 LANDBOUW

WAT ZIEN WE GEBEUREN?

- De Ronde Venen kent een **uitgestrekt landelijk gebied**. 70% van de gemeentelijke grond is in gebruik door boeren, waarvan 98% melkveebedrijven. Zij vormen, kleuren en beheren het landschap. Tegelijkertijd is de landelijke trend dat steeds meer gebruikers het landelijk gebied betreden: er wordt niet alleen geboerd, maar ook gewoond, gewerkt, gerecreëerd en natuur ontwikkeld. Dit vraagt om een evenwichtige balans in het ruimtegebruik.⁵
- Naast de melkveehouderijen huisvest de gemeente ook een **glastuinbouwconcentratiegebied** in de Polder De Derde Bedijking.⁶
- Landbouwbedrijven in de Utrechtse veenweidegebieden – waartoe De Ronde Venen behoort – zijn **gemiddeld kleiner** dan het landelijk gemiddelde als we kijken naar oppervlakte, de omvang van de veestapel en de intensiteit (productie per hectare).¹
- De landbouw staat voor een **omslag** als gevolg van verschillende ontwikkelingen: een beperkte verdien capaciteit onder agrariërs, een gebrek aan bedrijfsopvolgers (vóór 2030 is circa 40% van de huidige Rondeveense boeren gestopt), maatregelen tegen bodemdaling en emissiereductiedoelen rondom CO₂, stikstof en methaan om overbelasting van de natuur tegen te gaan. Specifiek voor melkveehouders in een veenweidegebied als De Ronde Venen staat het **toekomstperspectief onder druk**. Er wordt ingezet op een hoger grondwaterpeil om veenoxidatie en bodemdaling tegen te gaan. Maar voor

melkveehouders levert een nattere ondergrond slechtere condities om te boeren.²

→ Vanuit het **Utrechts Programma Landelijk Gebied** wordt ingezet op overgangszones rond Natura 2000-gebieden. Hier zijn de reductiedoelen strikter dan daarbuiten, met als doel om robuustheid te creëren voor de aanwezige habitattypen en doelsoorten in het Natura 2000-gebied. De exacte omvang van deze overgangszones is nog niet duidelijk, maar de indicatie is dat dit een straal van circa 1 kilometer beslaat.² In De Ronde Venen ligt een aantal veehouderijen binnen de beoogde overgangszone rondom Natura 2000-gebied Botshol, dat een flinke stikstofoverbelasting kent. Mogelijk landt een deel van de overgangszone rond de Nieuwkoopse Plassen & De Haeck ook in De Ronde Venen. Het toekomstperspectief en verdienmodel van de daar aanwezige boeren zal een andere richting krijgen dan boeren die verder buiten de overgangszone hun bedrijf voeren. Maar ook buiten de overgangszones is een **transitie** van de landbouw onvermijdelijk, vanwege de impact van de sector op **bodem** (verzuring, verdroging), **water** (uitspoeling stoffen) en **gezondheid** (fijnstof, gevoerlast).

→ Ook is er een beweging in gang gezet naar een volledig **grondgebonden melkveehouderij**, vanuit de nationale Nitraatrichtlijn. De invulling hiervan - de hoeveelheid dieren per hectare - is nog niet duidelijk.

→ Bovengenoemde ontwikkelingen hebben niet alleen effect op de bedrijfsvoering van boeren maar kennen ook een **ruimtelijke impact**. Boerenbedrijven zullen hun grond anders – vooral extensiever – gaan

gebruiken, waardoor per melkveehouder meer grond nodig is voor een gezonde bedrijfsvoering.

→ **Vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)** is een grote opgave in het landelijk gebied van De Ronde Venen. De verwachting is dat de komende jaren op grote schaal gaat spelen, zowel in aantal stoppende agrariërs als in landoppervlakte. In sommige gevallen kan er een nieuwe bestemming komen in dit vastgoed, maar niet overal zal een nieuwe invulling gevonden worden. Dit kan mogelijk leegstand en verloedering tot gevolg hebben. Om die reden gaat de gemeente in 2024 een visie **Vrijkomende Agrarische Bebouwing** opstellen.

KANSEN EN OPGAVEN

→ Het veenweidegebied, in al zijn facetten, is een belangrijke **drager van de identiteit** in de gemeente. Voor inwoners is het buitengebied een waardevolle plek die bijdraagt aan de kwaliteit van hun leefomgeving. Agrariërs zijn hier belangrijke **landschapsbeheerders**. De omslag die in de agrarische sector in beweging is, heeft duidelijke invloed op de agrariërs, maar ook op de **verschijningsvorm** van het buitengebied en de wijze waarop het buitengebied ook door inwoners en bezoekers gebruikt kan worden. Daarmee is het een belangrijke opgave om scherp te stellen wat voor buitengebied De Ronde Venen naar de toekomst voor zich ziet en welke keuzes daarbij horen.

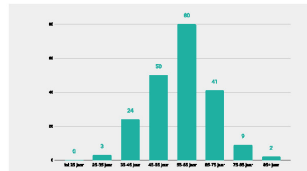
→ De transitie naar een **duurzamere landbouw** dient meerdere doelen: de natuur kan zich herstellen en verder ontwikkelen, water wordt beter

vastgehouden en geborgen in het gebied en de biodiversiteit neemt toe. Ook past dit in het provinciale Utrechtse profiel van een gezonde leefomgeving.

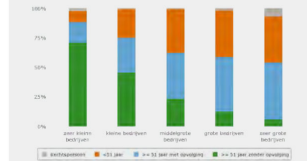
→ De benodigde vernatting om bodemdaling tegen te gaan, dwingt agrariërs te zoeken naar **andere of aanvullende verdienmodellen**. Binnen gemeente De Ronde Venen en breder binnen het veenweidegebied wordt hiermee al volop geëxperimenteerd. Hier liggen tegelijkertijd ook kansen. Als dit opschaalbaar blijkt, is er voor een grote groep melkveehouders een interessant toekomstperspectief te realiseren en kunnen zij zich hiermee profileren als 'veenweideboeren van de toekomst'.

→ Relatief veel boeren – vooral melkveehouders – in Utrecht-West hebben al een verbrede bedrijfsvoering, wat een aanvullende inkomstenbron oplevert. Deze uitgangspositie biedt kansen om verder uit te breiden en aan te vullen, zoals met bijvoorbeeld **nieuwe (collectieve) woonzorgconcepten**. Daarmee wordt ook direct een koppeling gelegd met de woon-zorgopgave.

→ Het is van belang om voldoende richting te geven aan de mogelijkheden voor **vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)** in De Ronde Venen. Mogelijke nieuwe functies moeten in samenhang worden gezien met de bereikbaarheid van voorzieningen en belastbaarheid van de aanwezige infrastructuur.

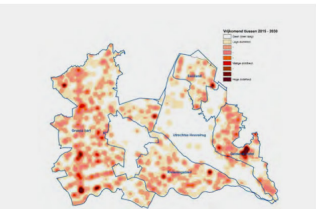
Figuur 16. De figuur toont de leeftijdsopbouw onder agrariërs in gemeente De Ronde Venen in 2018. Het grootste deel van de agrariërs bevindt zich in de leeftijd tussen de 55 en 65 jaar. Binnen nu en 10 jaar valt hierdoor een 'golf' aan stoppende boeren te verwachten. Bron: CBS Landbouwtelling, 2018.

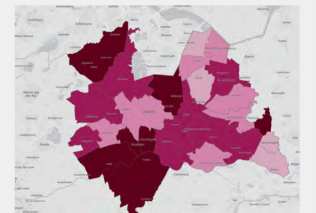
Figuur 17. Voor de melkveesector is te zien dat voor zeer grote bedrijven vaker een opvolger in beeld is dan voor kleinere bedrijven. De Ronde Venen kent relatief veel kleinere melkveehouderijen ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Bron: Agrimabe, 2020.

Figuur 19. In lijn met de landelijke trend neemt het aantal landbouwbedrijven in De Ronde Venen stelselmatig af. De piek wordt verklaard doordat de gemeente Abcoude in 2011 bij de gemeente De Ronde Venen is gevoegd; desondanks zal de dalende trend voort. Bron: CBS Landbouwtelling, 2023.

Figuur 18. De figuur toont een hittekaart van de verwachte VAB-opgave tot 2030. Met name aan de westkant van De Ronde Venen is de verwachte opgave het grootst. Bron: WJIR en Kadaster, 2017.

Figuur 20. Het kaartbeeld geeft per gemeente aan wat het percentage agrariërs ouder dan 60 jaar is. De logische verwachting is dat deze agrariërs binnen een aantal jaren het bedrijf overdragen aan een opvolger of stoppen. Gemeente De Ronde Venen kent een relatief hoog percentage populatie agrariërs, namelijk 47%. Bron: VABvisie Provincie Utrecht, obv. BAB-opgaven uit 2021.

Als onderdeel van de Omgevingseffectenrapportage is voor de relevante milieu- en omgevings thema's een beoordeling gemaakt van de kwaliteit ervan. Hiervoor zijn de belangrijkste indicatoren in beeld gebracht. Voor iedere indicator is een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de kwaliteit: goed, redelijk of slecht. Hierbij is per onderwerp gekeken naar de huidige situatie en naar de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is de verwachte toekomstige situatie in het geval er geen omgevingsvisie zou komen. Ontwikkelingen of projecten die redelijk zeker lijken behoren tot de autonome ontwikkeling. Dit zijn bijvoorbeeld ontwikkelingen waarvoor al een vastgesteld bestemmingsplan of een omgevingsvergunning verleend is. Ook trends als klimaatverandering zijn een autonome ontwikkeling. Hieronder zijn de conclusies van de beoordeling van de thema **landbouw** weergegeven. Voor meer informatie over deze beoordeling, de achtergronden en de totstandkoming ervan, verwijzen we naar het achtergrondrapport.

HUIDIGE SITUATIE (HS)

Verduurzaming landbouw

Boeren zijn in de gemeente De Ronde Venen de primaire beheerders van de landschappen van de gemeente. Ook kent de gemeente een glastuinbouwconcentratiegebied. Om de clustering van glastuinbouw te behouden, heeft de provincie Utrecht 2 glastuinbouwconcentratiegebieden aangewezen. Hiervan de Polder De Derde Bedijking er één van. De mate van CO₂-uitstoot is sinds 2010 afgenomen, echter in de laatste jaren weer

gefluctueerd en in 2020 zelfs toegenomen t.o.v. het jaar ervoor. Hierom wordt het criterium verduurzaming landbouw beoordeeld als **slecht**.

Nevenactiviteiten

Een van de manieren waarop landbouwbedrijven verduurzamen is door nevenactiviteiten op te stellen, bijvoorbeeld agrarisch natuurbeheer. Het aantal bedrijven dat in de provincie Utrecht verbredingsactiviteiten hebben die voor minder dan 10% van het totale inkopen zorgen neemt af. Ditzelfde geldt voor het aantal bedrijven waarvan de opbrengst van de nevenactiviteiten tussen 10% en 50% van de opbrengst is. Van 2016 tot 2020 is het aantal bedrijven waarvan de opbrengst van nevenactiviteiten meer dan 50% is toegenomen met 10%. Per saldo neemt het totaal aantal landbouwbedrijven ook af, in 2008 waren dit 3.000 bedrijven, in 2023 nog maar 2.269. Toch is het totale niveau van nevenactiviteiten fors toegenomen sinds 2012, met maar liefst 264%. Aannemend dat de provinciale trend ook geldt voor gemeente De Ronde Venen, wordt de verbreding van landbouw daarom beoordeeld als **goed**.

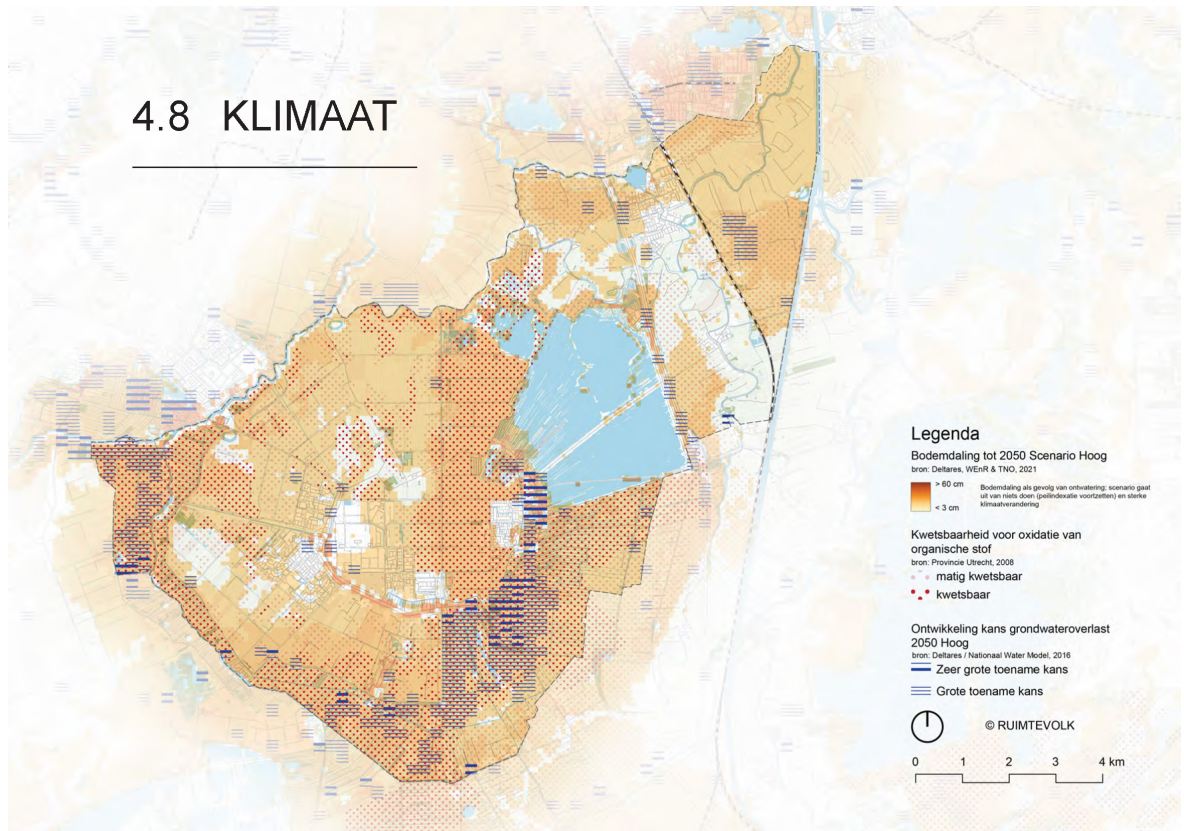
AUTONOME ONTWIKKELING (AO)

Landbouw in gemeente de Ronde Venen komt in toenemende mate onder druk te staan. De stikstofproblematiek speelt een grote rol en zorgt ervoor dat de noodzaak voor duurzame landbouw sterk toeneemt. Daarnaast zorgen extremere weersomstandigheden voor de agrarische sector een andere uitdaging. Een derde aandachtspunt is dat er in de gemeente sprake is van bodemdaling, dat

ontstaat vanwege het onttrekken van water uit de bodem voor landbouwdoeleinden. Dit zorgt vervolgens voor een toenemende mate van verzilting waardoor de bovenliggende landbouwgrond onvruchtbaarder wordt. Een van de maatregelen die kan worden getroffen is om het peilniveau vast te zetten. Hierdoor kan het grondwaterpeil niet verder daalt. Echter, hierdoor wordt de bovenliggende grond drassiger, ten nadele van vee en landbouwvoertuigen die baat hebben bij een drogere grond. Of deze maatregel wordt toegepast is nog onzeker.

In het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG) wordt het doel uitgewerkt om tot een circulaire, natuur inclusieve en klimaatneutrale landbouw. Er wordt onder andere ingezet op innovaties voor het verminderen van emissies, natuurinclusieve bedrijfsvoering door een grotere inzet op ecosysteemdiensten en het benutten van landelijke regelingen (zoals de LBV+ en LBV regeling). Daarnaast kan grondinstrumentarium worden ingezet in gebiedsprocessen bij stoppende bedrijven. Daarnaast noemt het UPLG dat er een landbouwenukaart wordt ontwikkeld, waarmee agrariërs worden ondersteund bij het aanpassen van hun bedrijfsvoering. Landbouw is een complex thema en krijgt hierom veel aandacht vanuit de provincie. Het is echter nog onduidelijk of de ingenomen maatregelen effectief zullen zijn voor het verduurzamen van de landbouw. Hierom wordt de autonome ontwikkeling beoordeeld als **redelijk**.

4.8 KLIMAAT

WAT ZIEN WE GEBUREN?

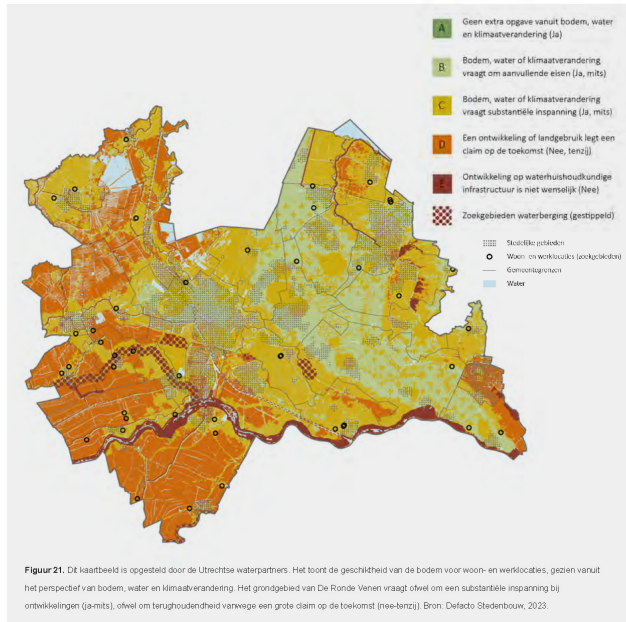
- Het **klimaat verandert**: we krijgen te maken met hetere zomers en extremere piekbuien. Dit heeft effect op tal van ruimtelijke functies zoals natuur, landbouw, wonen, industrie en het watersysteem.
- Dit vormde eind 2022 aanleiding voor het kabinet om het **bodem- en watersysteem sturend** te laten zijn bij alle toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. In een landschap van droogmakerijen met zogenaamde moerige gronden, zoals in het westelijke deel van de gemeente, levert dat zeer specifieke wateropgaven op. De inzet op een hoger grondwaterpeil om veenoxidatie tegen te gaan is een belangrijke maatregel, evenals het zoeken naar waterbergingsmogelijkheden in de diepste delen van de polders. In het kader van het Utrechts Programma Landelijk Gebied is het belangrijk om rekening te houden met de doelstellingen rondom waterberging in lage delen van de provincie tijdens piekbuien. Dit is juist in het veenweidegebied ingewikkeld, omdat de vermatting en verhoging van de grondwaterstanden ten behoeve van de bodemdalingsopgave het risico op wateroverlast vergroten.^{5, 6}
- **Bodemdaling** is in De Ronde Venen een urgent probleem. Veenoxidatie, waarbij CO₂ vrijkomt, is hiervan de voornaamste structurele oorzaak. Ook spelen seizoenseffecten een rol: het 'zetten' en 'klinken' door gewichtstoename op veen en klei en 'krimpen' en 'zwellen' door vermatting in de winter. In de droogmakerij valt de bodemdaling mee, in de gebieden daarbuiten treedt de bodemdaling harder op.⁷

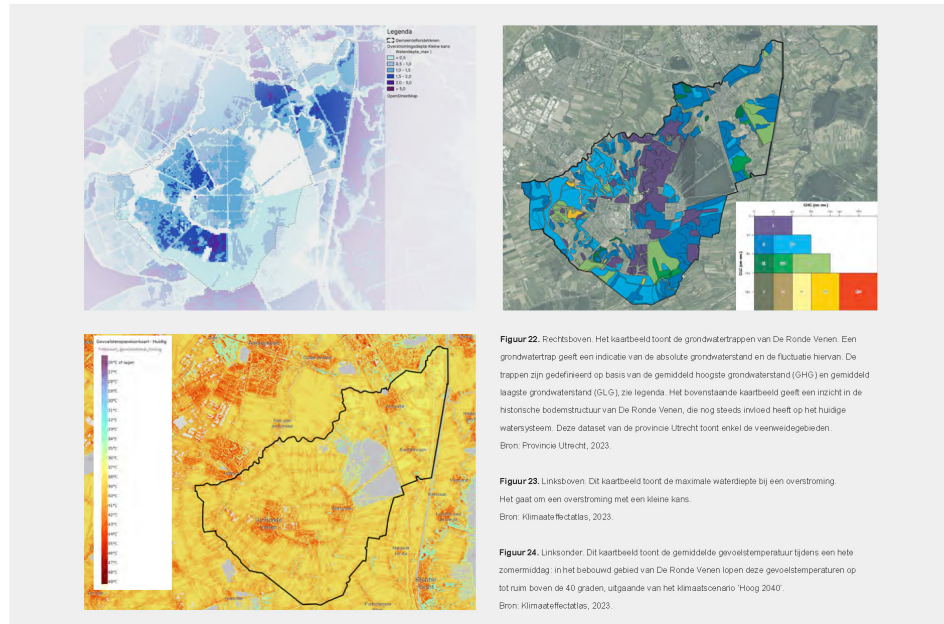
- Het **nat houden van het veenweidegebied** is een belangrijke maatregel om veenoxidatie – en daarmee bodemdaling – tegen te gaan. Veengebieden en waterkeringen zitten voor in de verdringingsreeks. Dit is een reeks die aangeeft hoe het beschikbare water verdeeld wordt in tijden van schaarste. Dit maakt dat De Ronde Venen in de basis in een gunstige positie verkeert om natte condities te creëren of te behouden, om bodemdaling tegen te gaan. Desalniettemin is de **beschikbaarheid van zoet water** in de toekomst niet vanzelfsprekend. Daarmee wordt het nathouden van de veengebieden steeds moeilijker in langere perioden van droogte.
- De Ronde Venen kent van alle gemeenten in het Utrechtse veenweidegebied het grootste oppervlakte aan puur veen. Dit kan tot wel 8 meter dik zijn en is nauwelijks vermengd met klei. Daaromheen is ook kleig veen te vinden, waar de klei als het ware is bijgemengd in de bovenste laag veen. De klei dient daarmee als een soort beschermingslaag tegen oxidatie. Al met al zorgt deze bodemsamenstelling ervoor dat in De Ronde Venen – in vergelijking met de andere Utrechtse gemeenten – door verdroging de **hoogste jaarlijkse bruto broeikasgasuitstoot** wordt gemeten.¹
- Het Utrechts Programma Landelijk Gebied voorziet om bepaalde delen van het veenlandschap, met name de dikke veenlagen, op termijn in te richten als **moeras** en **natuurlijke klimaatbuffer**. Op die manier wordt er weer CO₂ vastgehouden in het veen, in plaats van uitgestoten.²
- Een andere opgave is **verzilting**. Doordat de bodem laag ligt en slap is, dringt brak water door tot

- op polderniveau. Dit heeft gevolgen voor de kwaliteit van het water: steeds meer gronden raken ongeschikt voor landbouw. Vooral in het oostelijk deel van Polder Groot-Mijdrecht speelt dit, wat reden is om hier vooral in te zetten op natuurherstel en -ontwikkeling. In het zuidoostelijke deel van de polder wordt natuurgebied Marickenland gerealiseerd, waar tegelijkertijd ruimte voor waterberging komt.³
- Hoewel het tegenstrijdig klinkt in een nat landschap, is **droogte** en de uitdaging om **voldoende water vast te houden** in het gebied ook voor De Ronde Venen een stevige opgave. Droogte heeft diverse gevolgen: een slechtere waterkwaliteit, verzakking van gebouwen (funderingsproblematiek), beperktere opbrengsten van grasland en achteruitgang van natuurkwaliteit. Ook **te nat** vormt een probleem. In perioden van overmatige regen moet er rondom de dichtstbevolkte woongebieden ruimte zijn om **overtollig regenwater op te vangen**.
- Tot slot zijn er ook in de **gebouwde omgeving** ingrepen nodig om om te gaan met **wateroverlast en hitte**. In bebouwd gebied treedt het hitte-eiland effect op; dit veroorzaakt gezondheidsrisico's bij kwetsbare ouderen. Een belangrijke ingreep tegen hitteoverlast is het toevoegen van groen: hiermee wordt enerzijds meer water toegelaten tot de bodem, anderzijds zorgt het voor koelte op hete dagen. Daarnaast zet gemeente De Ronde Venen in bebouwd gebied in op een duurzame omgang met hemelwater volgens de trits vasthouden-bergen-afvoeren. Het apart afvoeren van het hemelwater in de openbare ruimte – dus niet afvoeren op het riool – en ruimte voor waterberging bij nieuwe ontwikkeling zijn belangrijke uitgangspunten.

KANSEN EN OPGAVEN

- Het aanpakken van de **bodemdalingsopgave** waarbij vermatting een structurele ingreep vormt, is een grote opgave. Tegelijkertijd liggen hier koppelkansen met andere opgaven, zoals de transitie van de landbouw (een omslag naar extensievere vormen van landbouw en eventueel nattere teelten met nieuwe verdienmodellen), recreatie en wonen (aantrekkelijke en bijzondere woonmilieus, zoals drijvend bouwen, op palen en terpen). Het landschap biedt daarbij een bruikbare onderlegger die tot variatie in het landgebruik leidt, rekening houdend met de behoefte aan zoet water.
- **Water** is misschien wel één van de meest urgente transitieopgaven, maar levert tegelijkertijd kansen op voor verschillende ambities van de gemeente. Denk aan het uitbreiden van waterrijke natuur met bijbehorende soorten en daarmee het versterken van de biodiversiteit, het verder uitbreiden van het recreatieve profiel – als regionale trekpleister op het gebied van waterrecreatie – en de koppeling met de historische inundatiegebieden van de Stelling van Amsterdam.
- Niet alleen in het buitengebied, maar ook in de **bebouwde omgeving** van De Ronde Venen ligt een opgave om deze **klimaatbestendig** te maken. Dit gaat enerzijds over de openbare ruimte – bijvoorbeeld het toevoegen van (schaduwrijk) groen of het stimuleren van inwoners om hun tuinen te vergroenen en het regenwater af te koppelen.

Als onderdeel van de Omgevingseffectenrapportage is voor de relevante milieu- en omgevings thema's een beoordeling gemaakt van de kwaliteit ervan. Hiervoor zijn de belangrijkste indicatoren in beeld gebracht. Voor iedere indicator is een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de kwaliteit: goed, redelijk of slecht. Hierbij is per onderwerp gekeken naar de huidige situatie en naar de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is de verwachte toekomstige situatie in het geval er geen omgevingsvisie zou komen. Ontwikkelingen of projecten die redelijk zeker lijken behoren tot de autonome ontwikkeling. Dit zijn bijvoorbeeld ontwikkelingen waarvoor al een vastgesteld bestemmingsplan of een omgevingsvergunning verleend is. Ook trends als klimaatverandering zijn een autonome ontwikkeling. Hieronder zijn de conclusies van de beoordeling van de thema **klimaat** weergegeven. Voor meer informatie over deze beoordeling, de achtergronden en de totstandkoming ervan, verwijzen we naar het achtergrondrapport.

HUIDIGE SITUATIE (HS)

Overstroming

Gemeente De Ronde Venen ligt in een veengebied. Hierdoor neemt het overstromingsrisico van de gemeente toe. In de gemeente geldt een maximale waterdiepte bij een dijkdoorbraak van >5 meter. Rondom Mijdrecht in Hofland, Proostdijland en Molenland geldt een hogere maximale diepte dan in Mijdrecht zelf. Ten zuiden van Wilnis, onder de Burgemeester Padmosweg, geldt een maximale waterdiepte 1,8 meter. Daarnaast geldt voor het

gebied rondom Abcoude en Baambrugge een hogere maximale waterdiepte tussen de 1,5 en 2,0 meter. De maximale waterdiepte is voor drukbevolkte delen en dorpskernen van de gemeente redelijk beperkt. Op basis van deze informatie wordt de huidige situatie voor overstromingsrisico beoordeeld als **redelijk**.

Hitte

In en rondom Mijdrecht en de andere dorpskernen ligt de gevoelstemperatuur tussen de 37 en 42 graden. In de overige delen van de gemeente De Ronde Venen, de landelijke gebieden, ligt de gevoelstemperatuur lager, namelijk tussen de 31 en 37 graden. Deze temperatuurverschillen zijn onder andere te verklaren door de mate van verharding. In Mijdrecht, Wilnis en Abcoude wordt er meer hittestress door warme nachten ervaren vergeleken met de rest van de gemeente. Voor deze dorpskernen geldt dat er gemiddeld tussen 1 dag en 1 week aan achtereenvolgende warme nachten wordt ervaren. Relatief gezien is de hittestress beperkt tot de dichtbebouwde dorpskernen, echter wonen hier wel de meeste mensen. Hierom wordt hittestress beoordeeld als **redelijk**.

AUTONOME ONTWIKKELING (AO)

Overstroming

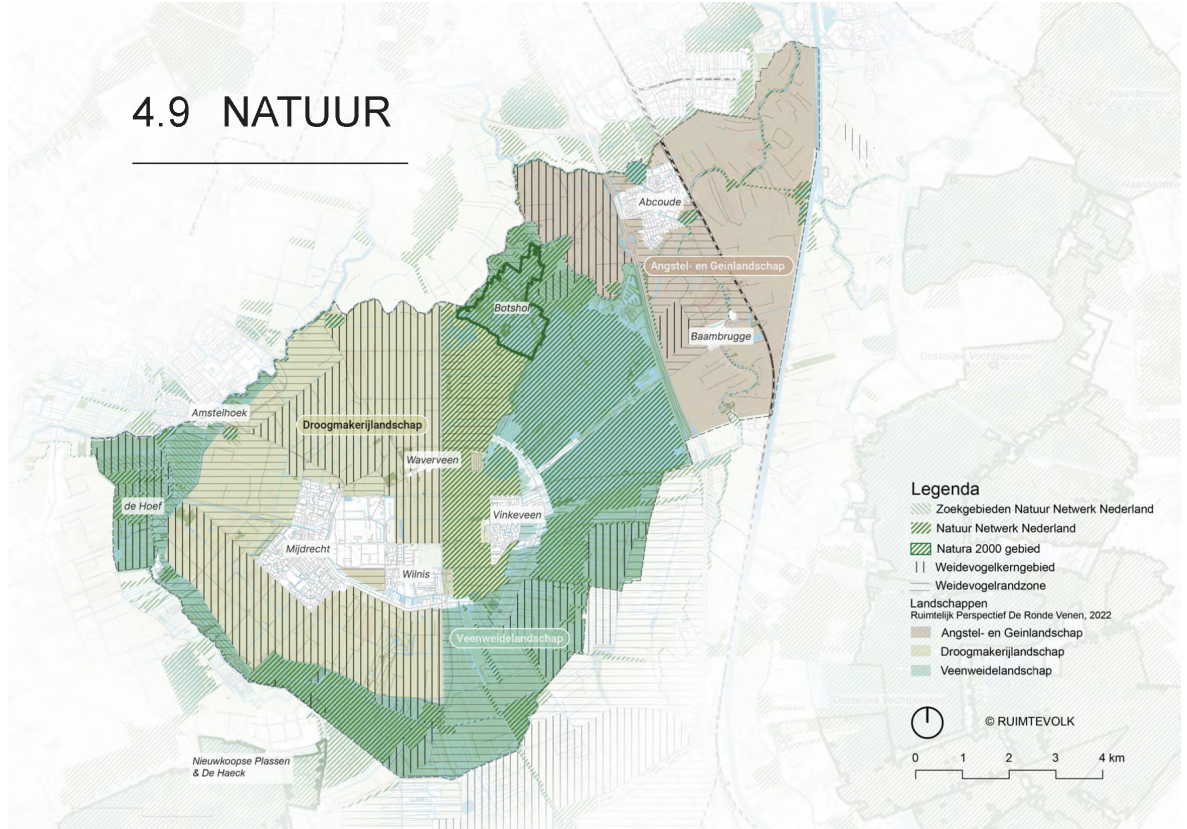
Klimaatverandering zorgt voor extremere weersomstandigheden die frequenter voorkomen. Vergeleken met de rest van de gemeente heeft het oostelijke deel een verhoogd overstromingsrisico. Dit geldt met name voor Abcoude, Baambrugge en

Vinkeveen. De overstromingskans voor Amstelhoek, Mijdrecht en Wilnis is naar verhouding beperkter, hier geldt een zeer kleine overstromingskans. Omdat de overstromingskans op de drukbevolkte plaatsen in de gemeente klein is, wordt de autonome ontwikkeling beoordeeld als **redelijk**.

Hitte

Ondanks dat er enkele aanwijsbare problemen zijn voor hittestress binnen gemeente De Ronde Venen, dient in de autonome ontwikkeling wel rekening gehouden te worden met de gevolgen van het klimaat. De verwachting is dat klimaatverandering zal resulteren in verder oplopende temperaturen. Hittestress zal vooral tijdens warme nachten in de dorpskernen toenemen: van gemiddeld 1 dag tot 1 week per jaar in 2020, naar 2 tot 3 weken per jaar in 2050. Daarnaast neemt ook de gevoelstemperatuur aanzienlijk toe: in 2020 hoogstens 40 graden Celsius en in het scenario hoog in 2050 maximaal 46 graden Celsius. De omliggende landelijke gebieden blijven naar verhouding koel wat ook positieve effecten heeft op de plekken waar het relatief heet is. De gemeente heeft een lokaal hitteplan opgesteld waarin diverse sociale maatregelen worden genoemd om de effecten van hitte te beperken. Echter worden hierin geen maatregelen getroffen voor de fysieke leefomgeving. Door een toename van het aantal kwetsbare gebieden en de toename van het aantal warme dagen, zal het aantal gehinderde personen toenemen, met name in de dorpskernen. Op basis van bovenstaande argumenten, wordt de autonome ontwikkeling beoordeeld als **slecht**.

4.9 NATUUR

RAAMWERK DE RONDE VENEN 2040

RUIMTEVOLK

WAT ZIEN WE GEBEUREN?

→ De kwaliteit van de natuur staat onder druk. De provincie Utrecht moet de kwaliteit van de natuur verbeteren, onder andere via structurerende principes voor **toekomstbestendige natuur**. Voor natuur gaat dit om diverse natuuropgaven, zoals Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland, Vogel- en habitatrichtlijn, Bossenstrategie en Groenblauwe Dooradering.²

→ **Natuurgebied Botshol** wordt beschermd onder de vlag van Natura 2000-netwerken: vegetatietypen zoals rietland, bos en struweel komen voor. Dit gebied kent de hoogste soortendiversiteit van de gemeente (zie Figuur 25). De kwaliteit van dit natuurgebied staat echter onder druk als gevolg van overbelasting door de landbouw (fijn- en stikstofemissies). Om de natuurdoelen in het gebied te halen is het belangrijk dat de fijnstof- en stikstofneerslag door landbouw, verkeer en industrie uit de omliggende gebieden vermindert. Maar ook is het nodig om met vernatting veenoxidatie tegen te gaan: als het veen te droog wordt, komen nutriënten vrij die het water te voedselrijk maken.^{1,5}

→ De **Vinkeveense Plassen** worden beschermd onder het Natuurnetwerk Nederland, mede vanwege de ligging tussen Botshol en de Nieuwkoopse Plassen, waardoor het gebied als **corridor** functioneert. Er groeit een aantal zeldzame waterplanten en bovendien zijn de kenmerkende legakkers van cultuurhistorisch belang.

→ Rond Natura 2000-gebieden worden **overgangszones** ingericht, waar maatregelen worden genomen om natuurdoelen te halen. De exacte omvang van deze overgangsgebieden is nog niet duidelijk. Het overgangsgebied rond Botshol zal nat ingericht worden in het kader van de benodigde groenblauwe dooradering. Afhankelijk van de uiteindelijke omvang van overgangsgebieden overlapt een deel van het overgangsgebied rond de Nieuwkoopse Plassen & De Haeck het grondgebied van gemeente De Ronde Venen.²

→ In De Ronde Venen lopen verschillende **gebiedsprocessen** om opgaven voor natuur, stikstof, water, klimaat en de energietransitie in samenhang op te pakken, zoals het lopende gebiedsproces Waardassacker, Botshol en Nellestein. Daarnaast zijn er in polder Groot Mijdrecht Noord-Oost al twee moerasblokken gerealiseerd. De provincie werkt samen met de gebiedspartijen, het waterschap, Natuurmonumenten en de gemeente aan de planvorming voor het derde moerasblok. In het Pact van Poldertrots staan afspraken over de ontwikkeling van de moerasblokken en de realisatie van kruiden- en faunarijk grasland.

→ In 2027 moeten alle Europese lidstaten voldoen aan de chemische en ecologische kwaliteitsdoelen uit de **Kaderrichtlijn Water (KRW)**. Deze richtlijn is opgesteld om de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater te verbeteren. Op viskwaliteit scoren de waterlichamen van De Ronde Venen relatief goed, maar op chemische kwaliteit wordt niet voldaan aan de richtlijn (zie Figuur 26 voor het eendoordeel). Het behalen van deze doelen is een belangrijke opgave voor het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht.^{5, 51}

KANSEN EN OPGAVEN

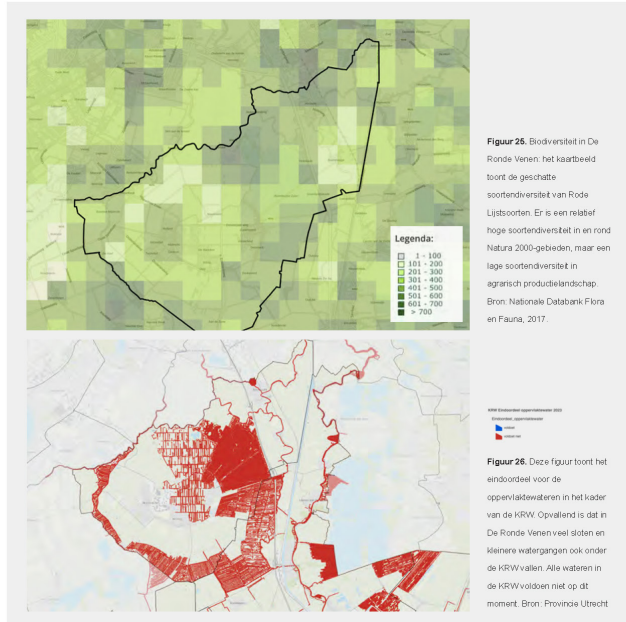
→ Vanuit het Utrechts Programma Landelijk Gebied heeft het **herstel van Natura 2000-gebieden** op de korte termijn prioriteit. Dat wil zeggen dat in de nog nader aan te duiden overgangsgebieden rond Natura 2000-gebieden natuurherstel prioriteit heeft. Dit is een forse provinciale opgave, ook rondom Botshol in De Ronde Venen. In het gebied loopt een gebiedsproces waarin agrariërs samen met gebiedspartijen werken aan toekomstbestendige oplossingen voor de bedrijven in de polders.²

→ Het werken aan meer **groenblauwe dooradering** van het buitengebied van De Ronde Venen, een doel uit het Utrechts Programma Landelijk Gebied, biedt veel kansen voor een koppeling met andere doelen. Denk aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water, natuurinclusieve landbouw, het verbeteren van de waterkwaliteit of het verminderen van broeikasgassen. Maar denk ook aan versterking van de landschappelijke kwaliteiten en de mogelijkheden voor recreatie en klimaatadaptatie.²

→ Het **vernatten van de veengebieden** (zie ook het hoofdstuk Klimaat) leidt ertoe dat het veen minder CO₂-uitsluit, maar biedt kansrijke koppelingen om tegelijkertijd de ecologische kwaliteit van de natuurgebieden en het watersysteem te verbeteren. Met name aan de noordzijde van de gemeente, in de zone rond de Stelling van Amsterdam, liggen kansen om natuurdoelen te verbinden met erfgoed, recreatie, biodiversiteit, landbouwtransitie en waterberging.

→ Rond de Vinkeveense Plassen schuren de doelen voor natuurbehoud- en ontwikkeling met de recreatieve aantrekkingskracht van de plassen: er wordt volop gevaren en er zijn vakantiehuisjes ontwikkeld - sommige in strijd met juridische regels en in afwachting van een gemeentelijk bestemmingsplan voor het gebied.

→ Er liggen kansen in het steviger verbinden van de verschillende natuurgebieden in de gemeente. Hierdoor worden de aanwezige habitattypen en doelsoorten robuuster en beter bestand tegen externe invloeden. Bovendien ontstaat er zo een rijk en gevarieerd landschap, waar ook recreatief van geprofiteerd kan worden. Hierbij liggen expliciete koppelkansen voor de ontwikkeling van de Stelling van Amsterdam als groenblauwe krans.

Als onderdeel van de Omgevingseffectenrapportage is voor de relevante milieu- en omgevings thema's een beoordeling gemaakt van de kwaliteit ervan. Hiervoor zijn de belangrijkste indicatoren in beeld gebracht. Voor iedere indicator is een kwalitatieve beoordeling gemaakt van de kwaliteit: goed, redelijk of slecht. Hierbij is per onderwerp gekeken naar de huidige situatie en naar de autonome ontwikkeling. De autonome ontwikkeling is de verwachte toekomstige situatie in het geval er geen omgevingsvisie zou komen. Ontwikkelingen of projecten die redelijk zeker lijken behoren tot de autonome ontwikkeling. Dit zijn bijvoorbeeld ontwikkelingen waarvoor al een vastgesteld bestemmingsplan of een omgevingsvergunning verleend is. Ook trends als klimaatverandering zijn een autonome ontwikkeling. Hieronder zijn de conclusies van de beoordeling van de thema **natuur** weergegeven. Voor meer informatie over deze beoordeling, de achtergronden en de totstandkoming ervan, verwijzen we naar het achtergrondrapport.

HUIDIGE SITUATIE (HS)

Natura-2000

Rondom en in gemeente De Ronde Venen bevinden zich enkele Natura 2000-gebieden: Botshol (218 ha), de Nieuwkoopse Plassen & De Heack (2.008 ha) en de Oostelijke Vechtplassen (6.475 ha). Botshol ligt in de gemeente, de overige gebieden liggen tegen de gemeentegrenzen. Het is hierom aanmerkelijk dat activiteiten in de gemeente verstorend kunnen zijn voor deze natuurgebieden. Voor zowel de Botshol als de Oostelijke Vechtplassen geldt dat het gros van de habitattypen en soorten onder druk staan. Met name

stikstofdepositie vormt een bedreiging voor alle gebieden en de bijbehorende habitattypen en soorten. Uit de natuurdoelanalyses van de verschillende provincies blijkt dat voor elk gebied de huidige kwaliteit van gebieden op dit moment niet voldoet aan de instandhoudings-doelstellingen. Hieruit volgt dat de Natura 2000-gebieden niet in stand gehouden worden op basis van de bestaande maatregelen. Om deze reden wordt de huidige situatie voor de indicator Natura 2000 beoordeeld als **slecht**.

NNN

Binnen de Provincie Utrecht ligt ongeveer 30.000 ha van het totale NNN. In 2011 heeft de provincie de ambitie vastgesteld om hier 4.570 ha natuur aan toe te voegen, waarvan 1.570 ha NNN. Inmiddels is de helft van deze doelstelling behaald. Verdere ontwikkeling wordt vertraagd door onder andere beperkte grondmobiliteit. In de Ronde Venen zijn er diverse deelgebieden van de NNN onderdeel van het hoofdgebied de Venen en Vechtvallei. Veel van de historische legakkers aan de Vinkeveense Plassen lijden onder oeverafkalving. Voortzetting hiervan kan op termijn leiden tot afname van het oppervlak aan legakkers en het verdwijnen van soortspecifieke biotopen. Omdat er wettelijke kaders zijn aan de verdere inperking van NNN gebieden, wordt de huidige situatie beoordeeld als **redelijk**.

AUTONOME ONTWIKKELING (AO)

Natura 2000

Voor de verschillende Natura 2000-gebieden worden uitgebreide beheersmaatregelen opgenomen in de

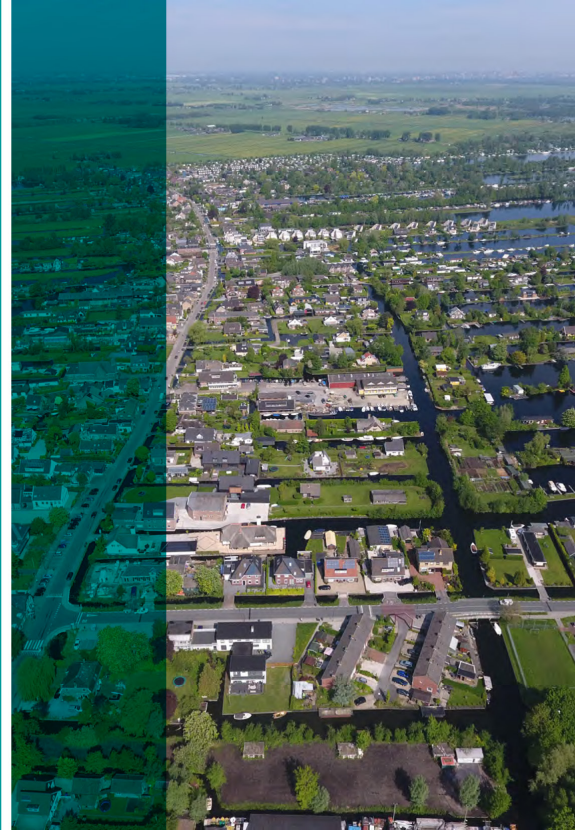
betreffende beheerplannen. Daarnaast blijkt uit de Natuurdoelanalyses dat aanvullende maatregelen benodigd zijn voor alle drie de gebieden. Deze worden geborgd in de uitwerkingen van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied. De maatregelen zijn zowel gericht op het behouden van oppervlakte en kwaliteit als het uitbreiden van oppervlakte en het verhogen van de kwaliteit. De resultaten en uitvoering daarvan staan nog niet vast. Ook is het waarschijnlijk dat niet alle maatregelen worden uitgevoerd, of dat sommige te laat worden uitgevoerd. De verwachting is dat dit leidt tot een beperkte aantasting of op sommige plekken tot een verslechtering. De autonome ontwikkeling wordt daarom beoordeeld als **slecht**.

NNN

De verwachting is dat de NNN gebieden verder worden ingericht en beheerd. Knelpunten zoals onvoldoende waterkwaliteit, verzuring of verdroging zijn echter zorgelijk en worden naar verwachting nog versterkt door klimaatverandering. Ook bodemdaling en stikstof kunnen mogelijk negatieve effecten veroorzaken voor NNN-gebieden. Hierdoor kan het aantal en de diversiteit aan natuurwaarden aangetast worden. Verder is het niet duidelijk welke grote functies op welke plekken een grote claim op de ruimte gaan leggen. Tegelijkertijd blijft het NNN beschermd; uitspraken van de Raad van State wijzen erop dat het oppervlak niet achteruit mag gaan. De provincie zet in op het uitbreiden van de NNN gebieden in de provincie en heeft hiervoor een realisatiestrategie opgesteld. Echter wordt verdere ontwikkeling van het NNN vertraagd door onder andere beperkte grondmobiliteit. De autonome ontwikkeling voor NNN-gebieden als **redelijk** beoordeeld.

5 BELEIDSIN- VENATARI- SATIE

61

RAAMWERK DE RONDE VENEN 2040

RUIMTEVOLK

Bij de start van het proces om tot een omgevingsvisie te komen voor De Ronde Venen is in beeld gebracht wat de bestaande beleidsuitgangspunten zijn voor de fysieke leefomgeving - in brede zin. Daartoe is een beleidsinventarisatie uitgevoerd van strategische visie- en beleidsdocumenten. Hierbij is ook gekeken naar hoe het huidige beleid binnen de gemeente zich op hoofdlijnen verhoudt tot nieuwe ontwikkelingen en thema's en de doelen van de Omgevingswet (integraliteit, actualiteit, gebiedsgericht, participatie en samenwerking). Bestaand beleid vormt voorsnog het vertrekpunt van de omgevingsvisie van De Ronde Venen. Tegelijkertijd laat deze inventarisatie ook zien op welke thema's de komende jaren nog aanvullende aandacht nodig is.

Op de onderstaande thema's is het beleid van De Ronde Venen (geclusterd) geïnventariseerd:

- Wonen
- Gezondheid
- Sociaal Domein
- Recreatie
- Erfgoed
- Economie
- Mobiliteit
- Duurzaamheid
- Klimaatadaptatie
- Groen
- Stedenbouw
- Inrichting en beheer openbare ruimte

62

BELEIDSINVENTARISATIE

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TREND EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSINVENTARISATIE

BEVINDINGEN OP HOOFDLIJNEN

ACTUALITEIT VAN HET BELEID

Een groot deel van het gemeentelijk beleid van De Ronde Venen is actueel. Waar dit niet het geval is, zijn bepaalde onderdelen al in ontwikkeling of worden ze op relatief korte termijn herzien. Dit geldt bijvoorbeeld voor de Economische Visie, de Visie Recreatie en Erfgoed of de Woonzorgvisie. Voor een aantal beleidsstukken is een herziening gewenst, zoals het spoorboekje klimaatneutrale gemeente (strategie voor warmte/elektriciteit) of de dorpsvisies. Wat verder opvalt aan het huidige beleid is dat er veel aandacht is voor cultuurhistorie, erfgoed en recreatie, maar dat gemeentelijk beleid voor het buitengebied ontbreekt en dat de aandacht van het gemeentelijk beleid op het gebied van klimaatadaptatie zich richt op het bebouwd gebied, terwijl de gemeente ook grote klimaatopgaven kent in het buitengebied.

KANSEN VOOR INTEGRALE EN GEBIEDSGERICHTE UITWERKING

De omgevingsvisie heeft een integrale blik maar zal ook thematische en gebiedsgerichte keuzes gaan maken, zoals dat in een deel van het gemeentelijk beleid al is gedaan. Kijkend naar de integraliteit van het gemeentelijk beleid, dan valt op dat hier nog een slag te slaan is. Het integraal denken en werken is nog geen vanzelfsprekendheid: soms is er sprake van een sectorale stapeling van ambities die elkaar soms in de weg zitten. Dit is bijvoorbeeld te zien bij de thema's wonen en sociaal domein. Tegelijkertijd is te

zien dat het beleid voor de thema's erfgoed en recreatie juist een duidelijke integrale insteek is gehanteerd, evenals voor beleid op de thema's duurzaamheid en klimaatadaptatie.

Het gros van de beleidsthema's kent gebiedsgerichte uitwerkingen. Dit geldt logischerwijs voor de dorpsvisies en voor de bedrijventerreinstrategie Mijdrecht. Maar ook voor beleid dat de blik richt op de hele gemeente zijn gebiedsgerichte uitwerkingen beschikbaar, zoals voor de thema's duurzaamheid (zonnevelden en warmte) en klimaatadaptatie. Daarbij worden vaak uitwerkingen gemaakt voor gebiedstypen en niet zozeer voor concrete locaties. Voor een aantal thema's is aangegeven dat er nog een slag te slaan valt, zoals voor het thema wonen, of dat de gebiedsgerichte vertaling plaatsvindt in de programmatische uitwerking of in de uitvoering, wat bijvoorbeeld geldt voor het mobiliteitsplan. Daar liggen kansen: het traject van de omgevingsvisie kan gebruikt worden om te verkennen waar en welke gebiedsgerichte uitwerkingen gewenst zijn. Een belangrijk voordeel van gebiedsgericht denken en werken is dat dit de integraliteit van beleid ten goede komt.

VORMGEVEN AAN PARTICIPATIE EN SAMENWERKING

De recente beleidsstukken zijn veelal in samenspraak met bewoners en belanghebbenden tot stand gekomen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de dorpsvisies

en de plannen van aanpak voor de centra van Mijdrecht, Abcoude en Wilnis, maar ook voor het beleidskader cultuurhistorie, beleid voor zonnevelden of het groenbeleidsplan. Voor ouder beleid is dit veelal niet gebeurd of is het soms niet bekend of dit is gebeurd.

De gemeente De Ronde Venen is goed aangetakt op regionale beleidsontwikkelingen of -trajecten, maar dat de ontwikkeling van lokaal beleid (of het lokaal positie innemen) nog aandacht vraagt. Bijvoorbeeld op het thema wonen/verstedelijking of voor ontwikkelingen in het buitengebied wordt geleund op de regionale beleidstrajecten, zoals in het Integraal Regionaal Perspectief (IRP). Omdat in regionale trajecten vaak beperkte (lokale) participatie heeft plaatsgevonden, is dit een aandachtspunt. Ook hier liggen kansen in het traject van de omgevingsvisie. Enerzijds ligt er een uitdaging om in de gemeentelijke omgevingsvisie duidelijke keuzes te maken en positie te kiezen en dit zo goed mogelijk te verknopen aan regionale opgaven en ambities. Anderzijds ligt er een kans om regionale keuzes ook participatief te verankeren in de omgevingsvisie. Zo kunnen ambities uit de regio landen in de gemeente en kan de gemeente richting geven aan keuzes in de regio.

6 BRONVER- MELDING

BRONNENLIJST

1. Provincie Utrecht. (2022). Regionale Veenweide Strategie.
2. Provincie Utrecht. (2023). Concept Utrechts Programma Landelijk Gebied 1.0.
3. Steenhuis Meurs. (2021). Het Groene Hart: landschapsbiografie en cultuurhistorisch waardering.
4. Stichting Werelderfgoed Nederland. (n.d.). Hollandse Waterlinies. Geraadpleegd via www.werderfgoed.nl/nl/werderfgoed/hollandse-waterlinies.
5. Provincie Utrecht. (2023). Concept Utrechts Programma Landelijk Gebied 1.0 bijlagen.
6. Gemeente De Ronde Venen. (2022). Ruimtelijke Perspectief De Ronde Venen 2040.
7. Gemeente De Ronde Venen. (2023). Erfgoed leeft!
8. Provincie Utrecht. (2022). Landbouwviewer.
9. Ministerie I&W. (2022). Kamerbrief Water en Bodem Sturend.
10. Gemeente De Ronde Venen. (2022). Water- en Rioleringsplan De Ronde Venen 2023-2027.
11. Mobycon. (2023). Scenariostudie stedelijke ontwikkeling en mobiliteit De Ronde Venen.
12. Goudappel. (2021). Mobiliteitsvisie De Ronde Venen.
13. Stec groep. (2019). Woonstrategie gemeente De Ronde Venen
14. Gemeente De Ronde Venen. (2020). Strategisch OV-plan.
15. Regio U10. (2021). Regionale Energie Strategie 1.0.
16. Gemeente De Ronde Venen. (2022). Coalitieakkoord 2022-2026: In het hart.
17. Gemeente De Ronde Venen. (2019). Spoorboekje naar een klimaatneutrale gemeente in 2040.
18. Rho Adviseurs. (2023). Beleidsplan Grootchalige Zonnevelden De Ronde Venen.
19. Gemeente De Ronde Venen. (2021). Transitievisie Warmte.
20. Gemeente De Ronde Venen. (2020). Visie recreatie en toerisme.
21. Ministerie I&W. (2021). Luchthavenindingsbesluit.
22. Ministerie BZK. (2020). Leefbaarometer.
23. RIVM. (2021). Eenzaamheid: cijfers en context oorzaken en gevolgen.
24. Gemeente De Ronde Venen. (2021). Toegang 2.1
25. Ministerie VWS. (2020). Lokaal Sportakkoord 2020-2022.

65

BRONVERMELDING

► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSINVENTARISATIE

26. Gemeente De Ronde Venen. (2023). Startnotitie beleidsplan Kunst en Cultuur.
27. Gemeente De Ronde Venen. (2020). Verkenning Ruimte en Wonen.
28. Regio U10. (2022). Woondeal 2022-2030.
29. Gemeente De Ronde Venen. (2017). Woonvisie 2025.
30. TNO. (2022). Monitor Energiearmoede.
31. Regionale Klimaatmonitor. (2023). Energielabels woningen.
32. Provincie Utrecht. (2023). Memo aan Staten: vervolg bestuurlijke afspraken voorkeursvolgorde zon.
33. Gemeente De Ronde Venen. (2013). Ontwikkelen vanuit het hart: economische visie 2025.
34. Stec groep. (2019). Inzicht in de ruimtebehoefte van bedrijven in De Ronde Venen.
35. Gemeente De Ronde Venen. (2023). Nota detailhandelstructuur 2023-2035.
36. De Ronde Venen. (2021). Gezondheidsnota 2021-2025.
37. Boom Landscape. (2023). Kansentas Stelling van Amsterdam De Ronde Venen.
38. LISA. (2023). Werkegelengidsregister.
39. Woonbond, Aedes, VNG, G4, G40. (2021). Lokale Monitor Wonen: De Ronde Venen.
40. BAG/ABF. (2023). Woningen naar type.
41. CBS. (2023). Huishoudensamenstelling.
42. Provincie Utrecht. (2020). GES-contouren geluid vliegverkeer.
43. Gemeente De Ronde Venen. (2023). Beleidsinventarisatie.
44. Gemeente De Ronde Venen. (2020). Visie verblijfsrecreatie.
45. U10. (2021). Integraal Ruimtelijk Perspectief.
46. Kadaster. (2022). Kopers uit eigen gemeente.
47. Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed. (n.d.). Panorama Landschap - De Venen.
48. U Ned. (2020). Ontwikkelperspectief Utrecht Nabij.
49. Gemeente De Ronde Venen. (2023). Mobiliteits- en Verkeersveiligheidsplan 2023-2030.
50. Provincie Utrecht. (2022). Covenant Toekomstbestendige Woningbouw.
51. Waterschap Amstel, Gooi en Vecht. (2022). Waterbeheerprogramma Amstel, Gooi en Vecht 2022-2027.
52. Provincie Utrecht. (2021). Afspraken Klimaatadaptief Bouwen Utrecht.
53. TNO & CBS. (2023). Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden.
54. RIVM. (2022). Lichtemissie.

66

BRONVERMELDING

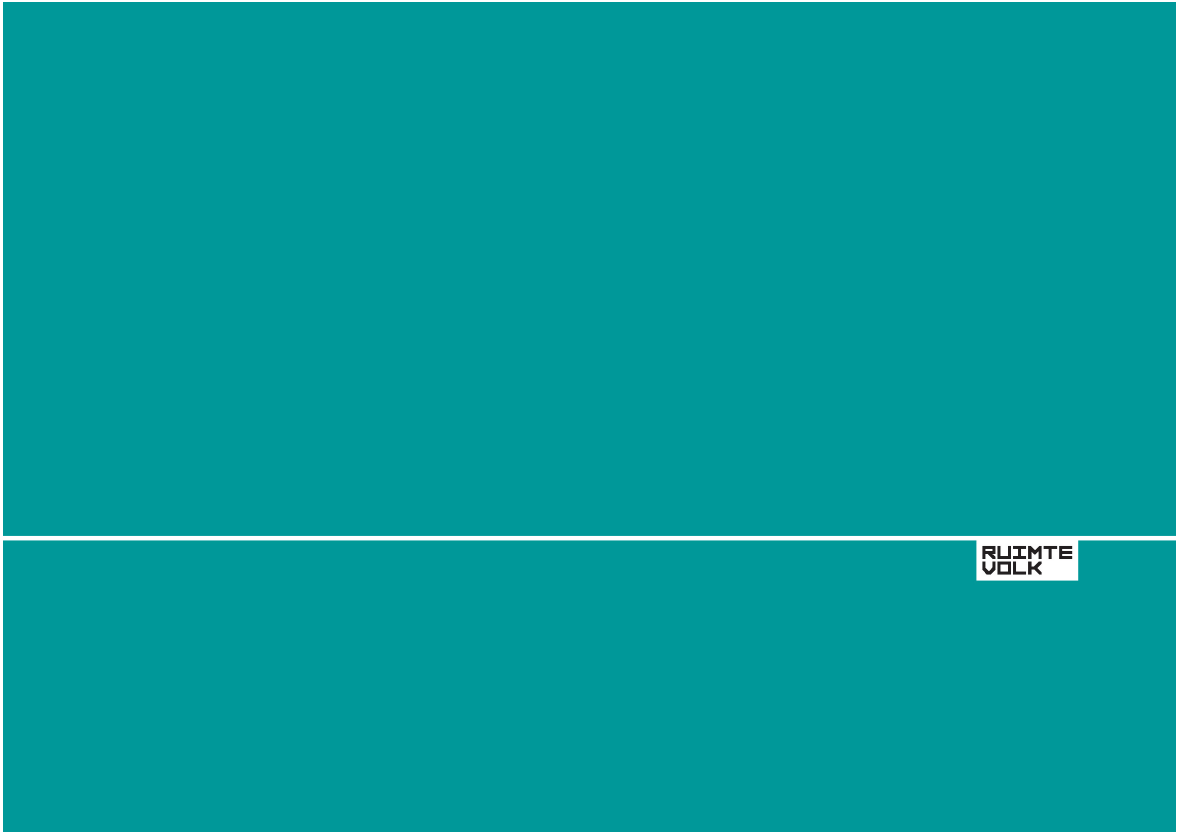
► INLEIDING

► SAMENVATTING

► HET DNA VAN DE RONDE VENEN

► TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

► BELEIDSINVENTARISATIE

RUIMTE
VOEL

Bijlage 2 Nota van participatie Omgevingsvisie De Ronde Venen 2040

Omgevingsvisie gemeente De Ronde Venen: Nota van Participatie

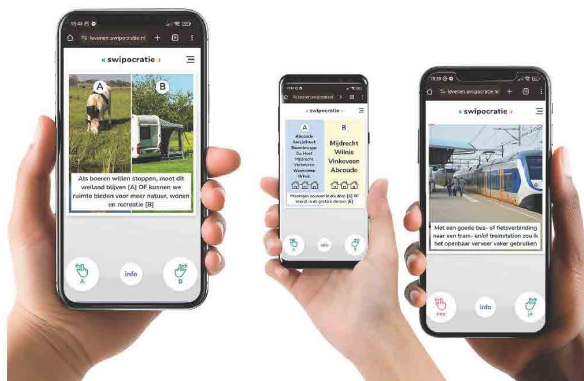
Dit document geeft de resultaten van het participatietraject van de omgevingsvisie De Ronde Venen 2040 weer. Het betreft de resultaten van de Ateliers De Ronde Venen 2040 en uitkomsten van de straatgesprekken en online peiling. Aan het einde van elk van de drie fases vindt er een update plaats.

FASE 1: VERDIEPEN (SEPTEMBER '23 - JANUARI '24)

Voor de ontwikkeling van de omgevingsvisie van De Ronde Venen is vanaf de eerste fase van het proces het oor te luister gelegd bij de inwoners van de gemeente. Dit bestond uit twee onderdelen: een online peiling en meer dan 100 straatgesprekken. De resultaten van het luistervinken zijn verwerkt in het [Raamwerk De Ronde Venen](#).

Online peiling

Tussen 26 oktober en 12 november 2023 vulden 1.674 mensen een online peiling in. Hiervoor is de webapp swipocratie gebruikt. Dit is een tool die respondenten op een simpele, intuïtieve manier keuzes en dilemma's voorlegt. Respondenten worden gevraagd om tussen 2 opties te kiezen. Deze keuze impliceert daardoor vaak een afruil: *kiest u voor parkeren voor de deur, of toch liever groen voor de deur?* In de vraagstelling is geprobeerd om deze afruil zo scherp mogelijk te formuleren. Het is hierbij belangrijk om te melden dat dit een peiling blijft, en dat de realiteit altijd complexer is. Desalniettemin bieden de antwoorden op de gestelde vragen inzicht op opvattingen en standpunten van inwoners, zeker met zo'n hoge respons als de voorliggende peiling en in combinatie met de kwalitatieve input die de straatgesprekken bieden.

Impressie online peiling via de swipocratie-webapp

Gemeente De Ronde Venen

Om de representativiteit te borgen is er een zo breed mogelijke groep inwoners benaderd om mee te doen aan de online peiling. Via social media zijn er gerichte advertenties uitgezet. Hiermee kon onder andere gestuurd worden op woonplek en leeftijd. Daarnaast zijn er flyers verspreid en posters in het straatbeeld opgehangen om de peiling onder de aandacht te brengen. Ten slotte is de enquête aangekondigd op de gemeentewebsite en tijdens de straatgesprekken. Een uitgebreide rapportage van de methodiek en de resultaten van de enquête is te vinden in het Raamwerk De Ronde Venen 2040. In het onderstaande schema zijn de resultaten op hoofdlijnen weergegeven.

Hoofdlijnen belangrijkste resultaten peiling	Hoe verwerkt in de omgevingsvisie?
<p>Belangrijkste opgaven:</p> <ul style="list-style-type: none"> De woningbouwopgave. Zo vindt 63% van de respondenten dat nieuwe woningen er gewoon moeten komen, ook al wordt het nog drukker op de weg, of desnoods op plekken waar lichte geluidsoverlast is (73%). Hierbij gaat de voorkeur uit naar een rijtjeswoning (62%) met een privé tuin (71%). Toch zou 38% van de respondenten wel in een appartement in De Ronde Venen willen wonen – met name ouderen – maar dan niet hoger dan 4 verdiepingen. Deze woningen moeten volgens het merendeel van de respondenten worden gebouwd in elk dorp, niet enkel in de grotere dorpen. De opgaven in mobiliteit zijn ook belangrijk. Het openbaar vervoer moet volgens inwoners echt verbeterd worden: 70% van de respondenten geeft aan dat ze het openbaar vervoer vaker zouden gebruiken met een goede bus- of fietsverbinding naar een tram- en/of treinstation. Bij jongeren is dit percentage nog hoger (79% van de groep onder de 30 jaar). Daarnaast zien mensen kansen in meer fietsmobiliteit, 57% zou de fiets vaker pakken voor korte ritjes als er betere verbindingen zijn. Ten slotte geeft ongeveer 1 op de 5 respondenten aan dat ze gebruik zouden maken van een deelauto als er een in de buurt zou staan. Onder jongeren is dit percentage duidelijk hoger (31% van de groep onder de 30 jaar). Behoud en kwaliteitsverbetering van het groen. Dit is op verschillende plekken belangrijk: in woonwijken (93%), op bedrijventerreinen (69%) en in de eigen tuin (80%). Voldoende onderhoud hiervan is ook erg belangrijk. Het beschermen van cultureel erfgoed en de kwaliteit van het landschap wordt als een belangrijke opgave gezien. Het belang van conservering van erfgoed is significant groter onder ouderen (90%) dan bij jongeren (62%). Daarnaast zien inwoners meer kansen en mogelijkheden in recreatie in De Ronde Venen: meer recreatieve wandelroutes (73%) en recreatieve fietsroutes (64%) in het landschap. 	<p>Deze onderwerpen komen allemaal terug in de negen relevante ruimtelijke en maatschappelijke thema's voor de toekomst van de gemeente De Ronde Venen, beschreven in het Raamwerk De Ronde Venen 2040. De beschreven opgaven worden herkend door de gemeente en de lokale politiek en zullen een invulling krijgen in de omgevingsvisie.</p>

**Gemeente
De Ronde Venen**

<ul style="list-style-type: none"> Op de vragen rondom duurzaamheid waren de meningen stevig verdeeld. Dit bleek ook uit de opmerkingen achteraf en uit de straatgesprekken. Zo gaven sommige mensen aan dat de omslag naar duurzame energie en duurzame warmte ontzettend belangrijk is, terwijl andere mensen dit het belang hiervan compleet verwerpen. Uit de peiling blijkt in elk geval dat 68% van de respondenten hun woning in 2040 graag duurzaam wil verwarmen, en dat 60% geen probleem heeft met zonnevelden in het buitengebied, mits deze goed worden ingepast in het landschap. 	
<p>Opmerkingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Respondenten gaven bij de laatste, open vraag nog een wijde variëteit aan opmerkingen mee aan de gemeente. Deze gingen onder andere over de bouw van woningen voor jongeren en starters, beter en slimmer groenbeheer, meer groene- en speelplekken, behoud van agrarische activiteit in het buitengebied, uitsluiten van windmolens, meer (recreatieve) fiets- en wandelroutes, verminderen van geluidsoverlast van Schiphol en wederom de noodzaak van het verbeteren van het openbaar vervoer. Daarnaast gaven mensen ook opmerkingen over de methodiek: enerzijds dat ze het fijn vonden dat deze online peiling plaatsvond op zo'n snelle manier. Anderzijds gaven mensen de kanttekening dat de keuzes wel zwart-wit waren en het daarom soms als lastig ervaren. 	<p>Deze opmerkingen nemen we ter kennisgeving aan, en zullen we meenemen in de volgende fase van de omgevingsvisie. Sommige specifieke opmerkingen passen niet bij het hoge abstractieniveau van deze strategische langetermijnvisie.</p>

Straatgesprekken

Naast de online peiling hebben op 26 oktober en 4 november 2023 straatgesprekken plaatsgevonden in De Ronde Venen. Deze gesprekken zijn van tevoren aangekondigd via verschillende kanalen, inclusief tijd en locatie. Mensen werden hier bevraagd op de kwaliteiten, opgaven en dromen die ze voor De Ronde Venen zien. Het doel van deze gesprekken was om mensen fysiek te bereiken en om meer kwalitatieve input op te halen voor de omgevingsvisie (quotes, verhalen). Een gesprek leent zich ook om door te vragen *waarom* mensen iets vinden. Deze gesprekken zijn gevoerd in de dorpen Mijdrecht, Wilnis, Vinkeveen en Abcoude. Op ontmoetingsplekken in de openbare ruimte – zoals de plaatselijke supermarkt of een dorpsplein – zijn mensen aangesproken en geïnterviewd. In totaal zijn er 101 straatgesprekken gevoerd met inwoners, variërend van leeftijd, geslacht en woonplaats.

Gemeente De Ronde Venen

Impressies straatgesprekken 26 oktober en 4 november 2023

Hoofdpijnen belangrijkste resultaten straatgesprekken	Hoe verwerkt in de omgevingsvisie?
<p>Algemene bevindingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bevindingen van de straatgesprekken liggen algemeen in lijn met de resultaten van de online peiling. • Inwoners zijn in het algemeen tevreden over hun leefomgeving. Slechts een heel klein deel van de respondenten gaf aan dat ze niet tevreden zijn. • Bepaalde zorgen worden vooral geredeneerd vanuit het 'hier en nu': zaken als overlast van jongeren, onvoldoende groenonderhoud of zwerfafval. Dit behoeft altijd aandacht. 	<p>Met deze straatgesprekken in de dorpen zijn de resultaten van de online peiling getoetst en aangevuld. Inwoners schetsten naast veel tevredenheid ook zorgen over de huidige situatie en toekomst. In het Raamwerk worden deze onderwerpen als opgaven voor de toekomst benoemd. Dit nemen we mee naar de volgende fase van het proces</p>
<p>Mooiste plekken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De Vinkeveense Plassen wordt het vaakst genoemd als mooiste plek in de gemeente. De herkenbaarheid van het gebied is belangrijk, en de recreatieve waarde die het voor bewoners biedt. • Op nummer 2 staan de natuurgebieden: Botshol en 't Gein. Mensen waarderen deze plekken vanwege de rust en de natuurwaarden. De parken in de kernen – zoals het Wickelhofpark in Mijdrecht en het Speelwoud in Wilnis – worden in mindere mate ook genoemd. • Het buitengebied wordt in zijn geheel vaak genoemd als mooiste plek in de gemeente. Het open landschap van de poldergebieden is een kernkwaliteit voor de inwoners van de gemeente. De 'rust en 	<p>De mooiste plekken van de gemeente zijn meegenomen in het hoofdstuk "Ruimtelijke karakteristiek" van het Raamwerk De Ronde Venen 2040, en vormt daarmee het fundament voor de verdere ontwikkeling van de omgevingsvisie. Het verder versterken en verbeteren van de kernkwaliteiten van de gemeente De Ronde Venen speelt hierbij een belangrijke rol; de mooiste plekken</p>

Gemeente
De Ronde Venen

<p>ruimte' wordt vaak benoemd.</p> <ul style="list-style-type: none"> De dorpskernen worden ook genoemd als mooiste plekken. Met name de dorpskernen waar de inwoners zelf wonen. Met name Abcoude en Wilnis worden vanwege hun historische kern vaak genoemd, maar ook Vinkeveen en Mijdrecht. 	<p>van de gemeente maken hier logischerwijs deel van uit.</p>
<p>Belangrijkste opgaven:</p> <ul style="list-style-type: none"> De woningbouwopgave wordt heel vaak benoemd. Bijna door iedereen. Met name het bouwen van betaalbare woningen voor starters en senioren. Iedereen kent wel iemand die een woning zoekt in De Ronde Venen. Heel veel respondenten vonden dit heel belangrijk, echter vond een (kleinere) groep respondenten ook dat er 'niet te veel' bijgebouwd mag worden, omdat het open polderlandschap niet aangetast mag worden. Op het gebied van mobiliteit wordt verkeersveiligheid en verkeersoverlast vaak benoemd. Specifieke kruispunten en straten worden dan benoemd, zoals de Hoogstraat in Abcoude (te veel doorgaand verkeer door de kern) en de Industrierweg / N201 (te druk). Ook vinden inwoners dat het openbaar vervoer moet worden verbeterd, en een volwaardig alternatief zijn voor de auto. Over voorzieningen in de kernen hebben mensen ook zorgen. In de kernen vindt men het belangrijk dat maatschappelijke voorzieningen en winkels niet verdwijnen. Daarnaast zouden sommige mensen meer culturele voorzieningen en horeca in de gemeente zien. Over duurzaamheid verschillen de meningen. Eén groep noemt duurzaamheid een zeer belangrijke opgave voor de gemeente waarin geïnvesteerd moet worden, onder andere in groene energie. Een andere groep respondenten noemt duurzaamheid enkel in dezelfde zin als "geen windmolens". De mensen die direct te maken hebben met bodemverzakkingen – zoals inwoners langs de Baambrugse Zuwe – zien de klimaatopgave ook als belangrijk. Het creëren en behouden van meer groen en natuur wordt ook vaak benoemd als opgave, zeker omdat dit wordt gevoeld als een kernkwaliteit van de gemeente. 	<p>Deze onderwerpen komen terug in de negen relevante ruimtelijke en maatschappelijke thema's voor de toekomst van de gemeente De Ronde Venen, beschreven in het Raamwerk De Ronde Venen 2040. De beschreven opgaven worden herkend door de lokale politiek en zullen een invulling krijgen in de omgevingsvisie.</p>
<p>Dromen voor de toekomst:</p> <ul style="list-style-type: none"> De dromen van inwoners van de gemeente zijn veelzijdig. Ondanks een wijde variëteit aan antwoorden, is er wel een rode draad te ontdekken: inwoners zien in 2040 over het algemeen een gemeente met genoeg passende woningen, meer verkeersveiligheid, beter groenonderhoud en betere mogelijkheden in het openbaar vervoer. Hier is eigenlijk iedereen het wel over eens. Over de nadere invulling hiervan verschillen de meningen. Tegelijkertijd wil een groep mensen ook niet te veel verandering in de leefomgeving; ze zijn vooral tevreden met hoe het nu is. 	<p>Deze wensbeelden krijgen een vertaling in de volgende fase van de omgevingsvisie, waarin de koers naar de toekomst wordt bepaald.</p>

FASE 2: KOERS BEPALEN (FEBRUARI '24 - SEPTEMBER '24)

Met de opbrengst uit de vorige fase, richtte de tweede fase zich op het bepalen van de koers richting de toekomst. Om richting te geven aan de toekomst, is het gesprek met de samenleving gevoerd langs drie sporen. De sporen brengen drie verschillende 'toekomst' in beeld voor De Ronde Venen. Ze geven inzicht in de keuzes en gevolgen voor verschillende gebieden in de gemeente, zoals de dorpen, het buitengebied en bedrijventerreinen. De sporen zijn nadrukkelijk een instrument voor het goede gesprek: het was tijdens de gesprekken niet de bedoeling om een van de drie sporen te kiezen. De sporen helpen om het gesprek op gang te brengen over welke keuzes voor de toekomst van De Ronde Venen mogelijk en wenselijk zijn. Het doel van deze sporen-methodiek was om bouwstenen op te halen voor de centrale koers in de omgevingsvisie. Dit gesprek voerden we op 9 april 2024 met de samenleving, tijdens het eerste Atelier De Ronde Venen 2040.

Atelier De Ronde Venen 2040 #1

Op de avond waren zo'n 70 bewoners, ondernemers en vertegenwoordigers van belangenverenigingen aanwezig in Sociaal Cultureel Centrum de Boei in Vinkeveen. Daarnaast waren er ambtenaren en een aantal raadsleden aanwezig. De deelnemers waren positief over de presentatie van de omgevingsvisie, het verloop van het proces en de deelsessies. Na een plenaire aftrap kreeg iedereen in kleinere groepen de gelegenheid om mee te discussiëren over de toekomst van De Ronde Venen. Onder leiding van een gespreksleider werd het gesprek over de toekomst gevoerd langs de drie sporen. Elke deelnemer kreeg de kans om over elk van de sporen mee te praten. Er werden diverse visies uitgewisseld en de bijeenkomst leidde tot waardevolle gesprekken en interessante ideeën. De gespreksleiders verzamelden de belangrijkste punten en aanvullingen van de deelnemers op posters. Al met al was de sfeer in de Boei toekomstgericht, constructief en prettig. [Deze video](#) geeft een korte impressie van de avond in Vinkeveen, en [hier](#) vindt u een uitgebreid tekstueel verslag van de avond, inclusief een inhoudelijke duiding van de drie sporen.

Impressie van de plenaire presentatie (links) en deelsessies (rechts)

Gemeente De Ronde Venen

Waardevolle gesprekken

Over het algemeen heerste er een verlangen naar vooruitgang, en naar het aanpakken van de urgente opgaven die in de gemeente spelen. Tegelijkertijd bleven de verwachtingen realistisch. Niet alles is overal mogelijk, en de gemeente is op een aantal thema's ook afhankelijk van andere partijen. De Ronde Venen staat voor verschillende urgente uitdagingen, en er was consensus onder de deelnemers dat er scherpe en haalbare keuzes gemaakt moeten worden. De rode lijnen van de gesprekken staan in het onderstaande overzicht. Hierbij wordt per spoor aangegeven hoe er op hoofdlijnen op gereageerd werd – wat waren de kansrijke elementen van de sporen en wat waren de kanttekeningen? In de rechterkolom staat hoe deze inzichten zijn verwerkt in het resultaat van de tweede fase van deze omgevingsvisie, het Koersdocument De Ronde Venen 2040.

Spoor 1: De Ronde Venen lokaal en verbonden	
Hoofdlijnen gesprek	Hoe verwerkt in de omgevingsvisie?
<p>Kansrijke elementen: <u>Woningbouw en spreiding van voorzieningen:</u> In ieder dorp bijbouwen – voor lokale behoefte – is in dit spoor het grootste pluspunt. Hierbij zou volgens deelnemers vooral ingezet moeten worden op de lokale starter en senior. Spreiding van de woningbouw kan de draagkracht voor lokale voorzieningen vergroten, ook in de kleinere dorpen. <u>Co-creatie en sociale cohesie:</u> Dit element werd zeer gewaardeerd, omdat het focust op lokale binding en gemeenschapsgevoel. Het is 'samen voor elkaar' – inwoners willen wel meedoen en lokale krachten bundelen om lokale opgaven op te pakken. Wel zetten deelnemers vraagtekens bij de haalbaarheid, in het licht van de toenemende vergrijzing. <u>Fijnmazige bereikbaarheid:</u> Sommige deelnemers geven aan dat ze de fijnmazigheid van het OV-netwerk in dit spoor waarderen. De bus mag dus een grote route door de dorpen rijden, ondanks dat dit ten koste gaat van de snelheid, duur van de reis en frequentie van de bus.</p>	<p>In de Koers Ronde Venen 2040 staat dat we ons als gemeente maximaal inspannen om de <u>woningbouwlocaties</u> binnen de contouren van de dorpen te realiseren. Daarnaast bieden we ruimte voor beperkte dorpsuitbreidingen, met een clustering in Mijdrecht. Voor de kleinere dorpen bieden we via maatwerk de mogelijkheid voor een 'straatje erbij'.</p> <p>De eerste kernambitie die in de Koers staat verwoord, onder de titel <i>groen wonen in levendige en betrokken dorpen</i>, legt focus op <u>sociale cohesie</u> binnen de dorpen. De onderlinge netwerken, de maatschappelijke voorzieningen en het gevoel van ons-kent-ons onder de inwoners zijn kernwaarden waar de gemeente De Ronde Venen de komende decennia op wil blijven voortbouwen.</p>
<p>Kanttekeningen: <u>Risico op stilstand en versnippering:</u> Sommigen zien dit spoor als een teken van stilstand of zelfs achteruitgang, omdat het in hun ogen te veel gericht is op het behouden van de status quo, zonder externe invloeden – zoals de klimaatopgave, de energietransitie of de druk vanuit hogere overheden – te omarmen. De 'spreidingsgedachte' van woningen en voorzieningen zorgt mogelijk niet alleen voor versnippering; het kan ook leiden tot onderlinge strijd tussen dorpen. <u>Niet genoeg toekomstgericht:</u> Deelnemers hebben hun bedenkingen over de realiteitszin en de toekomstbestendigheid van het spoor, met zorgen dat het niet goed inspeelt op langetermijnontwikkelingen. Het gebrek aan sturing op energie, landbouw en natuur roept vragen op. Worden we dan niet alsnog gedwongen door hogere overheden?</p>	<p>Op het gebied van <u>bereikbaarheid</u> wordt in de Koers Ronde Venen 2040 ingezet op frequent vervoer langs een gestrekte OV-as, en dus niet op fijnmazige bereikbaarheid. Om de bereikbaarheid van de dorpen met OV te borgen, zorgen we als gemeente voor goede fietsverbindingen naar de haltes en onderzoeken we de mogelijkheden voor flexbus-aantakkingen.</p> <p>Met de Koers zetten we als gemeente in op een</p>

**Gemeente
De Ronde Venen**

<p><u>Economische en sociale risico's</u>: Er worden vraagtekens gezet bij de betaalbaarheid en financiële houdbaarheid van de ontwikkelingen in dit spoor. Daarnaast leunt deze toekomst voor een aanzienlijk deel op de inzet van actieve inwoners (vrijwilligers). Ook hierbij worden vraagtekens gezet bij de haalbaarheid, vooral met het oog op vergrijzing.</p>	<p>duurzaam toekomstperspectief, waarbij wel rekening wordt gehouden met de haalbaarheid. Uit dit eerste spoor zijn met name de 'sociale thema's' meegenomen naar de Koers. Wat betreft het sociale voorzieningenniveau, benadrukken we in de Koers dat de inzet en draagkracht van vrijwilligers belangrijke randvoorwaarden vormen.</p>
<p>Spoor 2: De Ronde Venen op eigen kracht</p>	
<p>Kansrijke elementen: <u>Kracht van het buitengebied</u>: Behoud van de openheid van het buitengebied wordt omarmd door velen. Sommige deelnemers waren zeer te spreken over het versterken van de natuur, tegengaan van bodemdaling, en regievoering en positie-inname in de landbouwtransitie. Tegelijkertijd waren er ook deelnemers die zich zorgen maakten over de toekomst van de agrarische sector. Daarnaast was er discussie over de plek van recreatie in het buitengebied. Hierin moet een goede balans worden gezocht tussen rust en reuring. <u>Verbetering van de OV-bereikbaarheid</u>: De verbeterde OV-bereikbaarheid – in combinatie met woningbouw langs de OV-as – werd door deelnemers het meest frequent genoemd als positief punt. Men ziet liever een snelle buslijn met een beperkt aantal haltes, dan een langzamere buslijn met veel haltes door de dorpen. De haltes moeten echter wel echt goed bereikbaar zijn. Hiervoor liggen kansen in veilige fietspaden en stallingmogelijkheden, maar eventueel ook in (flex)bus-aantakkingen voor de mensen die niet meer fietsen of minder ver kunnen lopen. <u>Geclusterde woningbouw</u>: De sturing op het clusteren van woningbouwlocaties binnen de dorpen kon op veel positieve reacties rekenen, omdat dit het buitengebied open houdt. Dit kon met name op bijval rekenen in grotere kernen zoals Mijdrecht, nabij bestaande voorzieningen. Op sommige van deze plekken kan prima de hoogte in gebouwd worden. Hierbij mag ook aandacht zijn voor kleinere woonvormen, zoals appartementen voor de starter en de senior. <u>Regie op de energietransitie</u>: Er is waardering voor duidelijke regie op de plaatsing van zonnevelden. Tegelijkertijd wordt gesignaleerd dat de lokale impact van deze grotere, geclusterde velden aanzienlijk kan zijn. Een aantal deelnemers geeft daarom aan dat de optie van windenergie weer bespreekbaar zou moeten worden.</p>	<p>In de Koers Ronde Venen 2040 kiezen we als gemeente voor een duidelijke clusteringsstrategie – zowel op woningbouw als energieopwek – waarmee de <u>openheid van het buitengebied</u> gespaard wordt. We stellen ons terughoudend op ten aanzien van grote, nieuwe uitleglocaties in het groen. Ook wordt in de Koers de balans tussen rust en reuring als ambitie benoemd; dit wordt in de volgende fase concreter uitgewerkt.</p> <p>Het punt over de verbetering van de <u>OV-bereikbaarheid</u> (via de gestrekte OV-as) uit dit spoor is bijna één-op-één meegenomen naar de Koers. Ook de <u>clusteringsstrategie</u> van de woningbouw, met name rondom Mijdrecht, is meegenomen in de Koers. Hierbij is expliciet aandacht voor kleinere woonvormen (appartementen) voor de starter en de senior in het kader van een gevarieerde woningvoorraad.</p> <p>Bij <u>zonnevelden</u> kiezen we als gemeente in de Koers voor een strategie van slimme clustering, om het aantal zonnevelden te beperken, versnippering tegen te gaan en de landschappelijke waarden zo min mogelijk aan te tasten. Tevens benoemt de Koers dat we als gemeente bij onvoldoende draagvlak op de lange termijn bereid zijn om ook andere duurzame opties te verkennen.</p>

Gemeente
De Ronde Venen

<p>Kanttekeningen</p> <p><u>Betaalbaarheid en snelheid woningbouw:</u> Een aantal deelnemers heeft zorgen over de betaalbaarheid van de woningen, onder andere vanwege de hogere duurzaamheidseisen. Daarnaast kunnen dit soort eisen het bouwproces ook vertragen.</p> <p><u>Breed gedragen visie op het buitengebied:</u> Deelnemers geven aan dat het lastig zal zijn om binnen de gemeente tot een eensgezinde blik op het buitengebied te komen, met alle belangen die daar spelen. Er wordt aangegeven dat daar wellicht nog wel de grootste uitdaging ligt bij het opstellen van de omgevingsvisie. Hoe kan dat gesprek eerlijk en constructief worden aangegaan tussen alle partijen?</p> <p><u>Aandacht voor kleinere kernen:</u> De clustering van voorzieningen kan mogelijk ten koste gaan van de leefbaarheid en beschikbaarheid van voorzieningen in kleinere kernen. Het zou goed zijn als er ruimte blijft om initiatieven van bewoners uit de kleinste kernen te ondersteunen.</p> <p><u>Afhankelijkheid van andere overheden:</u> Om de ontwikkelingen in dit spoor mogelijk te maken, is de gemeente afhankelijk van keuzes die op provinciaal en/of Rijksniveau gemaakt worden. Aan de andere kant zien deelnemers ook dat het hebben van een duidelijke visie een betere onderhandelingspositie geeft aan tafel in Utrecht of Den Haag.</p>	<p>In de Koers staat dat we als gemeente de <u>landbouw</u> in 2040 nog steeds zien als een belangrijke drager en hoeder van de kwaliteit van ons buitengebied. Tegelijkertijd willen we werk maken van een toekomstbestendig buitengebied, om de grote opgaven te kunnen oppakken (bodemdaling, klimaat, natuur). In deze omgevingsvisie zetten we ons in om lokale duidelijkheid te scheppen over wat een duurzaam en klimaatrobuust buitengebied is, dat past bij De Ronde Venen. Dit is reeds opgenomen in de Koers. Hierbij bewegen we ons in een nationaal en provinciaal krachtenveld, maar we zien de meerwaarde om hier ook zelf positie in te nemen. Wat deze positie precies inhoudt, wordt in de volgende fase uitgewerkt. In deze fase blijven we als gemeente ook in gesprek met de samenleving en andere stakeholders.</p> <p>De aandacht voor de Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef en Waverveen zit ook voldoende geborgd in de Koers, met name in de eerste kernambitie <i>groen wonen in levendige en betrokken dorpen</i>.</p>
<p>Spoor 3: De Ronde Venen als dynamische schakel in de regio</p>	
<p>Kansrijke elementen:</p> <p><u>Geconcentreerde woningbouw:</u> Deelnemers spreken hun waardering uit voor het clusteren van woningbouw en energievoorzieningen. Dit kan ervoor zorgen dat er flinke stappen gemaakt kunnen worden in het oplossen van de woningnood: <i>"kies een aantal plekken waar je het echt goed doet"</i>. Tegelijkertijd vindt men de genoemde aantallen – en daarmee de ruimtelijke impact van de ontwikkeling – wel erg fors.</p> <p><u>Versterking OV:</u> Het versterken en mogelijk uitbreiden van OV-verbindingen wordt gezien als een belangrijke verbetering. Het nieuwe treinstation en een uitleglocatie voor woningbouw in de vorm van een nieuw dorp worden wel als verfrissend gezien, maar niet direct als reëel.</p> <p><u>Aandacht voor recreatie:</u> Het versterken van recreatiemogelijkheden in het buitengebied wordt door een grote groep als positief beoordeeld. Met name ondernemers zien hier veel kansen. Andere deelnemers – vooral bewoners van de kleinere kernen en het buitengebied – waren hier juist erg terughoudend in; te veel recreatie is ook niet goed.</p>	<p>In de Koers kiezen we als gemeente voor een duidelijke <u>concentratie</u> van de woningbouw en energievoorzieningen op strategische locaties, maar dan wel met een passend aantal. Ook de versterking van het OV zit goed in de Koers, en hierbij wordt duidelijk de koppeling gemaakt met woningbouwlocaties. Het nieuwe dorp en het nieuwe treinstation zijn niet meegenomen in de Koers.</p> <p>In de Koers geven we aan dat we ons economisch profiel als gemeente De Ronde Venen richting 2040 meer willen verbreden richting <u>recreatie en toerisme</u>. Zo zijn er mogelijkheden om bepaalde recreatieve voorzieningen toe te laten in het buitengebied, en hier ook vrijkomende agrarische bebouwing</p>

**Gemeente
De Ronde Venen**

<p><u>Behoud en uitbreiding van werkgelegenheid:</u> Meer ruimte voor ondernemers op werklocaties wordt gewaardeerd. Echter, deelnemers zien liever geen nadruk op het aantrekken van (inter)nationale spelers, vanwege zorgen over logistieke hallen en datacentra. De ontwikkeling moet uiteindelijk werkgelegenheid voor eigen inwoners opleveren.</p>	<p>voor in te zetten op de juiste plekken. Daarnaast wordt in de Koers ingezet op het verbeteren van de wandel-, fiets-, en vaarroutes in het buitengebied. Hierin wordt nadrukkelijk gezocht naar een goede en passende balans tussen rust en reuring. Goede ruimtelijke spreiding en duidelijke aansluiting bij het landelijke karakter is randvoorwaardelijk. Hoe deze balans er precies uitziet, wordt in de volgende fase nader (gebiedsgericht) uitgewerkt.</p>
<p>Kanttekeningen</p> <p><u>Te grote veranderingen:</u> Sommige deelnemers vinden veel ontwikkelingen in dit spoor te ambitieus en vrezen dat het de rust en landelijkheid te veel zal aantasten. Daarnaast zijn er zorgen dat de kleinere kernen achter zullen blijven en de dorpen hun kleinschalige karakter zullen verliezen.</p> <p><u>Infrastructuur en bereikbaarheid:</u> Veel deelnemers hebben zorgen over de impact van deze toekomst op de bestaande infrastructuur. De N201 is momenteel al een knelpunt. Men ziet liever geen ingrijpende aanpassingen aan deze provinciale weg.</p> <p><u>Druk op natuur en leefomgeving:</u> Er is zorg over de impact van grootschalige bouw en toename van recreatie op de natuur en het landschap.</p> <p><u>Sociale en economische gevolgen:</u> Met name de nadruk op het aantrekken van inwoners van elders leidt tot zorgen, omdat dit mogelijk (a) de woningmarkt krappere en duurder zou kunnen worden en (b) het gemeenschapsgevoel onder de bevolking zou kunnen verminderen.</p>	<p>Dit spoor kende een aantal grote, impactvolle ontwikkelingen, bijvoorbeeld de grootschalige uitleglocaties voor woningbouw, de extra uitbreiding van Bedrijventerrein Mijdrecht, het verbreden van de N201, het nieuwe treinstation, enzovoort. Deze ontwikkelingen zijn allemaal niet meegenomen in de Koers, vanwege de druk op de leefbaarheid, de aantasting van het open landschap en de natuur, en de sociale gevolgen.</p>

FASE 3: OMGEVINGSVISIE (OKTOBER '24 - MAART '25)

Met de opbrengst en inzichten uit de tweede fase als vertrekpunt, staat de derde fase in het teken van het opstellen van de omgevingsvisie. Hier is het [Koersdocument](#) een belangrijke leidraad: dit weerspiegelt de opbrengst van de tweede fase en geeft op hoofdlijnen aan welke richting de gemeente De Ronde Venen voor zich ziet naar 2040. De gemeenteraad heeft dit Koersdocument in januari 2025 vastgesteld. In deze derde fase van het proces is gewerkt aan het doorvertalen van deze ambities uit het Koersdocument naar meer concrete ruimtelijke keuzes. Omdat de gemeente De Ronde Venen veel verschillende gezichten kent, zijn deze keuzes op maat gemaakt voor verschillende gebieden. In totaal worden drie gebiedstypen onderscheiden: 1) Dorpen, 2) Werklocaties en 3) Buitengebied, met elk een aantal subtypen.

Ateliers De Ronde Venen 2040 #2

In december 2024 en januari 2025 zijn in totaal vijf bewonersavonden georganiseerd, op verschillende plekken in de gemeente. Tijdens deze avonden is met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties het gesprek aangegaan over de concept-keuzes van de omgevingsvisie van De Ronde Venen. Het programma van alle vijf de avonden was steeds hetzelfde, maar door deze werksessies op vijf avonden, op een andere locatie in de gemeente, te organiseren, zijn zoveel mogelijk mensen in staat gesteld mee te praten.

Bij elke bewonersavond was er van tevoren de mogelijkheid voor een inloop. Op panelen waren de verschillende deelgebieden en de concept-visiekaart alvast te bekijken. Deelnemers kregen zo, voorafgaand aan de daadwerkelijke werksessie, alvast een impressie van de voorgenomen keuzes

Gemeente De Ronde Venen

per deelgebied. Met stickers konden bewoners aangeven welke elementen ze op de kaarten goed vonden (groene sticker) en over welke elementen ze zorgen hadden (gele/oranje sticker).

Iedere avond startte met een opening en inleiding over het proces tot nu toe. Ook zijn de belangrijkste keuzes toegelicht die in op de kaart en de deelgebieden te zien waren. Na deze introductie gingen deelnemers in kleinere groepen uiteen. Onder leiding van een gespreksleider zijn de concept-keuzes voor de verschillende deelgebieden toegelicht en uitvoerig besproken met deelnemers in de groepen. Deelnemers zijn vervolgens gevraagd om aan te geven welke **keuzes ze goed vinden** voor de toekomst van de gemeente, welke **keuzes ze anders willen zien** en welke **suggesties, aanvullingen of verrijkingen** ze wilden meegeven.

In totaal hebben zo'n **160 bewoners, ondernemers en vertegenwoordigers van belangenverenigingen** hun inbreng geleverd. Daarnaast waren er ambtenaren en een wethouder/burgemeester aanwezig.

De deelnemers waren positief over de presentatie van de omgevingsvisie, het verloop van het proces en de invulling van de deelsessies. Opvallend was dat veel van de aanwezigen nog niet eerder hadden meegepraat over de omgevingsvisie. Er is dus een grote groep 'nieuwe Ronde Veners' aangehaakt. Over het algemeen waren de gesprekken in de deelsessies heel constructief. Er was ruimte voor verschillende visies op bepaalde keuzes, want hoewel er heel veel zaken waren waarover deelnemers eensgezind waren, waren er uiteraard ook keuzes waarover deelnemers verschillende inzichten hadden. De gespreksleiders verzamelden de belangrijkste punten en aanvullingen van de deelnemers op een reactieformulier.

De rode draden van de gesprekken staan per avond in het onderstaande overzicht. Afsluitend wordt weergegeven welke aanpassingen zijn doorgevoerd in de omgevingsvisie op basis van deze gesprekken met de samenleving.

Dorpsavond Abcoude - Dorpskerk - 11 december 2024: 30 deelnemers
Wat vinden deelnemers goed aan de visie en de gebiedsgerichte uitwerkingen?
<p>Buitengebied Veel deelnemers waarderen de aandacht voor het reguleren van de recreatieve druk in en om de natuurgebieden en de mogelijke oplossingen die daarbij geboden worden zoals meer focus op het OV en de verkeersveiligheid voor fietsers. Tevens wordt het tegengaan van bodemdaling belangrijk gevonden, net als het slim gebruiken van dijken en stroomruggen als ecologische linten.</p> <p>Dorpen Een groot deel van de aanwezigen was het eens met de inzet op geconcentreerd bouwen, investeren in de OV-as en de focus op eerst inbreiding, dan uitbreiding. Voor de grote dorpen waarderen veel deelnemers de aandacht voor het behoud van ontmoetingsplekken en het instandhouden van voorzieningen. Ook de keuze voor ruimte geven aan 'middenbouw' (4 - 5 bouwlagen) op een aantal plekken in de grote dorpen wordt als kansrijk ervaren.</p> <p>Werklocaties Veel deelnemers onderschrijven een aantal belangrijke zaken voor de toekomst van de bedrijventerreinen, zoals het toevoegen van meer groen op de bedrijventerreinen, het maken van scherpe keuzes over welk type bedrijvigheid je</p>

op welke terreinen wel (en niet) wilt hebben en de aandacht voor het lokale MKB. Specifiek voor bedrijventerrein Mijdrecht reageerden veel deelnemers positief op het stimuleren van circulariteit en de strategie van intensiveren, herstructureren en het beter benutten van de hoogte. Voor bedrijventerrein Bovenkamp uitten veel deelnemers positieve geluiden over het inzetten op een mix van wonen en werken.

Wat wordt gemist of waar is een aanvulling/aanscherping op?

Buitengebied | Vooral over de aanpak van vernatting hebben deelnemers behoefte aan aanscherpingen. Zo geven een aantal deelnemers aan graag scherpere duiding te willen van de benodigde waterberging (bijvoorbeeld in de Blauwe Krans), de betekenis van "water- en bodemsturend"-beleid en de rol van de gemeente in het vormgeven van samenwerkingen. Hoewel de deelnemers kansen zien voor meer diverse functies in het buitengebied, zijn er ook zorgen over een te hoge recreatieve druk. Deze deelnemers onderstrepen de noodzaak van het beschermen van het landschap, wat extra belangrijk is als ook veel boeren stoppen die ook een belangrijke rol als landschapsbeheerder hebben. Verder is verkeersveiligheid een belangrijk aandachtspunt, met name in relatie tot recreatie en de combinatie van verschillende weggebruikers (zoals tractoren en fietsers). Deelnemers onderschrijven de keuze om de verkeersveiligheid in het buitengebied aandacht te geven, maar hebben behoefte aan meer een concretere uitspraak: hoe krijgt dit dan vorm? Daarnaast benadrukten een deel van de inwoners dat bij het werken aan natuur- en landschapsbeheer - naast Natuurmonumenten - ook particuliere grondeigenaren een belangrijke rol spelen in het gebied. Dat zou wat meer aandacht mogen krijgen. Ten slotte is er een groep die aangeeft behoefte te hebben aan duidelijkere kaders voor bedrijvigheid in het buitengebied, bijvoorbeeld met betrekking tot maximale grootte en passende functies. Voor de energie-opgave zijn er een paar deelnemers die aangeven dat het goed zou zijn om ook andere opties te verkennen, zo wordt naast zonne-energie ook windenergie genoemd als mogelijke bron, met name nabij de A2.

Dorpen | Veel aanwezigen geven aan voor de dorpen in de omgevingsvisie meer uitspraken te willen zien over meer ruimte voor groen, sportfuncties en speelplekken en meer aandacht voor ommetjes naar het buitengebied. Daarnaast zijn er veel zorgen over de verkeersdruk en -veiligheid, waarbij met name de N201 en het sluipverkeer werden genoemd. De fietsroute Donkereind/Demmerik die gedeeld wordt met landbouwverkeer kwam vanuit verkeersveiligheid specifiek aan bod als knelpunt dat meer aandacht zou mogen krijgen. Daarnaast klinkt ook het geluid dat er behoefte is aan betere parkeermogelijkheden voor bezoekers van het Angstel- Gein gebied. Ten slotte geven sommige inwoners aan dat er in de omgevingsvisie meer aandacht mag zijn voor de toegankelijkheid van bushaltes en de leefbaarheid van de Hoogstraat in Abcoude.

Werklocaties | Een paar deelnemers geven aan dat de parkeergelegenheid op bedrijventerrein Hollandse Kade nu al lastig is en dat dat richting de toekomst een punt van zorg blijft.

**Gemeente
De Ronde Venen**

Dorpsavond Mijdrecht - Bowling - 17 december 2024: 25 deelnemers
Wat vinden deelnemers goed aan de visie en de gebiedsgerichte uitwerkingen?
<p>Buitengebied De inzet op robuuste natuurverbindingen en de ontwikkeling van een fietsnetwerk, met name de doorfietsroute vanuit Oosterland, worden positief ontvangen. Tenslotte uiten deelnemers zich tevreden over de aandacht voor de agrarische sector en de focus op samenwerking met agrariërs.</p> <p>Dorpen Woningbouw bij Amstelhoek, mits goed ontsloten met openbaar vervoer, wordt als een goed plan gezien. Deelnemers (h)erkennen dat het behoud van voorzieningen in de kleine dorpen niet gegarandeerd kan worden en dat het goed is om dit meer in de grotere dorpen te concentreren. Daarbij gaven veel deelnemers aan wel blij te zijn met de inzet op ontmoetingsplekken in de kleine dorpen. Ook gaf een deel aan dat de inzet op 'middenbouw' (met 4-5 bouwlagen) niet te vermijden is, omdat dit meer kansen biedt voor het behoud van groen in de dorpen.</p> <p>Werklocaties De focus op bereikbaarheid met de fiets en het openbaar vervoer voor werknemers wordt gewaardeerd. Ook de menging van wonen en werken op een aantal lokale bedrijventerreinen en de aandacht voor groen op alle terreinen, worden positief beoordeeld.</p>
Wat wordt gemist of waar is een aanvulling/aanscherping op?
<p>Buitengebied Enkele deelnemers zien liever geen grootschalige zonnevelden in het buitengebied, maar pleiten voor clustering bij hoogspanningsstations of langs hoogspanningslijnen. Hoewel een groep tevreden is over de aandacht voor agrariërs, leven er nog wel zorgen over de toekomst van de landbouw en zou landbouwgrond niet te veel vernat mogen worden. Ook is er bij sommigen vraag naar meer ruimte voor initiatieven in vrijkomende agrarische bebouwing (zoals woonvoorzieningen voor ouderen), met name nabij de kernen. Er werd door enkele aanwezigen opgeroepen om 'het groene hart' tussen de dorpen goed te beschermen en er klonk ook een paar keer een wens voor meer (beschermde) natuurgebieden.</p> <p>Dorpen Een deel van aanwezigen gaf aan behoefte te hebben aan meer ruimte voor (zorg)woningen voor senioren, jongeren en starters, met focus op betaalbare koop- en huurwoningen en appartementen. Enkele aanwezigen hadden zorgen over de toename van woningen en bedrijvigheid en de gevolgen voor de druk op de N201 en de verkeersafwikkeling. Ook de fietsveiligheid op de Industrieweg en de bereikbaarheid en veiligheid van Achterbos zouden nog meer aandacht mogen krijgen, volgens sommigen. Dit geldt ook voor de fietsroute naar De Hoef, met name voor scholieren, en een betere fietsverbinding naar de strandjes op de eilanden. De capaciteit van de OV-as is een ander punt van zorg. Ook werden er meerdere ideeën aangedragen om de overlast van doorgaand vrachtverkeer te verminderen. Er is behoefte bij een groep deelnemers aan meer speelplekken dicht bij huis en betaalbare woningen, met name voor jongeren. Containerwoningen, zoals eerder in Vinkeveen, worden genoemd als een mogelijke oplossing.</p> <p>Werklocaties Sommige deelnemers spraken een voorkeur uit voor een duidelijke scheiding in functies: bedrijventerreinen behouden voor bedrijvigheid en woongebieden voor wonen. Er klonk ook een geluid dat overlastgevende bedrijven dan ook verplaatst zouden moeten worden naar bedrijventerreinen. Anderen gaven juist aan dat ze het jammer vonden dat er bij de uitbreiding van De Bocht niet ook ruimte is gereserveerd voor woningen.</p>

**Gemeente
De Ronde Venen**

Dorpsavond Baambrugge - Dorpshuis De Vijf Bogen - 7 januari 2025: 30 deelnemers
Wat vinden deelnemers goed aan de visie en de gebiedsgerichte uitwerkingen?
<p>Buitengebied Het behoud van de relatie tussen het lint en de landbouw (als drager van het landschap), ook met de komst van andere functies, wordt door aanwezigen als positief ervaren. Ook de aandacht voor mooie overgangen van dorp naar buitengebied (zoals ommetjes) en het behoud van het dorps karakter van de kleine kernen worden gewaardeerd door sommige deelnemers.</p> <p>Dorpen Veel deelnemers waarderen de inzet op meer fietspaden en betere OV-verbindingen. Ook de inzet op meer oudere-, starters- en sociale woningen, met groene inpassing, wordt gewaardeerd. Daarnaast wordt ook de verdeling van 30% sociale huur en 30% middenhuur/betaalbare koop in nieuwe woningbouwprojecten als positief beoordeeld.</p> <p>Werklocaties Deelnemers gaven vooral aan de aandacht voor vergroening op de terreinen te waarderen. Ook de aandacht voor het behoud van het lokale MKB werd positief ontvangen.</p>
Wat wordt gemist of waar is een aanvulling/aanscherping op?
<p>Buitengebied Sommige deelnemers hebben zorgen over grotere druk op de infrastructuur door het toevoegen van functies in het buitengebied. Ook benoemen enkele deelnemers de moeilijkheden om extensivering in de landbouw financieel rond te krijgen. Kleine erfmolens en zonne-energie op grote daken van boerderijen zijn door een groep als kansrijk genoemd. Tot slot is door een deel van de aanwezigen het behoud van het Angstel- en Geinlandschap en de aanleg van meer ommetjes (eventueel verhard) genoemd.</p> <p>Dorpen Het belang van voorzieningen is nadrukkelijk benoemd; een groep heeft zorgen over de bereikbaarheid en het aantal voorzieningen in de kleine kernen. Dit hangt ook samen met woningbouw: deelnemers zien graag meer aandacht voor betaalbare woningen voor jongeren en ouderen (ook in de sociale sector), maar ook de diversiteit in woningtypen wordt hierbij aangehaald. Deelnemers geven hierbij aan dat inbreiding in de kernen niet ten koste mag gaan van het groen in de kernen. Er wordt door sommigen meer aandacht gevraagd voor de OV bereikbaarheid, o.a. naar Hilversum en Stokkelaarsbrug. Men wil voorkomen dat dorpen aan elkaar groeien. Tot slot is er bij enkele aanwezigen de behoefte aan een plek voor gemeenschappelijk wonen in ieder dorp en wordt meer aandacht gevraagd voor de leefbaarheid van kleine kernen.</p> <p>Werklocaties Een deel van de aanwezigen benoemt dat de ruimtelijke kwaliteit van nieuwe bedrijvigheid meer aandacht zou mogen krijgen; denk hierbij aan de architectuur maar ook de landschappelijke inpassing. Er zijn ook verschillende aanvullingen gedaan op de opwek van duurzame energie zoals windmolens op bedrijventerrein Mijdrecht. Een groep gaf aan graag ecologisch beheer op en rondom bedrijventerreinen te zien.</p>

<p>Dorpsavond De Hoef - De Strooppot - 13 januari 2025: 60 deelnemers</p>
<p>Wat vinden deelnemers goed aan de visie en de gebiedsgerichte uitwerkingen?</p>
<p>Buitengebied Door een groep aanwezigen is positief gereageerd op waterberging in de stellingzone, vanwege het historische verhaal van die plek (inundatiegebied). Ook waarden en enkelen het beschermen van de kreekruggen.</p> <p>Dorpen Veel deelnemers waarden de mogelijkheid in om in de kleine dorpen een 'straatje erbij' te bouwen en zijn blij met de aandacht voor een betere verbinding met de tramhalte in Uithoorn. Er was ook terugkerende waardering voor de aandacht voor vergroening in de dorpen. Een veelgenoemd positief aspect was ook de kans die deelnemers zagen in de nieuwe wijk bij Mijdrecht: dit biedt mogelijkheden voor het behoud van de school in De Hoef. Verder zijn de kansen voor het splitsen van woningen en het verbeteren van de fietsverbindingen positief ontvangen.</p> <p>Werklocaties De inzet op verduurzaming van de bedrijventerreinen wordt gewaardeerd. Daarbij wordt specifiek de inzet op meer zon-op-dak op de bedrijventerreinen expliciet genoemd.</p>
<p>Wat wordt gemist of waar is een aanvulling/aanscherping op?</p>
<p>Buitengebied Door enkele deelnemers worden aanvullingen gevraagd in de keuzes voor initiatieven in vrijkomende agrarische bebouwing: kunnen hier bijvoorbeeld ook tiny houses en woningsplitsing worden toegestaan? Sommige aanwezigen vragen zich af wat de rol van de gemeente is bij het extensiveren van de landbouw. Tot slot gaf een groep aan nog enkele vragen te hebben over energie-opwek: met name over de verdeling zonnepanelen en zon-op-dak en over netcongestie. Er is door een deel opgeroepen tot het gebruik van innovaties bij het waterbeheer in veenweidegebieden en het versterken van de toegang tot het plasseengebied over water.</p> <p>Dorpen Een deel van de aanwezigen had vragen over de haalbaarheid van de ambitie om richting 2040 circa 4.800 woningen bij te bouwen in de gemeente. Zij noemden daarbij de beperkte inbreidingsmogelijkheden en de belasting van de infrastructuur als problematisch. De toename van verkeer op de N201 is door veel mensen als zorg geuit. Zij vragen zich af of enkel de inzet op betere mogelijkheden in openbaar vervoer voldoende zijn om dit op te vangen en of er rekening wordt gehouden met extra infrastructuur. Een aantal deelnemers gaf aan dat er meer aandacht nodig is voor starterswoningen. Ook is de zorg geuit over de verdeling om tweederde van de nieuwbouw in het betaalbare segment te realiseren: dat lijkt lastig in deze tijd. Voor een groep is de bereikbaarheid van voorzieningen voor ouderen in de grotere dorpen een aandachtspunt. Mobiele voorzieningen, zoals een mobiele bibliotheek, worden geopperd als kansrijke initiatieven. Het behoud van doorkijkjes naar en de openheid van de Kromme Mijdrecht is belangrijk voor enkele deelnemers. Zij zien graag een aanvullende uitspraak over het behoud van deze publieke waarde. Tot slot zijn er zorgen bij sommigen over voldoende parkeergelegenheid bij al die nieuwe woningen.</p> <p>Werklocaties Veel deelnemers hebben zorgen geuit over de N201. Het gaat dan over problemen in de doorstroming en sluipverkeer. Voor de werklocaties is door sommigen een aanscherping voorgesteld om concurrentie tussen de bedrijventerreinen en de dorpscentra te voorkomen. Een aantal deelnemers had nog aanvullingen op het gebied van energie op de bedrijventerreinen. Zij vroegen om rekening te houden met een waterstofstation en onderstreepten de noodzaak van een elektriciteitsstation. Tot slot gaf een groep aan dat er subsidies nodig zijn voor ondernemers om te gaan verduurzamen.</p>

**Gemeente
De Ronde Venen**

Dorpsavond Amstelhoek - Verenigingsgebouw Ons Streven - 14 januari 2025: 15 deelnemers
Wat vinden deelnemers goed aan de visie en de gebiedsgerichte uitwerkingen?
<p>Buitengebied De inzet op het verbeteren van de recreatieve mogelijkheden van grote delen van het buitengebied en bij de forten, en de inzet op het verbeteren van de verkeersveiligheid die daarbij hoort, wordt gewaardeerd.</p> <p>Dorpen Een groot deel van de aanwezigen noemt het positief dat er aandacht is voor het toevoegen van woningen in alle dorpen. De inzet op OV-verbinding is ook positief genoemd door een groep aanwezigen, evenals de aandacht voor ontmoetingsplekken in de gemeente. Tot slot is er bevestigend gereageerd op het bouwen voor aandachtsgroepen.</p> <p>Werklocaties De hoofdlijnen van de keuzes voor de werklocaties worden gedeeld.</p>
Wat wordt gemist of waar is een aanvulling/aanscherping op?
<p>Buitengebied Een deel van de aanwezigen wil graag meer uitleg over hoe de inzet op "water- en bodem sturend" concreet in de Blauwe Krans (zone Hollandse Waterlinies) gaat landen. Verder zien sommigen graag specifiekere uitgelegd welke functies er wel of niet passend zijn bij vrijkomende agrarische bebouwing. En er is het voorstel aangedragen om scherper te formuleren dat er eerst ingezet moet worden op het realiseren van zon-op-dak en het netbeheer in orde te maken, voordat er over zonnenvelden wordt nagedacht. Een groep heeft aangegeven dat de UNESCO-contour belemmeringen gaat opleveren bij woningbouw en vraagt hier meer aandacht voor in de keuzes. Een paar aanwezigen benoemden het probleem van goede routes voor landbouwverkeer. Ze werd er bijvoorbeeld opgeroepen tot een alternatief voor het landbouwverkeer bij de brug Uithoorn-Amstelhoek. Sommige aanwezigen zijn het eens met de clustering van glastuinbouw, maar vragen zich af of er ook andere functies op deze terreinen zijn toegestaan. Tot slot is er aangevuld dat langs het Gein eerst maatregelen getroffen moeten worden voor de verkeersveiligheid voordat er goed gecreëerd kan worden.</p> <p>Dorpen Een grote groep heeft aanvullingen of aanscherpingen op het thema verkeer: zo is er opgeroepen tot een aparte busbaan op de N201 en het doortrekken van de tramlijn van Uithoorn via Mijdrecht naar Utrecht. Een deel van de aanwezigen was hier resoluut in en noemden het verbeteren van de bereikbaarheid voorwaardelijk voor de uitbreiding van Mijdrecht. Ook is er gesproken over de busbrug in Amstelhoek en is de oproep gedaan om explicieter te maken dat deze ook voor voetgangers en fietsers toegankelijk gemaakt moet worden om de verbinding naar (de tramhalte in) Uithoorn te realiseren. Een deel van de aanwezigen ziet graag een pro-actievare houding van de gemeente in het faciliteren van ontmoetingsplekken en stelt dat er in ieder dorp (ook in Waverveen) een dorps huis moet zijn om bijvoorbeeld te kunnen stemmen.</p> <p>Werklocaties Voor de werklocaties zijn er met name aanscherpingen en aanvullingen geweest op de N201: een groep heeft aangegeven dat er meer ruimte nodig is op de uitbreiding van bedrijventerrein Mijdrecht (De Bocht) voor de verbreding van de N201 en dat er ingezet moet worden op andere vormen van mobiliteit zoals fietsen, OV en deelvervoer. Tot slot zien sommige aanwezigen kansen voor uitbreiding van het industrieterrein Amstelhoek.</p>

Gemeente De Ronde Venen

Alle opmerkingen van de vijf bewonersavonden zijn zorgvuldig in overweging genomen. Een aanzienlijk deel van de aanscherpingen en suggesties waren al goed belegd in de tekst van de concept-omgevingsvisie en leidden daarom niet tot een aanpassing. Er waren ook aanscherpingen of aanvullingen die te gedetailleerd waren voor het abstractieniveau waarop een omgevingsvisie uitspraken doet.

Er is ook een aanzienlijk aantal opmerkingen dat tot een aanvulling of aanscherping van de ontwerp-omgevingsvisie heeft geleid. Dit betreft op hoofdlijnen de volgende wijzigingen:

Buitengebied:

- Voor nieuwe functies in het buitengebied, voor bijvoorbeeld vrijkomende agrarische bebouwing, is een aanvulling opgenomen dat de invloed van de nieuwe functie op het aantal verkeersbewegingen en de verkeersveiligheid meegenomen wordt in de afweging of een functie passend is op die plek.
- Er is een aanvulling opgenomen dat voor de opgaven voor vernatting en waterberging per deelgebied wordt gezocht naar plekken die daadwerkelijk geschikt en effectief zijn.

Dorpen:

- Voor de ov-as is de aanvulling opgenomen dat de doorstroming van het openbaar vervoer als randvoorwaardelijk wordt gezien voor de kwaliteit van de bereikbaarheid en dat daarbij dus ook inzet en investeringen horen om die doorstroming te verbeteren.
- Voor de verwachte toename aan verkeer op de N201, bij groei van de gemeente, zijn een aantal aanscherpingen opgenomen. Zo is de aanscherping gedaan dat er wordt bijgebouwd op locaties die knelpunten op de N201 zo min mogelijk verzwaren, dat er aan de westkant van Mijdrecht gekeken wordt naar de mogelijkheden voor een nieuwe aansluiting op de N201 en dat de mogelijkheden worden verkend om doorgaand vrachtverkeer via het hoofdwegennet (A2, A9) te leiden.
- Bij het onderzoeken van het verbeteren van de landbouwverkeerroutes, is een aanvulling opgenomen dat hierbij nadrukkelijk naar de fietsveiligheid wordt gekeken en dat per deelgebied gekeken wordt wat voor de verschillende gebruikers de beste oplossing is.
- Er zijn in de omgevingsvisie concretere uitspraken opgenomen over voldoende sportvoorzieningen en (groene) speelplekken in of in de buurt van de dorpen.
- Er is een aanvulling opgenomen waarin voldoende (aantrekkelijke) ommetjes in en vanuit de dorpsranden duidelijker zijn uitgelegd.

Werklocaties:

- Er is een aanvulling opgenomen dat de gemeente 'het juiste bedrijf op de juiste plek' gaat stimuleren. Hiermee wordt ook gewerkt aan het verplaatsen van overlastgevende bedrijven naar bedrijventerreinen.

Visiekaart

- De kaart is op een aantal punten aangepast om de leesbaarheid te verbeteren. Ook zijn een aantal onjuistheden uit de legenda verwijderd of aangepast.

Bijlage 3 Plan-MER Omgevingsvisie De Ronde Venen

Voor bijlage 3 Plan-MER Omgevingsvisie De Ronde Venen wordt verwezen naar de publicatie op de website van de gemeente De Ronde Venen

Bijlage 4 Commissie mer Toetsingsadvies Milieueffectrapportage Omgevingsvisie De Ronde Venen

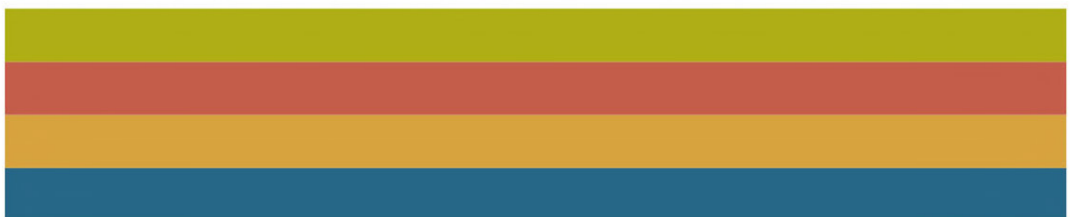

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Omgevingsvisie gemeente De Ronde Venen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

9 oktober 2025 / projectnummer: 3928

1 Advies over het MER in het kort

De gemeente De Ronde Venen stelt een omgevingsvisie op ter bepaling van de koers voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2040. In de ontwerp-omgevingsvisie worden op hoofdlijnen keuzes gemaakt voor onder andere woningbouw, bedrijvigheid, mobiliteit en het landelijk gebied. Voor het besluit over de omgevingsvisie is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.¹ De gemeente heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna: de Commissie) gevraagd te adviseren over het MER. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de kwaliteit en de volledigheid daarvan.

Wat staat in het MER?

De ontwerp-omgevingsvisie is in een aantal stappen tot stand gekomen. De huidige situatie en autonome ontwikkeling zijn beschreven in de leefomgevingsfoto.² Hieruit blijkt dat de aspecten wonen, werken en voorzieningen en de aspecten biodiversiteit, natuur, bodemdaling en waterkwaliteit slecht scoren. De inzichten hieruit zijn gebruikt voor het op hoofdlijnen vaststellen van de koers van de gemeente richting 2040.

Vervolgens zijn drie ontwikkelsporen opgesteld, met een verschillende focus op de leefomgeving: "Lokaal en verbonden", "Op eigen kracht" en "Dynamische schakel in de regio". Deze sporen zijn beoordeeld op een aantal indicatoren. Daaruit blijkt dat de sporen vooral onderscheidend zijn op de aspecten gezondheid, bereikbaarheid, landbouw, water en natuur.

Op basis hiervan zijn keuzes gemaakt voor de omgevingsvisie. Deze keuzes zijn beoordeeld op een groter aantal indicatoren en vergeleken met de huidige situatie en autonome ontwikkeling. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen dorpen, werklocaties en het buitengebied. Daaruit volgt dat keuzes in de omgevingsvisie zowel kansen als risico's met zich meebrengen. Zo biedt de omgevingsvisie kansen voor wonen en werken, maar zijn er in het buitengebied grote uitdagingen rond bodemdaling, klimaat en natuur. Het MER sluit op basis van de beoordelingen af met aanbevelingen voor de uitwerking van de omgevingsvisie.

Wat is het advies van de Commissie?

Het MER is goed leesbaar en overzichtelijk. De verschillende stappen in het opstellen van de omgevingsvisie en de rol van de mer-procedure daarbij zijn duidelijk omschreven. Milieu-informatie heeft in verschillende stadia van het proces een duidelijke rol gespeeld (zie paragraaf 2.1 van dit advies). Het MER is over het algemeen duidelijk in de beoordeling van de effecten en het benoemen van de onzekerheden. Dit leidt tot waardevolle aanbevelingen voor de gemeenteraad.

In de ontwerp-omgevingsvisie zijn ambities voor de gemeente als geheel uitgewerkt, en ook voor dorpen, werklocaties en buitengebied specifiek. Voor deze gebieden zijn bovendien gebiedsgerichte uitwerkingen opgenomen, waarin relatief gedetailleerde ambities en uitgangspunten zijn opgenomen. Het MER heeft niet het detailniveau van deze gebiedsgerichte uitwerkingen.

¹ Plan-MER omgevingsvisie De Ronde Venen, Tauw, 3 april 2025.

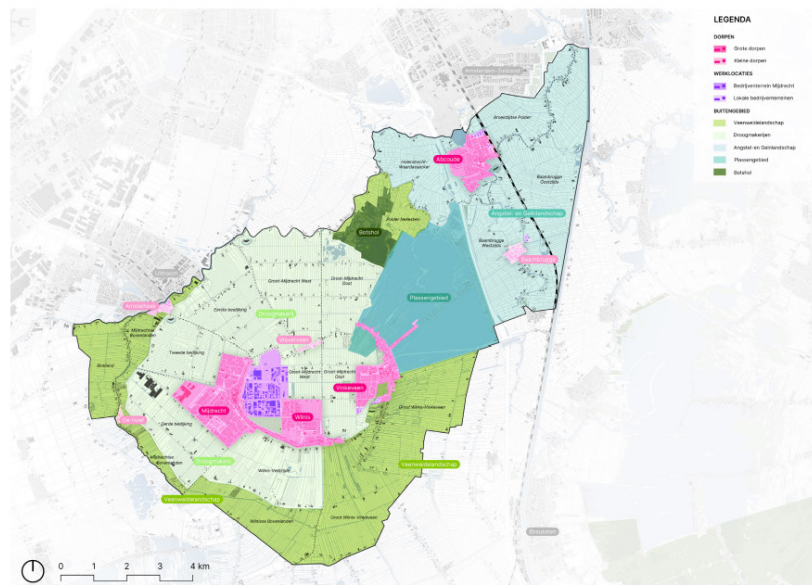
² Bijlage 3 bij het MER: Leefomgevingsfoto MER omgevingsvisie, Tauw, 1 maart 2024.

Een belangrijke aanbeveling van het MER is het opstellen van een ruimtelijk kwaliteitskader, waarmee de gemeente de ontwikkelingen in de deelgebieden kan (bij)sturen.

De Commissie constateert dat op enkele onderdelen nog informatie ontbreekt. Het aanvullen van die informatie is essentieel om het belang van de leefomgeving volwaardig mee te kunnen wegen bij het besluit van de gemeenteraad over de omgevingsvisie. Het gaat om de volgende punten:

- **Opgaven voor water, bodem en natuur vragen om samenhangende analyse en verkenning van oplossingen.** Het veenweidegebied heeft te maken met grote opgaven voor water, bodem en natuur, zoals bodemdaling, verzilting en achteruitgang van natuur, onder andere in het Natura 2000-gebied Botshol. Het MER geeft onvoldoende inzicht in de ernst van en samenhang tussen deze opgaven en de rol die de gemeente kan spelen. Hiervoor is een samenhangende analyse van het systeem van water, bodem en natuur nodig, die op hoofdlijnen inzicht geeft in de problematiek en oplossingen daarvoor. In het MER ontbreekt ook een alternatief waarin de ambities voor een natuurlijk water- en bodemsysteem centraal staan.
- **Effecten op werelderfgoed onvoldoende beschreven.** Om de haalbaarheid van keuzes voor woningbouwlocaties goed te kunnen beoordelen is (op hoofdlijnen) toetsing aan de Uitzonderlijke Universele Waarden (OUV) van Werelderfgoed de Hollandse Waterlinies nodig. Dit ontbreekt in het MER, waardoor onduidelijk is of dit gevolgen heeft voor (keuzes in) de omgevingsvisie. In het MER ontbreekt een alternatief waarbij negatieve effecten op deze waarden ontzien worden.

In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar beoordeling toe en geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

Figuur 1: Overzicht gebiedstypen en deelgebieden in de Ronde Venen (bron: ontwerp-omgevingsvisie).

Aanleiding MER

De omgevingsvisie beschrijft het samenhangende beleid van de gemeente voor de fysieke leefomgeving voor de middellange termijn (2040). Omdat de omgevingsvisie kaderstellend kan zijn voor mer- (beoordelings)plichtige projecten – zoals stedelijke ontwikkeling en aanleg of uitbreiding van bedrijventerrein – is het nodig om een plan-MER op te stellen. Een plan-MER is ook nodig met het oog op mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden. Binnen de gemeentegrenzen van De Ronde Venen ligt het Natura 2000-gebied Botshol, in de directe omgeving liggen de Nieuwkoopse Plassen & de Haeck en de Oostelijke Vechtplassen.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van De Ronde Venen – besluit over de omgevingsvisie.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken, die bij het advies zijn gebruikt, zijn te vinden door nummer 3928 op www.commissiener.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar beoordeling toe. Aan deze beoordeling koppelt zij adviezen en aanbevelingen. Adviezen staan in een tekstkader. Het uitvoeren daarvan is essentieel voor het volwaardig meewegen van het belang van de leefomgeving bij het besluit over de omgevingsvisie. Aanbevelingen staan niet in een kader. Deze zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming – nu en in de toekomst – te verbeteren.

2.1 Wat is goed beschreven in het MER?

Het opstellen van het MER heeft op meerdere momenten in het proces van het opstellen van de omgevingsvisie een rol gespeeld. Daardoor heeft de gemeenteraad in elke fase omgevingseffecten kunnen meewegen³:

1. **Raamwerk.** Op basis van een analyse van de actuele situatie en ontwikkelingen is een Raamwerk (bijlage 4 bij het MER)⁴ opgesteld. Het Raamwerk geeft een beeld van de huidige situatie, het karakter van de gemeente (het zogenaamde 'DNA', de combinatie van geomorfologie en (cultuur)historie), trends en ontwikkelingen en relevant beleid. Dit vormt een waardevol uitgangspunt voor de 'leefomgevingsfoto' (bijlage 3 van het MER) en de referentiesituatie waarmee de effecten van nieuwe keuzes en ontwikkelingen vergeleken worden.
2. **Ontwikkelssporen.** Vervolgens zijn drie 'ontwikkelssporen' (alternatieven) voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente vergeleken.

³ In elke fase heeft bovendien een uitvoerig participatieproces plaatsgevonden.

⁴ Raamwerk De Ronde Venen 2040, kwaliteiten, opgaven en ontwikkelingen in beeld. Ruimtevolk, maart 2024.

De sporen zijn gebruikt om de effecten van mogelijke ontwikkelrichtingen te beoordelen. Dit heeft geleid tot drie kernambities die zijn opgenomen in het Koersdocument.⁵

3. **Effecten vergelijken.** De vergelijking van de effecten en het doelbereik van de sporen heeft geleid tot keuzes die zijn overgenomen in de ontwerp-omgevingsvisie. Deze keuzes zijn beoordeeld op (milieu)effecten, doelbereik en onderlinge synergie en strijdigheid.
4. **Aanbevelingen voor de raad.** Deze beoordelingen hebben geleid tot waardevolle aanbevelingen voor vervolgbesluiten, waardoor de gemeenteraad een goed beeld krijgt van belangrijke thema's waarop nog keuzes gemaakt moeten worden.
5. **Verantwoording.** In het MER is expliciet aangegeven hoe de resultaten van het MER zijn verwerkt in de ontwerp-omgevingsvisie. Dit maakt het proces goed navolgbaar.

Het MER is over het algemeen duidelijk in de beoordeling van de effecten en het benoemen van de onzekerheden. Dit leidt tot heldere aanbevelingen voor de omgevingsvisie zelf en de uitwerking daarvan. Er is een Passende beoordeling opgesteld (hoofdstuk 6 van het MER) waardoor mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden (zoals Botshol, Nieuwkoopse Plassen & de Haeck en de Oostelijke Vechtplassen) expliciet aandacht krijgen. De Passende beoordeling sluit aan bij het abstractieniveau van de omgevingsvisie (zie verder paragraaf 2.3 van dit advies).

2.2 Omgevingsvisie, vervolgbesluiten en rol van het MER

Omgevingsvisie en gebiedsgerichte uitwerking

Zoals hiervoor aangegeven heeft het MER een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van de ontwerp-omgevingsvisie. De effecten, het doelbereik en de synergie en strijdigheid van keuzes zijn tot op het niveau van gebiedstypen (dorpen, werklocaties en het buitengebied) beoordeeld. In de ontwerp-omgevingsvisie is echter nog een extra stap gezet. De genoemde gebiedstypen zijn in hoofdstuk 6 van de visie verder gebiedsgericht uitgewerkt in deelgebieden. Hierin worden de bestaande kwaliteiten en karakteristieken van de deelgebieden (het 'DNA' van de gemeente, uitgewerkt in het Raamwerk) als uitgangspunt genomen om specifieke ambities en randvoorwaarden vast te stellen.

Het MER gaat niet of nauwelijks in op deze deelgebieden en de verschillen daartussen. De leefomgevingsfoto beschouwt de verschillende deelaspecten van de leefomgeving niet gericht op het niveau van de deelgebieden. Dat is verklaarbaar, omdat er niet altijd gegevens per deelgebied beschikbaar zijn. De indeling in deelgebieden is daarmee specifiekier dan de beschrijving van de bestaande situatie en de consequenties van de autonome ontwikkeling (referentiesituatie) in de leefomgevingsfoto en het MER.

De indeling in deelgebieden is naar de mening van de Commissie waardevol, omdat daardoor bij het maken van keuzes rekening kan worden gehouden met de specifieke eigenschappen en uitdagingen per deelgebied.

⁵ *Koers De Ronde Venen 2040 - Strategische keuzes als fundament voor de Omgevingsvisie*. Ruimtevolk, september 2024. De kernambities zijn (1) Groen en gezond wonen in levendige en betrokken dorpen, (2) Lokaal sterk in een dynamische regio en (3) Een beleefbaar, veerkrachtig en toekomstbestendig buitengebied.

Uit de beoordeling van de autonome ontwikkeling en de beoordeling van de consequenties van voorgenomen beleid in het MER blijkt de noodzaak om juist gebiedsgericht samenhangende keuzes te maken. Daarmee kunnen de geschetste (maatschappelijke) opgaven in samenhang worden aangepakt.⁶

In de effectbeoordeling zijn meerdere sociaal-maatschappelijke aspecten beschouwd. Dit is van belang, gelet op de betekenis van ruimtelijke keuzes voor leefbaarheid in de kernen.⁷ Tijdens het locatiebezoek van de Commissie⁸ heeft de gemeente aangegeven dat de verbinding van sociaal beleid met de samenhangende visie op de ontwikkeling van de Ronde Venen geen vanzelfsprekendheid zal zijn. Om die reden zijn juist ook de sociaal-maatschappelijke karakteristieken van de dorpskernen van belang voor het ruimtelijk kwaliteitskader. Daardoor kan bij de verdere uitwerking van de omgevingsvisie de verbinding met het sociaal beleid worden geborgd.

Met het Raamwerk, de leefomgevingsfoto, het MER en de gebiedsuitwerking in de ontwerp-omgevingsvisie heeft de gemeente veel bouwstenen in handen om gebiedsspecifieke samenhangende keuzes te kunnen maken, zowel op sociaal-maatschappelijke thema's als ruimtelijk-fysieke thema's. Uitzondering hierop is het systeem van water, bodem en natuur (zie paragraaf 2.3 van dit advies).

Een aanbeveling van het MER is het opstellen van een ruimtelijk kwaliteitskader, om meer duiding te geven aan de waarden en ruimtelijke eigenschappen per deelgebied. Deze aanbeveling is overgenomen in de ontwerp-omgevingsvisie. De Commissie voegt hier de volgende aanbevelingen aan toe:

- Vertaal de sociaal-maatschappelijke en fysiek-ruimtelijke karakteristieken van de verschillende deelgebieden van de gemeente in gebiedskarakteristieken en te beschermen kernwaarden. Dit vergroot de herleidbaarheid van toekomstige besluiten als een logische uitwerking van deze integrale omgevingsvisie.
- Stel het ruimtelijk kwaliteitskader zo spoedig mogelijk op, voorafgaand aan het opstellen van programma's. Zo is tijdig een afwegingskader beschikbaar voor ontwikkelingen van de gemeente zelf en van andere initiatiefnemers (die de gemeente als bevoegd gezag moet toetsen aan de omgevingsvisie en het daarop te baseren omgevingsplan).
- Gebruik het kader om synergie en strijdigheden binnen de verschillende deelgebieden nader te analyseren. Zo zal de aanwezigheid van het Natura 2000-gebied Botshol en van UNESCO werelderfgoed Hollandse Waterlinies sterk bepalend zijn voor de mogelijkheden in sommige deelgebieden (zie ook paragraaf 2.3 en 2.4 van dit advies).

⁶ De vraagstukken voor de gemeente die uit de schets van de autonome ontwikkeling naar voren komen kennen per deelgebied binnen de gemeente andere accenten, omdat hun ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke context verschilt. Dat betekent dat bij vergelijkbare initiatieven (zoals B&B, recreatieve ontwikkelingen, 'straatje erbij', zorgboerderij) de overwegingen en afwegingen in het Angstel- en Geinlandschap, groot dorp Abcoude of klein dorp Baambrugge heel anders kunnen zijn dan in de droogmakerij of Mijdrecht of Wilnis.

⁷ Sociale cohesie, voorzieningenniveau inclusief accommodatiebeleid, betekenis OV-beleid voor de invulling van de structurele zelfstandige vervoersbehoefte (Wmo-beleid).

⁸ Op 28 augustus 2025 heeft de werkgroep van de Commissie een bezoek gebracht aan het plangebied en van de gemeente een toelichting op de omgevingsvisie en het MER gekregen.

Agenda voor het vervolg

Terecht constateert het MER dat nog veel afwegingen gemaakt moeten worden en dat voor verschillende onderwerpen concretisering van ambities en beleidskeuzes nodig is. Voor de uitwerking hiervan wordt voor een deel verwezen naar de omgevingsvisie zelf en voor een ander deel naar vervolgbesluiten (zoals een visie voor het landelijk gebied, een strategie voor vernatting en waterberging, een programma voor klimaatadaptatie, een programma recreatie, beleid rond circulariteit). De omgevingsvisie is hét integrale beleidsinstrument waar alle ambities in samenkomen. Het risico van het doorschuiven van keuzes naar vervolgbesluiten is dat spanning tussen de verschillende opgaven, ambities en belangen pas op een later moment duidelijk wordt.

Hierdoor blijft nog onduidelijk in hoeverre alle ambities haalbaar en verenigbaar zijn en wat daarvan de (cumulatieve) omgevingseffecten zijn. Het is de vraag of bij vervolgbesluiten nog voldoende breed naar de verschillende opgaven en belangen kan worden gekeken om alsnog tot samenhangende oplossingen te komen (zie ook paragraaf 2.3 van dit advies). In de ontwerp-omgevingsvisie gaat veel aandacht uit naar de woningbouwopgave, uitbreiding bedrijventerrein en het faciliteren van de agrarische sector. Andere ruimteclaims blijven daardoor nog onderbelicht, bijvoorbeeld voor de energietransitie.⁹ Een ander gevolg van het doorschuiven van keuzes naar een programma is dat het College van B&W hiervoor het bevoegd gezag is in plaats van de gemeenteraad.

De Commissie beveelt aan om bij de besluitvorming over de omgevingsvisie te zorgen voor een 'agenda' voor het vervolg. Belangrijk is dat de samenhang tussen omgevingseffecten en de keuzes die mede op basis daarvan in de omgevingsvisie zijn gemaakt bij elke uitwerking van de omgevingsvisie wordt behouden. De gebiedsgerichte uitwerking (hoofdstuk 6 van de omgevingsvisie) kan hiervoor de basis vormen. Geef hierbij aan:

- over welke dilemma's nog een besluit moet worden genomen in omgevingsprogramma's (door het college), het omgevingsplan of toekomstige herzieningen van de omgevingsvisie (door de raad);
- hoe en wanneer deze besluiten worden genomen, hoe gezorgd wordt dat het belang van de leefomgeving en de ambities uit de omgevingsvisie daarbij integraal worden meegewogen en of daarvoor extra (alternatieven)onderzoek nodig is;
- welke sturingsmogelijkheden de gemeente zelf heeft en waarvoor zij mede afhankelijk is van andere partijen.¹⁰

⁹ Windturbines worden in de gemeente uitgesloten, maar de benodigde locaties voor en omvang van zonneweides betekenen een forse ruimteclaim, met gevolgen voor de ontwikkelmogelijkheden voor (agrarische) bedrijven en voor ruimtelijke kwaliteit, natuur en functies.

¹⁰ Zo zal een duidelijke keuze van de gemeente voor de koers voor bijvoorbeeld de ontwikkeling van de onderscheiden deelgebieden in het landelijk gebied voor boeren (voor blijvers, omvormers en stoppers) meer duidelijkheid geven in relatie tot hun individuele (bedrijfs)ambities.

2.3 Meer inzicht nodig in systeem van water, bodem en natuur

Samenhangende effecten water, bodem en natuur onvoldoende in beeld

Een groot deel van de gemeente De Ronde Venen bestaat uit veenweidegebied. Het veenweidegebied heeft te maken met grote opgaven voor water, bodem en natuur. Bodemdaling en verzilting door onder andere opbarsting¹¹ leiden met name in de Polder Groot Mijdrecht in toenemende mate tot problemen voor de landbouw, natuurwaarden, waterkwaliteit en –kwantiteit en overige gebruiksfuncties.

Daarnaast blijkt uit de natuurdoelanalyse voor het Natura 2000-gebied Botshol (en het advies van de Ecologische Autoriteit daarover)¹² dat extra maatregelen langs alle zijden van het gebied – dus op regionale schaal – nodig zijn om wegzijging uit dit gebied tegen te gaan. Een belangrijke component hiervan is de wegzijging naar de Polder Groot Mijdrecht. Lopende initiatieven, zoals de natuurontwikkeling Marickenland, de Wilnisse Bovenlanden en de ambities over de Blauwe Krans zijn daarom weliswaar functioneel als stapsteen voor plant- en diersoorten richting bijvoorbeeld de Nieuwkoopse Plassen, maar dragen niet bij aan het oplossen van de problematiek van de Botshol zelf. Dit komt vooral omdat wegzijging richting de polders en inlaat van voedselrijk water in de Botshol blijft voortbestaan.

In het Raamwerk wordt in het hoofdstuk 'klimaat' aandacht besteed aan de problematiek van het veenweidegebied. Ook in de leefomgevingsfoto wordt aandacht besteed aan onder andere bodemdaling, verzilting, droogte, wateroverlast en waterkwaliteit. Dit maakt wel zichtbaar dat er opgaven in de gemeente zijn, maar de urgentie en samenhang in problemen én oplossingen komt hier onvoldoende in naar voren.

De Passende beoordeling stelt dat significante effecten niet met zekerheid uitgesloten kunnen worden, maar dat de omgevingsvisie geen keuzes bevat die zeker 'onuitvoerbaar' zijn. Dit betekent dat de gevolgen voor Natura 2000-gebieden bij uitwerkingen van de omgevingsvisie nader beoordeeld moeten worden. In de Passende beoordeling zijn echter alleen de effecten van *nieuwe* activiteiten op hoofdlijnen beoordeeld.

In de beoordeling van de sporen komen de aspecten verzilting en bodemdaling niet terug. De ontwerp-omgevingsvisie is hier wel op beoordeeld, maar vooral op de risico's voor bebouwing. Voor andere aspecten, zoals wateroverlast, droogte, biodiversiteit/natuur, bodemkwaliteit en waterkwaliteit wordt gesteld dat de omgevingsvisie een (licht) positieve invloed kan hebben, maar dit is niet gebaseerd op een samenhangende analyse (op hoofdlijnen) van het complexe water- en bodemsysteem. Negatieve effecten op het water- en bodemsysteem, en daardoor op natuur, worden hierdoor mogelijk onderschat. De urgentie van een structurele aanpak komt daardoor ook niet in de effectbeoordeling naar voren.¹³

¹¹ Opbarsting: door opwaartse druk van zilt grondwater barst de bodem van sloten op, waardoor het oppervlaktewater onomkeerbaar verzilt.

¹² Zie [Adviezen – Ecologische Autoriteit](#).

¹³ Het MER bevat wel een aanbeveling om in de omgevingsvisie meer aandacht te besteden aan verzilting: "Uit de beschrijving van de referentiesituatie blijkt dat in het gebied ten noorden van Waverveen verzilting plaatsvindt op 0-5 meter onder het maaiveld. Aanbevolen wordt om hier – net als bij bodemdaling – specifiek aandacht aan te besteden in de visie over hiermee wordt omgegaan bij ruimtelijke keuzes". Uit bijlage 11 'overzicht aanpassingen na plan-MER' blijkt dat deze aanbeveling niet is overgenomen.

Alternatief vanuit ambities voor het natuurlijk systeem ontbreekt

Een van de drie kernambities van de ontwerp-omgevingsvisie is een *beleefbaar, veerkrachtig en toekomstbestendig buitengebied*. Onderdeel daarvan is een *duurzame en toekomstbestendige landbouw, in balans met het natuurlijke water- en bodemsysteem*.

In het MER zijn geen alternatieven (sporen) onderzocht die verder gaan dan de hiervoor genoemde natuurontwikkelingsprojecten.¹⁴ Dat wil zeggen dat niet is onderzocht wat de rol of bijdrage van de gemeente kan zijn aan bestaande drukfactoren zoals wegzijging uit de Botshol en/of aan de inlaat van voedselrijk water in dit gebied. Om verschillende redenen is het essentieel voor het besluit over de omgevingsvisie dat onderzocht wordt welke sturingsmogelijkheden de gemeente hiervoor heeft, ook al zijn deze beperkt:

- de gemeente heeft ambities voor natuur, landbouw en water en de genoemde drukfactoren staan het realiseren daarvan in de weg;
- de urgentie van de problematiek van het veenweidegebied is groot voor zowel de landbouw als de natuur.

Inzicht hierin kan richting geven aan gezamenlijke acties, die vooral van provincies Utrecht en Noord-Holland en het waterschap nodig zijn. Daarbij kan bijvoorbeeld ook verkend worden wat structurele maatregelen zijn om te voldoen aan de normen van de Kaderrichtlijn Water (KRW), die momenteel nergens in de gemeente gehaald worden.

Structurele en gezamenlijke aanpak nodig

De grote systeemvragen achter de hierboven geschetste problematiek en oplossingsrichtingen daarvoor zijn al geruime tijd in beeld.¹⁵ Oplossingen die daarbij worden genoemd zijn (combinaties van) onder andere:

- Grondwaterstand in de agrarische percelen verhogen.
- Water vasthouden in robuuste natuurgebieden op veenbodems.
- Transitie naar landbouwkundig gebruik met hoge grondwaterstanden (natte teelten, paludicultuur).

Deze oplossingen vereisen een structurele en gezamenlijke aanpak met verschillende partijen, waaronder de provincies Utrecht en Noord-Holland en het waterschap Amstel, Gooi en Vecht, en met medewerking van het Rijk en grondeigenaren (natuurbeheerders, agrariërs). Dit vraagt van de gemeente dat zij mede richting geeft aan de gezamenlijke aanpak vanuit een samenhangende visie op de ontwikkeling van (de verschillende deelgebieden van) haar grondgebied.

¹⁴ Tijdens het locatiebezoek van de Commissie heeft de gemeente aangegeven dat gemaakte afspraken in het 'Pact van Polder trots' ervoor zorgen dat er de komende decennia geen veranderingen gewenst zijn in (in ieder geval de oostelijke helft van) de Polder Groot Mijdrecht. Het MER geeft hierover geen informatie. Hoewel het Pact strikt genomen alleen de ontwikkeling van de moerasblokken regelt, is het onduidelijk in hoeverre de interpretatie ervan ook gevolgen heeft voor maatregelen die nodig zijn voor de instandhouding van het Natura 2000-gebied Botshol.

¹⁵ Zie onder andere het *Uitvoeringsprogramma Regionale Veenweide Strategie – Utrechtse veenweiden 2023–2024 – bouwsteen voor het Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG)* van de Provincie Utrecht (2022) en het RLI-rapport *Stop bodemdaling in veenweidegebieden; Het Groen Hart als voorbeeld*, september 2020.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voordat wordt besloten over de omgevingsvisie:

- een samenhangende analyse te maken van het systeem van water, bodem en natuur, die op hoofdlijnen inzicht geeft in de problematiek in het veenweidegebied (en Botshol in het bijzonder) en oplossingen daarvoor. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van bestaande informatie;¹⁶
- op basis hiervan een alternatief uit werken om na te gaan hoe haalbaar de gemeentelijke ambities voor water, bodem en natuur zijn en welke oplossingen er op hoofdlijnen zijn om deze te realiseren, bij wie de verantwoordelijkheid daarvoor ligt, en de omgevingsvisie hierop bij te stellen.¹⁷

Vervolgens beveelt de Commissie aan om na vaststelling van de omgevingsvisie, in samenwerking provincie en waterschap, een traject op te starten waarin de sturingsmogelijkheden om gezamenlijk tot samenhangende oplossingen te komen in meer detail worden uitgewerkt, en dit te laten landen in de programma's van de verschillende overheden en/of een interbestuurlijk programma.

2.4 Effecten op Werelderfgoed Hollandse Waterlinies onderbelicht

Woningbouwlocaties

Meerdere deelgebieden van de gemeente bevinden zich binnen de begrenzing van het UNESCO Werelderfgoed de Hollandse Waterlinies. De analyse van de effecten op werelderfgoed in het MER heeft te weinig detail om te kunnen beoordelen of keuzes in deze deelgebieden haalbaar zijn. Het MER geeft alleen aan dat er risico's bestaan voor woningbouw in het gebied met de UNESCO-status.

In de ontwerp-omgevingsvisie en de onderzochte 'sporen' zijn locaties aangegeven voor woningbouw na 2030. Hierin wordt uitgegaan van 4.800 woningen tot 2040, deels binnen bestaande contouren, deels aansluitend aan de grotere dorpen (zoals Abcoude, waar het Werelderfgoed ligt) en deels een 'straatje erbij' bij de kleine dorpen. Er is geen alternatief of spoor onderzocht dat expliciet rekening houdt met werelderfgoed.

Om de haalbaarheid van woningbouwlocaties beter te beoordelen is toetsing aan de Uitzonderlijke Universele Waarden (OUV) nodig.¹⁸ Het uitgangspunt van UNESCO is dat geen aantasting van de OUV mag optreden. Dit uitgangspunt is rechtstreeks in de Omgevingswet opgenomen. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen het strategisch landschap, het watermanagementsysteem en de militaire werken, elk voorzien van kenmerkende elementen. In deze fase kan de toetsing op hoofdlijnen gedaan worden in een zogenaamde *screening and scoping procedure*.¹⁹

¹⁶ Zoals de hiervoor genoemde studies over de polderproblematiek in Utrecht, de natuurdoelanalyse van Natura 2000-gebied Botshol, grondwatertools, het AHN en Dino-loket.

¹⁷ Mogelijk kan inspiratie worden gehaald uit de *Verkenning Groot Mijdrecht Noord voorbeeld van gebiedsontwikkeling*, een onderzoek uit 2007, waarin zes zeer verschillende varianten voor de inrichting van de Polder Groot Mijdrecht zijn gepresenteerd. <https://edepot.wur.nl/343192>.

¹⁸ OUV staat voor Outstanding Universal Values.

¹⁹ Zie paragrafen 6.4 en 6.5 van de *Guidance and Toolkit for Impact Assessments in a World Heritage Context*, <https://whc.unesco.org/en/guidance-toolkit-impact-assessments/>; Hierbij kan eveneens gebruik gemaakt worden van de *Gebiedsanalyse Kernkwaliteiten Hollandse Waterlinies voor de Vechtstreek (2022)*.

Dit moet duidelijk maken in hoeverre de ambities en keuzes in de omgevingsvisie een bedreiging vormen voor de OUV, kernkwaliteiten²⁰ en de attributen die bijdragen aan die kernkwaliteiten. Deze analyse kan leiden tot de conclusie dat een deel van de woningbouwlocaties onhaalbaar is, vanwege de gevolgen voor werelderfgoed. In dat geval is het nodig om een alternatief te onderzoeken dat het werelderfgoed maximaal ontziet.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voordat wordt besloten over de omgevingsvisie:

- de haalbaarheid van de woningbouwlocaties te beoordelen aan de hand van een screening en scoping procedure;
- zo nodig een alternatief uit te werken dat het Werelderfgoed de Hollandse Waterlinies maximaal ontziet. Dit om te voorkomen dat de plannen in een later stadium onhaalbaar blijken, vanwege de juridische hardheid van de UNESCO-verplichtingen.

Recreatie

Het ontwikkelen van recreatie is zowel een kans als een mogelijke bedreiging voor het werelderfgoed. De gemeente kan als gevolg van deze ambitie mogelijke aanvragen van recreatieondernemers verwachten die het recreatief potentieel van het werelderfgoed willen ontsluiten. Het ruimtelijk afwegingskader (zie paragraaf 2.2 van dit advies) dient ervoor te zorgen dat de ontwikkelingen passen bij het erfgoed. Daarvoor is meer detail en scherpte nodig, om te kunnen bepalen wanneer een kans omslaat in een bedreiging.

2.5 Mobiliteit

Het Koersdocument en de ontwerp-omgevingsvisie laten zien dat de gemeente ambities heeft voor duurzame mobiliteit. Zo wordt de woningbouwopgave gekoppeld aan de mobiliteitstransitie en ook bij werklocaties wordt gestreefd naar verduurzaming van de mobiliteit.

De bereikbaarheid in de huidige situatie en autonome ontwikkeling worden beiden beoordeeld als 'redelijk'. Uit de leefomgevingsfoto blijkt dat er in de huidige situatie bereikbaarheidsknelpunten zijn en dat deze in de autonome situatie groter zullen worden. De autonome situatie zou daarom slechter moeten scoren dan de huidige situatie.

In de sporen zijn voor mobiliteit de 'hoeken van het speelveld' verkend. Zo ligt de focus in spoor 1 op lokale ontwikkelingen en het verbeteren van de lokale bereikbaarheid. Spoor 2 zet in op duurzame mobiliteit (vooral ontwikkelingen bij het openbaar vervoer) en spoor 3 op het oplossen van de knelpunten in de infrastructuur voor de auto. De sporen zijn alleen beoordeeld op de effecten op bereikbaarheid, niet op *modal shift* en verkeersveiligheid. Om die reden zijn de sporen maar beperkt vergelijkbaar met de referentiesituatie en de omgevingsvisie, omdat deze wel zijn beoordeeld op modal shift en verkeersveiligheid.

De effecten van de omgevingsvisie zijn in het MER kwalitatief beoordeeld op bereikbaarheid, modal shift en verkeersveiligheid. Deze effectbeoordeling is niet goed te volgen. Kwantitatieve informatie is nodig om de effecten van woningbouw en de druk op de bereikbaarheid daadwerkelijk in beeld te krijgen.

²⁰ De vertaling van de OUV in de Omgevingswet, geregeld in het BKL en in de provinciale omgevingsverordening.

Deze informatie is wel aanwezig in een scenariostudie op basis van verkeerskundig onderzoek van Mobycon.²¹ In de ontwerp-omgevingsvisie en het Raamwerk wordt wel verwezen naar deze studie, maar deze is in het MER verder niet zichtbaar gebruikt bij de effectbeoordeling van de sporen en de omgevingsvisie. In het onderzoek van Mobycon zijn de voorgestelde maatregelen uit de omgevingsvisie ook kwantitatief onderzocht en verder geanalyseerd. Dit leidt niet tot andere conclusies dan in het MER, maar de informatie uit de scenariostudie is nodig om de beoordeling van de effecten van de omgevingsvisie te kunnen volgen.

De omgevingsvisie zal worden uitgewerkt in onder andere een Uitvoeringsplan mobiliteit en het eerder genoemde ruimtelijke kwaliteitskader. Met het oog hierop ziet de Commissie de volgende aandachtspunten:

- De scenariostudie laat zien dat de duurzame mobiliteitsmaatregelen een randvoorwaarde zijn voor de (woning)bouwontwikkelingen. Als alternatieve vervoerwijzen niet goed op orde zijn zal dit leiden tot een toename van autogebruik. Het MER benoemt het verlagen van de parkeernorm als kans om de mobiliteitstransitie te bevorderen. In de ontwerp-omgevingsvisie wordt ervoor gekozen om wel maatregelen te nemen om het gebruik van OV en fiets te stimuleren (toepassing van het STOMP principe)²². Er worden echter niet of nauwelijks maatregelen genomen om het autoverkeer te ontmoedigen, bijvoorbeeld door het omlaag brengen van de parkeernorm bij nieuwe ontwikkelingen. Knelpunten kunnen daardoor groter worden.
- In de ontwerp-omgevingsvisie wordt gesproken over flexibel openbaar vervoer in dorpen en het buitengebied. Hoe dat er concreet uit ziet is nog niet beschreven. Een sobere uitwerking hiervan kan leiden tot 'vervoersarmoede' in deze gebieden. Dit kan ook gevolgen hebben voor voorzieningen in deze deelgebieden. Behoud van voorzieningen is ook een gemeentelijke ambitie. Dit is een aandachtspunt voor de uitwerking in de deelgebieden.
- De gemeente is voor een mobiliteitstransitie ook afhankelijk van het gedrag van bewoners en van andere partijen zoals de provincie voor de maatregelen voor openbaar vervoer. Het stimuleren van bewoners wordt in de ontwerp-omgevingsvisie en het MER wel genoemd, maar niet concreet uitgewerkt. De afhankelijkheid van andere partijen wordt in het MER als een risico gezien. Dit zijn belangrijke aspecten voor het vervolg.

De Commissie beveelt aan om deze aandachtspunten nadrukkelijk te betrekken bij het uitwerken van het STOMP-principe in het Uitvoeringsplan mobiliteit en het ruimtelijk kwaliteitskader (zie paragraaf 2.2 van dit advies).

²¹ *Scenariostudie stedelijke ontwikkeling en mobiliteit De Ronde Venen*, Mobycon, 1 november 2023.

²² Volgens het ontwerp-principe STOMP wordt eerst gekeken naar *Stappen* en vervolgens naar *Trappen*, *Openbaar Vervoer*, *Mobility as a Service (MaaS)* en ten slotte naar de *Particuliere auto*. Het ontwerp-principe STOMP is een praktische vertaling van uitgangspunten voor duurzame gebiedsontwikkeling.

2.6 Beoordeling doelbereik en effecten

Verschillende beoordelingskaders

In het MER zijn verschillende beoordelingskaders gebruikt. Voor de leefomgevingsfoto en het beoordelen van de effecten van de omgevingsvisie is een relatief groot aantal indicatoren gebruikt. Voor de beoordeling van de sporen is daaruit een beknopte selectie gemaakt.

Zowel het uitgebreide beoordelingskader als de selectie daaruit is generiek van opzet. Dit maakt het niet geschikt voor het beoordelen van de effecten van keuzes in de verschillende deelgebieden, gelet op de verschillen in karakter en landschapstypen. Een op te stellen ruimtelijk kwaliteitskader, met daarin onderscheid naar gebiedskarakteristieken, kan hierin voorzien.

Beoordeling referentiesituatie

De effecten van de omgevingsvisie zijn in het MER vergeleken met de huidige situatie en met de referentiesituatie (huidige situatie en autonome ontwikkeling). De huidige situatie en referentiesituatie zijn weergegeven met 'smileys', de effecten van de omgevingsvisie met pijlen die aangeven in hoeverre de omgevingsvisie tot kansen en/of risico's leidt. De scores zijn uitgebreid toegelicht, zodat deze over het algemeen navolgbaar zijn.

De Commissie constateert dat de beoordeling van de referentiesituatie in sommige gevallen mogelijk te rooskleurig is. Naast wat hierover in de voorgaande paragrafen is aangegeven geldt dit bijvoorbeeld voor bodemkwaliteit, bereikbaarheid, aandeel duurzame energie, duurzame landbouw en waterkwaliteit. Deze indicatoren worden bij autonome ontwikkeling beoordeeld als 'redelijk', maar mede gezien de grote opgaven die hiervoor gelden lijkt een beoordeling 'slecht' meer voor de hand te liggen.²³ Het gevolg hiervan kan zijn dat de urgentie van bepaalde opgaven onvoldoende naar voren komt. De Commissie beveelt aan om bij de uitwerking van de omgevingsvisie kritisch naar deze beoordelingen te kijken.

Synergie en strijdigheden

Hoofdstuk 8 van het MER gaat in op mogelijke synergie en strijdigheden tussen de verschillende ambities van de omgevingsvisie. Deze analyse is relatief uitgebreid. Zo wordt aandacht besteed aan verschillende ruimteclaims, en waar deze met elkaar kunnen botsen. De analyse is echter ook erg generiek. De conclusies die hierin worden getrokken zijn niet altijd specifiek voor De Ronde Venen en er is nog geen onderscheid naar deelgebieden gemaakt. Ook deze constatering onderstreept het belang van het opstellen van een ruimtelijk kwaliteitskader.

Monitoring

De omgevingsvisie schetst een ontwikkelperspectief voor De Ronde Venen op weg naar 2040. Dat betekent dat na vaststelling van de omgevingsvisie de gemeenteraad gedurende deze periode nog viermaal van samenstelling zal wijzigen. Tegelijkertijd is het voor de gemeente en haar inwoners van belang dat de omgevingsvisie gedurende al deze jaren herkenbaar richting blijft geven aan de ontwikkeling van De Ronde Venen.

²³ De *bodemkwaliteit* zal in de autonome situatie waarschijnlijk verslechteren onder invloed van verzilting, met grote consequenties voor het landgebruik. De beoordeling van de autonome ontwikkeling voor *bereikbaarheid* is gebaseerd op doelstellingen die benoemd staan in huidige Mobiliteits- en verkeersveiligheidsvisie, maar maatregelen zijn nog onzeker. Knelpunten worden in de autonome situatie groter. De doelen voor *waterkwaliteit* volgens de Kaderrichtlijn Water worden nergens in de gemeente gehaald.

De opbouw aan de hand van de verschillende gebiedskarakteristieken van de deelgebieden van de gemeente én de samenhang die de visie aanbrengt tussen alle opgaven bieden daarvoor een geschikt kader.

De Commissie beveelt daarom aan om elke vier jaar, bij de aanvang van een nieuwe bestuursperiode:

- te beoordelen hoe het staat met de realisatie van de omgevingsvisie;
- of en zo ja hoe nieuwe maatschappelijke opgaven moeten leiden tot aanpassing of herijking van de omgevingsvisie.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

drs. Thijs Arts
dr. Roeland During
mr. drs. Peter Glas (voorzitter)
drs. Pieter Jongejans (secretaris)
dr. Peter van der Molen

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Omgevingsvisie.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Uit [Bijlage V van het Omgevingsbesluit](#) onder de Omgevingswet volgt om welke projecten het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om project J10 "uitbreiding industrieterrein", J11 "stedelijke ontwikkeling" en J12 "landinrichting". Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom is een plan-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

Gemeenteraad van De Ronde Venen.

Initiatiefnemer besluit

College van Burgemeester en wethouders van de gemeente De Ronde Venen.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3928](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e info@commissierner.nl
w commissierner.nl

Bijlage 5 Reactienota zienswijzen Omgevingsvisie De Ronde Venen

**RUIJME
VOLK**

Gemeente
De Ronde Venen

Reactienota zienswijzen ontwerp Omgevingsvisie gemeente De Ronde Venen 2040

Oktober 2025

Dit document geeft een samenvatting van de zienswijzen die zijn ingebracht ten aanzien van de ontwerp Omgevingsvisie gemeente De Ronde Venen 2040. Daarnaast is de reactie van de gemeente opgenomen op de ingebrachte punten en de wijze van verwerking in de omgevingsvisie.

Zienswijze	Samenvatting zienswijze	Beantwoording zienswijze
1	Indiener 1	
	<p>A. De indiener is positief over de concept omgevingsvisie, met name over de aanzienlijke woningbouwambitie, de voorgenomen fietsroute en de wens tot het doortrekken van de tram en verbeteringen in het openbaar vervoer.</p> <p>B. De indiener maakt zich zorgen over de verkeerskundige gevolgen van de voorgenomen woningbouw en verzoekt aanvullende maatregelen te treffen in de uitwerking van de omgevingsvisie. Hierbij benoemt de indiener concreet een heroverweging van de verkeersstructuur rond de Irenbrug en N201.</p> <p>C. De indiener ondersteunt het streven voor de realisatie van zorgwoningen, omdat het ook een positieve bijdrage kan leveren aan de beschikbaarheid van passende huisvesting. Wel vraagt de indiener om voldoende aandacht voor de uitbreiding van zorgvoorzieningen, zoals</p>	<p>A. De gemeente is verheugd te horen dat de indiener positief is over de omgevingsvisie en de genoemde ambities.</p> <p>B. In de omgevingsvisie zijn woningbouwlocaties aangewezen die de bestaande knelpunten in de infrastructuur zo min mogelijk belasten. De verkeerskundige impact van woningbouwontwikkelingen zal bij nadere uitwerking worden geanalyseerd. Waar nodig en mogelijk zullen dan maatregelen worden getroffen om de verkeersdruk, onder andere in relatie tot de gemeente Uithoorn, acceptabel te houden.</p> <p>C. In de omgevingsvisie wordt bij de gebiedsspecifieke keuzes voor de kleine dorpen het volgende beschreven: "Specifiek voor Amstelhoek geldt dat we inzetten op enigszins grootschaligere uitbreiding, vanwege de strategische ligging aan de gestrekte ov-as met de</p>

1 van 32

**RUIJME
VOLK**

Gemeente
De Ronde Venen

	<p>huisartsenpraktijken, gezondheidscentra en woonzorg, zodat de uitbreiding de zorginfrastructuur in de gemeente Uithoorn niet onder druk zet.</p> <p>D. Ook voor onderwijs- en kinderdagopvangvoorzieningen ontbreekt volgens de indiener een concrete uitwerking in de concept omgevingsvisie.</p> <p>E. De indiener constateert dat de concept omgevingsvisie er van uitgaat dat bewoners van het dorp Amstelhoek gebruikmaken van voorzieningen in de gemeente Uithoorn. De indiener vraagt daarom om nadere toelichting en voldoende aandacht hiervoor in de planvorming, om te voorkomen dat de druk op de Uithoornse faciliteiten verder toeneemt.</p> <p>F. De indiener vraagt de gemeente de samenwerking zoals beschreven in de omgevingsvisie nader uit te werken, en bijvoorbeeld het periodieke 'Amsteloveroverleg' met de gemeente Uithoorn hierin te noemen.</p>	<p>nabijheid van de tramhalte Uithoorn. Hiervoor zullen we als gemeente nauwe afstemming zoeken met de gemeente Uithoorn. Omdat Amstelhoek zelf over relatief weinig voorzieningen beschikt, ligt hier de focus hoofdzakelijk op doelgroepen die goed in staat zijn om gebruik te maken van voorzieningen elders, zoals in Uithoorn."</p> <p>Hieraan voegen we toe: "[...] Ook wat betreft een (toekomstige) druk op (zorg)voorzieningen in Uithoorn ten gevolge van een uitbreiding bij Amstelhoek en de eventuele noodzaak om bepaalde voorzieningen in de uitbreidingsplannen te integreren, wordt in overleg getreden met de gemeente Uithoorn."</p> <p>D. In de begrippenlijst wordt uitgelegd dat wanneer in de omgevingsvisie wordt gesproken over 'voorzieningen' dit onder andere 'onderwijs, medische zorg, winkels, sport of ontspanning' omvat. Ook kinderopvang valt onder deze voorzieningen.</p> <p>E. In de gebiedsspecifieke keuzes voor kleine dorpen staat het volgende opgenomen: "Voor Amstelhoek, Baambrugge, De Hoef en Waverveen zetten we in op het verbeteren van de bereikbaarheid en nabijheid van voorzieningen in de 4 grote dorpen." Dit doen wij onder andere om ervoor te zorgen dat inwoners van Amstelhoek de voorzieningen in grote dorpen in de toekomst (nog) beter zullen gebruiken en daarmee de impact op de Uithoornse faciliteiten te beperken. Daarnaast hebben wij in deze gebiedsspecifieke keuzes opgenomen dat de samenwerking voor de woningbouwuitbreiding in Amstelhoek nadrukkelijk de samenwerking zal zoeken met de gemeente Uithoorn.</p> <p>F. Omwille van het detailniveau en de omvang van de omgevingsvisie, worden specifieke samenwerkingsverbanden in het uitvoeringshoofdstuk niet beschreven, maar het Amsteloveroverleg is zeker een goed voorbeeld van een samenwerkingsverband waar de gemeente op wil (blijven) inzetten.</p>
--	--	---

2 van 32

RUIJME VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

2	Indiener 2	
	<p>A. De indiener pleit voor het instellen van een maximumsnelheid van 30 km/u in alle dorpskernen van de gemeente ten behoeve van het vergroten van fietsveiligheid.</p> <p>B. De indiener stelt voor om eenrichtingsverkeer voor gemotoriseerd verkeer te implementeren in drukke straten.</p> <p>C. De indiener verzoekt om fietspaden die dorpskernen met elkaar verbinden zoals de Industrieweg in Mijdrecht te verbreden, en bestaande wegen te herinrichten waar fietsstroken of -paden ontbreken.</p> <p>D. De indiener vraagt om investeringen in meer ruimte voor fietsparkeerplaatsen, zowel bij woningen als voorzieningen. Deze fietsvoorzieningen moeten volgens de indiener geschikt zijn voor alle soorten fietsen en geschikt zijn voor alle leeftijden.</p> <p>E. De indiener pleit voor het instellen van voorrangregels voor fietsers ten behoeve van een consistent verkeersbeleid.</p>	<p>A. Dit punt overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie. Dit soort zaken krijgt mogelijk uitwerking in het 'uitvoeringsplan mobiliteit': één van de beleidskaders die als nadere uitwerking van de omgevingsvisie dient te worden opgesteld en wordt benoemd in het hoofdstuk 'uitvoeringsprogramma's'.</p> <p>B. Dit punt overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie. Dit soort zaken krijgt mogelijk uitwerking in het 'uitvoeringsplan mobiliteit': één van de beleidskaders die als nadere uitwerking van de omgevingsvisie dient te worden opgesteld en wordt benoemd in het hoofdstuk 'uitvoeringsprogramma's'.</p> <p>C. In de omgevingsvisie wordt reeds de ambitie uitgesproken om de fietsverbindingen tussen de (kleine en grote) dorpen te verbeteren en veilig(er) te maken, bijvoorbeeld door deze waar mogelijk vrijliggend te maken. In sommige gevallen kan ook verbreden van wenselijk zijn. Dit wordt aan de omgevingsvisie toegevoegd</p> <p>D. De ambitie om in de dorpen mobiliteits hubs te realiseren, omvat onder andere voorzieningen voor fietsparkeerders. Het toevoegen van fietsvoorzieningen bij individuele woningen overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie.</p> <p>E. Dit punt overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie. Dit soort zaken krijgt mogelijk uitwerking in het 'uitvoeringsplan mobiliteit': één van de beleidskaders die als nadere uitwerking van de omgevingsvisie dient te worden opgesteld en wordt benoemd in het hoofdstuk 'uitvoeringsprogramma's'.</p>

3 van 32

RUIJME VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

3	Indiener 3	
	<p>De indiener geeft aan zich als organisatie (namens onze leden) reeds in grote mate te herkennen in de voorliggende visie. Wel zijn diverse thema's c.q. aspecten, die volgens de indiener bijzondere aandacht behoeven en redelijkerwijs erkend dan wel betrokken dienen te worden in de visie (en bij de verdere uitwerking van instrumenten in het kadervan de Omgevingswet).</p> <p>A. De indiener vraagt om mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen alsook te kunnen uitbreiden, alsmede nieuwvestiging in het buitengebied mogelijk te maken om uitvoering te kunnen geven aan de in de omgevingsvisie vermelde ambities.</p> <p>B. De indiener vraagt om expliciete erkenning van het bestaansrecht en de maatschappelijke waarde van cumelabedrijven in het buitengebied. Deze bedrijven zijn volgens de indiener onmisbaar voor het functioneren van het landelijk gebied.</p> <p>C. De indiener verzoekt om bij de aanleg, verandering of onderhoud van alle ontsluitingswegen rekening te houden met het materieel van cumelabedrijven.</p> <p>D. De indiener vraagt aandacht om bij de bedrijfslocaties van cumelabedrijven voldoende (buiten)opslagmogelijkheden toe te staan en dit expliciet te benoemen in de omgevingsvisie.</p> <p>E. De indiener pleit bij de bedrijfslocatie van cumelabedrijven voldoende mogelijkheden te creëren om energie op te wekken en op te slaan en dit expliciet te benoemen in de omgevingsvisie.</p>	<p>A. De indiener maakt in haar zienswijze niet duidelijk welke 'in de omgevingsvisie vermelde ambities' zij op doelt. De mogelijkheden voor uitbreiding en nieuwvestiging van (agrarische) bedrijven in het buitengebied worden in de omgevingsvisie gebiedsspecifiek uitgewerkt. Op basis van het cultuurhistorische landschap en de water- en bodemcondities verschillen de mogelijkheden hiervoor per deelgebied. Dit is juist nadrukkelijk een resultaat van de in de omgevingsvisie vermelde ambities.</p> <p>B. Wij onderschrijven het belang van het bestaansrecht en de maatschappelijke waarde van cumelabedrijven in het buitengebied van de gemeente. Wij nemen kennis van deze opmerking, maar zullen het niet expliciet in de omgevingsvisie opnemen. Wij benoemen immers voor andere branches ook niet hun bestaansrecht en maatschappelijke waarde, en willen hierin één lijn trekken.</p> <p>C,D,E De omgevingsvisie is een langetermijnvisie voor 2040 voor de gehele leefomgeving. We beschrijven welke doelen en ambities we nastreven. Bij een visie voor 2040 hoort een bepaald abstractieniveau. De concrete uitwerking volgt in andere plannen. Uw verzoek om rekening te houden met materiaal van cumelabedrijven bij ontsluitingswegen, om rekening te houden met voldoende (buiten)opslagmogelijkheden cq. -uitbreiding en om voldoende mogelijkheden om energie op te wekken en op te slaan</p>

4 van 32

	F. In de visie komt de uitnodiging om het met elkaar te doen nadrukkelijk tot uiting. Indiener geeft aan als organisatie graag op deze uitnodiging in te willen gaan en te willen participeren bij de verdere uitwerking van de ambities.	slaan nemen we mee in de uitwerking van de omgevingsvisie. F. Voor de uitvoering van de omgevingsvisie en de bijbehorende programma's onderstrepen wij het belang van samenwerking met u en andere partners. Daarom nemen wij kennis van uw aanbod om samen te (blijven) werken aan de opgaven en ambities vanuit de omgevingsvisie en nemen we dit ter harte.
4	Indiener 4	
	<p>1. Thematisch De indiener complimenteert de gemeente voor de totstandkoming van de ontwerp omgevingsvisie, met name de tijd en energie die gestoken is in de participatie, wat een goede basis heeft gelegd voor de ontwerp omgevingsvisie.</p> <p>A. De indiener vindt dat de ontwerp omgevingsvisie nog vrij abstract is. B. De indiener pleit voor het expliciet opnemen van het waarborgen van de Basiskwaliteit Natuur - niet alleen binnen natuurgebieden, maar juist ook in het landelijke en stedelijke gebied waar natuur niet de primaire functie is. C. Leidende principes zoals toekomstbestendig, natuurinclusief, klimaatadaptatie, circulair en functiecombinaties, landschapstype en groenblauwe dooradering komen volgens de indiener onvoldoende aan bod. Specifiek missen op p. 10 en 19 de natuuropgave. D. De koppeling met UPLG wordt niet benoemd en moet worden doorvertaald in alle ambities van de omgevingsvisie volgens de indiener.</p>	<p>1. Thematisch</p> <p>A. De omgevingsvisie kent inderdaad een bepaald abstractieniveau. Concretere uitwerking vindt in de omgevingsprogramma's plaats. B. In strategische kernambitie 3 wordt nu beschreven dat we kiezen voor "Het realiseren van de noodzakelijke natuurontwikkeling, in lijn met landelijke en provinciale doelstellingen." Hieraan voegen we toe "en de Basiskwaliteit Natuur als belangrijk streven." C. Hoewel deze onderwerpen niet expliciet als leidende principes zijn benoemd in de omgevingsvisie, zijn al deze aspecten wel degelijk integraal onderdeel van de visie. Bijvoorbeeld als het gaat om landschapstypen: de indeling voor het buitengebied voor de gebiedsgerichte uitwerking is hierop gebaseerd en hier worden gebiedsspecifieke keuzes verbonden. D. Het UPLG vormde belangrijke input voor de omgevingsvisie. We voegen het UPLG toe aan het overzichtsschema (figuur 2) met de beleidsprocessen onder het kopje 'regionaal'.</p>

5 van 32

	<p>E. De indiener merkt op dat veel belangrijke keuzes worden doorgeschoven naar de programma's (en zodoende naar het college) en dat de omgevingsvisie nu te weinig sturend is. De indiener roept de gemeenteraad op om of een lijst vast te stellen over beslissingen die zij zelf willen nemen of veel specifiekere keuzes te maken in de omgevingsvisie.</p> <p><u>Kernambitie 1:</u> Wonen en voorzieningen</p> <p>A. De indiener wil dat de ontwerp omgevingsvisie specificeert welke kaders bedoeld worden bij dat de kwaliteit van de leefomgeving meegroeit bij de ontwikkeling van de gemeente (Groen Groeit Mee). De indiener vermoedt dat hiermee recreatief groen en natuur gelijktijdig met de groei van de gemeente worden versterkt. B. De gemeente heeft zich geïnteresseerd aan het Convenant Toekomstbestendig Bouwen met ambitieniveau brons, m.u.v. de ambities rondom de parkeernorm. De indiener is benieuwd naar de beweegredenen achter deze keuze en roept op om de aanbeveling uit het planMER te volgen en de parkeernorm te verlagen. C. De indiener pleit voor een volwaardige plek in de uitvoering van de omgevingsvisie voor bewonerscollectieven en -initiatieven. D. De indiener roept op om een concrete definitie van natuurinclusieve woningen op te nemen in de ontwerp omgevingsvisie, met bijvoorbeeld een puntensysteem.</p>	<p>E. Het huidige abstractieniveau van de omgevingsvisie en de keuze om bepaalde zaken in de omgevingsprogramma's nader uit te werken, is een resultaat van het doorlopen (participatie)proces met bewoners, stakeholders, college en gemeenteraad. In principe gaan we met omgevingsprogramma's waarin ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt die op de lijst van bindend advies staan, altijd naar de gemeenteraad. Zo houdt de raad altijd een sturende rol. We zullen dit nader benoemen in het uitvoeringshoofdstuk van de omgevingsvisie.</p> <p><u>Kernambitie 1:</u> Wonen en voorzieningen</p> <p>A. We doelen inderdaad op de ambitie zoals door de provincie Utrecht beschreven in Groen Groeit Mee: "de ambitie om recreatief groen, natuur, water en landschap mee te laten groeien met het stijgende aantal woningen in de provincie Utrecht." B. De gemeenteraad heeft besloten de uitzondering van de parkeernorm op te nemen. In de omgevingsvisie is dit besluit overgenomen. C. In het hoofdstuk 'samenwerking' beschrijven we hoe we samen met ketenpartners en inwoners uitvoering willen geven aan (de verdere uitwerking van) de omgevingsvisie. Bewonerscollectieven- en initiatieven vormen hier een belangrijk onderdeel van. D. Dit overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie. We nemen kennis van deze suggestie voor verdere uitwerking.</p>
--	--	---

6 van 32

RUIMTE VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

	<p>E. De indiener verzoekt om de 3-30-300 regel omtrent groen in (bestaande) stedelijke gebieden op te nemen.</p> <p>F. De indiener pleit voor het benoemen van het benutten van daken van zowel bestaande als nieuwbouwwoningen voor multifunctioneel gebruik (energieopwekking, warmtewinning uit regenwater, biodiversiteit etc). Hierbij adviseert de indiener om te benoemen dat de daken even stevig moeten zijn als de vloer van een nieuwe verdieping.</p> <p>Gezondheid</p> <p>A. De indiener verzoekt de gemeente om in de omgevingsvisie concrete maatregelen op te nemen ter verbetering van de luchtkwaliteit en om te voldoen aan de WHO-advieswaarden uit 2021. Ook vraagt de indiener aandacht voor het ontmoedigen van houtstook.</p> <p>B. De indiener roept de gemeente op om te beschrijven op welke wijze wordt voldaan aan de wettelijke normen van licht, geur en geluid.</p>	<p>E. De 3-30-300 regel is opgenomen in het convenant toekomstbesteding bouwen. Hierbij streven wij bij nieuwbouwwontwikkelingen naar niveau brons, wat voorschrijft dat 33% van een plangebied dient te voldoen aan de 3-30-300 regel. Voor de bestaande stedelijke omgeving zetten we in op een klimaatrobuuste inrichting van de openbare ruimte, waarbij de nadruk ligt op waterberging en het vergroenen van de dorpen, ter voorkoming van hittestress en wateroverlast. Hiertoe zullen we, ook bij verdichtingsprojecten, zuinig zijn op de bestaande groenstructuren in de dorpen, inzetten op het verwijderen van onnodige verharding en toezien op het creëren van voldoende schaduwrijke plekken.</p> <p>F. Het benutten van daken voor deze ambities wordt beschreven in de gebiedsgerichte uitwerkingen voor grote dorpen en kleine dorpen, onder andere als volgt: "Er ligt een stevige opgave in kwaliteitsverbetering, verduurzaming en energiebesparing. Daarom zetten we in op het toekomstbestendig maken van de huidige woningvoorraad." De vereisten voor dakconstructies overstijgen het detailniveau van de omgevingsvisie.</p> <p>Gezondheid</p> <p>A. In strategische kernambitie 1 staat het volgende: "We kiezen voor een goed woon- en leefklimaat waarin we zorg dragen voor het milieu. Dit betekent onder andere voldoende aandacht voor (externe) veiligheid en een aanvaardbaar niveau van geluid-, licht- en geurhinder." Hieraan voegen we toe: "... dat voldoet aan de wettelijke kaders." De gemeenteraad heeft eerder besloten niet aan te sluiten bij het Schone Lucht Akkoord en daarmee ook niet te streven naar de WHO-advieswaarden uit 2021.</p> <p>B. De omgevingsvisie heeft een bepaald abstractieniveau. De ambitie om hieraan te voldoen is n.a.v. punt A aangescherpt, de</p>
--	--	--

7 van 32

RUIMTE VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

	<p>C. De indiener pleit voor het opnemen van het weren van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen op haar grondgebied, in het bijzonder rond kwetsbare locaties zoals woningen, scholen en ziekenhuizen.</p> <p>D. De indiener roept op tot het opnemen van het toepassen van ecologisch bermenbeheer.</p> <p>Water</p> <p>A. De indiener stelt dat de ontwerp omgevingsvisie onvoldoende aandacht besteed aan drinkwaterverbruik en verzoekt concrete maatregelen op te nemen met betrekking tot waterkwaliteit voor zowel persoonlijk gebruik als voor agrarische activiteiten.</p> <p><u>Kernambitie 2:</u></p> <p>Mobiliteit</p> <p>A. De indiener verzoekt de gemeente om deze inzet te verankeren in aanvullende maatregelen in de omgevingsvisie, zodat duurzame mobiliteitskeuzes daadwerkelijk worden gestimuleerd. Denk hierbij aan het verlagen van de parkeernormering, realisatie van autoluwe centra, voorrang duurzame vervoerswijzen bij (her)inrichting openbare ruimte, parkeerregulering en snelheidsverlaging op 50 km/u-wegen en waar mogelijk terugbrengen naar 30 km/u.</p>	<p>uitvoering hiervan is onderdeel van verdere uitwerking.</p> <p>C. Hoewel dit specifieke punt het detailniveau van de omgevingsvisie overstijgt, kan dit worden gezien als onderdeel van wat wordt beschreven onder strategische kernambitie 1: "We kiezen voor een goed woon- en leefklimaat waarin we zorg dragen voor het milieu".</p> <p>D. Wij zien dit als mogelijk kansrijke uitvoeringsmaatregel van het 'vergroenen' van dorpen en bedrijventerreinen en het versterken van ecologische verbindingen in het buitengebied, ambities die beide reeds zijn beschreven in de omgevingsvisie.</p> <p>Water</p> <p>A. In de omgevingsvisie zijn een aantal (ruimtelijke) keuzes gemaakt die erop gericht zijn om droogte te bestrijden en op die manier bij te dragen aan het verminderen van het drinkwatergebruik. Het nemen van directe maatregelen t.b.v. een gedragsverandering m.b.t. waterverbruik bij particulieren en ondernemers overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie.</p> <p><u>Kernambitie 2:</u></p> <p>Mobiliteit</p> <p>A. In de omgevingsvisie staan diverse ambities m.b.t. duurzame mobiliteit geformuleerd. De genoemde mogelijke maatregelen overstijgen het detailniveau van de omgevingsvisie. Dit soort zaken krijgt mogelijk uitwerking in het 'uitvoeringsplan mobiliteit': één van de beleidskaders die als nadere uitwerking van de omgevingsvisie dient te worden opgesteld en wordt benoemd in het hoofdstuk 'uitvoeringsprogramma's'.</p>
--	--	---

8 van 32

Energie en Klimaat	Energie en klimaat
<p>A. De indiener verzoekt de volgende zin aan te passen: <i>'We stimuleren duurzame energieopwekking via lokale initiatieven, zoals via energiecoöperaties' (p. 46).</i> Indiener geeft aan dat een energiecoöperatie de enige realistische manier is voor zeggenschap in een dergelijk project.</p> <p>B. De indiener verzoekt het toevoegen van de volgende zin: <i>"We streven daarbij naar 100% lokale zeggenschap, met een minimum van 50%. Duurzame energieprojecten kennen aan het begin van het project de ingrijpendste besluiten voor de omgeving, en daarom moet de energiecoöperatie en de inwoners vanaf het begin zeggenschap respectievelijk inspraak hebben. Tot slot moet de coöperatie voor iedereen openstaan en democratisch gecontroleerd worden, zodat iedereen kan deelnemen aan de zeggenschap."</i></p> <p>C. De indiener stelt voor om de inzet op multifunctioneel ruimtegebruik bij energieopwek projecten te benoemen in de concept omgevingsvisie.</p> <p>D. De indiener vraagt of expliciet benoemd kan worden dat bij het clusteren van duurzame energieopwek op grote daken en in het buitengebied verwezen wordt naar zonnedaken en -velden.</p> <p>E. De indiener uit zorgen over de keuze voor de Waardassackerpolder als potentiële locatie voor een grootschalige zonnenveld wegens de status als veenweidegebied. Twee andere locaties (onderzoeksgebieden 33 en 38 uit planMER Windenergie Utrecht) lijken hier geschiktere locaties te zijn. Hierbij pleit de indiener ook voor de goede inpassing en natuurinclusiviteit van het ontwerp. In deze gebieden zouden volgens de indiener ook een combinatie van zonne- en windenergie mogelijk zijn voor een evenwichtiger energiesysteem. Derhalve trekt de indiener de volgende bewering in twiifel: <i>"10. Wij maken ons energiesysteem qua netcapaciteit gereed voor de toekomst. We zorgen dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen inspelen op het optimaliseren van het energiesysteem, bijvoorbeeld door zoveel mogelijk energie lokaal op te wekken en te gebruiken"</i>. De indiener verzoekt de onderzoeksgebieden met de gecombineerde inzet te</p>	<p>A. We voeren de gevraagde aanpassing door in het stuk.</p> <p>B. Dergelijke uitspraken overstijgen het detailniveau van de omgevingsvisie, maar vormen wel reeds onderdeel van het Beleidsplan grootschalige zonnenvelden, waarin het 50% eigenaarschap al wordt benoemd. In het hoofdstuk 'uitvoeringsprogramma's' benoemen we dat we dit beleidsplan de komende tijd willen gaan herijken. We nemen kennis van uw suggesties richting deze herijking.</p> <p>C. Ook hiervoor geldt dat richtlijnen m.b.t. meervoudig ruimtegebruik staan opgenomen in het Beleidsplan grootschalige zonnenvelden.</p> <p>D. Onder strategische kernambitie 2 staat het volgende: <i>"Het clusteren van duurzame energieopwek op grote daken en in het buitengebied alsook voor het faciliteren van bottom-up initiatieven vanuit de dorpen."</i> We vullen dit aan naar "duurzame energieopwek in de vorm van zonnepanelen".</p> <p>E. De gebieden op de visiekaart waar grootschalige zonnenvelden onderzocht kunnen worden, zijn de 'ja, mits'-gebieden uit het Beleidsplan grootschalige zonnenvelden, zoals ook in de legenda beschreven. In het hoofdstuk 'uitvoeringsprogramma's' benoemen we dat we dit beleidsplan de komende tijd willen gaan herijken. We nemen kennis van uw zorgen en suggesties richting deze herijking.</p>

9 van 32

<p>onderzoeken en de keuze voor uitsluitend zonne-energie te onderbouwen. De indiener wijst op het opnemen van het benadrukken van het zorgvuldig inpassen van erfwindmolens, passend bij de natuurwaarden.</p> <p>G. De indiener verzoekt om (naast Natura2000-gebieden) ook NNN, weidevogelkerngebieden en ganzenrustgebieden uit te sluiten van energieopwekking, en dit ook op te nemen in de visiekaart op p. 22.</p> <p>H. De indiener mist onderbouwing waarom de gemeente van mening is dat de energieopgave goed samengaat met recreatie, cultuurhistorie en erfgoed.</p> <p>I. De indiener raadt aan om 1) de bewonersinitiatieven expliciet te benoemen en te betrekken in de warmtetransitie, 2) een plan in co-creatie op te stellen voor een bottom-up aanpak.</p> <p>Kernambitie 3:</p> <p>Landschap en cultuurhistorie buitengebied</p> <p>De indiener onderschrijft de ambitie omtrent het koesteren en versterken van de natuur en landschappen van harte.</p> <p>A. De indiener pleit voor het expliciet opnemen dat er in NNN-gebieden geen ruimtelijke ontwikkelingen moeten plaatsvinden. Tevens moet het NNN worden afgemaakt, door bijvoorbeeld het toevoegen van de Groene</p>	<p>F. Over erfmolens staat in de gebiedsspecifieke keuzes voor het buitengebied nu het volgende opgenomen: <i>"1. Deze zijn toegestaan, mits ze voldoen aan de regels zoals beschreven in Bestemmingsplan Buitengebied West en zorgvuldig worden ingepast met oog voor de landschappelijke waarden en natuurwaarden."</i></p> <p>G. De gebieden op de visiekaart waar grootschalige zonnenvelden onderzocht kunnen worden, zijn de 'ja, mits'-gebieden uit het Beleidsplan grootschalige zonnenvelden, zoals ook in de legenda beschreven. In het hoofdstuk 'uitvoeringsprogramma's' benoemen we dat we dit beleidsplan de komende tijd willen gaan herijken. We nemen kennis van uw zorgen en suggesties richting deze herijking.</p> <p>H. Het is de gemeente niet duidelijk naar welke uitspraak in de omgevingsvisie hier exact wordt verwezen. Hoewel de energieopgave in het buitengebied met de juiste inpassing goed kan bestaan naast recreatie en erfgoed, wordt in de omgevingsvisie geen direct verband gelegd.</p> <p>I. De suggesties overstijgen het detailniveau van de omgevingsvisie, maar worden meegenomen richting het warmteprogramma.</p> <p>Kernambitie 3:</p> <p>Landschap en cultuurhistorie buitengebied</p> <p>A. In de omgevingsvisie wordt beschreven dat de gemeente haar NNN-gebieden en weidevogelkerngebieden zorgvuldig wil beschermen. De gemeente wil per initiatief (en in samenspraak met bijvoorbeeld provincie) beoordelen of deze ruimtelijke</p>
--	--

10 van 32

<p>Contour-percelen. Derhalve verzoekt de indiener een toelichting van hoe het NNN versterkt gaat worden.</p> <p>B. De indiener mist de Groene Contour-percelen op de visiekaart.</p> <p>C. De indiener roept de gemeente op om kennis te nemen van de Natuurvisie Utrecht 2050 en de aanbevelingen op te nemen in de omgevingsvisie:</p> <ol style="list-style-type: none"> Het areaal laagveenmoerassen uit te breiden door gebieden samen te voegen en nieuwe laagveenmoerassen te ontwikkelen. De vermessing en verzuring van laagveenmoerassen te verminderen. Schoon kwelwater en neerslagwater te benutten Grondwater benedenstrooms van de wetlands te winnen De bodemdaling en peilverlaging rond de laagveenmoerassen te stoppen Te zorgen voor natuurlijke overgangen naar de flanken van de heuvelrug Recreatiezones aan te wijzen in het laagveenmoeras (Nieuwe)moerasbossen te ontwikkelen De waterlinie beter 'leesbaar' te maken in de landschap <p>D. De indiener onderstreept het belang van een goede zonering van recreatie en natuur, ook in de toekomst. Deze moet hand in hand gaan met de ontwikkeling van nieuwe groene gebieden en recreatiemogelijkheden. Nu wordt het Plassengebied benoemd in het kader van zonering, maar de indiener pleit voor een bredere uitleg in de omgevingsvisie.</p> <p>E. De indiener ziet natuurontwikkeling als een kans, terwijl het nu als verplichting klinkt. Derhalve ziet de indiener potentie in het benoemen van de omgeving van Botshol, waar boeren actief met agrarisch natuurbeheer zijn, wat bijdraagt aan een rijk weidevogellevens, als kwaliteit die de gemeente wil koesteren en versterken.</p>	<p>ontwikkeling strijdig is met het beschermen van de natuurwaarden in deze gebieden. Voor de manier waarop wij de NNN willen versterken, werken wij nauw samen met de provincie. In de gebiedsgerichte uitwerkingen worden actuele ontwikkelingen in dit kader benoemd.</p> <p>B. We voegen de Groene Contour-percelen toe aan de visiekaart. Binnen De Ronde Venen liggen deze percelen allen in het deelgebied 'veenweidelandschap'. In de gebiedsgerichte uitwerkingen voor het veenweidelandschap staat nu 'Gezamenlijk vormen [natuur en landbouw] de drager van het landschap, waarbij we op strategische plekken kiezen voor iets meer nadruk op natuur om robuuste natuurlijke verbindingen te realiseren.' Dit scherpen we aan naar: 'Gezamenlijk vormen [natuur en landbouw] de drager van het landschap, waarbij we op strategische plekken, zoals de zogeheten Groene Contour-percelen van de provincie Utrecht, kiezen voor iets meer nadruk op natuur om robuuste natuurlijke verbindingen te realiseren.'</p> <p>C. Deze aanbevelingen overstijgen het detailniveau van de omgevingsvisie, maar sluiten mogelijk goed aan bij de diverse ambities in de omgevingsvisie m.b.t. natuurontwikkeling en vernatting.</p> <p>D. De zonering is zeer uitgebreid beschreven en omschreven in het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen. Vanwege het abstractieniveau van de omgevingsvisie kiezen we er hier voor om een beknopte beschrijving op te nemen.</p> <p>E. Onder 'strategische kernambitie 3' staat enerzijds beschreven dat we de noodzakelijke natuurontwikkeling realiseren in lijn met landelijke en provinciale doelstellingen. Dit doen wij om helder te zijn over dat wij ook een verplichting hebben vanuit hogere overheden. Daarnaast beschrijven wij juist ook koppelkansen te zien voor natuurontwikkeling met onder andere vernatting en recreatie en die ook te willen aangrijpen.</p>
--	--

11 van 32

<p>F. De indiener vraagt voor het opnemen van natuurinclusieve (kringloop)landbouw, landschapselementen en groenblauwe dooradering.</p> <p>G. De indiener onderstreept het belang dat niet alle VAB-locaties worden herontwikkeld tot wonen, maar ook voor duurzame landbouw of natuur.</p> <p>2. Gebiedsgerichte uitwerkingen</p> <p>Dorpen</p> <p>A. De indiener vraagt duidelijkheid over:</p> <ol style="list-style-type: none"> Waar 4.800 woningen concreet zullen worden gerealiseerd; Hoeveel inbreiding per kern wordt voorzien; En hoeveel woningen gepland zijn binnen de uitbreidingslocaties in Mijdrecht en Abcoude? <p>B. Tevens verneemt de indiener graag hoe de geplande uitbreidingslocatie aan de westzijde van Hofland zich verhoudt tot het weidevogelkerngebied.</p>	<p>F. Dit zien wij als mogelijke kansrijke maatregelen om te werken aan de ambitie voor een 'toekomstbestendig, robuust buitengebied waarin zowel water en bodem als het (agrarisch) cultuurhistorisch landschap leidend zijn'.</p> <p>G. We nemen uw aandachtspunt mee in de uitwerking van de Visie Vrijkomende Agrarische Bebouwing zoals benoemd in het hoofdstuk 'uitvoeringsprogramma's'.</p> <p>2. Gebiedsgerichte uitwerkingen</p> <p>Dorpen</p> <p>A.</p> <ol style="list-style-type: none"> Voor nog niet alle 4.800 woningen is bekend waar deze concreet zullen worden gerealiseerd. Op de visiekaart staan de woningbouwlocaties tot 2030 en de onderzoekslocaties voor inbreiding en uitbreiding (na 2030) geduid. De hoeveelheid inbreiding per kern dient nader te worden uitgewerkt. Voor de uitbreiding tot 2030 gaat het in Mijdrecht (Oosterland) om circa 800 woningen. In Abcoude (BON-gronden) wordt tot 2030 momenteel uitgegaan van 285 tot 300 woningen. Voor de uitbreidingen na 2030 geldt zowel in Mijdrecht (Hofland West) als Abcoude (Abcoude Zuidoost) dat het gaat om onderzoekslocaties waarvan nu nog niet bekend is hoeveel woningen hier komen. Dit wordt nader onderzocht. <p>B. De ligging van deze onderzoekslocatie bij weidevogelkerngebied zal een belangrijk onderdeel vormen van het nog uit te voeren onderzoek. Hieruit zal moeten blijken hoe dit zich tot elkaar verhoudt.</p>
---	--

12 van 32

RUIJME
VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

	<p>C. De indiener vraagt aandacht voor waar mogelijk hoger wordt gebouwd dan vier lagen, zodat er veel ruimte voor groen behouden blijft.</p> <p>Werklocaties</p> <p>A. De indiener benoemt dat bij energieopwekking op bedrijventerreinen niet enkel wordt ingezet op zoveel mogelijk opwek, maar op het stimuleren van energiedeling tussen ondernemers en buurten.</p> <p>B. De indiener pleit om de ambitie om bedrijventerrein Mijdrecht toekomstbestendig te maken door toevoegen van een 150KV-station en een energiehubs breder te trekken door ook in te zetten op direct gebruik van lokaal opgewekte energie. Ook vraagt indiener om bij de realisatie van het station natuurinclusief bouwen als uitgangspunt te nemen.</p> <p>Buitengebied</p> <p>A. De indiener ziet graag de aanbevelingen omtrent de KRW-doelen vanuit het planMER uitgewerkt in gebiedsspecifieke maatregelen in de concept omgevingsvisie.</p>	<p>C. Het borgen van voldoende groen vormt (o.b.v. het principe 'Groen Groeit Mee') altijd een belangrijk aandachtspunt. Ook bij woningbouw hoger dan vier lagen. Per locatie zal worden onderzocht hoe hoog gebouwd kan worden met efficiënt gebruik van de beschikbare ruimte als uitgangspunt.</p> <p>Werklocaties</p> <p>A. Dit is in de gebiedsgerichte uitwerkingen voor Bedrijventerrein Mijdrecht en lokale bedrijventerreinen reeds belegd met de ambitie voor 'energiehubs'.</p> <p>B. De gemeente neemt kennis van deze suggesties en neemt ze mee als aandachtspunt bij de verdere uitwerking van de energiehubs op Bedrijventerrein Mijdrecht.</p> <p>Buitengebied</p> <p>A. In de gebiedsspecifieke keuzes voor het gehele buitengebied staat het volgende: "We werken samen met Waterschap Amstel, Gooi en Vecht in het kader van de Europese Kader Richtlijn Water (KRW) aan het verbeteren van de waterkwaliteit in de aangewezen KRW-oppervlaktewaterlichamen. Hiervoor zijn de afgelopen jaren al stappen gezet, onder andere in de Vinkeveense Plassen. Om schoon en gezond water voor mens, dier en natuur te (blijven) waarborgen, zetten we samen met het waterschap deze positieve ontwikkeling graag voort." In de verschillende deelgebieden kunnen andere maatregelen wenselijk zijn (en verschillende overheden het bevoegd gezag zijn). We kiezen er daarom voor om dit niet zelf voor de verschillende gebieden uit te werken, maar juist de samenwerking op te blijven zoeken en per geval in overleg</p>
--	--	--

13 van 32

RUIJME
VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

	<p>B. De indiener pleit ervoor om vezelteelt te benoemen in de concept omgevingsvisie.</p> <p>C. De indiener stelt voor om de omvorming van puur Engels raaijas naar meer kruidenrijke graslanden te benoemen.</p> <p>Plassengebied</p> <p>A. De indiener mist op p. 78 in de passage 'Het gebied... bijzondere plant- en diersoorten' de ecologische verbindingsrol van de Vinkeveense Plassen.</p> <p>B. De indiener mist de volgende drukfactoren op natuurwaarden in de tekst: 'illegale bebouwing op de legakkers, pleziervaart, dagrecreatie, verblijfsrecreatie, verkeer, lozingen in het oppervlaktewater, stikstofdepositie en de cumulatieve effecten daarvan.'</p> <p>C. De indiener vraagt de gemeente aan te geven welke maatregelen worden genomen om bovenstaande drukfactoren te beperken en de biodiversiteit te beschermen.</p> <p>D. De indiener vraagt om aan te geven hoe de gemeente de waterkwaliteit structureel zal verbeteren.</p> <p>E. De indiener vraagt de gemeente expliciet te benoemen hoe zij actief zal optreden tegen illegale bebouwing.</p> <p>F. De indiener vraagt te verhelderen wat bedoeld wordt met 'ontwikkeling' in de volgende passage: 'De voornaamste opgave in het Plassengebied is het creëren van een goede balans tussen de recreatieve aantrekkingskracht van de plassen en het beschermen van de cultuurhistorische en natuurlijke waarden van het gebied. Dit betekent dat gezocht dient te worden in een balans tussen rust en reuring, behoud en ontwikkeling en (jaarrond) aanbod voor zowel eigen inwoner als recreant van buitenaf.'</p>	<p>te treden wat nodig is.</p> <p>B. Dit is een van de mogelijk kansrijke alternatieve verdienmodellen voor de agrarische sector, waarvan het belang op meerdere plekken in de omgevingsvisie wordt beschreven.</p> <p>C. Wij zien dit als mogelijk kansrijke uitvoeringsmaatregel van het 'vergroenen' van dorpen en bedrijventerreinen en het versterken van ecologische verbindingen in het buitengebied, ambities die beide reeds staan beschreven in de omgevingsvisie.</p> <p>Plassengebied</p> <p>A. Er staat nu beschreven "De Vinkeveense Plassen zijn een KRW-oppervlaktewaterlichaam en maken vrijwel geheel deel uit van Natuur Netwerk Nederland." We voegen hieraan toe "...en hebben een belangrijke ecologische verbindingsrol."</p> <p>B. We vullen de drukfactoren in de tekst aan.</p> <p>C. Hierover is meer informatie te vinden in het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen.</p> <p>D. Hierover is meer informatie te vinden in het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen.</p> <p>E. Hierover is meer informatie te vinden in het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen.</p> <p>F. Hierover is meer informatie te vinden in het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen. Wat (ruimtelijke) 'ontwikkeling' kan en mag inhouden is onder andere afhankelijk van de betreffende zone.</p>
--	---	---

14 van 32

	<p>G. De indiener vraagt te verhelderen wat bedoeld wordt met 'het verminderen van de hoeveelheid bomen' op de legakkers en waar dit is opgenomen in het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen.</p> <p>3. Uitvoering</p> <p>A. De indiener vraagt in deze omgevingsvisie uitspraken te doen over hoe de gemeente de bestuurlijke afwegingsruimte m.b.t. milieuaspecten als geur, geluid, trillingen en licht wil benutten voordat de omgevingsvisie definitief wordt vastgesteld.</p> <p>B. De indiener vraagt de gemeente omgevingswaarden op te stellen voor de volgende aspecten van de leefomgeving: duisternis, stilte, gezonde lucht, bodemkwaliteit en schoon water.</p> <p>C. De indiener vraagt de gemeente om in de omgevingsvisie aandacht te besteden aan de Wet Versterking Participatie en het uitdraagrecht expliciet op te nemen in de omgevingsvisie.</p> <p>D. De indiener vraagt de gemeente om in de omgevingsvisie aandacht te besteden aan de wijze waarop participatie plaatsvindt bij ruimtelijke projecten die worden geïnitieerd door derden.</p> <p>E. De indiener vraagt de gemeente in de omgevingsvisie te verduidelijken wat zij met de uitkomsten van de PlanMER heeft gedaan of gaat doen.</p>	<p>G. Bomen op legakkers kunnen door hun wortels de kwetsbare legakkers beschadigen en instabiel maken. Het is daarom wenselijk om de hoeveelheid bomen op de legakkers op termijn te verminderen. Dit krijgt in het Bestemmingsplan Vinkeveense Plassen uiting doordat op meerdere plekken staat beschreven dat het planten van bomen zonder omgevingsvergunning niet is toegestaan.</p> <p>3. Uitvoering</p> <p>A. N.a.v. uw eerdere suggestie in deze zienswijze voegen wij in strategische kernambitie 1 toe aandacht voor (externe) veiligheid en een aanvaardbaar niveau van geluid-, licht- en geurhinder dient te voldoen aan de wettelijke kaders. Hiermee is uw vraag reeds in de omgevingsvisie bevestigd en nemen wij dit hier niet nogmaals op.</p> <p>B. Dit overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie. We nemen uw aanbeveling mee in de verdere uitwerking van de omgevingsvisie.</p> <p>C. De participatie met inwoners wordt in het hoofdstuk 'samenwerking' reeds beschreven. Dat hierbij de vastgestelde Wet Versterking Participatie van kracht is en inwoners gebruik kunnen maken van hun uitdraagrecht, staat daarbij buiten discussie.</p> <p>D. Het participatiebeleid van de gemeente (onder andere voor ruimtelijke projecten geïnitieerd door derden) staat reeds op de website beschreven.</p> <p>E. Deze informatie is terug te vinden in bijlage 11 van de plan-MER (pagina 381)</p>
--	--	---

15 van 32

5	Indiener 5	
	<p>A. De indiener spreekt waardering uit de inzet op het STOMP-principe en het zoeken van de verbinding met de tramlijn in Uithoorn.</p> <p>B. De indiener geeft aan dat de gemeente voor veel van de (OV)-maatregelen afhankelijk is van andere overheden en vraagt de gemeente hiermee rekening te houden in de verdere uitwerking van de omgevingsvisie in programma's.</p> <p>C. De indiener geeft aan dat met de invoering van de vrachtwagenheffing in 2026 een deel van het verkeersprobleem mogelijk al zal worden opgelost. Tegelijkertijd zal de ontwikkeling van bedrijventerrein De Bocht bij Mijdrecht (een deel van) deze capaciteit weer gaan invullen.</p> <p>D. De indiener geeft aan dat flankerend parkeerbeleid als beleidsinstrument in de omgevingsvisie volledig lijkt te ontbreken en verzoekt de gemeente daar in de uitwerking van de omgevingsvisie aandacht aan te besteden.</p>	<p>A. De gemeente is blij te horen dat deze keuze door indiener wordt onderschreven.</p> <p>B. De gemeente is zich hiervan bewust en spreekt in de omgevingsvisie haar ambitie uit. Dit is gedaan in samenspraak met andere overheden, maar wij zijn ons er zeker van bewust dat ook richting programma's en uitvoering deze afhankelijkheid er is.</p> <p>C. Als gemeente denken wij dat de vrachtwagenheffing juist een negatief effect gaat hebben op de verkeersdruk op de N201. In tegenstelling tot het rijkswegennet, is de heffing slechts op een beperkt deel van de N201 van toepassing. Hierdoor verwachten wij dat de N201 met name voor vrachtverkeer vanuit Schiphol en Aalsmeer aantrekkelijker gaat worden. Deze zorg hebben wij 4 juni 2024 schriftelijk met u gedeeld. Naar aanleiding hiervan zijn geen wijzigingen meer doorgevoerd in het plan voor de invoering van vrachtwagenheffing.</p> <p>D. Op dit moment is er geen draagvlak om het parkeerbeleid aan te passen. Wel wordt momenteel al per nieuwbouwproject gekeken wat de mogelijkheden zijn om de parkeernorm aan te passen. Mocht het parkeerbeleid in de toekomst veranderen, kan dit worden meegenomen in een periodieke herijking van de omgevingsvisie.</p>

16 van 32

RUIMTE VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

6	Indiener 6	
	<p>A. De indiener vraagt de gemeente gezondheid expliciet te benoemen als doelstelling bij ruimtelijke keuzes en hierbij concrete gezondheidsdoelen te formuleren.</p> <p>B. De indiener adviseert de gemeente ambities op te nemen en ruimtelijke ontwikkelingen te toetsen aan WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit en geluid, naast de wettelijke normen.</p> <p>C. De indiener vraagt de gemeente ambities te formuleren met betrekking tot houtstookvrij worden.</p> <p>D. De indiener vraagt de gemeente in de omgevingsvisie expliciet aandacht te besteden aan het rookvrij maken van bijvoorbeeld schoolpleinen en maatschappelijke voorzieningen.</p> <p>E. De indiener vraagt gezondheid te verankeren in de uitvoering in omgevingsprogramma's en/of hiervoor een apart programma gezonde leefomgeving te maken.</p>	<p>A. Gezondheid is een expliciet doel in de omgevingsvisie, daarom is integrale strategische kernambitie 1 ook 'groen en gezond wonen in levendige en betrokken dorpen'. Het is de gemeente niet helemaal duidelijk wat indiener bedoelt met 'concrete gezondheidsdoelen'. De strategische kernambitie wordt uitgewerkt in concretere keuzes, die onder andere de gezondheid van inwoners ten goede komen.</p> <p>B. In strategische kernambitie 1 staat het volgende: "We kiezen voor een goed woon- en leefklimaat waarin we zorg dragen voor het milieu. Dit betekent onder andere voldoende aandacht voor (externe) veiligheid en een aanvaardbaar niveau van geluid-, licht- en geurhinder." Hieraan voegen we toe: "...dat voldoet aan de wettelijke kaders." De gemeenteraad heeft eerder besloten niet aan te sluiten bij het Schone Lucht Akkoord en daarmee ook niet te streven naar de WHO-advieswaarden uit 2021.</p> <p>C. Houtstook overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie, maar vormt een aandachtspunt in verdere uitwerking. Het is in de omgevingsvisie onder andere geborgd door de keuze voor de 'versterking van de gezonde leefomgeving'; het terugdringen van houtstook is hier een mogelijke uitwerking van.</p> <p>D. Het rookvrij maken van schoolpleinen en maatschappelijke voorzieningen overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie, maar vormt een aandachtspunt in verdere uitwerking. Het is in de omgevingsvisie onder andere geborgd door de keuze voor de 'versterking van de gezonde leefomgeving'; het rookvrij maken van deze plekken is hier een mogelijke uitwerking van.</p> <p>E. Gezondheid zal een belangrijk onderdeel vormen van de nog uit te werken omgevingsprogramma's. Op dit moment staat een dergelijk apart programma (nog) niet op de planning.</p>

17 van 32

RUIMTE VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

7	Indiener 7	
	<p>Algemeen</p> <p>A. De indiener complimenteert de gemeente met het rijke voortraject en een compact en helder gestructureerde omgevingsvisie.</p> <p>B. De indiener geeft aan dat de planhorizon van de omgevingsvisie op 2040 ligt, terwijl dit in de provinciale omgevingsvisie 2050 is. Vooral opgaven rond natuur en water vragen om een lange(re) adem.</p> <p>C. De indiener stelt voor om, gezien de ligging van de gemeente, ook om reactie op de omgevingsvisie te vragen bij de provincie Noord-Holland.</p> <p>D. De indiener vraagt om een overzichtstabel waarin de schuurpunten, te maken keuzes en mogelijke koppelingen van ontwikkelingen worden weergegeven.</p> <p>E. De indiener vraagt alle teksten voor het landelijk gebied te toetsen aan de 'bijna 100%-versie' van het UPLG en het Impulsprogramma Kaderrichtlijn Water.</p> <p>Inleiding</p> <p>A. De indiener vraagt om in het hoofdstuk 'milieu- en omgevingseffecten in beeld' (significante) effecten' te vervangen door '(significante) nadelige effecten'</p>	<p>Algemeen</p> <p>A. De gemeente bedankt indiener voor dit compliment.</p> <p>B. In de omgevingsvisie is bewust vroeg in het proces gekozen voor een tijdschik tot 2040, onder andere vanwege de woningbouwambities die ook deze tijdschik hebben. Gezien het karakter als 'levend document' zal bij een eerstvolgende herijking gekeken worden of de planhorizon kan worden opgeschoven naar 2050.</p> <p>C. De ontwerp omgevingsvisie heeft gedurende 8 weken ter inzage gelegen. In die periode heeft de provincie Noord-Holland niet van haar reaktiemogelijkheid gebruik gemaakt.</p> <p>D. In het proces van de totstandkoming van de omgevingsvisie is het "Raamwerk De Ronde Venen 2040" opgesteld. De gevraagde informatie is hier terug te vinden.</p> <p>E. In de analysefase is het UPLG meegenomen als opgave en vertrekpunt bij het opstellen van deze omgevingsvisie. Zover ons bekend is wat in deze omgevingsvisie wordt beschreven niet in strijd met wat wordt beschreven in het UPLG (of het Impulsprogramma Kaderrichtlijn Water). We blijven hierover bij verdere uitwerking graag in gesprek om dit verder te concretiseren.</p> <p>Inleiding</p> <p>A. We voeren deze aanpassing door in de tekst.</p>

18 van 32

<p>Toekomstverhaal</p> <p>A. De indiener vraagt om een sterkere benadrukking van de wisselwerking tussen stad en land en het verbeteren van de bereikbaarheid d.m.v. nieuwe fiets- en wandelverbindingen.</p> <p>B. De indiener vraagt om concrete duiding van 'klimaatrobuuste en toekomstbestendige landbouw' en 'innovatieve agrariërs'.</p> <p>C. De indiener vraagt om in de omgevingsvisie te benoemen dat de betekenis en ruimte voor natuur in het buitengebied toeneemt.</p> <p>D. De indiener acht het terugbrengen van een directe busverbinding richting Utrecht Centraal niet reëel, mogelijk wel naar een ander deel van Utrecht.</p> <p>E. De indiener vraagt aan de opsmoming complexe opgaven ook natuur en water toe te voegen.</p> <p>F. De indiener vraagt om aan het toekomstverhaal teksten toe te voegen als "Dat de agrarische sector hun stikstofemissies sterk heeft gereduceerd", "Dat de basiskwaliteit natuur op agrarische percelen is toegenomen", "Waterkwaliteit is verbeterd" en "Dat de natuur in Natura 2000 en NNN zich heeft weten te herstellen als gevolg van het 'meebewegen met de opgaven'".</p> <p>Uitdagingen en kansen</p> <p>A. De indiener vraagt aan te geven dat "de landbouwtransitie en het herstel van het ecologische systeem kunnen bijdragen om de cultuurhistorische waarde te verhogen".</p>	<p>Toekomstverhaal</p> <p>A. Deze keuzes komen aan bod in een ander deel van de omgevingsvisie. In de gebiedsspecifieke keuzes voor alle dorpen, de grote dorpen en de kleine dorpen wordt dit beschreven. Ook op de 3D tegels wordt dit weergegeven.</p> <p>B. We voegen de begrippen toe aan de begrippenlijst van de omgevingsvisie.</p> <p>C. Dit wordt in de omgevingsvisie momenteel op diverse plekken reeds beschreven, onder andere in de kenschets van het deelgebied buitengebied: "Daarbij ligt er een opgave om met het werken aan een toekomstbestendige, duurzame landbouw tegelijkertijd meerdere doelen te dienen, zoals het bijdragen aan de natuurversterkingsopgave, het beter vasthouden van water, het versterken van de biodiversiteit."</p> <p>D. In het toekomstverhaal van de omgevingsvisie wordt het volgende beschreven: "We hebben ons ingezet om de directe busverbinding richting Utrecht terug te brengen." De gemeente beoogt dus niet per se een verbinding naar Utrecht Centraal, een ander deel van Utrecht is mogelijk.</p> <p>E. We voeren deze aanpassing door in de tekst.</p> <p>F. De teksten van het toekomstverhaal zijn eerder door de gemeenteraad vastgesteld als onderdeel van "Koers De Ronde Venen 2040". Omdat dit relatief grote toevoegingen betreft, voeren we deze niet door in de omgevingsvisie.</p> <p>Uitdagingen en kansen</p> <p>A. De gemeente herkent zich in deze kans. In de omgevingsvisie is dit onder andere bevestigd in de gebiedsspecifieke keuzes voor het gehele buitengebied, waar staat beschreven dat in de toekomst "zowel water en bodem als het (agrarisch) cultuurhistorisch</p>
--	---

19 van 32

<p>B. De indiener geeft aan dat de zin "Ook de koppeling tussen woningbouw en mobiliteit vraagt om keuzes: laten we de groei van de gemeente sterk verbinden aan de ov-bereikbaarheid of grijpen we nieuwbouwwontwikkelingen aan om meer actieve en duurzame mobiliteitsopties te stimuleren, zoals de fiets of de elektrische auto?" Lijkt te suggereren dat het OV geen duurzame mobiliteitsoptie is.</p> <p>Visiekaart</p> <p>A. De indiener vindt dat de al in ontwikkeling zijnde groene ontwikkelingen (Marickeland, Blaauwe Krans, Botshol en andere NNN) onvoldoende uit de kaart naar voren komen.</p> <p>B. De indiener vindt dat het watersysteem met boezemwateren, plassen, het Amsterdam-Rijnkanaal en het slotenpatroon onvoldoende tot uiting komen.</p> <p>C. De indiener vraagt aandacht voor het versterken van groenblauwe structuren d.m.v. het benutten van boezemwateren.</p> <p>D. De indiener ziet bij verdere uitwerking kansen om dorpsgroenvoorzieningen te benutten voor ecologische verbindingen naar het buitengebied.</p> <p>E. De indiener geeft aan bij een aantal kleine kernen en bedrijventerreinen de aandacht voor aanvullend groen (verwijzend naar de dorpsgroenvoorzieningen) te missen.</p>	<p><i>landschap leidend zijn bij ruimtelijke keuzes."</i></p> <p>B. We passen de betreffende zin aan: "Ook de koppeling tussen woningbouw en mobiliteit vraagt om keuzes: laten we de groei van de gemeente sterk verbinden aan de ov-bereikbaarheid of grijpen we nieuwbouwwontwikkelingen aan om mobiliteitsopties als de fiets en de elektrische auto te stimuleren?"</p> <p>Visiekaart</p> <p>A. Op de kaart worden de ontwikkelingen rond Marickeland, Botshol en overige NNN d.m.v. de groene pijlen (doorontwikkelen ecologische verbindingzone en natuurgebieden [...]) weergegeven. De Blaauwe Krans is als volledige zone op de kaart weergegeven omdat deze ontwikkeling breder is dan natuurontwikkeling alleen.</p> <p>B. Op de visiekaart keuzes zijn gemaakt welke aspecten worden weergegeven t.b.v. de leesbaarheid. Hierbij is ervoor gekozen het watersysteem op de achtergrond weer te geven.</p> <p>C. In de omgevingsvisie wordt op meerdere plekken de ambitie uitgesproken om robuuste natuurlijke verbindingen te realiseren, te werken aan KRW-doelen en de landschappelijke kwaliteit te verbeteren. Het benutten van de boezemwateren is een mogelijke uitwerking van al deze ambities.</p> <p>D. De gemeente neemt kennis van deze kans en zal dit als aandachtspunt meenemen bij verdere uitwerking.</p> <p>E. Ook in de kleinere kernen waar geen dorpsgroenvoorzieningen op worden weergegeven wordt ingezet op vergroening (zie daarvoor de labels bovenaan de kaart, met het symbool voor 'vergroenen bebouwd gebied t.b.v. gezondheid en biodiversiteit'). Op bedrijventerrein Mijdrecht wordt dit icoon nog extra toegevoegd aan de kaart.</p>
---	---

20 van 32

<p>F. De indiener vraagt waarom het fietspad langs de Geuzensloot niet op de kaart staat, terwijl de gemeente zich daar momenteel voor inzet.</p> <p>G. De indiener geeft aan de N291 met de twee aansluitingen te missen op de kaart.</p> <p>H. De indiener geeft aan dat de kaart een laag bevat met 'groenblauwe bolletjes' die in de legenda niet wordt verklaard.</p> <p>I. De indiener vraagt of het een bewuste keuze is om de buitenplaatsenzone niet op te nemen op de visiekaart i.v.m. een te volle kaart.</p> <p>J. De indiener geeft aan dat een aanzienlijk deel van het agrarisch cultuurlandschap is aangemerkt als zoekgebied voor zonne-energie en dit een belangrijk aandachtspunt vormt.</p>	<p>F. Het fietsroutenetwerk op de visiekaart is indicatief, zo staat dit ook in de legenda vermeld. In het geval van dit fietspad geldt dat het gaat om het versterken van de oost-westverbinding. Deze verbinding zou langs de N201, de Geuzensloot of via de Baambrugse Zuwe kunnen lopen. De verbinding is op kaart indicatief weergegeven langs de N201, maar is dus indicatief. De gemeente heeft aangegeven dat zij de verbinding langs de Geuzensloot kansrijk vindt.</p> <p>G. De gemeente gaat er vanuit dat indiener de N201 bedoelt. Het klopt dat de N201 niet expliciet op de visiekaart wordt aangegeven; er is gekozen hier het fietsnetwerk en de OV-as uit te lichten als verbindingen over en langs de N201.</p> <p>H. Het is de gemeente niet duidelijk naar welke kaartlaag wordt verwezen. Na een extra controle blijken alle arceringen in de kaart ook in de legenda te zijn opgenomen.</p> <p>I. Het klopt dat op de visiekaart keuzes zijn gemaakt welke aspecten worden weergegeven t.b.v. de leesbaarheid. Er is in het geval van de buitenplaatsenzone gekozen dit verder uit te werken in de gebiedsspecifieke keuzes voor het Angstel- en Geinlandschap (en verbeelding op bijbehorende 'tegel').</p> <p>J. De gebieden op de visiekaart waar grootschalige zonnevelden onderzocht kunnen worden, zijn de 'ja, mits'-gebieden uit het Beleidsplan grootschalige zonnevelden, zoals ook in de legenda beschreven. In het hoofdstuk 'uitvoeringsprogramma's' benoemen we dat we dit beleidsplan de komende tijd willen gaan herijken. We nemen kennis van uw zorgen en suggesties richting deze herijking.</p>
--	--

21 van 32

<p>Strategische kernambities</p> <p>A. De indiener geeft aan dat een OV-knooppunt bij Amstelhoek niet aantrekkelijk is en eerder de vorm van een multimodale lokale hub zal hebben.</p> <p>B. De indiener raadt de gemeente aan om voor de OV-as ook een vrijliggende busbaan over het oude spoortracé tot Vinkeveen te onderzoeken, al dan niet in combinatie met een fietspad.</p> <p>C. De indiener spreekt twijfels uit of de maatregelen op de N201 voor de OV-as voldoende zijn om toekomstige doorstroming te waarborgen.</p> <p>D. De indiener geeft aan dat weidevogelkerngebieden niet expliciet in de omgevingsvisie worden benoemd.</p> <p>E. De indiener geeft aan dat woningbouwambities alleen kunnen worden gerealiseerd als stikstofreductie is bewerkstelligd.</p> <p>F. De indiener geeft aan dat agrariërs ook een belangrijke rol hebben in landschapsbeheer en natuurkwaliteit.</p> <p>G. De indiener geeft aan dat naast het werken aan de noodzakelijke natuurontwikkeling, ook gewerkt dient te worden aan het behoud en herstel van de natuurkwaliteit.</p>	<p>Strategische kernambities</p> <p>A. In de omgevingsvisie staat nu "het opwaarderen van Amstelhoek tot ov-knooppunt". <u>We passen dit aan naar "het opwaarderen van Amstelhoek tot multimodale hub"</u>.</p> <p>B. De gemeente gaat onderzoeken waar vrijliggende infrastructuur voor het openbaar vervoer en de fiets mogelijk is. Een busbaan over het Spoortracé tussen Mijdrecht en Vinkeveen wordt vooralsnog niet als kansrijk gezien.</p> <p>C. De gemeente gaat hierover graag met de indiener in gesprek.</p> <p>D. De weidevogelkerngebieden zijn opgenomen in de visiekaart en onder de gebiedsspecifieke keuzes voor het gehele buitengebied wordt de volgende keuze beschreven: "We dragen zorg voor de zorgvuldige bescherming van onze NNN-gebieden en weidevogelkerngebieden."</p> <p>E. Hoewel de gemeente dit erkent, is dit beredeneerd vanuit de huidige situatie: de omgevingsvisie heeft een horizon op 2040. Om niet teveel 'tijdelijkheid' in de omgevingsvisie te hebben, worden dergelijke randvoorwaarden niet opgenomen in de omgevingsvisie.</p> <p>F. Dit is onder strategische kernambitie 3 reeds belegd in het de volgende uitspraak: "Een toekomstbestendig buitengebied, met de landbouw als drager en hoeder van de kwaliteit van het buitengebied". Landschap en natuur zijn onderdeel van deze kwaliteit van het buitengebied.</p> <p>G. Momenteel staat opgenomen in de omgevingsvisie: "Het realiseren van de noodzakelijke natuurontwikkeling. [...]". <u>We passen dit aan naar "Het realiseren van de noodzakelijke natuurontwikkeling en behoud en herstel van natuurkwaliteit. [...]".</u></p>
--	---

22 van 32

RUIMTE VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

<p>H. De indiener geeft aan dat naast het koesteren van de landschappelijke en cultuurhistorische waarde, deze (waar van toepassing) ook hersteld zou moeten worden.</p> <p>I. De indiener vindt de woningbouwambitie van 4800 woningen tot en met 2040 fors: de meest recente cijfers wijzen op een behoefte van 3000-3500 woningen. De extra woningen zouden vooral voor de regio Amsterdam worden gebouwd.</p> <p>J. De indiener geeft aan dat vanuit mobiliteit de woningbouwuitbreidingen aan de westzijde van de gemeente geen optie zijn omdat de N201 met de aanleg van 'De Bocht' al vol zit.</p> <p>K. De indiener vraagt zich af of het 'verbreden van het economisch profiel door meer in te zetten op recreatie en toerisme' past in de regionale visie.</p> <p>Gebiedsgerichte uitwerkingen</p> <p>A. De indiener mist bij de wensen en voornemens voor de deelgebieden een overzicht van de schuurpunten, te maken keuzes en mogelijke koppelingen van ontwikkelingen.</p>	<p>H. In de omgevingsvisie staat momenteel: "Het koesteren van de landschappelijke en cultuurhistorische waarde". We passen dit aan naar: "Het koesteren en herstellen van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden".</p> <p>I. De gemeenteraad heeft de woningbouwambitie van 4800 woningen in 2020 al vastgesteld. Dit getal staat tevens in de dit jaar vastgestelde woonvisie en is ook opgenomen in de Woondeal U10 (2023).</p> <p>J. De gemeente is zich bewust van de beperkte capaciteit van de N201. Met de aangewezen woningbouwlocaties wordt zo goed mogelijk gebruikgemaakt van de beschikbare capaciteit en worden bestaande knelpunten zo veel mogelijk ontzien. Met een integrale aanpak zien wij kansen om nieuwe ontwikkelingen bij te laten dragen aan het vergroten van het fiets en ov gebruik in nieuwe ontwikkelingen en het bestaand stedelijk gebied. De gemeente gaat hierover graag met de indiener in overleg.</p> <p>K. In het Integraal Ruimtelijk Programma van de U10. Doelstelling van het IRP is onder andere de ambitie beschreven om het landschap toegankelijker te maken en ruimte te bieden aan recreatie voor de groeiende bevolking. Voorbeeld daarvan is het ontwikkelen van de Blauwe Krans van de Stelling van Amsterdam en ook extra vaarroutes voor recreatie en verbrede landbouw met mogelijkheden voor recreatie en toerisme. Het verbreden van het economisch profiel door meer inzet op recreatie en toerisme, zoals beschreven in de omgevingsvisie, sluit hierbij aan.</p> <p>Gebiedsgerichte uitwerkingen</p> <p>A. In het proces van de totstandkoming van de omgevingsvisie is het "Raamwerk De Ronde Venen 2040" opgesteld. De gevraagde informatie is hier terug te vinden.</p>
--	---

23-van-32

RUIMTE VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

<p>B. De indiener vraagt of de tekstuele duidingen bij de tegels een sluitend overzicht geven van alle randvoorwaardelijke aspecten.</p> <p>C. De indiener mist in de tegels de weergave van de ondergrond en kwelwaterstromen.</p> <p>D. De indiener vindt dat de OV-bereikbaarheid van Oosterland richting Uithoorn, Amsterdam en Breukelen onderbelicht blijft.</p> <p>E. De indiener geeft aan dat veel vrachtverkeer op de N201 binnen de eigen gemeente wordt gegeneerd en het 'verkennen van de mogelijkheden om doorgaand vrachtverkeer via A2 en A9 te leiden' mogelijk niet zal leiden tot een grote afname in de hoeveelheid vrachtverkeer.</p> <p>F. De indiener geeft aan dat het 'minimaliseren van de barrierewerking van de N201 voor fauna' mogelijk gekoppeld kan worden aan het project Demmerkse Brug.</p> <p>G. Indiener geeft aan dat onder gebiedsgerichte keuzes voor het gehele buitengebied de volgende uitspraak "Op deze plekken zoeken we koppelmogelijkheden met natuurontwikkeling, het tegengaan van verzilting en recreatie" ten onrechte geïnterpreteerd kan worden als dat de gemeente recreatie wilt tegengaan. Ook geeft indiener aan dat hier een koppeling met duurzame energie-opwek mogelijk kansrijk is.</p> <p>H. De indiener geeft aan dat in de omgevingsvisie (als verlengde van het Beleidsplan grootschalige zonnevelden) op sommige plekken mogelijkheden voor energie-opwek worden geboden in NNN-gebieden. Indiener acht dit als onrealistisch en onwenselijk.</p> <p>I. Indiener geeft aan in de gebiedsspecifieke keuzes voor veenweidelandschap en droogmakerijen de keuzes m.b.t. weidevogels te missen.</p> <p>J. De indiener geeft aan dat 'water en bodem sturend' in de gebiedsspecifieke keuzes voor alle dorpen meer uitleg behoeft.</p>	<p>B. De tekstuele 'aanwijzingen' bij de tegels geven geen sluitend overzicht en moeten worden gezien als een niet uitputtende samenvatting van de teksten bij de betreffende gebiedsgerichte uitwerking.</p> <p>C. De tegels dienen als samenvattende verbeelding om een globaal beeld te geven van hoe de beschreven keuzes per gebiedsgerichte uitwerking zich ruimtelijk kunnen vertalen, zonder hierbij een exacte locaties te verbeelden. Het is dus geen compleet of exact beeld waarin (bijvoorbeeld) kwelstromen worden weergegeven.</p> <p>D. In de OV-bereikbaarheid van Oosterland naar de regio zal de nabijgelegen OV-as in de toekomst een belangrijke rol vervullen.</p> <p>E. Vanuit de provincie Noord-Holland wordt actief gestuurd op meer vrachtverkeer via de A9/A2 in plaats van via de N201. We verwachten daarmee wel een afname van de hoeveelheid vrachtverkeer over de N201.</p> <p>F. De gemeente is blij te vernemen dat dit tot de mogelijkheden behoort en wordt hier indien nodig graag nader bij betrokken.</p> <p>G. We passen om deze verwarring te voorkomen de zinsvolgorde aan. Duurzame energie-opwek als koppelmogelijkheden voegen we toe aan de opsomming.</p> <p>H. In het hoofdstuk 'uitvoeringsprogramma's' benoemen we dat we dit beleidsplan de komende tijd willen gaan herijken. We nemen kennis van uw zorgen en suggesties richting deze herijking. Eventuele aanpassingen aan het beleidsplan kunnen worden meegenomen in een volgende herijking van de omgevingsvisie.</p> <p>I. In de gebiedsspecifieke keuzes voor het buitengebied staat omschreven: "We dragen zorg voor de zorgvuldige bescherming van onze NNN-gebieden en weidevogelgebieden." De gemeente wil dus voldoen aan de wettelijke vereisten.</p> <p>J. We nemen een definitie van het begrip 'water en bodem sturend' op in de begrippenlijst.</p>
---	--

24-van-32

RUIMTE VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

<p>K. De indiener mist in de gebiedsspecifieke keuze over het 'koesteren van het groen-blauwe karakter' in de grote dorpen de kansen voor biodiversiteit die dit biedt.</p> <p>L. De indiener mist in de keuze voor het 'waterbergen en vergroenen' in de kleine dorpen het verhogen van de biodiversiteit.</p> <p>M. De indiener geeft aan bij de gebiedsspecifieke keuze voor het buitengebied waar 'zowel water en bodem als het agrarisch cultuurhistorisch landschap leidend zijn bij ruimtelijke keuzes hierbij de rol van natuur en klimaat te missen.</p> <p>N. De indiener vraagt bij de keuzes m.b.t. over NNN, weidevogelkerngebied Natura2000-gebied aanvullende informatie op te nemen, bijvoorbeeld m.b.t. overgangsgedebieden.</p> <p>O. De indiener vraagt in de gebiedsspecifieke keuzes voor de droogmakerijen de historisch extensievere rol van de landbouw en het terugbrengen van weidevogelbeheer als onderdeel van het agrarische gebruik te benoemen als kansen voor de toekomst.</p>	<p>K. Bij deze keuze staat nu het volgende beschreven: "[...] waarbij we extra aandacht besteden aan hoe het groen ook daadwerkelijk door bewoners gebruikt kan worden en de mate waarin het groen bijdraagt aan verkoeling (bomen, schaduw)". We passen dit aan naar "[...] waarbij we extra aandacht besteden aan hoe het groen ook daadwerkelijk door bewoners gebruikt kan worden, hoe het de biodiversiteit ten goede kan komen en de mate waarin het groen bijdraagt aan verkoeling (bomen, schaduw)".</p> <p>L. In de omgevingsvisie staat nu: "Waardoor de nadruk ligt op waterberging en het vergroenen van de dorpen, ter voorkoming van hittestress en wateroverlast." We passen dit aan naar "Waardoor de nadruk ligt op waterberging en het vergroenen van de dorpen, ter voorkoming van hittestress en wateroverlast en het vergroten van de biodiversiteit."</p> <p>M. De gemeente ziet natuur en klimaat ook als belangrijke opgaven. We hebben deze opgaven op diverse plekken in de omgevingsvisie beschreven en worden nader uitgewerkt in de gebiedsprocessen.</p> <p>N. De gemeente geeft aan 'zorg te dragen voor de bescherming' van deze gebieden: eventuele noodzakelijke maatregelen vallen hieronder.</p> <p>O. In de omgevingsvisie staat nu onder de gebiedsspecifieke keuzes voor het buitengebied in het algemeen: "We dragen zorg voor de zorgvuldige bescherming van onze NNN-gebieden en weidevogelkerngebieden." Omdat wij denken dat het extensiveren en/of weidevogelbeheer in het gehele buitengebied waardevol kan zijn, voegen we daar op deze plek aan toe: "We ondersteunen hierbij initiatieven in het buitengebied voor extensivering en weidevogelbeheer".</p>
--	---

25-van-32

RUIMTE VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

<p>P. De indiener vraagt de gebiedsspecifieke keuzes voor de droogmakerijen goed af te stemmen op het UPLG.</p> <p>Q. De indiener vraagt de ambities m.b.t. natuurgebied Marickenland goed af te stemmen op de doelen uit het UPLG.</p> <p>R. Indiener geeft aan dat men in de aanleg van de moerasblokken meer wil focussen op natte natuur (de moerasblokken zelf) dan het bloemrijk grasland.</p> <p>S. De indiener vraagt aan de tekst toe te voegen dat in de toekomst het areaal weidevogelgrasland zal worden uitgebreid.</p> <p>T. De indiener mist in de natuurontwikkelingen in het veenweidegebied de natuurontwikkeling in Groot Wilnis-Vinkeveen die nog gerealiseerd wordt in de deelprojecten Gagel-Bijveld, Grote Sniep en Demmerik.</p> <p>U. De indiener geeft aan dat in de gebiedsspecifieke keuzes voor alle dorpen ¼ betaalbaar neerkomt op 67%, en niet op 66% (30% sociale huur en 36% betaalbare koop/middeldure huur).</p> <p>V. De indiener vindt dat er te weinig aandacht wordt besteed aan de huisvesting van aandachtsgroepen.</p> <p>W. De indiener geeft aan dat Groen Groeit Mee in principe alleen geldt voor uitleglocaties. Het geldt daarmee niet automatisch voor iedere gebiedsontwikkeling.</p> <p>X. De indiener geeft aan dat in de gebiedsspecifieke keuzes voor alle werklocaties het Convenant Toekomstbestendig Bouwen wordt benoemd in relatie tot het toevoegen van bedrijfspanden, maar het convenant gaat specifiek over woningbouw. Indiener suggereert voor dit soort ambities voor bedrijfspanden te verwijzen naar 'Het Nieuwe Normaal 2.0'.</p>	<p>P. In de analysefase is het UPLG meegenomen als opgave en vertrekpunt bij het opstellen van deze omgevingsvisie. Zover ons bekend is wat in deze omgevingsvisie wordt beschreven niet in strijd met wat wordt beschreven in het UPLG (of het Impulsprogramma Kaderrichtlijn Water). We blijven hierover bij verdere uitwerking graag in gesprek om dit verder te concretiseren.</p> <p>Q. In de omgevingsvisie staat nu: "Met de provincie, huidige agrariërs en grondbezitters in het gebied kijken we naar de mogelijkheden voor deze herinrichting." We passen dit aan naar "Met de provincie, huidige agrariërs en grondbezitters in het gebied kijken we naar de mogelijkheden voor deze herinrichting en hoe dit zich verhoudt tot het doelgebied van de natuuropgaves zoals geformuleerd in het UPLG."</p> <p>R. In de omgevingsvisie staan zowel de moerasblokken als het bloemrijk grasland eromheen benoemd. Dit is wat momenteel wordt gerealiseerd.</p> <p>S. We voegen aan de alinea over weidevogelgrasland de volgende zin toe: "In de toekomst zal het areaal weidevogelgrasland worden uitgebreid".</p> <p>T. We voegen deze natuurontwikkeling toe onder de gebiedsspecifieke keuze voor het veenweidelandschap.</p> <p>U. We passen 36% betaalbare koop/middeldure huur aan naar 37%.</p> <p>V. De gemeente is van mening dat dit het abstractieniveau van de omgevingsvisie overstijgt. Huisvesting van aandachtsgroepen en de afspraken daarover worden uitgewerkt in het woonbeleid en de huisvestingsverordening.</p> <p>W. In de omgevingsvisie staat nu: "Daarnaast dienen nieuwe gebiedsontwikkelingen gepaard te gaan [...].". We passen dit aan naar "Nieuwe uitleglocaties dienen gepaard te gaan [...].".</p> <p>X. De gemeente neemt kennis van de suggestie om de ambities uit 'Het Nieuwe Normaal 2.0' over te nemen. Dit zal in de toekomst</p>
---	--

26-van-32

RUIMTE VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

<p>Y. De indiener vraagt om bij de uitgifteprotocollen voor nieuwe bedrijven aan te geven ook de prioritering m.b.t. typen bedrijven op te nemen.</p> <p>Z. De indiener vraagt bij de gebiedsspecifieke keuzes voor Bedrijventerrein Mijdrecht om hardere uitspraken te doen m.b.t. het afbouwen van kantoorfuncties in de deelgebieden Werkiland en Oost.</p> <p>AA. De indiener vindt dat bedrijventerrein Voorbancken zich minder goed leent voor transformatie.</p> <p>BB. De indiener vraagt zich af wat de gemeente onder de gebiedsspecifieke keuzes voor alle dorpen bedoelt met het <i>"slim rekening houden met lucht- en geluidsoverlast door bijvoorbeeld (lucht)verkeer"</i>.</p> <p>CC. De indiener geeft aan graag terug te willen zien dat bij nieuwe locaties voor woningbouw gekeken wordt naar de milieuoctouren bij de keuze en vervolgens ook bij de inrichting van locatie, gebouwen en mogelijke maatregelen.</p> <p>DD. De indiener vraagt waar nodig ook rekening te houden met emissies en gezondheidsrisico's van veehouderijen i.r.t. de gezondheid.</p> <p>EE. De indiener geeft aan op de tegels de overgangen naar het landschap hard worden vormgegeven, wat niet past bij de ambitie voor groene overgangszones vanuit Groen Groeit Mee.</p>	<p>nog nader onderzocht worden.</p> <p>Y. Dit overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie, maar wordt uitgewerkt in het toekomstige 'uitvoeringsplan Bedrijventerrein Mijdrecht' zoals benoemd in hoofdstuk 'uitvoeringsprogramma's'.</p> <p>Z. Dit overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie. Vanuit de Bedrijventerreinenstrategie is het advies om dit deelgebied te 'consolideren', huidige (kantoor)functies afbouwen is hier niet het uitgangspunt. Wanneer zich kansen voordoen om hier te herstructureren of intensiveren, dan is het mogelijk om te kijken of kantoorfuncties op de bovenste verdiepingen kunnen worden gerealiseerd i.p.v. op maaiveld.</p> <p>AA. In de gebiedsspecifieke keuzes voor de lokale bedrijventerreinen wordt beschreven dat dit bedrijventerrein momenteel naar behoren functioneert, maar dat de gemeente op de lange termijn de mogelijkheden voor transformatie en functiemenging wil verkennen. Dit betekent dus niet zonder meer dat dit zal plaatsvinden, en in ieder geval niet op de korte termijn.</p> <p>BB. Hiermee wordt met name bedoeld op goede zonering, zoals in deze tekst ook staat benoemd.</p> <p>CC. Dit valt onder omgevingsveiligheid en wordt als overkoepelende keuze beschreven in het kader 'omgevingsveiligheid' in de gebiedsspecifieke keuzes voor alle dorpen.</p> <p>DD. Dit valt onder omgevingsveiligheid en wordt als overkoepelende keuze beschreven in het kader 'omgevingsveiligheid' in de gebiedsspecifieke keuzes voor alle dorpen.</p> <p>EE. De tegels zijn een abstracte weergave: er wordt wel gelijk gestreefd naar zachte overgangen. De omgevingsvisie sluit daarbij aan op de ambitie vanuit Groen Groeit Mee.</p>
---	---

27 van 32

RUIMTE VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

<p>Uitvoering</p> <p>A. De indiener vraagt aandacht voor het aanbieden van ruimtelijke ontwerpexpertise bij de genoemde faciliterende rol van de gemeente.</p> <p>B. De indiener vraagt om bij de voorgenomen uitwerking van een Ruimtelijk Kwaliteitskader gebruikt te maken van de Landschapskwaliteitsgids en Handreiking Groen Groeit Mee van de provincie Utrecht.</p> <p>Bijlage</p> <p>A. De indiener vraagt de gemeente in de begrippenlijst de definitie voor circular aan te passen naar de definitie die op provinciaal niveau wordt gehanteerd.</p>	<p>Uitvoering</p> <p>A. We voegen deze rol van de gemeente toe aan het hoofdstuk samenwerking.</p> <p>B. De gemeente zal deze stukken als input meenemen in de uitwerking van het Ruimtelijk Kwaliteitskader.</p> <p>Bijlage</p> <p>A. We nemen de provinciale definitie over in de begrippenlijst.</p>
<p>8 Indiener 8</p>	
<p>De indiener geeft aan de bereikbaarheid van gemeenten te zien als samenspel tussen ruimtelijke keuzes en het mobiliteitssysteem. Ontwikkelingen in de nabijheid van het spoor kunnen elkaar zowel versterken als belemmeren. Indiener denkt daarom graag in een vroegtijdig stadium mee over ontwikkelingen rond het spoornetwerk.</p> <p>A. De indiener geeft aan dat rondom de hoofdspoorweginfrastructuur (HSWI) een beperkingsgebied van ongeveer 11 meter geldt en het bouwen in deze zone vergunningplichtig is. Meer informatie is hierover op de website van indiener te vinden.</p> <p>B. De indiener vraagt de gemeente om de instructieregel 5.163 van het Besluit kwaliteit leefomgeving bij de uitwerking van de omgevingsvisie in omgevingsplannen te respecteren.</p> <p>C. De indiener vraagt bij de ontwikkeling van woon- en werklocaties rond het spoor voldoende afstand te houden tot het spoor voor toekomstige uitbreidingen van het spoor en om de omgevingseffecten op deze woon- en werklocaties te verminderen.</p>	<p>A. De gemeente is zich bewust van het beperkingengebied en zal hier in toekomstige ontwikkelingen rekening mee houden.</p> <p>B. De gemeente is op de hoogte van deze instructieregel en zal hier in toekomstige ontwikkelingen rekening mee houden.</p> <p>C. De gemeente zal bij toekomstige ontwikkelingen van woon- en werklocaties rekening houden met de omgevingseffecten en voldoende afstand tot het spoor. Waar nodig zal zij hiervoor in contact treden met indiener.</p>

28 van 32

RUIJTE
VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

	<p>D. De indiener vraagt aandacht voor de transformatie van bedrijventerrein Bovenkamp in Abcoude tot gemixt woon-werkgebied. Voor ontwikkeling van functies rond het spoor hanteert indiener een afweegkader en vraagt om goede afstemming bij deze ontwikkeling.</p> <p>E. De indiener vraagt de gemeente om bij ontwikkelingen dicht op het spoor rekening te houden met goederenvervoer, dat afstandsbeperkingen en regels kent op basis van Basisnet. Indiener vraagt de gemeente deze regels op te nemen bij ruimtelijke keuzes.</p> <p>F. De indiener vraagt de gemeente om onderstations en relaiskasten niet in te sluiten door bebouwing en ten allen tijde bereikbaar te houden voor onderhouds- en hulpdiensten. Indiener vraagt hierbij een afstand aan te houden van 5 meter vanaf de gevel, met een hekwerk op de 5 meter-grens.</p> <p>G. De indiener vraagt bij ontwikkelingen rondom stations de zichtlijnen naar de hoofdingang goed te borgen, omdat deze belangrijk zijn om de weg naar het station te vinden.</p> <p>H. De indiener vraagt om bij uitwerking van de omgevingsvisie naar omgevingsplannen de nadelige effecten van het gebruik van het spoor op een zorgvuldige wijze te mitigeren. Het gaat hierbij om de volgende aspecten: externe veiligheid, geluid, trillingen, overwegveiligheid, waterpeil/stabiliteit, windbeleving en windhinderrisico's, schaduwwerking op zonnepanelen, zonneparken/reflectie in relatie tot hoofdspoorweginfrastructuur.</p> <p>I. Indiener draagt het inschakelen van Bureau Spoorbouwmeester (Spoorbeeld) als onafhankelijk adviserend orgaan als mogelijkheid bij ontwerp- en vormgevingsopgaven binnen de spoorsector.</p>	<p>D. De gemeente neemt kennis van het afweegkader van indiener en zal deze waar nodig in de ontwikkeling van Bovenkamp raadplegen. De gemeente zal zich inzetten voor goede afstemming met indiener.</p> <p>E. De gemeente zal bij de ontwikkelingen rekening houden met de regels en afstandsbeperkingen.</p> <p>F. De gemeente zal zich inspannen om deze voorzieningen zo goed mogelijk bereikbaar te maken voor onderhouds- en hulpdiensten en voldoende afstand tot andere bebouwing te handhaven.</p> <p>G. De gemeente begrijpt het belang van zichtlijnen voor deze indiener en zal zich inzetten om deze in ontwikkelingen zo goed mogelijk te borgen.</p> <p>H. De gemeente hanteert in de omgevingsvisie de omgevingsveiligheid als belangrijk uitgangspunt. Veel van de genoemde aspecten vallen hieronder. Ook de overige aspecten zullen in toekomstige ontwikkelingen in overweging worden genomen.</p> <p>I. De gemeente neemt kennis van de mogelijkheid om het Bureau Spoorbouwmeester in te schakelen bij opgaven binnen de spoorsector en zal hier waar nodig en wenselijk gebruik van maken bij toekomstige ontwikkelingen.</p>
--	--	---

29 van 32

RUIJTE
VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

9	Indiener 9	
	De indiener geeft aan kennis te hebben genomen van de zienswijze van Indiener 4 en deze in grote lijnen te steunen. Daarnaast vraagt zij in de gelegenheid te worden gesteld nog enkele specifieke aanscherpingen aan te dragen.	Voor de beantwoording van de zienswijzen van Indiener 4 verwijst de gemeente u graag door naar de voorgaande pagina's. De genoemde specifieke aanscherpingen heeft de gemeente helaas niet binnen de vereiste reactietermijn ontvangen.
10	Indiener 10	
	De indiener geeft aan dat het dagelijks bestuur kennis heeft genomen van de omgevingsvisie en geeft dit aan een krachtig kader richting 2040 te vinden, waarbij zij de integrale benadering en brede participatie waarderen. De indiener is betrokken geweest bij de totstandkoming van de omgevingsvisie ziet veel van haar inbreng terug in de visie. <ul style="list-style-type: none"> A. De indiener geeft aan graag in een vroegtijdig stadium van de totstandkoming van ruimtelijke ontwikkelingen in gesprek te gaan om samen te zorgen voor een toekomstbestendige inrichting van de leefomgeving. B. De indiener waardeert de expliciete keuze voor 'water en bodem sturend' in de visie en de aandacht voor klimaatadaptatie, bodemdaling en vernatting. C. De indiener geeft aan dat in de omgevingsvisie wordt gesteld dat het verhogen van waterpeilen in de diepe droogmakerijen uitdagend is vanwege het historische agrarische gebruik van het gebied. Hoewel de indiener deze spanning herkent, vraagt zij deze passage te herformuleren. Het Waterschap zet namelijk wel in op het verhogen van de waterpeilen om de bodemdaling in de droogmakerijen te remmen, de huidige formulering lijkt deze ambitie te beperken. 	<ul style="list-style-type: none"> A. De gemeente ziet dit als zeer waardevol en blijft in dit kader graag met de indiener in gesprek. B. De gemeente is blij te horen dat de indiener zich in deze keuze herkent. C. In de omgevingsvisie staat nu: "Dit is mede uitdagend doordat in de diepe droogmakerijen bodemdaling als opgave speelt. Het tegengaan hiervan door hogere waterpeilen levert uitdagingen op in combinatie met het (historische) agrarische gebruik van het gebied. Kortom, er dient een goede balans gevonden te worden tussen de landbouw als drager van het gebied, experiment en technologie, verbreding van de verdienmodellen en ruimte voor water en natuur." We passen dit aan naar; [..] Het tegengaan hiervan door hogere waterpeilen levert, hoewel op sommige locaties zeer wenselijk om de bodemdaling te remmen, uitdagingen op in combinatie met het (historische) agrarische gebruik van het gebied. [..]

30 van 32

RUIJME VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

	<p>D. De indiener vraagt de gemeente in de omgevingsvisie te verwijzen naar de geschiktheidskaart van Waterschap AGV bij het aanwijzen van woningbouwlocaties.</p> <p>E. De indiener vraagt de gemeente bij nieuwbouwprojecten standaard in te zetten op infiltratie van regenwater, behoud en aanvulling van grondwatervoorraden en het vermijden van bodemdaling en het afwentelen van kosten op toekomstige generaties.</p> <p>F. De indiener vraagt de gemeente in het buitengebied ruimte te reserveren voor waterberging, natuurontwikkeling en extensieve landbouw.</p> <p>G. De indiener vraagt de gemeente in de toekomst in te zetten op een waterbewustzijnsprogramma voor inwoners.</p> <p>H. De indiener vraagt de gemeente om gezamenlijk te zoeken naar ruimte voor dijkversterkingen en waterkerende maatregelen.</p> <p>I. De indiener verzoekt de gemeente bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met overstromingsscenario's en evacuatie.</p> <p>J. De indiener vraagt de gemeente om de samenwerking in crisisbeheersing en risicodialogen structureel te borgen.</p>	<p>D. In de omgevingsvisie staat onder gebiedsgerichte keuzes voor alle dorpen het volgende beschreven: "Bij de locatiekeuze voor gebiedsontwikkelingen en het opstellen van kaders hiervoor is het principe 'water en bodem sturend' het vertrekpunt." Hieraan voegen we toe: "De geschiktheidskaart water en bodem sturend voor woningbouw AGV van Waterschap Amstel, Gooi en Vecht vormt hierbij belangrijke input."</p> <p>E. Dit is in de omgevingsvisie reeds belegd, onder andere door het toepassen van het 'Groen Groeit Mee' principe en de keuze om in de dorpen in te zetten op meer waterberging en vergroening.</p> <p>F. In de gebiedsgerichte keuzes voor het gehele buitengebied, maar ook voor de droogmakerijen, veenweidelandschap en Angstel-en Geinlandschap reeds diverse keuzes opgenomen.</p> <p>G. Het inzetten op een waterbewustzijnsprogramma voor inwoners overstijgt het detailniveau van de omgevingsvisie. De gemeente neemt kennis van deze wens en houdt dit waar relevant in gedachte bij eventuele toekomstige uitwerkingen..</p> <p>H. De gemeente ziet dit als zeer belangrijke opgaven naar de toekomst en blijft hierover graag met de indiener in gesprek.</p> <p>I. De gemeente ziet dit als zeer belangrijk aandachtspunt bij de nadere uitwerking van de omgevingsvisie en blijft hierover graag met de indiener in gesprek.</p> <p>J. In het hoofdstuk 'samenwerking' beschrijven wij hoe wij een goede samenwerking beogen met ketenpartners. Hier valt ook de samenwerking i.r.t. crisisbeheersing en risicodialogen onder.</p>
--	---	--

31 van 32

RUIJME VOLK

Gemeente
De Ronde Venen

	<p>K. De indiener waardeert de inzet op natuurvriendelijke oevers, het beperken van lozingen en het verbeteren van het rioleringssysteem in het kader van de Kaderrichtlijn Water (KRW). De indiener verzoekt de gemeente daarnaast om in de omgevingsvisie de KRW-doelen als expliciete resultaatverplichting op te nemen en de KRW-oppervlaktewateren expliciet zichtbaar te maken in de verbeelding van het toekomstverhaal (visiekaart).</p> <p>L. De indiener vraagt de gemeente daarnaast in te zetten op flauwe oevers en het vermijden van harde beschoening, groen-blauwe dooradering voor ecologische verbindingsen, aanpakken van foute vuilwateraansluitingen en overstorten en actief opdrachtgeverschap richting Omgevingsdiensten voor toezicht op lozingen.</p>	<p>K. In de omgevingsvisie staat nu onder de gebiedsspecifieke keuzes voor het gehele buitengebied: "We werken samen met Waterschap Amstel, Gooi en Vecht in het kader van de Europese Kader Richtlijn Water (KRW) aan het verbeteren van de waterkwaliteit in de aangewezen KRW-oppervlaktewaterlichamen. Hiervoor zijn de afgelopen jaren al stappen gezet, onder andere in de Vinkeveense Plassen. Om schoon en gezond water voor mens, dier en natuur te (blijven) waarborgen, zetten we samen met het waterschap deze positieve ontwikkeling graag voort." Hieraan voegen we toe: "I. J. graag voort om te werken aan de resultaatverplichting richting 2027."</p> <p>L. In de gebiedsgerichte uitwerkingen voor het buitengebied wordt reeds per gebied aan hoe we willen werken aan de 'groen-blauwe doelen' zoals ecologische verbindingsen en natuurvriendelijke oevers. Aanpakken van vuilwateraansluitingen, overstorten en toezicht op lozingen vormen aandachtspunten voor uitvoering en handhaving en overstijgen het detailniveau van de omgevingsvisie.</p>
--	---	--

32 van 32

Bijlage I Geografische Informatieobjecten

<i>Angstel- en Geinlandschap</i>	/join/id/regdata/gm0736/2025/257395f7589a4d17a51ca5d709849012/nld@2026-03-03;fc1096c1d6e64a918f0757f888b7fb76
<i>Bedrijventerrein Mijdrecht</i>	/join/id/regdata/gm0736/2025/da02c13eb1624c85b78f0beee22d2105/nld@2026-03-03;0a41a8498d6144058425bfb52b024402
<i>Botshol</i>	/join/id/regdata/gm0736/2025/08c307300fc64bd7b222a73e38847195/nld@2026-03-03;59f355ae38dc4fcaa8e547f8443591a5
<i>Droogmakerijen</i>	/join/id/regdata/gm0736/2025/f90cb38e341e4873b0256cf7591f9dfa/nld@2026-03-03;7edaf95778734c09be54b00c9b25bd44
<i>Grote dorpen</i>	/join/id/regdata/gm0736/2025/c9983ec6f449439cb3917d451d4c3eb2/nld@2026-03-03;ef4ea6db0bde40ee99b703cd3ce10e82
<i>Kleine dorpen</i>	/join/id/regdata/gm0736/2025/632573a4ab3e4db5851492a65047a0dd/nld@2026-03-03;ff7db1b99cd74ebbae8bb2dae9593111
<i>Lokale bedrijventerreinen</i>	/join/id/regdata/gm0736/2025/d6f32c72a6d044ec9ea75d99a215da2d/nld@2026-03-03;38b4aea08fa441949d2af2752451e137
<i>Plassengebied</i>	/join/id/regdata/gm0736/2025/fa6faef47b8b4617ae77619a1acb6d44/nld@2026-03-03;472883aecf1b4174889c92ff00eb4db7
<i>Veenweidelandschap</i>	/join/id/regdata/gm0736/2025/45490ccad8a441f9869addfd8315987c/nld@2026-03-03;afbeef1712804652972917953b96c9ba